Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Autoriteti i Aviacionit Civil i Kosovës
Autoritet Civilnog Vazduhoplovstva Kosova
Civil Aviation Authority of Kosovo

RREGULLORE (AAC) NR. 03/2023 QË NDRYSHON RREGULLOREN (AAC) Nr. 06/2015 LIDHUR ME ZBATIMIN E KËRKESAVE MË PROPORIONALE PËR MJETET AJRORE QË PËRDOREN PËR AVIACION SPORTIV DHE REKREATIV

REGULATION (CAA) NO. 03/2023 AMENDING REGULATION (CAA) No. 06/2015 AS REGARDS THE IMPLEMENTATION OF MORE PROPORTIONATE REQUIREMENTS FOR AIRCRAFT USED FOR SPORT AND RECREATIONAL AVIATION

UREDBA (ACV) BR. 03/2023 O IZMENAMA UREDBE (ACV) Br. 06/2015 U VEZI SPROVOĐENJA PROPORCIONALNIJIH ZAHTEVA ZA VAZDUHOPLOVE KOJE SE KORISTE ZA SPORTSKO I REKREATIVNO VAZDUHOPLOVSTVO

Drejtori i Përgjithshëm i Autoritetit të Aviacionit Civil të Republikës së Kosovës,	Director General of Civil Aviation Authority of the Republic of Kosovo,	Generalni Direktor Autoriteta Civilnog Vaduhoplovstva Republike Kosova,
Në mbështetje të neneve 3.5, 15.1 pika (c), (e), dhe (j), 21.2, 21.3, 44, 46, 47, 49, 55 dhe 56 të Ligjit Nr. 03/L-051 për Aviacionin Civil ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", Viti III, Nr. 28, datë 4 qershor 2008), i ndryshuar me të ndryshuar me Ligjin nr. 08/L-063 për ndryshimin dhe plotësimin e ligjeve që kanë të bëjnë me racionalizimin dhe vendosjen e linjave të llogaridhënies së Agjencive të Pavarura ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës", nr. 2022/30, datë 5 shtator 2022)	Pursuant to Articles 3.5, 15.1 item (c), (e), and (j), 21.2, 21.3, 44, 46, 47, 49, 55, and 56 of the Law No. 03/L-051 on Civil Aviation ("Official Gazette of the Republic of Kosovo", Year III, No. 28, of 4 June 2008), as amended by as amended with Law no. 08/L-063 on amending and supplementing the laws related to the rationalization and establishment of accountability lines of the Independent Agencies ("Official Gazette of the Republic of Kosovo", No. 2022/30, of 5th September 2022),	U skladu sa članovima 3.5, 15.1 tačka (c), (e) i (j), 21.2, 21.3, 44, 46, 47, 49, 55 i 56 Zakona br. 03/L-051 o Civilnom Vazduhoplovstvu ("Službeni list Republike Kosovo", godina III, br. 28, od 4. juna 2008. godine), izmenjeno Zakonom br. 08/L-063 o izmeni i dopuni zakona koji se odnose na racionalizaciju i uspostavljanje linija odgovornosti nezavisnih agencija ("Službeni list Republike Kosovo", br. 2022/30, od 5. septembra 2022. godine),
Duke marr parasysh,	Taking into consideration,	Uzimajući u obzir,
Detyrimet ndërkombëtare të Republikës së Kosovës në lidhje me Marrëveshjen Shumëpalëshe për Themelimin e Hapësirës së ërbashkët Evropiane të Aviacionit (më tutje referuar si "Marrëveshja për HPEA") që prej hyrjes së saj të përkohshme në Kosovë më 10 tetor 2006,	International obligations of the Republic of Kosovo towards Multilateral Agreement on Establishing the European Common Aviation Area (hereinafter "ECAA Agreement") since its provisional entry into force for Kosovo on 10 October 2006,	Međunarodne obaveze Republike Kosova prema Multilateralnom Sporazumu o Uspostavljanju Zajedničkog Evropskog Vazduhoplovnog Područja (u daljem tekstu "ECAA sporazum") od njegovog privremenog stupanja na snagu za Kosovo 10. oktobra 2006 godine,
Rregulloren (AAC) Nr. 06/2015 e datës 8 korrik 2015 që përcakton rregullat zbatuese për vlefshmërinë ajrore dhe certifikimin mjedisor të mjeteve ajrore dhe produkteve, pjesëve dhe pajisjeve të lidhura me to, si dhe për	Regulation (CAA) No. 06/2015 of 8 July 2015 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification of aircraft and related products, parts and appliances, as well as for the certification of	Uredba (ACV) br. 06/2015 od 8. jula 2015. godine kojom se utvrđuju pravila za sprovođenje plovidbenosti i sertifikaciju životne sredine vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i uređaja, kao i za

certifikimin e organizatave të projektimit dhe prodhimit, Rregulloren (AAC) Nr. 05/2020 për rregullat e përbashkëta në fushën e aviacionit civil dhe themelimin e agjencisë të sigurisë së aviacionit të Bashkimit Evropian dhe shfuqizimin e Rregullores (AAC) nr. 11/2009 dhe Rregullores (AAC) nr. 03/2009 dhe Rregullores (AAC) nr. 6/2009, Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik me të gjitha palët e interesuara, në pajtim me Udhëzimin Administrativ Nr. 01/2012 për procedurat e konsultimit publik të palëve të interesuara, Nxjerr këtë: **Rregullore (AAC) Nr. 03/2023 që ndryshon Rregulloren (AAC) Nr. 06/2015 në lidhje me zbatimin e kërkesave më proporcionale për mjetet ajrore që përdoren për aviacion sportiv dhe rekreativ**	design and production organisations, Regulation (CAA) No. 05/2020 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Union aviation safety agency and repealing Regulation (CAA) no. 11/2009, Regulation (CAA) no. 03/2009 and Regulation (CAA) no. 6/2009, Upon completion of the process of public consultation of interested parties, in accordance with the Administrative Instruction No. 01/2012 on procedures for public consultation of interested parties, Hereby issues the following: **Regulation (CAA) No. 03/2023 amending Regulation (CAA) No. 06/2015 as regards the implementation of more proportionate requirements for aircraft used for sport and recreational aviation**	sertifikaciju organizacija za projektovanje i proizvodnju Uredba (ACV) br. 05/2020 o zajedničkim pravilima u oblasti civilnog vazduhoplovstva i osnivanju agencije Evropske unije za bezbednost vazduhoplovstva i stavljanju van snage Uredbe (ACV) br. 11/2009, Uredbe (ACV) br. 03/2009 i Uredbe (ACV) br. 6/2009, Po završetku procesa javnih konsultacija zainteresovanih strana, u skladu sa Administrativnim uputstvom br. 01/2012 o procedurama za javne konsultacije o zainteresovanih strana, Ovim donosi ovu: **Uredbu (ACV) br. 03/2023 o izmenama Uredbe (ACV) br. 06/2015 u pogledu primene proporcionalnijih zahteva za vazduhoplove koji se koriste za sportsko i rekreativno vazduhoplovstvo**

Neni 1 **Qëllimi** Qëllimi i kësaj rregulloreje është zbatimi i Rregullores së deleguar të Komisionit (BE) 2022/1358 e datës 2 qershor 2022 që ndryshon Rregulloren (BE) Nr. 748/2012 sa i përket zbatimit të kërkesave më proporcionale për mjetet ajrore që përdoren për aviacion sportiv dhe rekreativ, në rendin e brendshëm juridik të Republikës së Kosovës	**Article 1** **Purpose** The purpose of this Regulation is the implementation of the Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1358 of 2 June 2022 amending Regulation (EU) No 748/2012 as regards the implementation of more proportionate requirements for aircraft used for sport and recreational aviation, into the internal legal order of the Republic of Kosovo.	**Član 1** **Cilj** Cilj uredbe je primena Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1358 od 2. juna 2022. godine, kojom se izmenjuje Uredba (EU) br. 748/2012 u vezi primene proporcionalnijih zahteva za vazduhoplove koji se koriste za sportsko i rekreativno vazduhoplovstvo, u unutrašnjem pravnom poretku Republike Kosovo.
Neni 2 **Ndryshimet në Rregulloren (AAC) Nr. 06/2015** Rregullorja (AAC) Nr. 06/2015 ndryshohet si vijon: (1) titulli zëvendësohet me sa vijon: ‘RREGULLORE (AAC) Nr. 06/2015 e datës 8 korrik 2015 që përcakton rregullat zbatuese për vlefshmërinë ajrore dhe certifikimin mjedisor ose deklaratën e përputhshmërisë së mjeteve ajrore dhe produkteve, pjesëve dhe pajisjeve të lidhura me to, si dhe për kërkesat e aftësisë së organizatave të projektimit dhe prodhimit	**Article 2** **Amendments to Regulation (CAA) No. 06/2015** Regulation (CAA) No. 06/2015 is amended as follows: (1) the title is replaced by the following: ‘REGULATION (CAA) No. 06/2015 of 8 July 2015 laying down implementing rules for the airworthiness and environmental certification or declaration of compliance of aircraft and related products, parts and appliances, as well as for the capability requirements of design and production organisations	**Član 2** **Izmene Uredbe (ACV) br. 06/2015** Uredba (ACV) br. 06/2015se izmenjuje kako sledi: (1) naslov se zamenjuje sledećim: ’UREDBA (ACV) br. 06/2015 od 8. jula 2015. godine kojim se utvrđuju pravila za sprovođenje sertifikacije plovidbenosti i zaštite životne sredine ili deklaracije o usklađenosti vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i uređaja, kao i za zahteve u pogledu sposobnosti organizacija za projektovanje i proizvodnju

(ndryshim)';	(recast)';	(preinačenje)';
(2) Neni 1 zëvendësohet me si më poshtë:	(2) Article 1 is replaced by the following:	(2) Član 1. zamenjuje se sledećim:
'Neni 1	'Article 1	'Član 1
Fushëveprimi dhe përkufizimet	Scope and definitions	Obim i definicije
1. Kjo rregullore përcakton, në përputhje me nenet 19 dhe 62 të Rregullores (AAC) 05/2020, kërkesat e përbashkëta teknike dhe procedurat administrative për vlefshmërinë ajrore dhe certifikimin mjedisor të produkteve, pjesëve dhe pajisjeve që specifikojnë:	1. This Regulation lays down, in accordance with Articles 19 and 62 of Regulation (CAA) 05/2020, common technical requirements and administrative procedures for the airworthiness and environmental certification of products, parts and appliances specifying:	1. Ova Uredba propisuje, u skladu sa članovima 19. i 62. Uredbe (ACV) 05/2020, zajedničke tehničke zahteve i administrativne procedure za plovidbenost i ekološku sertifikaciju proizvoda, delova i uređaja koji preciziraju:
(a) lëshimin e certifikatave të tipit, certifikatave të kufizuara të tipit, certifikatave plotësuese të tipit dhe ndryshimet në ato certifikata;	(a) the issue of type certificates, restricted type certificates, supplemental type certificates and changes to those certificates;	(a) izdavanje (pitanje) sertifikata o tipu, ograničenih sertifikata o tipu, dopunskih sertifikata tipa i izmene tih sertifikata;
(b) lëshimin e certifikatave të vlefshmërisë ajrore, certifikatave të kufizuara të vlefshmërisë ajrore, lejeve për fluturim dhe certifikatave për lëshimin e autorizuar;	(b) the issue of certificates of airworthiness, restricted certificates of airworthiness, permits to fly and authorised release certificates;	(b) izdavanje (pitanje) sertifikata o plovidbenosti, ograničenih sertifikata o plovidbenosti, dozvola za letenje i sertifikata o ovlašćenom puštanju;
(c) lëshimin e miratimeve të projektimit të riparimit;	(c) the issue of repair design approvals;	(c) izdavanje (pitanje) odobrenja za projektovanje popravke;
(d) shfaqjen e përputhshmërisë me kërkesat e mbrojtjes së mjedisit;	(d) the showing of compliance with environmental protection requirements;	(d) pokazivanje usaglašenosti sa zahtevima za zaštitu životne sredine;

(e) lëshimin e certifikatave të zhurmës dhe certifikatave të kufizuara të zhurmës;	(e) the issue of noise certificates and restricted noise certificates;	(e) izdavanje (pitanje) sertifikata o buci i ograničenih sertifikata o buci;
(f) identifikimin e produkteve, pjesëve dhe pajisjeve;	(f) the identification of products, parts and appliances;	(f) identifikovanje proizvoda, delova i uređaja;
(g) certifikimin e pjesëve dhe pajisjeve të caktuara;	(g) the certification of certain parts and appliances;	(g) sertifikovanje određenih delova i uređaja;
(h) certifikimin e organizatave të projektimit dhe prodhimit;	(h) the certification of design and production organisations;	(h) sertifikovanje organizacija za projektovanje i proizvodnju;
(i) çështjen e direktivave të vlefshmërisë ajrore;	(i) the issue of airworthiness directives;	(i) pitanje direktiva o plovidbenosti;
(j) bërjen e deklaratave të përputhshmërisë së dizajnit dhe ndryshimet në ato deklarata;	(j) the making of declarations of design compliance and changes to those declarations;	(j) izradu deklaracija o usklađenosti dizajna i izmene tih deklaracija;
(k) bërjen e deklaratave të aftësisë së projektimit dhe prodhimit.	(k) the making of declarations of design and production capability.	(k) izradu deklaracija o projektantskoj i proizvodnoj sposobnosti.
2. Për qëllim të kësaj Rregulloreje, do të zbatohen përkufizimet e mëposhtme:	2. For the purpose of this Regulation, the following definitions shall apply:	2. U svrhu ove Uredbe, sledeće definicije će se primenjivati:
(a) “APA” do të thotë “Autoritetet e Përbashkëta të Aviacionit”;	(a) “JAA” means the “Joint Aviation Authorities”;	a) „ZVA“ znači „Zajedničke Vazduhoplovne Autoriteti“;
(b) “KPA” do të thotë “Kërkesa të Përbashkëta të Aviacionit”;	(b) “JAR” means “Joint Aviation Requirements”;	(b) „ZZV“ znači „Zajednički Zahtevi za Vazduhoplovstvo“;
(c) “Pjesa 21” nënkupton kërkesat dhe	(c) “Part 21” means the requirements and	(c) „Deo 21” označava zahteve i procedure za

procedurat për certifikimin e mjeteve ajrore dhe produkteve, pjesëve dhe pajisjeve të lidhura me to, si dhe të organizatave të projektimit dhe prodhimit të përcaktuara në Shtojcën I (Pjesa 21) të kësaj Rregulloreje;	procedures for the certification of aircraft and related products, parts and appliances, and of design and production organisations laid down in Annex I (Part 21) to this Regulation;	sertifikovanje vazduhoplova i srodnih proizvoda, delova i uređaja, kao i organizacija za projektovanje i proizvodnju, utvrđene u Prilogu I (Deo 21) ove Uredbe;
(d) “Pjesa 21 Drita” nënkupton kërkesat dhe procedurat për certifikimin ose deklarimin e përputhshmërisë së projektimit të mjeteve ajorore të destinuar kryesisht për përdorim sportiv dhe rekreativ dhe produkteve dhe pjesëve të lidhura me to, dhe deklaratën e aftësisë së projektimit dhe prodhimit të organizatave të përcaktuara në Aneksin Ib. (Pjesa 21 Drita) të kësaj Rregulloreje;	(d) “Part 21 Light” means the requirements and procedures for the certification or declaration of design compliance of aircraft intended primarily for sports and recreational use and related products and parts, and declaration of design and production capability of organisations laid down in Annex Ib (Part 21 Light) to this Regulation;	(d) „Deo 21 Svetlo“ označava zahteve i procedure za sertifikovanje ili deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova namenjenih prvenstveno za sportsku i rekreativnu upotrebu i srodnih proizvoda i delova, kao i deklaraciju o o projektantskim i proizvodnim sposobnostima organizacija utvrđenih u Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo) ove Uredbe;
(e) "vendi kryesor i biznesit" do të thotë selia qendrore ose zyra e regjistruar e ndërmarrjes brenda së cilës ushtrohen funksionet kryesore financiare dhe kontrolli operacional i aktiviteteve të përmendura në këtë rregullore;	(e) “principal place of business” means the head office or registered office of the undertaking within which the principal financial functions and operational control of the activities referred to in this Regulation are exercised;	(e) “glavno mesto poslovanja” označava glavno sedište ili registrovanu kancelariju preduzeća u okviru koje se sprovode glavne finansijske funkcije i operativna kontrola aktivnosti iz ove Uredbe;
(f) “artikull” nënkupton çdo pjesë dhe pajisje që do të përdoret në mjetet ajorore civile;	(f) “article” means any part and appliance to be used on civil aircraft;	(f) „artikal“ znači svaki deo i uređaj koji će se koristiti u civilnom vazduhoplovu;
(g) "USTE" do të thotë Urdhër Standard Teknik Evropian. Urdhër Standard Teknik Evropian është një specifikim i detajuar i vlefshmërisë ajrore i lëshuar nga Agjencia e Bashkimit Evropian për Sigurinë e Aviacionit ("Agjencia") për të siguruar përputhjen me	(g) “ETSO” means European Technical Standard Order. The European Technical Standard Order is a detailed airworthiness specification issued by the European Union Aviation Safety Agency (the “Agency”) to ensure compliance with the requirements of	(g) „NETS“ znači Evropski Tehnički Standardni Nalog. Evropski Tehnički Standardni Nalog je detaljna specifikacija plovidbenosti koju izdaje Agencija za bezbednost vazduhoplovstva Evropske unije („Agencija“) da obezbedi usklađenost sa

kërkesat e kësaj rregulloreje si një standard minimal i performancës për artikujt e specifikuar;	this Regulation as a minimum performance standard for specified articles;	zahtevima ove Uredbe kao minimalnog standarda učinka za određene artikle;
h) "MPE" do të thotë Miratim i Pjesës Evropiane. Miratimi i pjesës evropiane i një artikulli do të thotë që artikulli është prodhuar në përputhje me të dhënat e miratuara të projektimit që nuk i përkasin mbajtësit të certifikatës së tipit të produktit përkatës, me përjashtim të artikujve të USTE-s;	(h) "EPA" means European Part Approval. European Part Approval of an article means that the article has been produced in accordance with approved design data not belonging to the type-certificate holder of the related product, except for ETSO articles;	h) "OED" znači Odobrenje Evropskog Dela. Odobrenje Evropskog Dela znači da je artikal proizveden u skladu sa odobrenim projektnim podacima koji ne pripadaju nosiocu sertifikata tipa srodnog proizvoda, osim za artikle NETS-a;
(i) "Mjeti ajror AEL1" do të thotë mjetet ajrore e mëposhtëm Evropianë të Lehtë me ekuipazh:	(i) "ELA1 aircraft" means the following manned European Light Aircraft:	(i) „ELA1 vazduhoplov" znači sledeće evropske lake letelice sa posadom:
(i) aeroplan me një masë maksimale ngritjeje (MMN) prej 1 200 kg ose më pak që nuk klasifikohet si mjet ajror kompleks me motor;	(i) an aeroplane with a maximum take-off mass (MTOM) of 1 200 kg or less that is not classified as complex motor-powered aircraft;	(i) avion sa maksimalnom masom pri poletanju (MMPP) od 1 200 kg ili manje koji nije klasifikovan kao složen vazduhoplov na motorni pogon;
(ii) aeroplan me vela ose aeroplan me motor prej 1 200 kg MMN ose më pak;	(ii) a sailplane or powered sailplane of 1 200 kg MTOM or less;	(ii) jedrilica ili motorna jedrilica od 1200 kg MMPP ili manje;
(iii) balonë me vëllim maksimal të projektimit të gazit për ngrije ose ajrit të nxehtë jo më shumë se 3 400 m3 për balonat me ajër të nxehtë, 1 050 m3 për balonat me gaz, 300 m3 për balonat e lidhura me gaz;	(iii) a balloon with a maximum design lifting gas or hot air volume of not more than 3 400 m3 for hot air balloons, 1 050 m3 for gas balloons, 300 m3 for tethered gas balloons;	(iii) balon sa maksimalnom projektovanom zapreminom gasa za podizanje ili vrućeg vazduha ne većom od 3 400 m3 za balone na vrući vazduh, 1 050 m3 za gasne balone, 300 m3 za privezane gasne balone;
(iv) një anije ajrore e projektuar për jo	(iv) an airship designed for not more	(iv) vazdušni brod projektovan za

më shumë se katër pasagjerë dhe një vëllim maksimal i projektimit të gazit për ngritje ose të ajrit të nxehtë prej jo më shumë se 3 400 m3 për anijet ajrore me ajër të nxehtë dhe 1 000 m3 për anijet ajrore me gaz;	than four occupants and a maximum design lifting gas or hot air volume of not more than 3 400 m3 for hot air airships and 1 000 m3 for gas airships;	najviše četiri putnika i maksimalnu projektovanu zapreminu gasa za podizanje ili vrućeg vazduha ne veću od 3 400 m3 za vazdušne brodove sa vrućim vazduhom i 1 000 m3 za vazdušne brodove na gas;
(j) "Mjeti Ajror ELA2" do të thotë mjetet ajrore të mëposhtëm evropianë të lehtë me ekuipazh:	(j) "ELA2 aircraft" means the following manned European Light Aircraft:	(j) „ELA2 vazduhoplov" znači sledeće evropske lake letelice sa posadom:
(i) aeroplan me një masë maksimale ngritjeje (MMN) prej 2 000 kg ose më pak që nuk klasifikohet si mjet ajror kompleks i mundesuar më motor;	(i) an aeroplane with a maximum take-off mass (MTOM) of 2 000 kg or less that is not classified as complex motor-powered aircraft;	(i) avion sa maksimalnom masom pri poletanju (MMPP) od 2 000 kg ili manje koji nije klasifikovan kao složen avion na motorni pogon;
(ii) aeroplan me vela ose avion me motor prej 2 000 kg MMN ose më pak;	(ii) a sailplane or powered sailplane of 2 000 kg MTOM or less;	(ii) jedrilica ili motorna jedrilica od 2 000 kg MMPP-om ili manje;
(iii) balonë;	(iii) a balloon;	(iii) balon;
(iv) anije ajrore me ajër të nxehtë;	(iv) a hot air airship;	(iv) vazdušni brod sa vrućim vazduhom;
(v) anije ajrore me gaz që përputhet me të gjitha karakteristikat e mëposhtme:	(v) a gas airship complying with all of the following characteristics:	(v) gasni vazdušni brod koji ispunjava sve sledeće karakteristike:
— 3 % peshë maksimale statike,	— 3 % maximum static heaviness,	— 3 % maksimalne statičke težine,
— shtytje jo vektoriale (përveç shtytjes së kundërt),	— non-vectored thrust (except reverse thrust),	— nevektorski potisak (osim obrnutog potiska),

— dizajn konvencional dhe i thjeshtë i strukturës, sistemit të kontrollit dhe sistemit të balonetit,	— conventional and simple design of structure, control system and ballonet system,	— konvencionalni i jednostavni dizajn strukture, sistema upravljanja i balonet sistema,
— kontrollet me asistencë pa energji elektrike;	— non-power assisted controls;	— kontrole bez napajanja;
(vi) aeroplan me krahë rrotullues me një MMN jo më shumë se 600 kg, i cili është i një dizajni të thjeshtë, i projektuar për të transportuar jo më shumë se dy pasagjerë, që nuk mundësohet nga motorë turbinash dhe/ose raketash; i kufizuar në operacionet e ditës VFR;	(vi) a rotorcraft with an MTOM not exceeding 600 kg which is of a simple design, designed to carry not more than two occupants, not powered by turbine and/or rocket engines; restricted to VFR day operations;	(vi) avion sa rotacionim krilima sa MMPP-om koji ne prelazi 600 kg, koji je jednostavnog dizajna, projektovan da nosi najviše dva putnika, koji nije pokretan turbinskim i/ili raketnim motorima; ograničen na dnevne operacije VFR-a;
(k) "Të dhënat e përshtatshmërisë operacionale (DPO)" do të thotë të dhëna, të cilat janë pjesë e një certifikate të tipit të mjet ajror, certifikatës së tipit të kufizuar ose certifikatës së tipit shtesë, të përbërë nga të gjitha si në vijim:	(k) "operational suitability data (OSD)" means data, which is part of an aircraft type certificate, restricted type certificate or supplemental type certificate, consisting of all of the following:	(k) „podaci o operativnoj podobnosti (OSD)“ znači podaci koji su deo sertifikata tipa vazduhoplova, ograničenog sertifikata tipa ili dopunskog sertifikata tipa, koji se sastoji od svega sledećeg:
(i) planprogrami minimal i trajnimit për vlerësimin e tipit pilot, duke përfshirë përcaktimin e vlerësimit të tipit;	(i) the minimum syllabus of pilot type rating training, including determination of type rating;	(i) minimalni nastavni plan i program obuke za procenjivanje pilotskog tipa, uključujući određivanje procene za tip;
(ii) përcaktimi i fushëveprimit të të dhënave të burimit të vlefshmërisë së mjetit ajror për të mbështetur kualifikimin objektiv të simulatorëve	(ii) the definition of scope of the aircraft validation source data to support the objective qualification of simulators or the provisional data to	(ii) definiciju obima izvornih podataka validacije vazduhoplova koji podržavaju objektivno kvalifikovanje simulatora ili privremene podatke koji

ose të dhënat e përkohshme për të mbështetur kualifikimin e tyre të përkohshëm; (iii) planprogrami minimal i trajnimit për klasifikimin e tipit të personelit që certifikon mirëmbajtjen, duke përfshirë përcaktimin e klasifikimit të tipit; (iv) përcaktimi i tipit ose variantit për ekuipazhin e kabinës dhe të dhëna specifike për llojin për ekuipazhin e kabinës; (v) listën kryesore të pajisjeve minimale.';	support their interim qualification; (iii) the minimum syllabus of maintenance certifying staff type rating training, including determination of type rating; (iv) determination of type or variant for cabin crew and type-specific data for cabin crew; (v) the master minimum equipment list.';	podržavaju njihovu privremeno kvalifikovanje; (iii) minimalni nastavni plan i program obuke za tipsku klasifikaciju osoblja za sertifikaciju održavanja, uključujući određivanje procenjivanja za tip; (iv) određivanje tipa ili varijante za kabinsku posadu i podataka specifičnih za tip za kabinsku posadu; (v) glavnu listu minimalne opreme.';
Neni 2 zëvendësohet me si më poshtë:	Article 2 is replaced by the following:	Član 2. zamenjuje se sledećim:
'Neni 2 Certifikimin e produkteve, pjesëve dhe aparateve	'Article 2 Certification of products, parts and appliances	' Član 2 Sertifikacija proizvoda, delova i aparata
1. Produkteve, pjesëve dhe aparateve do t'u lëshohen certifikata siç specifikohet në Shtojcën I (Pjesa 21). 2. Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, certifikatat mund të lëshohen në mënyrë alternative siç specifikohet në Shtojcen Ib	1. Products, parts and appliances shall be issued certificates as specified in Annex I (Part 21). 2. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, certificates may be alternatively issued as specified in Annex Ib (Part 21 Light)	1. Proizvodima, delovima i aparatima će se izdavati sertifikate kako je navedeno u Prilogu I (Deo 21). 2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, sertifikati se mogu izdavati alternativno kako je navedeno u Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo) za sledeće

(Pjesa 21 Drita) për produktet e mëposhtme: (a) aeroplan me masë maksimale ngritjeje (MMN) prej 2 000 kg ose më pak dhe konfigurim maksimal të ndenjëseve operacionale prej katër personash; (b) aeroplan me vela ose aeroplan me energji prej 2 000 kg MMN ose më pak; (c) balon; (d) anije ajrore me ajër të nxehtë; (e) anije ajrore pasagjerësh me gaz të projektuar për jo më shumë se katër persona; (f) aeroplan me krahë rrotullues prej 1 200 kg MMN ose më pak dhe konfigurim maksimal i ndenjëseve operacionale prej katër personash; (g) motori me piston ose helikë me hap fiks që synohet të instalohet në një mjet ajror të përmendur në pikat (a) deri (f); ose (h) një xhiroplan. 3. Me përjashtim të paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni, deklarata e përputhshmërisë së dizajnit mund të bëhet në mënyrë alternative, siç specifikohet në Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita),	for the following products: (a) an aeroplane with a maximum take-off mass (MTOM) of 2 000 kg or less and a maximum operational seating configuration of four persons; (b) a sailplane or powered sailplane of 2 000 kg MTOM or less; (c) a balloon; (d) a hot air airship; (e) a passenger gas airship designed for not more than four persons; (f) a rotorcraft of 1 200 kg MTOM or less and a maximum operational seating configuration of four persons; (g) a piston engine or fixed pitch propeller that is intended to be installed on an aircraft referred to in points (a) to (f); or (h) a gyroplane. 3. By way of derogation from paragraphs 1 and 2 of this Article, a declaration of design compliance may alternatively be made, as specified in Annex Ib (Part 21 Light), for the	proizvode: (a) avion sa maksimalnom masom pri poletanju (MMPP) od 2 000 kg ili manje i maksimalnom operativnom konfiguracijom sedišta od četiri osobe; (b) jedrilica ili motorna jedrilica od 2 000 kg MMPP-om ili manje; (c) balon; (d) vazdušni brod sa vrućim vazduhom; (e) putnički gasni vazdušni brod projektovan za najviše četiri osobe; (f) rotorkraft (avion sa rotacionim krilima) od 1 200 kg MMPP--m ili manje i maksimalnu operativnu konfiguraciju sedišta od četiri osobe; (g) klipni motor ili propeler sa fiksnim korakom koji je predviđen za ugradnju na vazduhoplov naveden u tačkama (a) do (f); ili (h) žiroplan. 3. Izuzetno od stavova 1. i 2. ovog člana, izjava o usklađenosti dizajna može se alternativno dati, kako je navedeno u Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo), za sledeće proizvode:

për produktet e mëposhtme: (a) aeroplanin prej 1 200 kg MMN ose më pak që nuk është me motor jet dhe me konfigurim maksimal të ndenjëseve operacionale prej dy personash; (b) aeroplanin me vela ose aeroplanin me vela me motor prej 1 200 kg MMN ose më pak; (c) balonin e projektuar për jo më shumë se katër persona; (d) anijen ajrore me ajër të nxehtë të projektuar për jo më shumë se katër persona. 4. Me përjashtim nga paragrafët 1 deri në 3 të këtij neni, mjeti ajror, duke përfshirë çdo produkt, pjesë dhe aparat të instaluar, të cilat nuk janë të regjistruara në një shtet anëtar, përjashtohen nga dispozitat e nënpjesëve H dhe I të seksionit A të Shtojcës I (Pjesa 21) dhe nënpjesëve H dhe I të Seksionit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita). Ato gjithashtu do të përjashtohen nga dispozitat e nënpjesës P të seksionit A të Shtojcës I (pjesa 21) dhe nënpjesës P të seksionit A të Shtojcës Ib (pjesa 21 Drita), përveç rasteve kur shenjat identifikuese të mjetit ajror janë të përshkruara nga një Shtet Anëtar.'; (4) është futur neni 2a si më poshtë:	following products: (a) an aeroplane of 1 200 kg MTOM or less that is not jet-powered and with a maximum operational seating configuration of two persons; (b) a sailplane or a powered sailplane of 1 200 kg MTOM or less; (c) a balloon designed for not more than four persons; (d) a hot air airship designed for not more than four persons. 4. By way of derogation from paragraphs 1 to 3 of this Article, aircraft, including any installed product, part and appliance, which are not registered in a Member State shall be exempted from the provisions of Subparts H and I of Section A of Annex I (Part 21) and Subparts H and I of Section A of Annex Ib (Part 21 Light). They shall also be exempted from the provisions of Subpart P of Section A of Annex I (Part 21) and Subpart P of Section A of Annex Ib (Part 21 Light), except where aircraft identification marks are prescribed by a Member State.'; (4) the following Article 2a is inserted:	(a) avion od 1 200 kg MMPP ili manje koji nije na mlazni pogon i sa maksimalnom operativnom konfiguracijom sedišta od dve osobe; (b) jedrilica ili motorna jedrilica od 1200 kg MMPP ili manje; (c) balon predviđen za najviše četiri osobe; (d) vazdušni brod sa toplim vrućim vazduhom projektovan za najviše četiri osobe. 4. Izuzetno od stavova 1. do 3. ovog člana, vazduhoplov, uključujući bilo koji instalirani proizvod, deo i aparat, koji nisu registrovani u državi članici biće izuzeti od odredaba Poddelova H i I Odeljka A Priloga I (Deo 21) i Poddelova H i I Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo). Oni će takođe biti izuzeti od odredaba Poddela P Odeljka A Priloga I (Deo 21) i Poddela P Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), osim kada identifikacione oznake vazduhoplova propisuje država članica.'; (4) umeće se sledeći član 2a:

'Neni 2a	‘Article 2a	‘Član 2a
Rregullimet kalimtare për certifikatat e lëshuara më parë sipas Shtojcës I (Pjesa 21)	Transitional arrangements for certificates previously issued under Annex I (Part 21)	Prelazni aranžmani za sertifikate prethodno izdate prema Prilogu I (Deo 21)
1. Mbajtësi i një certifikate tipi të vlefshme ose një certifikate tipi shtesë të lëshuar, ose që konsiderohet të jetë lëshuar, nga Agjencia sipas Shtojcës I (Pjesa 21), mundet, deri më 25 gusht 2025, t'i kërkojë Agjencisë të mbajë, nga një datë e caktuar, dizajnin e tipit të miratuar sipas asaj certifikate në përputhje me Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita), me kusht që produkti i mbuluar nga ajo certifikatë të jetë brenda fushëveprimit të nenit 2(2).	1. A holder of a valid type certificate or a supplemental type certificate issued, or deemed to have been issued, by the Agency under Annex I (Part 21) may, until 25 August 2025 request to the Agency to maintain, from a given date, the type design approved under that certificate in accordance with Annex Ib (Part 21 Light), provided that the product covered by that certificate is within the scope of Article 2(2).	1. Nosilac važećeg sertifikata o tipu ili dopunskog sertifikata o tipu koji je izdala, ili se smatra da je izdala, Agencija u skladu sa Prilogom I (Deo 21) može do 25. avgusta 2025. zahtevati od Agencije da zadrži, od datog datuma , dizajn tipa odobren na osnovu tog sertifikata u skladu sa Prilogom Ib (Deo 21 Svetlo), pod uslovom da proizvod obuhvaćen tim sertifikatom spada u delokrug člana 2(2).
2. Kur bëhet një kërkesë në përputhje me paragrafin 1, ajo certifikatë tipi ose certifikatë tipi shtesë do të rregullohet, që nga data e dhënë e përmendur në paragrafin 1, nga dispozitat e Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) në lidhje me certifikatat e tipit ose çertifikatat shtesë të tipit, sipas rastit. Agjencia do të ndryshojë fletën e të dhënave të certifikatës së tipit ose fletën e të dhënave të certifikatës së tipit shtesë në përputhje me rrethanat.';	2. Where a request is made pursuant to paragraph 1, that type certificate or supplemental type certificate shall be governed, as of the given date referred to in paragraph 1, by the provisions of Annex Ib (Part 21 Light) regarding the type certificates or supplemental type certificates, as applicable. The Agency shall amend the type certificate data sheet or supplemental type certificate data sheet accordingly.’;	2. Kada je podnet zahtev u skladu sa stavom 1, taj sertifikat tipa ili dopunski sertifikat tipa će se, od datog datuma navedenog u stavu 1, regulisati odredbama Priloga Ib (Deo 21 Svetlo) u vezi sa sertifikatima o tipu ili dopunskim sertifikatima tipa, prema potrebi. Agencija će shodno tome izmeniti list sa podacima o sertifikatu tipa ili list sa podacima o dopunskim sertifikatima tipa.’;
(5) Në nenin 3, paragrafët 3 dhe 4 zëvendësohen me sa vijon:	(5) in Article 3, paragraphs 3 and 4 are replaced by the following:	(5) u članu 3. stavovi. 3. i 4. zamenjuju se sledećim:

'3. Në lidhje me produktet për të cilat procesi i certifikimit të tipit ishte duke u zhvilluar përmes JAA ose një Shteti Anëtar më 28 shtator 2003, do të zbatohen si më poshtë: (a) nëse një produkt është nën certifikim nga disa Shtete Anëtare, projekti më i avancuar do të përdoret si referencë; (b) pikat 21.A.15(a), (b) dhe (c) të Shtojcës I (Pjesa 21) nuk do të zbatohen; (c) me përjashtim nga pika 21.B.80 e Shtojcës I (pjesa 21), baza e certifikimit të tipit do të jetë ajo e vendosur nga JAA ose, aty ku është e aplikueshme, nga Shteti Anëtar në datën e aplikimit për miratim; (d) gjetjet e përputhshmërisë të bëra sipas procedurave të JAA-së ose të Shteteve Anëtare do të konsiderohen se janë bërë nga Agjencia për qëllime të pajtueshmërisë me pikat 21.A.20(a) dhe (d) të Shtojcës I (Pjesa 21).	'3. With regard to products for which a type-certification process was proceeding through the JAA or a Member State on 28 September 2003, the following shall apply: (a) if a product is under certification by several Member States, the most advanced project shall be used as the reference; (b) points 21.A.15(a), (b) and (c) of Annex I (Part 21) shall not apply; (c) by way of derogation from point 21.B.80 of Annex I (Part 21), the type-certification basis shall be that established by the JAA or, where applicable, the Member State at the date of application for the approval; (d) compliance findings made under JAA or Member State procedures shall be deemed to have been made by the Agency for the purposes of compliance with points 21.A.20(a) and (d) of Annex I (Part 21).	„3. U vezi sa proizvodima za koje se proces sertifikovanja tipa odvijao preko JAA-a ili države članice 28. septembra 2003. godine, primenjuje se sledeće: (a) ako je proizvod pod sertifikovanjem od strane nekoliko država članica, najnapredniji projekat će se koristiti kao referenca; (b) tačke 21.A.15(a), (b) i (c) Priloga I (Deo 21) se neće primenjivati; (c) sa izuzetkom tačke 21.B.80 Priloga I (deo 21), osnova za sertifikovanje tipa je ona koju je uspostavila JAA ili, gde je primenljivo, država članica na dan podnošenja zahteva za odobrenje; (d) smatraće se da je Agencija donela nalaze o usklađenosti u skladu sa procedurama JAA ili države članice u svrhu usaglašenosti sa tačkama 21.A.20(a) i (d) priloga I (Deo 21).
4. Në lidhje me produktet që kanë një certifikatë tipi kombëtar ose ekuivalente, dhe për të cilat procesi i miratimit të një ndryshimi të kryer nga një Shtet Anëtar nuk ishte finalizuar në kohën kur certifikata e tipit duhej të miratohej në përputhje me këtë Rregullore, do të zbatohen kushtet e mëposhtme:	4. With regard to products that have a national type certificate, or equivalent, and for which the approval process of a change carried out by a Member State was not finalised at the time when the type certificate had to be approved in accordance with this Regulation, the following conditions shall apply:	4. U vezi sa proizvodima koji imaju nacionalni sertifikat tipa, ili ekvivalentan, i za koje proces odobravanja promene koji je sprovela država članica nije završen u vreme kada je sertifikat tipa morao da bude odobren u skladu sa ovom Uredbom , primenjuju se sledeći uslovi:

(a) nëse një proces miratimi po kryhet nga disa Shtete Anëtare, projekti më i avancuar do të përdoret si referencë; (b) pika 21.A.93 e Shtojcës I (pjesa 21) nuk zbatohet; (c) baza e aplikueshme e certifikimit të tipit do të jetë ajo e vendosur nga JAA-ja ose, kur është e aplikueshme, nga Shteti Anëtar në datën e aplikimit për miratimin e ndryshimit; (d) gjetjet e përputhshmërisë të bëra sipas procedurave të JAA-së ose të Shteteve Anëtare do të konsiderohen se janë bërë nga Agjencia për qëllime të pajtueshmërisë me pikën 21.B.107 të Shtojcës I (Pjesa 21).'; (6) në nenin 8, paragrafët 2 dhe 3 zëvendësohen me si më poshtë: '2. Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, personi fizik ose juridik përgjegjës për dizajnin e produkteve, vendi kryesor i biznesit të të cilit është në një Shtet Anëtar dhe që aplikon ose mban certifikatën për dizajnimin e produkteve, ose ndryshimet ose riparimet në to, në përputhje me nenin 2(2), mundet, në mënyrë alternative, të demonstrojnë aftësinë e tyre në përputhje me Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita).	(a) if an approval process is being carried out by several Member States, the most advanced project shall be used as the reference; (b) point 21.A.93 of Annex I (Part 21) shall not apply; (c) the applicable type-certification basis shall be that established by the JAA or, where applicable, the Member State at the date of application for the approval of change; (d) compliance findings made under JAA or Member State procedures shall be deemed to have been made by the Agency for the purposes of compliance with point 21.B.107 of Annex I (Part 21).'; (6) in Article 8, paragraphs 2 and 3 are replaced by the following: '2. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, a natural or legal person responsible for the design of products whose principal place of business is in a Member State and who applies for or holds a certificate for the design of products, or changes or repairs thereto, in accordance with Article 2(2) may, alternatively, demonstrate their capability in accordance with Annex Ib (Part 21 Light).	(a) ako se proces odobravanja sprovodi od nekoliko država članica, najnapredniji projekat će se koristiti kao referenca; (b) tačka 21.A.93 Priloga I (Deo 21) se neće primenjivati; (c) primenljiva osnova za sertifikovanja tipa biće ona koju je utvrdila JAA ili, gde je primenljivo, država članica na dan podnošenja zahteva za odobrenje promene; (d) smatraće se da su nalaze o usklađenosti donete u skladu sa procedurama JAA ili države članice donela Agencija u svrhu usaglašenosti sa tačkom 21.B.107 Priloga I (Deo 21).'; (6) u članu 8. st. 2. i 3. zamenjuju se sledećim: „2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, fizičko ili pravno lice odgovorno za dizajn proizvoda čije je glavno mesto poslovanja u državi članici i koje podnosi zahtev ili poseduje sertifikat za dizajn proizvoda, ili menja ili popravlja uz to, u skladu sa članom 2(2) mogu, alternativno, da pokažu svoju sposobnost u skladu sa Prilogom Ib (Deo 21 Svetlo).

3. Personat fizikë ose juridikë të përfshirë në projektimin e mjeteve ajrore që i nënshtrohen deklaratës për pajtueshmërinë e projektimit të përmendur në nenin 2(3) nuk ka nevojë të demonstrojnë aftësinë e tyre.';	3. Natural or legal persons involved in the design of aircraft subject to a declaration of design compliance referred to in Article 2(3) need not demonstrate their capability.';	3. Fizička ili pravna lica uključena u projektovanje vazduhoplova koji podležu deklaraciji o usklađenosti dizajna iz člana 2(3) ne moraju da pokažu svoju sposobnost.';
7) në nenin 8 shtohet paragrafi 5 në vijim:	(7) in Article 8, the following paragraph 5 is added:	7) u članu 8. dodaje se sledeći stav 5.
'5. Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, organizata, vendi kryesor i biznesit të së cilës është në një shtet joanëtar, mund të demonstrojë aftësinë e saj duke mbajtur certifikatën të lëshuar nga ai shtet për produktin, pjesën dhe pajisjen(aparatin) për të cilën ajo aplikon në përputhje me Shtojcën I (Pjesa 21), me kusht që:	'5. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, an organisation whose principal place of business is in a non-Member State may demonstrate its capability by holding a certificate issued by that State for the product, part and appliance for which it applies in accordance with Annex I (Part 21), provided that:	„5. Izuzetno od stava 1. ovog člana, organizacija čije je glavno mesto poslovanja u državi koja nije članica može dokazati svoju sposobnost posedovanjem sertifikata koji je ta država izdala za proizvod, deo i uređaj za koji se prijavljuje u skladu sa sa Prilogom I (Deo 21), pod uslovom da:
(a) ai Shtet është shteti i projektimit;	(a) that State is the State of design;	(a) ta država je država dizajna;
(b) Agjencia ka përcaktuar se sistemi i atij shteti përfshin të njëjtin nivel të pavarur të kontrollit të përputhshmërisë siç parashikohet me këtë Rregullore, qoftë nëpërmjet një sistemi ekuivalent të miratimeve të organizatave ose nëpërmjet përfshirjes së drejtpërdrejtë të autoritetit kompetent të atij shteti.' ;	(b) the Agency has determined that the system of that State includes the same independent level of checking of compliance as provided by this Regulation, either through an equivalent system of approvals of organisations or through direct involvement of the competent authority of that State.';	(b) Agencija je utvrdila da sistem te države uključuje isti nezavisni nivo provere usklađenosti kao što je predviđeno ovom Uredbom, bilo putem ekvivalentnog sistema odobrenja organizacija ili putem direktnog uključivanja nadležnog organa te države.';
(8) në nenin 9, paragrafët 2 dhe 3 zëvendësohen me si më poshtë:	(8) in Article 9, paragraphs 2 and 3 are replaced by the following:	(8) u članu 9. stavovi 2. i 3. zamenjuju se sledećim:

'2. Me përjashtim të paragrafit 1 të këtij neni, një person fizik ose juridik, vendi kryesor i biznesit të të cilit është në një Shtet Anëtar dhe i cili është përgjegjës për prodhimin e produkteve dhe pjesëve dhe pajisjeve të tyre në përputhje me nenin 2(2) mundet në mënyrë alternative të demonstrojnë aftësinë e tyre në përputhje me Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita).	'2. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, a natural or legal person whose principal place of business is in a Member State and who is responsible for the manufacture of products and their parts and appliances in accordance with Article 2(2) may alternatively demonstrate their capability in accordance with Annex Ib (Part 21 Light).	„2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, fizičko ili pravno lice čije je glavno mesto poslovanja u državi članici i koje je odgovorno za proizvodnju proizvoda i njihovih delova i uređaja u skladu sa članom 2(2) može alternativno da pokaže svoju sposobnost u skladu sa Prilogom Ib (Deo 21 Svetlo).
3. Demonstrimi i aftësisë në përputhje me paragrafët 1 ose 2 nuk do të kërkohet kur organizata prodhuese ose personi fizik ose juridik është i përfshirë në aktivitetet e mëposhtme prodhuese:	3. The demonstration of capability pursuant to paragraphs 1 or 2 shall not be required where the production organisation or natural or legal person are involved in the following manufacturing activities:	3. Dokazivanje sposobnosti u skladu sa stavovima 1. ili 2. neće biti potrebno kada su proizvodna organizacija ili fizičko ili pravno lice uključeni u sledeće proizvodne aktivnosti:
(a) prodhimi i pjesëve ose pajisjeve që janë të pranueshme, në përputhje me Shtojcën I (Pjesa 21), për instalim në një produkt të certifikuar të tipit pa pasur nevojë të shoqërohet me një certifikatë lëshimi të autorizuar (që do të thotë Formulari 1 i EASA);	(a) the manufacture of parts or appliances that are eligible, in accordance with Annex I (Part 21), for installation in a type-certified product without the need to be accompanied by an authorised release certificate (that is to say EASA Form 1);	(a) proizvodnja delova ili uređaja koji ispunjavaju uslove(su prihatljivi), u skladu sa Prilogom I (Deo 21), za ugradnju u proizvod sertifikovanog tipa bez potrebe da budu praćeni sertifikatom o ovlašćenom puštanju (to jest obrazac 1 EASA);
(b) prodhimi i pjesëve që janë të pranueshme, në përputhje me Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita), për instalim në mjetin ajror që i është nënshtruar një deklarate për pajtueshmërinë e projektimit pa pasur nevojë të shoqërohet me një certifikatë lëshimi të autorizuar (që do të thotë Formulari 1 i EASA);	(b) the manufacture of parts that are eligible, in accordance with Annex Ib (Part 21 Light), for installation in an aircraft that has been subject to a declaration of design compliance without the need to be accompanied by an authorised release certificate (that is to say EASA Form 1);	(b) proizvodnja delova koji su prihvatljivi, u skladu sa Prilogom Ib (Deo 21 Svetlo), za ugradnju u vazduhoplov koji je podlegao deklaraciji o usklađenosti dizajna bez potrebe da bude propraćen sertifikatom o ovlašćenom puštanju (to jest obrazac 1 EASA);
(c) prodhimi i mjetit ajrorqë i është nënshtruar një deklarate për përputhjen e projektimit të	(c) the manufacture of an aircraft that has been subject to a declaration of design	(c) proizvodnja vazduhoplova koji je bio predmet deklaracije o usklađenosti dizajna iz

përmendur në nenin 2(3), dhe të pjesëve që janë të pranueshme për instalim në një aeroplan të tillë. Në këtë rast, aktivitetet e prodhimit do të kryhen në përputhje me nënpjesën R të seksionit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).';	compliance referred to in Article 2(3), and of parts that are eligible for installation on such aircraft. In such case, the manufacturing activities shall be conducted in accordance with Subpart R of Section A of Annex Ib (Part 21 Light).';	člana 2(3) i delova koji su prihvatljivi za ugradnju u takav vazduhoplov. U tom slučaju, proizvodne aktivnosti će se sprovoditi u skladu sa Poddelom R Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo).“;
(9) Neni 10 zëvendësohet me si më poshtë:	(9) Article 10 is replaced by the following:	(9) Član 10. zamenjuje se sledećim:
'Neni 10	‘Article 10	„Član 10
Masat e agjencisë	**Agency measures**	**Mere agencije**
1. Republika e Kosovës duhet të adaptojë Mjetet e Pranueshme të Përputhshmërisë (AMC) siç janë zhvilluar nga Agjencia, të cilat autoritetet kompetente, organizatat dhe personeli mund ti përdorin për të demonstruar përputhjen me dispozitat e Shtojcës I (Pjesa 21) dhe Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).	1. The Republic of Kosovo shall adopt acceptable means of compliance (“AMC”) developed by the Agency, which competent authorities, organisations and personnel may use to demonstrate compliance with the provisions of Annex I (Part 21) and Annex Ib (Part 21 Light).	1. Republika Kosovo usvaja prihvatljive načine usaglašavanja (AMC) koje izrađuje Agencija, koja nadležni organi, organizacije i osoblje mogu koristiti da pokažu usklađenost sa odredbama Priloga I (Deo 21) i Priloga Ib (Deo 21 Svetlo).
2. AMC-ja e lëshuar nga Agjencia as nuk do të prezantojë kërkesa të reja dhe as nuk do të lehtësojë kërkesat e Shtojcës I (Pjesa 21) dhe Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).';	2. The AMC issued by the Agency shall neither introduce new requirements nor alleviate the requirements of Annex I (Part 21) and Annex Ib (Part 21 Light).';	2. AMC koji izdaje Agencija neće niti uvesti nove zahteve niti ublažiti zahteve iz Priloga I (Deo 21) i Priloga Ib (Deo 21 Svetlo).“;
(10) Shtojca I (Pjesa 21) është ndryshuar në përputhje me Shtojcën I të kësaj Rregulloreje;	(10) Annex I (Part 21) is amended in accordance with Annex I to this Regulation;	(10) Prilog I (Deo 21) se menja u skladu sa Prilogom I ove Uredbe;
(11) Shtojca Ib (Pjesa 21 Drita) shtohet siç përcaktohet në Shtojcën II të kësaj Rregulloreje.	(11) Annex Ib (Part 21 Light) is added as set out in Annex II to this Regulation.	(11) Prilog Ib (Deo 21 Svetlo) se dodaje kako je navedeno u Prilogu II ovoj Uredbi.

Neni 3 **Hyrja në fuqi dhe zbatimi** Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit të saj. Prishtinë, 15 maj 2023. _____ **Bujar Ejupi** Drejtori i Përgjithshëm	**Article 3** **Entry into force and application** This Regulation shall enter into force seven (7) days upon its signature. Prishtina, 15 May 2023. _____ **Bujar Ejupi** Director General	**Član 3** **Stupanje na snagu i primena** Ova Uredba stupa na snagu sedam (7) dana od dana njenog potpisivanja. Priština, 15 maja 2023. _____ **Bujar Ejupi** Generalni direktor

SHTOJCA I

Shtojca I (Pjesa 21) e Rregullores (AAC) Nr 06/2015 ndryshohet si më poshtë:

(1) në kapitullin A, nënpjesa G është ndryshuar si më poshtë:

(a) pika 21.A.133 zëvendësohet me pjesën e mëposhtme:

"21.A.133 **Kualifikimi**

Çdo person fizik ose juridik ('organizatë') do të kualifikohet si aplikant për miratim sipas kësaj nënpjese. Aplikanti do të:

(a) arsyetojë që, për një fushë të caktuar pune, një miratim sipas kësaj nënpjese është i përshtatshëm për qëllimin e shfaqjes së konformitetit me një dizajn specifik; dhe

(b) mbajë ose të ketë aplikuar për një miratim të atij dizajni specifik; ose

(c) ketë deklaruar ose synojnë të deklarojnë përputhshmërinë e atij dizajni specifik në përputhje me nënpjesën C të seksionit A të aneksit Ib (Pjesa 21 Drita); ose

(d) ketë siguruar një koordinim të kënaqshëm ndërmjet prodhimit dhe projektimit, nëpërmjet një marrëveshjeje të përshtatshme me:

(1) aplikantin ose mbajtësin për një miratim të atij dizajni specifik të lëshuar në përputhje me këtë Rregullore; ose

(2) personin fizik ose juridik që ka bërë një deklaratë përputhshmërie të atij dizajni specifik në përputhje me nënpjesën C të kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).";

(b) në pikën 21.A.139, pika (d) zëvendësohet me tekstin më poshtë:

"(d) si pjesë e elementit të menaxhimit të cilësisë së sistemit të menaxhimit të prodhimit, organizata e prodhimit duhet:

1. të sigurojë që çdo produkt, pjesë ose pajisje e prodhuar nga organizata ose nga partnerët e saj, ose e furnizuar ose nënkontraktuar nga ose për palët e jashtme, të jetë në përputhje me të dhënat e aplikueshme të projektimit dhe të jetë në gjendje për funksionim të sigurt, dhe kështu të ushtrojë privilegjet e përcaktuara në pikën 21.A.163;

2. të krijojë, zbatojë dhe mbajë, sipas rastit, brenda fushëveprimit të miratimit, procedurat e kontrollit për:

(i) lëshimin, miratimin ose ndryshimin e dokumentit

(ii) auditimin dhe kontrollin e vlerësimit të shitësit dhe nënkontraktorit;

(iii) verifikimin që produktet, pjesët, materialet dhe pajisjet hyrëse, duke përfshirë artikujt e furnizuar të rinj ose të përdorur nga blerësit e produkteve, janë siç specifikohet në të dhënat e aplikueshme të projektimit;

(iv) identifikimin dhe gjurmueshmërinë;

(v) proceset e prodhimit;

(vi) inspektimin dhe testimin, duke përfshirë testet e fluturimit të prodhimit;

(vii) kalibrimin e veglave, mjeteve dhe pajisjeve testuese;

(viii) kontrollin e artikujve jokonform;

(ix) koordinimin e vlefshmërisë ajrore me:

A. aplikantin ose mbajtësin e miratimit të projektimit;

B. personin fizik ose juridik që ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e dizajnit në përputhje me nënpjesën C të kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

(x) plotësimin dhe mbajtjen e të dhënave;

(xi) kompetencat dhe kualifikimet e personelit;

(xii) dhënien e dokumenteve për lëshim të vlefshmërisë ajrore;

(xiii) trajtimin, ruajtjen dhe paketimin;

(xiv) auditimet e brendshme të cilësisë dhe veprimet korrigjuese që rezultojnë;

(xv) punën brenda kushteve të miratimit të kryer në çdo vend tjetër përveç objekteve të miratuara;

(xvi) punën e kryer pas përfundimit të prodhimit, por përpara dorëzimit, për të mbajtur avionin në një gjendje për funksionim të sigurt;

(xvii) dhënien e një lejeje fluturimi dhe miratimin e kushteve të fluturimit përkatës.

3. të përfshijë dispozita specifike në procedurat e kontrollit për çdo pjesë kritike.";

(c) in point 21.A.145, pika (b) zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"(b) në lidhje me të gjitha të dhënat e nevojshme për vlefshmërinë ajrore dhe mbrojtjen e mjedisit:

1. organizata prodhuese merr këto të dhëna nga Agjencia dhe nga mbajtësi ose aplikuesi për certifikatën e tipit, certifikatën e kufizuar të tipit ose miratimin e projektimit të lëshuar në përputhje me këtë rregullore ose një person fizik ose juridik që ka bërë një deklaratë të përputhshmërisë së projektit sipas nënpjesës C të kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), duke përfshirë çdo përjashtim të dhënë kundrejt kërkesave për mbrojtjen e mjedisit, për të përcaktuar konformitetin me të dhënat e aplikueshme të projektimit;

2. organizata prodhuese ka krijuar një procedurë për të siguruar që të dhënat e vlefshmërisë ajrore dhe të mbrojtjes së mjedisit janë përfshirë në mënyrë korrekte në të dhënat e saj të prodhimit;

3. të dhënat e tilla mbahen të përditësuara dhe i vihen në dispozicion të gjithë personelit që ka nevojë për qasje në të dhëna të tilla për të kryer detyrat e tyre.";

(d) pika 21.A.163 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.163 Privilegjet**

Në bazë të kushteve të miratimit të lëshuara sipas pikës 21.A.135, mbajtësi i një miratimi të organizatës prodhuese mund:

(a) të kryejë aktivitete prodhuese sipas kësaj Shtojce ose Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

(b) në rastin e avionit të plotë të certifikuar nga tipi dhe me paraqitjen e një deklarate konformiteti (Formulari EASA 52) të lëshuar sipas pikave 21.A.174

dhe 21.A.204 të kësaj shtojce ose sipas pikave 21L. A.143(c) dhe 21L.A.163 të Aneksit Ib (Pjesa 21 Drita), të marrë një certifikatë të vlefshmërisë ajrore të avionit dhe një certifikatë zhurme pa treguar më tej;

(c) në rastin e produkteve, pjesëve ose pajisjeve të tjera, të lëshojë certifikata të autorizuara të lëshimit (Formulari EASA 1) sipas kësaj Shtojce (Pjesa 21) ose nën Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita) pa treguar më tej;

(d) në rastin e një avioni që i nënshtrohet një deklarate të përputhshmërisë së projektimit sipas pikës 21L.A.43 të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) dhe me paraqitjen e një deklarate konformiteti (EASA Form 52B) të lëshuar sipas pikave 21L.A.143(d) dhe 21L.A.163 të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), të marrë një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore të avionit dhe një certifikatë të kufizuar të zhurmës pa treguar më tej;

(e) në rastin e produkteve ose pjesëve që do të instalohen në një avion që i nënshtrohet një deklarate të përputhshmërisë së projektimit sipas pikës 21L.A.43 të Aneksit Ib (Pjesa 21 Drita), lëshoni certifikata të lëshimit të autorizuar (EASA Formulari 1) nën Shtojcën Ib (Pjesa 21 Drita) pa treguar më tej;

(f) të mbajë një avion të ri që ka prodhuar dhe të lëshojë një certifikatë lëshimi në shërbim (Formulari EASA
53) në lidhje me atë mirëmbajtje;

(g) under procedures agreed with its competent authority for production, for an aircraft it has produced and when the production organisation itself is controlling under its Production Organisation Approval the configuration of the aircraft and is attesting conformity with the design conditions approved for the flight, to issue a permit to fly in accordance with point 21. A.711(c) including approval of the flight conditions in accordance with point 21.A.710(b).";

(e) pika 21.A.165 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.165 Detyrimet e bartësit**

Në përputhje me kushtet e miratimit të lëshuara sipas pikës 21.A.135, bartësi i një miratimi të organizatës prodhuese duhet:

(a) të sigurojë që ekspozita e organizatës prodhuese e pajisur në përputhje me pikën 21.A.143 dhe dokumentet të cilave u referohet, përdoren si dokumente pune bazë brenda organizatës;

(b) të mbajë organizatën e prodhimit në përputhje me të dhënat dhe procedurat e miratuara për miratimin e organizatës prodhuese;

(c) 1. të përcaktojë që çdo avion i kompletuar përputhet me modelin e tipit dhe është në gjendje për operim të sigurt përpara dorëzimit të deklaratave të konformitetit tek autoriteti kompetent; ose

2. të përcaktojë që produktet, pjesët ose pajisjet e tjera janë të plota dhe janë në përputhje me të dhënat e miratuara të projektimit ose të dhënat e deklaruara të projektimit dhe janë në gjendje për funksionim të sigurt përpara se të lëshoni një Formular 1 EASA për të vërtetuar konformitetin me të dhënat e miratuara ose të deklaruara të projektimit dhe kushtet për funksionim të sigurt;

3. gjithashtu, në rastin e kërkesave mjedisore të përcaktojë se:

(i) motori i kompletuar është në përputhje me kërkesat e zbatueshme për emetimet e shkarkimit të motorit në datën e prodhimit të motorit; dhe

(ii) avioni i kompletuar është në përputhje me kërkesat e zbatueshme të emetimeve të CO2 në datën e lëshimit të certifikatës së parë të vlefshmërisë ajrore.

4. të përcaktojë që produktet, pjesët ose pajisjet e tjera janë në përputhje me të dhënat e aplikueshme përpara se të lëshoni një Formular 1 EASA si një certifikatë konformiteti;

(d) t'i ofrojë ndihmë bartësit të certifikatës së tipit ose miratimit tjetër të projektimit ose një personi fizik ose juridik që ka deklaruar përputhshmërinë e projektimit sipas nënpjesës C të kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) në trajtimin e çdo veprimi të vazhdueshëm të vlefshmërisë ajrore që lidhen me produktet, pjesët ose pajisjet që janë prodhuar;

(e) kur, sipas kushteve të tij të miratimit, bartësi synon të lëshojë një certifikatë lëshimi në shërbim, të përcaktojë që çdo avion i përfunduar i është nënshtruar mirëmbajtjes së nevojshme dhe është në gjendje për funksionim të sigurt, përpara lëshimit të certifikatës;

(f) sipas rastit, sipas privilegjit të pikës 21.A.163(e), të përcaktojë kushtet në të cilat mund të lëshohet një leje fluturimi;

(g) sipas rastit, sipas privilegjit të pikës 21.A.163(e), të vendosë përputhshmërinë me pikat 21. A.711(c) dhe (e) përpara se të lëshojë një avion me leje për fluturim;

(h) të jetë në përputhje me nënpjesën A të këtij kapitulli.";

(2) në kapitullin A, nënpjesa H është ndryshuar si më poshtë:

(a) pika 21.A.171 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.171 Fushëveprimi**

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për lëshimin e certifikatave të vlefshmërisë ajrore për avionët që janë në përputhje me një certifikatë tipi që është lëshuar në përputhje me këtë shtojcë.";

(b) në pikën 21.A.174, pika (b) zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"(b) çdo aplikim për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore duhet të përfshijë:

(1) certifikatën e klasës së vlefshmërisë ajrore për të cilën është aplikuar;

(2) në lidhje me avionët e rinj:

(i) një deklaratë konformiteti:

– lëshuar sipas pikës 21.A.163(b); ose

– lëshuar sipas pikës 21.A.130 dhe vërtetuar nga autoriteti kompetent; ose

– për një avion të importuar, një deklaratë konformiteti të lëshuar sipas pikës 21.A.163(b) ose, në rastin e një avioni të importuar në përputhje me nenin 9(4) të kësaj rregulloreje, një deklaratë të nënshkruar nga autoriteti eksportues që avioni është në përputhje me një dizajn të miratuar nga Agjencia;

(ii) një raport të peshës dhe bilancit me një plan ngarkimi dhe;

(iii) manualin e fluturimit, kur kërkohet nga specifikimet e zbatueshme të certifikimit për avionin e caktuar.

(3) në lidhje me avionët e përdorur me origjinë nga:

(i) një Shtet Anëtar, një certifikatë e rishikimit të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me Shtojcën I (Pjesa-M) ose Shtojcën Vb (Pjesa-ML) të Rregullores (AAC) Nr 08/2018;

(ii) një Shtet joanëtar:

– një deklaratë nga autoriteti kompetent i shtetit ku avioni është ose është regjistruar, që pasqyron statusin e vlefshmërisë ajrore të avionit në regjistrin e tij në momentin e transferimit;

– një raport të peshës dhe ekuilibrit me një plan ngarkimi;

– manualin e fluturimit kur një manual i tillë kërkohet nga kodi i vlefshmërisë ajrore për avionin;

– të dhënat historike për të vendosur standardin e prodhimit, modifikimit dhe mirëmbajtjes së avionit, duke përfshirë të gjitha kufizimet që lidhen me një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me pikën 21.B.327;

– një rekomandim për lëshimin e një certifikate të vlefshmërisë ajrore ose certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore dhe për një certifikatë të rishikimit të vlefshmërisë ajrore në përputhje me një rishikim të vlefshmërisë ajrore në përputhje me Shtojcën I (Pjesa-M) ose Shtojcën Vb (Pjesa-ML) të Rregullores (AAC) Nr 08/2018;

– datën në të cilën është lëshuar certifikata e parë e vlefshmërisë ajrore dhe, nëse zbatohen standardet e vëllimit III të shtojcës 16 të Konventës për Aviacionin Civil Ndërkombëtar, të dhënat e vlerës metrike të CO_2.";

(3) në Kapitullin A, nënpjesa I është ndryshuar si më poshtë:

(a) pika 21.A.201 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.201 Fushëveprimi**

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për lëshimin e certifikatave të zhurmës për avionët që janë në përputhje me një certifikatë tipi që është lëshuar në përputhje me këtë shtojcë.";

(b) në pikën 21.A.204, pika (b) zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm: "(b)

çdo aplikim duhet të përfshijë:

(1) në lidhje me avionët e rinj:

(i) një deklaratë konformiteti:

– lëshuar sipas pikës 21.A.163(b); ose

– lëshuar sipas pikës 21.A.130 dhe vërtetuar nga autoriteti kompetent; ose

– për një avion të importuar, një deklaratë konformiteti të lëshuar sipas pikës 21.A.163(b) ose, në rastin e një avioni të importuar në përputhje me Nenin 9(4) të kësaj Rregulloreje, një deklaratë të nënshkruar nga autoriteti eksportues që avioni është në përputhje me një dizajn të miratuar nga Agjencia; dhe

(ii) informacionin e zhurmës të përcaktuar në përputhje me kërkesat e zbatueshme për zhurmë;

(2) në lidhje me avionët e përdorur:

(i) informacionin e zhurmës të përcaktuar në përputhje me kërkesat e zbatueshme për zhurmë; dhe

(ii) të dhënat historike për të vendosur standardin e prodhimit, modifikimit dhe mirëmbajtjes së avionit.";

(4) në Kapitullin A, nënpjesa J është ndryshuar si më poshtë:

(a) pika 21.A.233 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.233 Kualifikimi**

Çdo person fizik ose juridik ("organizatë") do të kualifikohet si aplikant për miratim sipas kësaj nënpjese:

(a) për të demonstruar pajtueshmërinë me pikat 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B ose 21.A.602B të kësaj Shtojce; ose

(b) për të demonstruar përputhjen me pikat 21L.A.23, 21L.A.83 ose 21L.A.204 të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita); ose

(c) për qëllimin e marrjes së privilegjeve sipas pikës 21.A.263 në lidhje me miratimin e ndryshimeve të vogla ose projektimit të vogël të riparimit, ose lëshimin e deklaratave të përputhshmërisë në lidhje me ndryshimet e vogla ose projektimin e vogël të riparimit të avionit për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me Nënpjesën C të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).";

(b) në pikën 21.A.239, pika (d) zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"(d) si pjesë e elementit të sigurimit të projektimit të sistemit të menaxhimit të projektimit, organizata projektuese duhet:

(1) të krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë një sistem për kontrollin dhe mbikëqyrjen e projektimit, dhe të ndryshimeve dhe riparimeve të projektimit, të produkteve, pjesëve dhe pajisjeve të mbuluara nga kushtet e miratimit; ky sistem do të:

(i) të përfshijë një funksion të vlefshmërisë ajrore përgjegjëse për menaxhimin që projektimi i produkteve, pjesëve dhe pajisjeve, ose ndryshimet dhe riparimet e projektimit, të jenë në përputhje me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit, specifikimet teknike në lidhje me bërjen e deklaratave, të dhënat e zbatueshme të

përshtatshmërisë operacionale bazat e certifikimit dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit;

(ii) të sigurojë që ajo të përmbushë siç duhet përgjegjësitë e saj në përputhje me këtë Shtojcë dhe me kushtet e miratimit të lëshuara sipas pikës 21.A.251;

(2) establish, implement and maintain an independent verification function of the Demonstrimi i pajtueshmërisë on the basis of which the organisation declares compliance with the applicable airworthiness, operational suitability data and environmental protection requirements; and

(3) ë krijojë, zbatojë dhe mbajë një funksion të pavarur verifikimi të demonstrimit të përputhshmërisë, në bazë të të cilit organizata deklaron pajtueshmërinë me kërkesat e zbatueshme të vlefshmërisë ajrore, përshtatshmërisë operacionale dhe kërkesat e mbrojtjes së mjedisit; dhe.";

(c) pika 21.A.263 zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"**21.A.263 Privilegjet**

(a) (Rezervuar)

(b) (Rezervuar)

(c) Mbajtësi i miratimit të një organizate projektimi do të ketë të drejtë, brenda fushëveprimit të kushteve të miratimit të tij të lëshuara sipas pikës 21.A.251 dhe sipas procedurave përkatëse të sistemit të menaxhimit të projektimit:

1. të klasifikojë ndryshimet në një certifikatë tipi ose në një certifikatë tipi plotësuese dhe projektet e riparimit si "të mëdha" ose "të vogla";

2. të miratojë ndryshime të vogla në një certifikatë tipi ose në një certifikatë tipi plotësuese dhe projektime të vogla riparimi sipas kësaj Shtojce (Pjesa 21) ose sipas Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

3. të deklarojë pajtueshmërinë e një ndryshimi ose riparimi të vogël në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria me deklaruesin sipas pikës 21L.A.43 të nënpjesës C të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

4. të deklarojë pajtueshmërinë e një dizajni të ndryshuar të avionit, në përputhje me pikën 21L.A.43 të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), në rast se personi fizik ose juridik që ka bërë fillimisht një deklaratë për përputhjen e projektimit në lidhje me atë avion sipas pikës 21L.A.43 të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) nuk është më aktiv ose nuk i përgjigjet kërkesave për deklarimin e pajtueshmërisë së ndryshimeve të projektimi;

5. të miratojë disa projekte të riparimeve të mëdha sipas nënpjesës M të kësaj shtojce për produktet ose njësitë e fuqisë ndihmëse (APUs);

6. të miratojë për disa avionë kushtet e fluturimit në të cilat mund të lëshohet një leje fluturimi në përputhje me pikën 21.A.710(a)(2), me përjashtim të lejeve për fluturim që do të lëshohen për qëllimin e pikës 21.A.701(a)(15);

7. të lëshojë një leje fluturimi në përputhje me pikën 21.A.711(b) për një avion që ka projektuar ose modifikuar, ose për të cilin ka miratuar, në përputhje me pikën 21.A.263(c)(6).), kushtet e fluturimit në të cilat mund të lëshohet leja

për të fluturuar dhe kur bartësi i një miratimi të organizatës projektuese vetë:

(i) kontrollon konfigurimin e avionit, dhe

(ii) vërteton konformitetin me kushtet e projektimit të miratuara për fluturimin;

8. të miratojë disa ndryshime të mëdha në një certifikatë tipi sipas nënpjesës D të kësaj Shtojce ose nënpjesës D të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita); and

9. ë lëshojë disa certifikata plotësuese të tipit sipas nënpjesës E të kësaj Shtojce ose nënpjesës E të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) dhe të miratojë disa ndryshime të mëdha në ato certifikata.";

(d) në pikën 21.A.265, pika (c) zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

"(c) të përcaktojë që dizajni i produkteve, ose i ndryshimeve ose riparimeve në to, përputhet me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit, specifikimet teknike në lidhje me bërjen e deklaratave, bazën e certifikimit të të dhënave të përshtatshmërisë operacionale dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe nuk ka karakteristika të pasigurta;";

(5) në Kapitullin A, në nënpjesën K, në pikën 21.A.307, është futur pika (b)(7) e mëposhtme:

"7. një pjesë ose pajisje e prodhuar nga një person ose organizatë e përmendur në nenin 9(4) të kësaj Rregulloreje;";

(6) Në Shtojcën I, teksti në titull "Udhëzime për përdorimin e Formularit 1 EASA" zëvendësohet me tekstin e mëposhtëm:

" Këto udhëzime kanë të bëjnë vetëm me përdorimin e Formularit 1 të EASA për qëllime prodhimi. Vëmendja fokusohet te Shtojca II e Aneksit I (Pjesa-M) e Rregullores (AAC) Nr 08/2018 e cila mbulon përdorimin e Formularit 1 EASA për qëllime mirëmbajtjeje.

1. QËLLIMI DHE PËRDORIMI

1.1. Qëllimi kryesor i certifikatës është të deklarojë vlefshmërinë ajrore të produkteve, pjesëve dhe pajisjeve të reja të aviacionit ('pika (pikat)').

1.2. Duhet të vendoset korrelacioni ndërmjet certifikatës dhe pikës (pikave). Prodhuesi duhet të mbajë një certifikatë në një formë që lejon verifikimin e të dhënave origjinale.

1.3. Certifikata është e pranueshme për shumë autoritete të vlefshmërisë ajrore, por kjo mund të varet nga marrëveshjet dypalëshe dhe/ose politika e autoritetit të vlefshmërisë ajrore.

1.4. Certifikata nuk është një shënim dorëzimi ose transporti.

1.5. Avionët nuk duhet të lëshohen duke përdorur certifikatën.

1.6. Certifikata nuk përbën miratim për të instaluar artikullin në një avion, motor ose helikë të caktuar, por ndihmon përdoruesin përfundimtar të përcaktojë statusin e miratimit të vlefshmërisë ajrore.

1.7. Një përzierje e artikujve të lëshuar nga prodhimi dhe artikujve të lëshuar nga mirëmbajtja nuk lejohet në të njëjtën certifikatë.

1.8. Një përzierje e artikujve të certifikuar në përputhje me "të dhënat e miratuara" dhe "të dhënat e pamiratuara" nuk lejohet në të njëjtën certifikatë.

2. FORMATI I PËRGJITHSHËM

2.1. Certifikata duhet të përputhet me formatin e bashkangjitur duke përfshirë numrat e bllokut dhe vendndodhjen e secilit bllok. Megjithatë, madhësia e çdo blloku mund të ndryshojë për t'iu përshtatur aplikacionit individual, por jo në atë masë që do ta bënte certifikatën të panjohur.

2.2. Certifikata duhet të jetë në formatin "peizazh", por madhësia e përgjithshme mund të rritet ose zvogëlohet ndjeshëm për sa kohë që certifikata mbetet e dallueshme dhe e lexueshme. Nëse keni dyshime, konsultohuni me autoritetin kompetent.

2.3. Deklarata e përgjegjësisë së përdoruesit/instaluesit mund të vendoset në të dyja anët e formularit.

2.4. I gjithë printimi duhet të jetë i qartë dhe i lexueshëm për të lejuar leximin e lehtë.

2.5. Certifikata mund të jetë ose e printuar paraprakisht ose e krijuar nga kompjuteri, por në secilin rast printimi i rreshtave dhe karaktereve duhet të jetë i qartë dhe i lexueshëm dhe në përputhje me formatin e përcaktuar.

2.6. Certifikata duhet të jetë në anglisht, dhe nëse është e përshtatshme, në një ose më shumë gjuhë të tjera.

2.7. Detajet që duhet të futen në certifikatë mund të jenë ose të printuara në makinë/kompjuter ose të shkruara me dorë duke përdorur shkronja të shtypit dhe duhet të lejojnë leximin e lehtë.

2.8. Kufizoni përdorimin e shkurtesave në minimum, për të ndihmuar qartësinë.

2.9. Hapësira e mbetur në anën e pasme të certifikatës mund të përdoret nga autori për çdo informacion shtesë, por nuk duhet të përfshijë ndonjë deklaratë certifikimi. Çdo përdorim i anës së pasme të certifikatës duhet të referohet në bllokun përkatës në anën e përparme të certifikatës.

3. KOPJET

3.1. Nuk ka asnjë kufizim në numrin e kopjeve të certifikatës që i dërgohet klientit ose që ruhet nga autori.

4. GABIMI (GABIMET) NË NJË CERTIFIKATË

4.1. Nëse një përdorues përfundimtar gjen ndonjë gabim (gabime) në një certifikatë, ai duhet ta identifikojë atë (ato) me shkrim tek përpiluesi. Përpiluesi mund të lëshojë një certifikatë të re nëse mund të verifikojë dhe korrigjojë gabimin (gabimet).

4.2. Certifikata e re duhet të ketë një numër të ri përcjellës, nënshkrim dhe datë.

4.3. Kërkesa për një certifikatë të re mund të plotësohet pa riverifikim të gjendjes së artikullit (artikujve). Certifikata e re nuk është një deklaratë e gjendjes aktuale dhe duhet t'i referohet certifikatës së mëparshme në bllokun 12 me pohimin e mëposhtëm: 'Kjo certifikatë korrigjon gabimin (gabimet) në bllokun (blloqet) [fut bllokun (blloqet) e

korrigjuara] të certifikatës [fut numrin origjinal të gjurmimit] të datës [fut datën origjinale të lëshimit] dhe nuk mbulon konformitetin/gjendjen/lëshimin në shërbim'. Të dy certifikatat duhet të mbahen sipas periudhës së ruajtjes që lidhet me të parën.

5. 5. PLOTËSIMI I CERTIFIKATËS NGA PËRPILUESI

Blloku 1 Autoriteti/Shteti kompetent miratues

Tregoni emrin dhe vendin e autoritetit kompetent nën juridiksionin e të cilit është lëshuar kjo certifikatë. Kur autoriteti kompetent është Agjencia, duhet të deklarohet vetëm 'EASA'.

Blloku 2 Kreu i Formularit të EASA

'ÇERTIFIKATA E AUTORIZUAR E LËSHIMIT FORMULARI EASA 1'

Blloku 3 Numri i përcjelljes së formularit

Shkruani numrin unik të vendosur nga sistemi/procedura e numërimit të organizatës të identifikuar në bllokun 4; kjo mund të përfshijë karaktere alfa/numerike.

Blloku 4 Emri dhe adresa e organizatës

Shkruani emrin dhe adresën e plotë të organizatës prodhuese (referojuni formularit EASA 55 Fleta A) ose personave fizikë ose juridikë që lëshojnë artikujt e mbuluar nga kjo certifikatë. Logot, etj. të organizatës lejohen nëse ato mund të përmbahen brenda bllokut.

Blloku 5 Urdhër Pune/Kontratë/Faturë

Për të lehtësuar gjurmueshmërinë e artikujve nga klienti, vendosni numrin e porosisë së punës, numrin e kontratës, numrin e faturës ose numrin e ngjashëm të referencës.

Blloku 6 Artikulli

Futni numrat e artikujve të linjës kur ka më shumë se një artikull rreshti. Ky bllok mundëson referencë të lehtë me Vërejtje në bllokun 12.

Blloku 7 Përshkrim

Futni emrin ose përshkrimin e artikullit. Preferenca duhet t'i jepet termit të përdorur në udhëzimet për të dhëna të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore ose të mirëmbajtjes (p.sh. Katalogu i Pjesëve të Ilustruara, Manuali i Mirëmbajtjes së Avionit, Buletini i Shërbimit, Manuali i Mirëmbajtjes së Komponentit).

Blloku 8 Numri i pjesës

Futni numrin e pjesës siç shfaqet në artikull ose etiketë/paketim. Në rastin e një motori ose helike, mund të përdoret emërtimi i tipit.

Blloku 9 Sasia

Tregoni sasinë e artikujve.

Blloku 10 Numri Serial

Nëse artikulli kërkohet nga rregullorja që të identifikohet me një numër serial, futeni këtu. Për më tepër, çdo numër tjetër serial që nuk kërkohet me rregullore mund të futet gjithashtu. Nëse nuk ka numër serial të identifikuar në artikull, shkruani 'N/A'.

Blloku 11 Statusi/Puna

Shkruani ose "PROTOTIP" ose

"I/E RE". Shkruani 'PROTOTIP'

për:

(i) prodhimin e një artikulli të ri në përputhje me të dhënat e projektimit të pamiratuara;

(ii) prodhimin e një artikulli të ri në përputhje me të dhënat e projektimit që nuk janë deklaruar ende nga një deklarues në përputhje me nënpjesën C, F ose N të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

(iii) ricertifikimin nga organizata e identifikuar në bllokun 4 të certifikatës së mëparshme pas punës së modifikimit ose korrigjimit të një artikulli, përpara hyrjes në shërbim, (p.sh. pas përfshirjes së një ndryshimi dizajni, korrigjimi të një defekti, inspektimi ose testi, ose ripërtëritjes së afatit të përdorimit). Detajet e lëshimit origjinal dhe puna e modifikimit ose korrigjimit duhet të futen në bllokun 12;

Shkruani ‘I/E RE’ për:

(i) prodhimin e një artikulli të ri në përputhje me të dhënat e projektimit të pamiratuara;

(iv) prodhimin e një artikulli të ri në përputhje me të dhënat e projektimit që nuk janë deklaruar ende nga një deklarues në përputhje me nënpjesën C, F ose N të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita);

(ii) ricertifikimin nga organizata e identifikuar në bllokun 4 të certifikatës së mëparshme pas punës së modifikimit ose korrigjimit të një artikulli, përpara hyrjes në shërbim, (p.sh. pas përfshirjes së një ndryshimi dizajni, korrigjimi të një defekti, inspektimi ose testi, ose ripërtëritjes së afatit të përdorimit). Detajet e lëshimit origjinal dhe puna e modifikimit ose korrigjimit duhet të futen në bllokun 12;

(iii) ricertifikimin nga prodhuesi i produktit ose organizata e identifikuar në bllokun 4 të certifikatës së mëparshme të artikujve nga 'prototipi' (përputhshmëria vetëm me të dhënat e pamiratuara) në 'të reja' (përputhshmëria me të dhënat e miratuara dhe në një gjendje për funksionimi të sigurt), pas miratimit të të dhënave të aplikueshme të projektimit, me kusht që të dhënat e projektimit të mos kenë ndryshuar.

Për produktet e çertifikuara, në bllokun 12 duhet të shënohet deklarata e mëposhtme:

‘RICERTIFIKIM I ARTIKUJVE NGA 'PROTOTIP' NË 'I/E RE': KY DOKUMENT VËRTETON MIRATIMIN E TË DHËNAVE TË PROJEKTIMIT [FUT NUMRIN TC/STC, NIVELIN E RISHIKIMIT], DATËN [FUT DATËN NËSE ËSHTË E NEVOJSHME PËR

IDENTIFIKIMIN E STATUSIT TË RISHIKIMIT], PËR TË CILIN KY ARTIKULL (KËTO ARTIKUJ) ËSHTË (JANË) PRODHUAR.'

Kutia 'të dhënat e projektimit të miratuara dhe janë në gjendje për funksionim të sigurt' duhet të shënohet në bllokun 13a;

Për avionët që i nënshtrohen një deklarate të përputhshmërisë së projektimit në përputhje me nënpjesën C të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), deklarata e mëposhtme duhet të futet në bllokun 12:

'RIÇERTIFIKIM I ARTIKUJVE NGA 'PROTOTIP' NË 'I/E RE': KY DOKUMENT VËRTETON DEKLARATËN E TË DHËNAVE TË PROJEKTIMIT [FUT REFERENCËN E DEKLARATËS, NIVELI I RISHIKIMIT], DATËN [FUT DATËN NËSE ËSHTË E NEVOJSHME PËR IDENTIFIKIMIN E STATUSIT TË RISHIKIMIT], PËR TË CILIN KY ARTIKULL (KËTO ARTIKUJ) ËSHTË (JANË) PRODHUAR.'

(iv) ekzaminimin e një artikulli të ri të lëshuar më parë përpara hyrjes në shërbim në përputhje me një standard ose specifikim të specifikuar nga klienti (detajet e të cilit dhe të lëshimit origjinal duhet të futen në bllokun 12) ose për të përcaktuar vlefshmërinë ajrore (një shpjegim i bazës së lëshimit dhe detajet e lëshimit origjinal duhet të futen në bllokun 12).

Blloku 12 Vërejtje

Përshkruani punën e identifikuar në bllokun 11, drejtpërdrejt ose duke iu referuar dokumentacionit mbështetës, të nevojshëm që përdoruesi ose instaluesi të përcaktojë vlefshmërinë ajrore të artikujve në lidhje me punën që certifikohet. Nëse është e nevojshme, një fletë e veçantë mund të përdoret dhe të referohet nga Formulari 1 i EASA. Çdo deklaratë duhet të përcaktojë qartë se me cilët artikuj në bllokun 6 lidhet. Nëse nuk ka deklaratë, shënoni "Asnjë".

Futni justifikimin për lëshimin ndaj të dhënave të projektimit të pamiratuara në bllokun 12 (p.sh. certifikata e tipit në pritje, vetëm për testim, në pritje të të dhënave të miratuara).

Nëse artikulli është prodhuar në përputhje me të dhënat e projektimit që ende nuk janë deklaruar nga deklaruesi në përputhje me nënpjesën C, F ose N të seksionit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), atëherë deklarata e mëposhtme do të përfshihet në bllokun 12:

'DEKLARATA NË PRITJE E PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT NË PËRPUTHJE ME NËNPJESËN C, F OSE N të Kapitullit a të Shtojcës ib (Pjesa 21 Drita)'

Nëse artikulli është prodhuar në përputhje me të dhënat e projektimit që janë deklaruar nga deklaruesi në përputhje me nënpjesën C, F ose N të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita), atëherë deklarata e mëposhtme do të përfshihet në bllokun 12:

'PRODHUAR NË PËRPUTHJE ME TË DHËNAT E PROJEKTIMIT TË NJË DEKLARATE TË PËRMBAJTJES SË PROJEKTIMIT SIPAS NËNPJESËS C, F OSE N të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21

Drita)’

Nëse printoni të dhënat nga një formular elektronik EASA 1, çdo e dhënë që nuk është e përshtatshme në blloqe të tjera duhet të futet në këtë bllok.

Blloku 13a Zgjidhni vetëm një nga dy kutitë:

1. Zgjidhni kutinë "të dhënat e projektimit të miratuara dhe janë në gjendje për funksionim të sigurt" nëse artikulli (artikujt) janë prodhuar duke përdorur të dhëna të miratuara të projektimit dhe janë gjetur të jenë në gjendje për funksionim të sigurt.

2. Shënoni kutinë "të dhënat e dizajnit të pamiratuara të specifikuara në bllokun 12" nëse artikulli (artikujt) janë prodhuar duke përdorur të dhëna të aplikueshme të projektimit të pamiratuara.

   Kjo kuti do të zgjedhet gjithashtu kur artikulli është prodhuar në përputhje me të dhënat e projektimit që janë deklaruar në përputhje me nënpjesën C, F dhe N të Kapitullit A të shtojcës Ib. (Pjesa 21 Drita).

   Identifikoni të dhënat në bllokun 12 (p.sh. certifikata e tipit në pritje, vetëm për testim, të dhëna të miratuara në pritje, konformiteti me të dhënat e projektimit nga një deklaratë e përputhshmërisë së projektimit në përputhje me nënpjesën C, F ose N të Kapitullit A të shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita).

   Përzierjet e artikujve të lëshuar kundrejt të dhënave të projektimit të miratuara dhe të pamiratuara nuk lejohen në të njëjtën certifikatë.

Blloku 13b Nënshkrimi i autorizuar

Kjo hapësirë plotësohet me nënshkrimin e personit të autorizuar. Vetëm personat e autorizuar në mënyrë specifike sipas rregullave dhe politikave të autoritetit kompetent lejohen të nënshkruajnë këtë bllok. Për të ndihmuar njohjen, mund të shtohet një numër unik që identifikon personin e autorizuar.

Blloku 13c Numri i miratimit/autorizimit

Futni numrin/referencën e miratimit/autorizimit. Ky numër ose referencë lëshohet nga autoriteti kompetent për organizatat e miratuara ose të deklaruara të prodhimit (për pjesët e prodhuara sipas Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita). Nëse organizata ka prodhuar një pjesë që përputhet me të dhënat e projektimit të deklaruara nga një deklarues në përputhje me nënpjesën C , F ose N të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita) dhe organizata nuk është një organizatë prodhuese e miratuar ose e deklaruar, atëherë ata duhet të shkruajnë deklaratën e mëposhtme:

‘PRODHUAR SIPAS NËNPJESËS R të Kapitullit A të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Drita)’

Blloku 13d Emri

Shkruani emrin e personit që nënshkruan bllokun 13b në një formë të lexueshme.

Blloku 13e Data

Futni datën në të cilën është nënshkruar blloku 13b, data duhet të jetë në

formatin dd = ditë 2 shifrore, mmm = 3 shkronjat e para të muajit, yyyy = viti 4 shifror.

Blloku 14a-14e Kërkesa të përgjithshme për blloqet 14a-14e:

Nuk përdoret për lëshimin e prodhimit. Ngjyrosni, errësoni ose shënjoni ndryshe për të përjashtuar përdorimin e paqëllimshëm ose të paautorizuar.

Përgjegjësitë e përdoruesit/instaluesit

Vendosni deklaratën e mëposhtme në certifikatë për të njoftuar përdoruesit përfundimtarë se ata nuk janë liruar nga përgjegjësitë e tyre në lidhje me instalimin dhe përdorimin e ndonjë artikulli të shoqëruar nga formulari:

‘KJO CERTIFIKATË NUK PËRBËN AUTOMATIKISHT AUTORITET PËR INSTALIM.

KUR PËRDORUESI/INSTALUESI KRYEN PUNË NË PËRPUTHJE ME RREGULLORET E NJË AUTORITETI TË VLEFSHMËRISË AJRORE TË NDRYSHME NGA AUTORITETI I VLEFSHMËRISË AJRORE TË SPECIFIKUAR NË BLLOKUN 1, ËSHTË THELBËSORE QË PËRDORUESI/INSTALUESI TË SIGUROJË QË AUTORITETI I TIJ/SAJ I VLEFSHMËRISË AJRORE TË PRANOJË ARTIKUJ NGA AUTORITETI I VLEFSHMËRISË AJRORE TË SPECIFIKUAR NË BLLOKUN 1.

DEKLARATAT NË BLLOQET 13A DHE 14A NUK PËRBËJNË CERTIFIKIM INSTALIMI. NË TË GJITHA RASTET TË DHËNAT E MIRËMBAJTJES SË AVIONIT DUHET TË PËRMBAJNË NJË CERTIFIKATË INSTALIMI TË LËSHUAR NË PËRPUTHJE ME RREGULLORET KOMBËTARE NGA PËRDORUESI/INSTALUESI PËRPARA SE AVIONI TË MUND TË FLUTUROJË.’

SHTOJCA II

Shtojca e mëposhtme Ib (Pjesa 21 Drita) është futur:

“ Përmbajtja

21L.1

Fushëveprimi

21L.2 Autoriteti kompetent

KAPITULLU A – KËRKESAT TEKNIKE

NËNPJESA A – DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

21L.A.1 Fushëveprimi

21L.A.2 Detyrimet dhe veprimet e kryera nga një person i ndryshëm nga aplikuesi ose mbajtësi i një certifikate ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit

21L.A.3 Sistemi i raportimit

21L.A.4 Direktivat e vlefshmërisë ajrore

21L.A.5 Bashkëpunimi ndërmjet projektimit dhe prodhimit

21L.A.6 Shënjimi

21L.A.7 Mbajtja e shënimeve

21L.A.8 Manualet

21L.A.9 Udhëzime për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme

21L.A.10 Qasja dhe hetimi

21L.A.11 Gjetjet dhe vëzhgimet

21L.A.12 Mjetet e pajtueshmërisë

NËNPJESAB– CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.A.21 Fushëveprimi

21L.A.22 Kualifikimi

21L.A.23 Demonstrimi i aftësisë së projektimit

21L.A.24 Aplikimi për një certifikatë tipi

21L.A.25 Demonstrimi i përputhshmërisë

21L.A.26 Dizajni i tipit

21L.A.27 Kërkesat për lëshimin e një certifikate tipi

21L.A.28 Detyrimet e bartësit të certifikatës tip

21L.A.29 Transferueshmëria e një certifikate tipi

21L.A.30 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate tipi

NËNPJESA C – DEKLARATAT E PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT TË AVIONIT

21L.A.41 Fushëveprimi

21L.A.42 Kualifikimi

21L.A.43 Deklarata e pajtueshmërisë së projektimit

21L.A.44 Aktivitetet e pajtueshmërisë për një deklaratë të pajtueshmërisë së projektimit

21L.A.45 Specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit që janë të zbatueshme për avionët që i nënshtrohen deklaratave të përputhshmërisë së dizajnit

21L.A.46 Të dhënat e projektimit të avionit

21L.A.47 Detyrimet e deklaruesit për një deklaratë të përputhshmërisë së dizajnit 21L.A.48

Mostransferueshmëria e një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit të avionit

NËNPJESA D – NDRYSHIME NË CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.A.61 Fushëveprimi

21L.A.62 Ndryshimet standarde

21L.A.63 Klasifikimi i ndryshimeve në një certifikatë tipi

21L.A.64 Kualifikimi

21L.A.65 Aplikimi për një ndryshim në një certifikatë tipi

21L.A.66 Demonstrimi i pajtueshmërisë

21L.A.67 Kërkesat për miratimin e një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi

21L.A.68 Kërkesat për miratimin e një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

21L.A.69 Miratimi i një ndryshimi në një certifikatë tipi sipas një privilegji

21L.A.70 Detyrimet për ndryshime të vogla në një certifikatë tipi

NËNPJESA E – CERTIFIKATA PLOTËSUESE TË TIPIT

21L.A.81 Fushëveprimi

21L.A.82 Kualifikimi

21L.A.83 Demonstrimi i aftësisë së projektimit

21L.A.84 Aplikimi për një certifikatë plotësuese të tipit

21L.A.85 Demonstrimi i pajtueshmërisë

21L.A.86 Kërkesat për miratimin e një certifikate plotësuese të tipit 21L.A.87

Miratimi i një certifikate plotësuese të tipit sipas një privilegji 21L.A.88

Detyrimet e bartësit të një certifikate plotësuese të tipit

21L.A.89 Transferueshmëria e një certifikate plotësuese të tipit

21L.A.90 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate plotësuese të tipit

21L.A.91 Ndryshimet në një pjesë të një produkti të mbuluar nga një certifikate plotësuese e tipit

NËNPJESA F – NDRYSHIMET NË AVIONËT PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PAJTUESHMËRIA ME PROJEKTIMIN

21L.A.101 Fushëveprimi

21L.A.102 Ndryshimet standarde

21L.A.103 Klasifikimi i ndryshimeve në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

21L.A.104 Kualifikimi

21L.A.105 Deklarata e pajtueshmërisë së projektimit për ndryshime të vogla

21L.A.106 Detyrimet e personit që bën një deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit të një ndryshimi të vogël

21L.A.107 Deklarata e përputhshmërisë së projektimit për një ndryshim të madh

21L.A.108 Aktivitetet e pajtueshmërisë për deklarimin e pajtueshmërisë së një ndryshimi të madh

NËNPJESA G – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PRODHIMIT

21L.A.121 Fushëveprimi

21L.A.122 Kualifikimi

21L.A.123 Deklarata e aftësisë prodhuese 21L.A.124

Sistemi i menaxhimit për prodhimin

21L.A.125 Burimet e organizatës prodhuese të deklaruar 21L.A.126

Fushëveprimi i punës

21L.A.127 Detyrimet e organizatës prodhuese të deklaruar 21L.A.128

Njoftimi për ndryshime dhe ndërprerje të aktiviteteve

NËNPJESA H – CERTIFIKATAT E VLEFSHMËRISË AJRORE DHE CERTIFIKATAT E KUFIZUARA TË VLEFSHMËRISË AJRORE

21L.A.141 Fushëveprimi

21L.A.142 Kualifikimi

21L.A.143 Aplikimi për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

21L.A.144 Detyrimet e aplikantit për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

21L.A.145 Transferimi dhe rilëshimi i një certifikate të vlefshmërisë ajrore dhe e një certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore brenda Shteteve Anëtare

21L.A.146 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate të vlefshmërisë ajrore dhe e një certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

NËNPJESA I – CERTIFIKATAT E ZHURMËS DHE CERTIFIKATAT E ZHURMËS SË KUFIZUAR

21L.A.161 Fushëveprimi

21L.A.162 Kualifikimi

21L.A.163 Aplikimi

21L.A.164 Transferimi dhe rilëshimi i certifikatave të zhurmës dhe certifikatave të kufizuara të zhurmës brenda Shteteve Anëtare

21L.A.165 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate zhurme dhe e një certifikate të kufizuar të zhurmës

NËNPJESA J – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PROJEKTIMIT

21L.A.171 Fushëveprimi

21L.A.172 Kualifikimi

21L.A.173 Deklarata e aftësisë së projektimit

21L.A.174 Sistemi i menaxhimit për projektim

21L.A.175 Burimet e organizatës së deklaruar të projektimit

21L.A.176 Fushëveprimi i punës

21L.A.177 Detyrimet e organizatës së deklaruar të projektimit

21L.A.178 Njoftimi për ndryshime dhe ndërprerje të aktiviteteve

NËNPJESA K – PJESËT

21L.A.191 Fushëveprimi

21L.A.192 Shfaqja e pajtueshmërisë

21L.A.193 Lëshimi i pjesëve për instalim

NËNPJESA M – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË PRODUKTEVE TË ÇERTIFIKUARA NGA TIPI

21L.A.201 Fushëveprimi

21L.A.202 Riparime standarde

21L.A.203 Klasifikimi i projektimeve të riparimit në një produkt të certifikuar nga tipi

21L.A.204 Kualifikimi

21L.A.205 Aplikimi për miratimin e një projektimi të riparimit për një produkt të certifikuar nga tipi

21L.A.206 Demonstrimi i pajtueshmërisë

21L.A.207 Kërkesat për miratimin e një projektimit të riparimit të vogël

21L.A.208 Kërkesat për miratimin e një projektimi të riparimit të madh

21L.A.209 Miratimi i një projektimi të riparimit sipas një privilegji

21L.A.210 Detyrimet e një bartësi të një miratimi të projektimit të riparimit

21L.A.211 Dëmtime të pariparuara

NËNPJESA N – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË AVIONËVE PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PËRPUTHSHMËRIA E PROJEKTIMIT

21L.A.221 Fushëveprimi

21L.A.222 Riparime standarde

21L.A.223 Klasifikimi i modeleve të riparimit për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit

21L.A.224 Kualifikimi

21L.A.225 Deklarata e përputhshmërisë së projektimit për projektet e riparimeve të vogla

21L.A.226 Deklarata e përputhshmërisë së projektimit të projekteve të riparimeve të mëdha

21L.A.227 Aktivitetet e pajtueshmërisë për deklarimin e pajtueshmërisë së një projektimi të riparimit të madh

21L.A.228 Detyrimet e deklaruesit të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit të një dizajni të riparimit

21L.A.229 Dëmtime të pariparuara

NËNPJESA O – AUTORIZIMET E POROSIVE STANDARDE TEKNIKE EVROPIANE

NËNPJESA P – LEJA PËR FLUTURIM

21L.A.241 Leja për fluturim dhe kushtet e fluturimit

NËNPJESA Q – IDENTIFIKIMI I PRODUKTEVE DHE PJESËVE

21L.A.251 Fushëveprimi

21L.A.252 Projektimi i shenjave

21L.A.253 Identifikimi i produkteve

21L.A.254 Trajtimi i të dhënave të identifikimit

21L.A.255 Identifikimi i pjesëve

NËNPJESA R – DEKLARATA E KONFORMITETIT PËR AVIONËT DHE CERTIFIKATA E LËSHIMIT TË AUTORIZUAR (EASA FORMULARI 1) PËR MOTORËT DHE HELIKAT, OSE PJESËT E TYRE, QË PËRPUTHEN ME NJË DEKLARATË TË PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT

21L.A.271 Fushëveprimi

21L.A.272 Kualifikimi

21L.A.273 Sistemi i kontrollit të prodhimit

21L.A.274 Lëshimi i një deklarate konformiteti (EASA Formulari 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1)

21L.A.275 Detyrimet e një personi fizik ose juridik që lëshon një deklaratë konformiteti (EASA Formulari 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1)

KAPITULLI B – PROCEDURAT PËR AUTORITETET KOMPETENTE

NËNPJESA A – DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

21L.B.11 Dokumentacioni i mbikëqyrjes

21L.B.12 Shkëmbimi i informacionit

21L.B.13 Informacion për Agjencinë

21L.B.14 Direktivat e vlefshmërisë ajrore të marra nga shtetet joanëtare

21L.B.15 Reagimi i menjëhershëm ndaj një problemi sigurie

21L.B.16 Sistem menaxhimi

21L.B.17 Ndarja e detyrave tek subjektet e kualifikuara

21L.B.18 Ndryshimet në sistemin e menaxhimit

21L.B.19 Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

21L.B.20 Mbajtja e të dhënave

21L.B.21 Gjetjet dhe vëzhgimet

21L.B.22 Masat përmbarimore

21L.B.23 Direktivat e vlefshmërisë ajrore

21L.B.24 Mjetet e pajtueshmërisë

NËNPJESA B – CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.B.41 Specifikimet e certifikimit

21L.B.42 Hetimi fillestar

21L.B.43 Baza e certifikimit të tipit për një certifikatë tipi

21L.B.44 Kushtet e veçanta

21L.B.45 Përcaktimi i kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një certifikatë tipi

21L.B.46 Hetimi

21L.B.47 Lëshimi i një certifikate tipi

21L.B.48 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është lëshuar një certifikatë tipi

21L.B.49 Transferimi i një certifikate tipi

NËNPJESA C – DEKLARATAT E PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT

21L.B.61 Specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për deklaratat e pajtueshmërisë së projektimit të produktit

21L.B.62 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes

21L.B.63 Regjistrimi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit

21L.B.64 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të avionëve për të cilët është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

NËNPJESA D – NDRYSHIME NË CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.B.81 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi

21L.B.82 Hetimi dhe lëshimi i një miratimi të një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi

21L.B.83 Hetimi i një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

21L.B.84 Lëshimi i një miratimi të një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

21L.B.85 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve të ndryshuara për të cilat është lëshuar një certifikatë tipi

NËNPJESA E – CERTIFIKATA PLOTËSUESE TË TIPIT

21L.B.101 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një certifikatë plotësuese të tipit

21L.B.102 Hetimi

21L.B.103 Lëshimi i një certifikate plotësuese të tipit

21L.B.104 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është lëshuar një certifikate plotësuese e tipit

NËNPJESA F – NDRYSHIMET NË AVIONËT PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PAJTUESHMËRIA ME PROJEKTIMIN

21L.B.121 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit të një ndryshimi të madh në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

21L.B.122 Regjistrimi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit për një ndryshim të madh në një projektim avioni

21L.B.123 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të një avioni të ndryshuar për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit

NËNPJESA G – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PRODHIMIT

21L.B.141 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes

21L.B.142 Regjistrimi i një deklarate të aftësisë prodhuese

21L.B.143 Mbikëqyrja

21L.B.144 Programi i mbikëqyrjes

21L.B.145 Aktivitetet e mbikëqyrjes

21L.B.146 Ndryshimet në deklarata

NËNPJESA H – CERTIFIKATAT E VLEFSHMËRISË AJRORE DHE CERTIFIKATAT E KUFIZUARA TË VLEFSHMËRISË AJRORE

21L.B.161 Hetimi

21L.B.162 Lëshimi ose ndryshimi i një certifikate të vlefshmërisë ajrore ose një certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

21L.B.163 Mbikëqyrja

NËNPJESA I – CERTIFIKATAT E ZHURMËS

21L.B.171 Hetimi

21L.B.172 Lëshimi ose ndryshimi i certifikatave të zhurmës

21L.B.173 Mbikëqyrja

NËNPJESA J – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PROJEKTIMIT

21L.B.181 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes

21L.B.182 Regjistrimi i një deklarate të aftësisë së projektimit

21L.B.183 Mbikëqyrja

21L.B.184 Programi i mbikëqyrjes

21L.B.185 Aktivitetet e mbikëqyrjes

21L.B.186 Ndryshimet në deklarata

NËNPJESA K – PJESËT

NËNPJESA M – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË PRODUKTEVE TË CERTIFIKUARA NGA TIPI

21L.B.201 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për

miratimin e projektit të riparimit

21L.B.202 Hetimi dhe lëshimi i një miratimi për një projekt riparimi të vogël

21L.B.203 Hetimi i një aplikacioni për miratimin e një projekti riparimi të madh

21L.B.204 Lëshimi i një miratimi të një projekti riparimi të madh

21L.B.205 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është

miratuar një projekt riparimi

21L.B.206 Dëmtime të pariparuara

NËNPJESA N – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË AVIONËVE PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PËRPUTHSHMËRIA E PROJEKTIMIT

21L.B.221 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit të një projekti riparimi të madh të një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

21L.B.222 Regjistrimi i një deklarate të një projekti riparimi të madh për një avion për të cilin

është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

21L.B.223 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të një projekti riparimi për të cilin është deklaruar përputhshmëria me projektimin

NËNPJESA O – AUTORIZIMET E URDHËRAVE STANDARDË TEKNIKË EVROPIANË

NËNPJESA P – LEJA E FLUTURIMIT

21L.B.241 Hetimi para lëshimit të lejes për fluturim

21L.B.242 Hetimi përpara nxjerrjes së kushteve të fluturimit

NËNPJESA Q – IDENTIFIKIMIN E PRODUKTEVE DHE PJESËVE

NËNPJESA R – EKLARATË KONFORMITETI PËR AVIONËT DHE CERTIFIKATAT E LËSHIMIT TË AUTORIZUAR (EASA FORMULARI 1) PËR MOTORËT DHE HELIKAT, DHE PJESËT E TYRE, QË PËRPUTHEN ME NJË DEKLARATË TË PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT

21L.B.251 Mbikëqyrja

21L.B.252 Programi i mbikëqyrjes

21L.B.253 Veprimtaritë e mbikëqyrjes

Shtojcat e Aneksit Ib

21L.1 Fushëveprimi

(rezervuar)

21L.2 Autoriteti kompetent (rezervuar)

KAPITULLI A

KËRKESAT TEKNIKE

NËNPJESA A – DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

21L.A.1 Fushëveprimi

Ky kapitull përcakton të drejtat dhe detyrimet e përgjithshme që janë të zbatueshme për:

(a) aplikantin dhe bartësin e çdo certifikate të lëshuar ose që do të lëshohet në përputhje me këtë Shtojcë;

(b) çdo deklarues të aftësisë së projektimit ose prodhimit ose të përputhshmërisë së dizajnit; dhe

(c) çdo person fizik ose juridik që lëshon një deklaratë konformiteti për një avion, ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (Formulari 1 EASA) për një motor, helikë ose pjesë të prodhuar.

21L.A.2 Detyrimet dhe veprimet e kryera nga një person i ndryshëm nga aplikuesi ose bartësi i një certifikate ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit

Veprimet dhe detyrimet që kërkohen të ndërmerren nga aplikanti ose bartësi i një certifikate për një produkt ose pjesë ose nga deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit sipas këtij kapitulli mund të ndërmerren në emër të tij nga çdo person tjetër fizik ose juridik, me kusht që detyrimet e aplikantit, bartësit ose deklaruesit janë dhe do të përmbushen siç duhet.

21L.A.3 Sistemi i raportimit

(a) Pa cenuar Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017, çdo person fizik ose juridik që zotëron ose ka aplikuar për një certifikatë tipi, certifikatë tipi plotësuese, miratim të projektit të riparimit të madh ose çdo certifikatë tjetër përkatëse që konsiderohet se është lëshuar sipas kësaj shtojce, ose që ka deklaruar përputhshmërinë e një projektimi të avionit, ose një ndryshim të projektimit ose projekt të riparimit të tij sipas kësaj shtojce, duhet:

1. të krijojë dhe të mirëmbajë një sistem për mbledhjen, hetimin dhe analizimin e raporteve të dukurive për të identifikuar tendencat e pafavorshme ose për të adresuar mangësitë, dhe për të nxjerrë dukuritë, raportimi i të cilave është i detyrueshëm në përputhje me pikën (3) dhe ato që raportohen vullnetarisht. Sistemi i raportimit do të përfshijë:

   (i) raportet dhe informacionet në lidhje me dështimet, keqfunksionimet, defektet ose ngjarje të tjera që shkaktojnë ose mund të shkaktojnë efekte negative në aftësinë e vazhdueshme ajrore të produktit ose pjesës së mbuluar nga certifikata e tipit, certifikata plotësuese e tipit, miratimi i projektit të riparimit të madh ose ndonjë certifikatë tjetër përkatëse konsiderohet se është lëshuar sipas kësaj shtojce, ose nga deklarata e përputhshmërisë së projektimit të lëshuar sipas kësaj shtojce;

   (ii) raportet e gabimeve, humbjeve që kanë gjasa të ndodhin dhe rreziqeve që nuk përfshihen në pikën (i);

2. t'u vërë në dispozicion operatorëve të njohur të produktit ose pjesës dhe, sipas kërkesës, çdo personi të autorizuar sipas akteve të tjera zbatuese ose akteve të deleguara, informacionin rreth sistemit të krijuar në përputhje me pikën (a) (1), dhe mbi mënyrën e sigurimit të raporteve të tilla dhe informacionit në lidhje me dështimet, keqfunksionimet, defektet ose ngjarje të tjera të përmendura në pikën (a)(1)(i);

3. t'i raportojë Agjencisë çdo dështim, mosfunksionim, defekt ose ngjarje tjetër për të cilën ai ka dijeni në lidhje me një produkt ose pjesë, të mbuluar nga certifikata e tipit, certifikata plotësuese e tipit, miratimi i projektit të riparimit të madh ose çdo certifikatë tjetër përkatëse që konsiderohet të jenë lëshuar sipas kësaj shtojce, ose nga një deklaratë e përputhshmërisë së projektimit të lëshuar sipas kësaj shtojce, dhe e cila ka rezultuar ose mund të rezultojë në një gjendje të pasigurt.

(b) Pa cenuar Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017 dhe aktet e saj të deleguara dhe zbatuese, çdo person fizik ose juridik që ka deklaruar aftësinë e tij prodhuese sipas nënpjesës G të kësaj shtojce, ose që prodhon një produkt ose pjesë sipas nënpjesës R të kësaj shtojce, do:

1. të krijojë dhe të mirëmbajë një sistem për mbledhjen dhe vlerësimin e raporteve të dukurive të

brendshme, duke përfshirë raportet për gabimet e brendshme, humbjet që kanë gjasa të ndodhin dhe rreziqet, me qëllim identifikimin e tendencave të pafavorshme ose për të adresuar mangësitë, dhe nxjerrjen e dukurive, raportimi i të cilave është i detyrueshëm në përputhje me pikat (2) dhe (3) dhe ato që raportohen vullnetarisht;

2. t'i raportojë, mbajtësit përgjegjës të miratimit të projektimit ose deklaruesit të një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit, të gjitha rastet në të cilat produktet ose pjesët janë lëshuar prej tyre dhe më pas janë identifikuar se kanë devijime të mundshme nga të dhënat e aplikueshme të projektimit, dhe të hetojë me mbajtësin e miratimit të projektimit ose me deklaruesin e një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, për të identifikuar ato devijime që mund të çojnë në një gjendje të pasigurt;

3. t'i raportojë Agjencisë dhe autoritetit kompetent të shtetit anëtar përgjegjës në përputhje me pikën 21L.2, nëse ka, devijimet që mund të çojnë në një gjendje të pasigurt që janë identifikuar sipas pikës (2) të pikës 21L.A. 3 (b);

4. nëse vepron si furnizues për një organizatë tjetër prodhuese, t'i raportojë asaj organizate tjetër të gjitha rastet në të cilat ajo ka lëshuar produkte ose pjesë në atë organizatë dhe më pas.

Detyrimet e raportimit të pikës 21.A.3A(b) të Shtojcës I të personave fizikë dhe juridikë që zotërojnë ose kanë aplikuar për miratimin e një organizate prodhuese përfshijnë dukuritë që lidhen me produktet dhe pjesët e prodhuara në përputhje me të dhënat e projektimit të miratuara ose të deklaruara në përputhje me këtë Shtojcë dhe, kur është deklaruar përputhshmëria e projektimit, raportet duhet t'i bëhen deklaruesit të përputhshmërisë së projektimit.

(c) Pa cenuar Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017 dhe aktet e saj të deleguara dhe zbatuese, çdo person fizik ose juridik i përmendur në pikat (a) dhe (b) kur raporton në përputhje me pikat (a) (3), (b) (2), (b) (3) dhe (b) (4), do të ruajë në mënyrë të përshtatshme konfidencialitetin e raportuesit dhe të personave të përmendur në raport.

(d) Pa cenuar Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017 dhe aktet e saj të deleguara dhe zbatuese, çdo person fizik ose juridik i përmendur në pikat (a) dhe (b) do të bëjë raportet e përcaktuara në pikat (a) (3) dhe (b) (3) në një formë dhe mënyrë të përcaktuar nga autoriteti kompetent sa më shpejt të jetë e mundur, dhe në çdo rast, të dërgojë raportet jo më vonë se 72 orë pasi personi fizik ose juridik i përmendur në pikat (a) dhe (b) ka identifikuar gjendjen e mundshme të pasigurt, përveç rasteve kur rrethanat e jashtëzakonshme e pengojnë këtë.

(e) Pa paragjykuar Rregulloren (AAC) Nr. 09/2017 dhe aktet e saj të deleguara dhe zbatuese, nëse një dukuri e raportuar sipas pikës (a) (3) ose nën pikën (b) (3) rezulton nga një mangësi në projektim ose mangësi prodhimi, bartësi i certifikatës së tipit, certifikatës plotësuese të tipit, miratimit të projektit të riparimit të madh, ose çdo certifikate tjetër përkatëse që mendohet se është lëshuar sipas kësaj shtojce, deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit ose organizata e prodhimit të përmendur në pikën (b) sipas rastit, do të hetojë arsyen e mungesës dhe do t'i raportojë Agjencisë dhe autoritetit kompetent të Shtetit Anëtar përgjegjës në përputhje me pikën 21L.2, nëse ka, rezultatet e hetimit të saj dhe çdo veprim që po ndërmerr ose propozon për të korrigjuar atë mangësi.

(f) Nëse autoriteti kompetent konstaton se kërkohet një veprim për të korrigjuar mangësitë, bartësi i certifikatës së tipit, certifikatës plotësuese të tipit, miratimit të projektit të riparimit të madh ose çdo certifikate tjetër përkatëse që konsiderohet se është lëshuar sipas kësaj shtojce, deklaruesi të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, ose organizata prodhuese e përmendur në pikën (b) sipas rastit, do t'i paraqesë të dhënat përkatëse autoritetit kompetent me kërkesën e tij.

21L.A.4 Direktivat e vlefshmërisë ajrore

Kur një direktivë e vlefshmërisë ajrore duhet të lëshohet nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.23 për të korrigjuar një gjendje të pasigurt, ose për të kërkuar kryerjen e një inspektimi, bartësi i certifikatës së tipit, certifikatës plotësuese të tipit, miratimit të projektit të riparimit të madh, ose çdo certifikatë tjetër përkatëse që konsiderohet se është lëshuar sipas kësaj shtojce, si dhe deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, sipas rastit, duhet:

(a) të propozojë veprimet e duhura korrigjuese ose inspektimet e nevojshme, ose të dyja, dhe të dorëzojë detajet e këtyre propozimeve në Agjenci për miratim;

(b) pas miratimit nga Agjencia të propozimeve të përmendura në pikën (a), t'u vënë në dispozicion të gjithë operatorëve ose pronarëve të njohur të produktit ose pjesës dhe, sipas kërkesës, çdo personi që kërkohet të respektojë direktivën e vlefshmërisë ajrore, të dhëna përshkruese të përshtatshme dhe udhëzimet e realizimit.

21L.A.5 Bashkëpunimi ndërmjet projektimit dhe prodhimit

Bartësi i një certifikate tipi, certifikate plotësuese të tipit, miratimi i një ndryshimi në certifikatën e tipit ose miratimi i një projekti riparimi, deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit dhe organizata ose personi fizik ose juridik që prodhon produkte ose pjesë të atij projekti specifik duhet të bashkëpunojnë në mënyrë që të sigurojnë që produkti ose pjesa të jetë në përputhje me atë projekt dhe të sigurojë vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme të produktit ose pjesës.

21L.A.6 Shënjimi

(a) Bartësi i një certifikate tipi, certifikate plotësuese të tipit, miratimi i një ndryshimi në certifikatën e tipit ose miratimi i një projekti riparimi, ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit duhet të specifikojë shënjimin për produktet ose pjesët në përputhje me nënpjesën Q të kësaj Shtojce.

(b) Organizata ose personi fizik ose juridik që prodhon produkte ose pjesë duhet t'i shënojë këto produkte dhe pjesë në përputhje me nënpjesën Q të kësaj Shtojce.

21L.A.7 Mbajtja e të dhënave

Të gjithë personat fizikë ose juridikë që zotërojnë ose që kanë aplikuar për një certifikatë tipi, certifikatë plotësuese të tipit, miratim të projektit të riparimit ose leje për të fluturuar, të cilët kanë deklaruar përputhshmërinë e projektimit, që kanë lëshuar një deklaratë të aftësisë së projektimit ose prodhimit, ose që prodhojnë produkte ose pjesë sipas kësaj rregulloreje duhet:

(a) kur dizajnojnë një produkt ose pjesë ose ndryshime ose riparime në to, të krijojnë një sistem të mbajtjes së të dhënave që përfshin kërkesat e vendosura ndaj partnerëve dhe nënkontraktorëve të tij dhe të ruajnë informacionin/të dhënat përkatëse të projektimit dhe t'i kenë në dispozicion për Agjencinë në mënyrë që të sigurojnë informacionin e nevojshëm për të siguruar vlefshmërinë e tyre ajrore të vazhdueshme dhe përputhshmërinë me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

(b) kur prodhojnë një produkt ose pjesë, të krijojnë një sistem regjistrimi dhe të regjistrojnë detajet e punës në lidhje me konformitetin e produkteve ose pjesëve, dhe kërkesat e vendosura ndaj partnerëve dhe furnitorëve të tij, dhe t'i mbajnë ato në dispozicion të autoritetit kompetent në mënyrë që të sigurojnë informacionin e nevojshëm për të siguruar vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore të produktit dhe pjesës;

(c) në lidhje me lejet për fluturim, përveç kërkesave për mbajtjen e të dhënave të përcaktuara në pikën 21.A.5(c) të shtojcës I, të mbajnë çdo dokument të prodhuar për të demonstruar përputhjen me kërkesat shtesë të përcaktuara në pikën 21L. A.241(b), dhe t'i mbajnë ato në dispozicion të Agjencisë dhe autoritetit kompetent;

(d) të mbajnë të dhënat e kompetencës dhe kualifikimet e personelit që është i përfshirë në projektim ose prodhim dhe në funksion të pavarur për të monitoruar pajtueshmërinë, nëse kërkohet nga pikat 21L.A.125(c), 21L.A.175(b) or 21L.A.175(e).

21L.A.8 Manualet

Bartësi i një certifikate tipi ose certifikate plotësuese të tipit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit duhet të prodhojë, mirëmbajë dhe përditësojë kopjet kryesore të të gjitha manualeve ose variacioneve në manualet e kërkuara nga baza e aplikueshme e certifikimit të tipit, specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për produktin ose një pjesë, dhe t'i sigurojë Agjencisë kopje, sipas kërkesës.

21L.A.9 Udhëzime për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme

(a) Bartësi i një certifikate tipi, certifikate plotësuese të tipit, ndryshimi i projektimit ose miratimi i projektimit të riparimit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit duhet të përcaktojë informacionin që është i nevojshëm për të siguruar që vlefshmëria ajrore e tipit të avionit dhe çdo pjese shoqëruese, në përputhje me atë projektim, ruhet gjatë gjithë jetës operacionale.

(b) Bartësi i një certifikate tipi, certifikate plotësuese të tipit, ndryshimi i projektimit ose miratimi i dizajnit të riparimit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit duhet të sigurojë informacionin e vendosur në (a) përpara se ai projektim të lëshohet në shërbim.

(c) Udhëzimet për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore do të sigurohen nga:

1. bartësi i një certifikate tipi ose nga deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit për secilin pronar të njohur të një ose më shumë produkteve me dorëzimin e tij ose pas lëshimit të certifikatës së parë të vlefshmërisë ajrore ose certifikatës së kufizuar të vlefshmërisë ajrore, sipas rastit, për avionin e prekur, në cilindo rast që ndodh i fundit;

2. bartësi i një certifikate tipi, certifikate plotësuese të tipit ose miratimi për ndryshim të vogël ose nga deklaruesi i një deklarate për pajtueshmërinë e projektimit për një ndryshim projektimi për të gjithë operatorët e njohur të produktit të prekur nga ndryshimi pas lëshimit në shërbim të produktit të modifikuar;

3. bartësi i një miratimi të projektit të riparimit ose nga deklaruesi i një deklarate për pajtueshmërinë e projektimit për një projekt riparimi për të gjithë operatorët e njohur të produktit të prekur nga riparimi pas lëshimit në shërbim të produktit në të cilin është përfshirë projekti i riparimit. Produkti ose pjesa e riparuar mund të lëshohet në shërbim përpara se të plotësohen udhëzimet përkatëse për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme, por kjo do të jetë për një periudhë shërbimi të kufizuar dhe në marrëveshje me Agjencinë.

Më pas, këta bartës të certifikatës ose deklarues do t'ia vënë këtë informacion në dispozicion sipas kërkesës çdo personi tjetër që kërkohet të pajtohet me ato udhëzime për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore.

(d) Me përjashtim të pikës (b), bartësi i certifikatës së tipit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit mund të vonojë disponueshmërinë e një pjese të udhëzimeve për

vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore, që kanë të bëjnë me udhëzimet e gjata të realizimit të një natyre të planifikuar, deri në kohën pasi produkti ose produkti i modifikuar të ketë hyrë në shërbim, por duhet t'i vërë në dispozicion këto udhëzime përpara se përdorimi i këtyre të dhënave të kërkohet për produktin ose produktin e modifikuar.

(e) Bartësi i miratimit të projektimit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, të cilit i kërkohet të japë udhëzime për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme në përputhje me pikën (b) do të vërë gjithashtu në dispozicion të gjitha ndryshimet në këto udhëzime për të gjithë operatorët e njohur të produktit të prekur nga ndryshimi dhe, sipas kërkesës, ndaj çdo personi tjetër që kërkohet të pajtohet me këto ndryshime.

21L.A.10 Qasja dhe hetimi

Të gjithë personat fizikë ose juridikë që zotërojnë ose që kanë aplikuar për një certifikatë tipi, certifikatë plotësuese të tipit, miratim projekti për riparime të mëdha, leje për fluturim, certifikatë të vlefshmërisë ajrore, certifikatë të kufizuar të aftësisë ajrore, certifikatë zhurme ose certifikatë zhurme të kufizuar, të cilët kanë deklaruar përputhshmërinë e projektit , të cilët kanë deklaruar aftësinë e tyre të projektimit ose prodhimit ose që prodhojnë avionë, motorë, helikë ose pjesë sipas nënpjesës R të kësaj shtojce, duhet:

(a) t'i japin autoritetit kompetent qasje në çdo objekt, produkt, pjesë, dokument, regjistrim, të dhëna, procese, procedura ose ndonjë material tjetër dhe të lejojnë shqyrtimin e çdo raporti dhe të bëjnë çdo inspektim dhe të kryejnë ose të dëshmojnë çdo test që është i nevojshëm të verifikojë përputhshmërinë dhe pajtueshmërinë e vazhdueshme me kërkesat e zbatueshme të këtij Kapitulli;

(b) nëse personi fizik ose juridik përdor partnerë, furnitorë ose nënkontraktorë, të bëjnë marrëveshje me ta për të siguruar që autoriteti kompetent të ketë qasje dhe mund të hetojë siç përshkruhet në pikën (a).

21L.A.11 Gjetjet dhe vëzhgimet

(a) Pas marrjes së njoftimit të gjetjeve, personi fizik ose juridik që zotëron ose që ka aplikuar për një certifikatë tipi, certifikatë plotësuese të tipit, miratim të projektit të riparimit të madh, leje për fluturim, certifikatë e vlefshmërisë ajrore, certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore, certifikatë zhurme ose certifikatë të kufizuar të zhurmës, e cila ka deklaruar përputhshmërinë e projektimit, që ka deklaruar aftësinë e tyre të projektimit ose prodhimit ose që prodhon avionë, motorë, helikë ose pjesë sipas nënpjesës R të kësaj shtojce, do të ndërmarrë hapat e mëposhtëm brenda periudhës kohore të përcaktuar nga autoriteti kompetent në në përputhje me pikën (d) ose (e) të pikës 21L.B.21:

1. të identifikojë shkakun (shkaqet) rrënjësor të mospërputhjes dhe faktorët që kontribuojnë në këtë;

2. të përcaktojë një plan veprimi korrigjues dhe t'ia propozojë atë autoritetit kompetent;

3. të demonstrojë zbatimin e veprimit (veprimeve) korrigjues sipas kërkesës së autoritetit kompetent.

(b) Një vëzhgimi i njoftuar nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën (f) të pikës 21L.B.21 duhet të merret parasysh. Personi fizik ose juridik regjistron vendimin e marrë në lidhje me këto vëzhgime.

21L.A.12 Mjetet e pajtueshmërisë

(a) Një person juridik ose fizik mund të përdorë çdo mjet alternativ përputhshmërie ndaj mjeteve të pranueshme të përputhshmërisë (AMC) për të përcaktuar pajtueshmërinë me këtë rregullore.

(b) Nëse ndonjë person fizik ose juridik dëshiron të përdorë një mjet alternativ përputhshmërie, ata,

përpara se ta përdorin atë, duhet t'i japin autoritetit kompetent një përshkrim të plotë. Përshkrimi duhet të përfshijë çdo rishikim të manualeve ose procedurave që mund të jenë relevante, si dhe një shpjegim që tregon se si arrihet pajtueshmëria me këtë Rregullore.

(c) Personi fizik ose juridik mund të përdorë këto mjete alternative të përputhshmërisë, me kusht që të miratohet paraprakisht nga autoriteti kompetent.

NËNPJESA B – CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.A.21 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për aplikimin për certifikata tipi dhe përcakton të drejtat dhe detyrimet e aplikantëve dhe bartësve të këtyre certifikatave për produkte, kur produkti është një nga të mëposhtmit:

(a) një aeroplan me një masë maksimale ngritjeje (MTOM) prej 2 000 kg ose më pak me një konfigurim ndenjëse prej maksimumi katër personash;

(b) një avion pa motor ose avion me motor me një MTOM prej 2 000 kg ose më pak;

(c) një balonë;

(d) një aeroplan termik;

(e) një aeroplan me ajër të nxehtë për pasagjerë e projektuar për jo më shumë se katër persona;

(f) një mjet rrotullues me një MTOM prej 1 200 kg ose më pak me një konfigurim ndenjëse prej maksimumi katër personash;

(g) një motor pistoni dhe një helikë e fiksuar që synohen të instalohen në një avion të përmendur në pikat (a) deri (f). Në raste të tilla, fleta e të dhënave të certifikatës së tipit duhet të shënohet në mënyrë të përshtatshme për të lejuar vetëm instalimin e motorit ose të helikës në një avion të tillë;

(h) xhiroplanët.

21L.A.22 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik që ka demonstruar ose është në proces të demonstrimit të aftësisë së tij të projektimit në përputhje me pikën 21L.A.23, mund të aplikojë për një certifikatë tipi sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

21L.A.23 Demonstrimi i aftësisë së projektimit

Një aplikant për një certifikatë tipi duhet të demonstrojë aftësinë e tij të projektimit duke:

(a) mbajtur një miratim të organizatës së projektimit me kushte miratimi që mbulojnë kategorinë përkatëse të produktit, të lëshuar nga Agjencia në përputhje me nënpjesën J të Kapitullit A të Shtojcës I (pjesa 21); ose

(b) deklaruar aftësinë e tij të projektimit për llojin e punës së projektimit dhe kategorinë e produktit në përputhje me nënpjesën J të kësaj shtojce.

21L.A.24 Aplikimi për një certifikatë tipi

(a) Aplikimi për një certifikatë tipi do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(b) Një aplikim për një certifikatë tipi duhet të përfshijë minimalisht:

1. një justifikim se aplikimi është brenda Fushëveprimit të përcaktuar në pikën 21L.A.21;

2. të dhëna përshkruese paraprake të produktit, përdorimin e synuar dhe llojin e funksionimit të produktit për të cilin kërkohet certifikimi;

3. një propozim për bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përgatitura në përputhje me kërkesat dhe opsionet e përcaktuara në pikat 21L.B.43 dhe 21L.B.45;

4. një plan demonstrimi të përputhshmërisë që përshkruan mjetet dhe metodat e përputhshmërisë që do të përditësohen nga aplikanti kur ka ndryshime në projektin e certifikimit që prekin pikat (1) deri në (3) ose ndonjë ndryshim në mjetet dhe metodat e pajtueshmërisë.

(c) Një aplikim për një certifikatë tipi do të mbetet i vlefshëm për 3 vjet. Në rast se një certifikatë tipi nuk është lëshuar brenda kësaj periudhe, do të bëhet një aplikim i ri në përputhje me pikat (a) dhe (b).

21L.A.25 Demonstrimi i pajtueshmërisë

(a) Aplikuesi për një certifikatë tipi, pas pranimit të planit të demonstrimit të përputhshmërisë nga Agjencia dhe në përputhje me përmbajtjen e tij, do të:

1. demonstrojë pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit siç i është përcaktuar dhe njoftuar aplikantit nga Agjencia në në përputhje me pikën 21L.B.43;

2. demonstrojë pajtueshmërinë me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç përcaktohet dhe i njoftohet aplikantit nga Agjencia në përputhje me me pikën 21L.B.45; dhe

3. t'i sigurojë Agjencisë mjetet me të cilat është demonstruar kjo përputhshmëri.

(b) Aplikanti për një certifikatë tipi duhet t'i sigurojë Agjencisë një justifikim të regjistruar të mjeteve të përputhshmërisë brenda dokumenteve të përputhshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë.

(c) Kur kryen testime dhe inspektime për të demonstruar përputhshmërinë në përputhje me pikën (a), aplikanti duhet ta ketë verifikuar dhe dokumentuar këtë verifikim përpara kryerjes së ndonjë testi:

1. për çdo ekzemplar testimi, që:

   (i) që materialet dhe proceset janë në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin e tipit të propozuar;

   (ii) pjesët përbërëse të produkteve të jenë në përputhje adekuate me skicat në projektin e tipit të propozuar;

   (iii) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit janë në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projektin e tipit të propozuar; dhe

2. që testi dhe pajisjet matëse të përdorura për testin ishin të përshtatshme për testin dhe të kalibruara siç duhet.

(d) Testimi i fluturimit me qëllim të marrjes së një certifikate të tipir do të kryhet në përputhje me metodat për testimin e tillë të fluturimit të specifikuara nga Agjencia. Aplikanti për një certifikatë tipi duhet të bëjë të gjitha testet e fluturimit të nevojshme për të përcaktuar pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit. Testet e fluturimit do të përfshijnë një periudhë operimi në një konfigurim përfundimtar me një kohëzgjatje të mjaftueshme për të siguruar që nuk do të ketë probleme sigurie kur avioni të hyjë në shërbim për herë të parë.

(e) Një aplikant për një certifikatë tipi duhet t'i lejojë Agjencisë që:

1. të shqyrtojë çdo të dhënë dhe informacion në lidhje me Demonstrimin e Pajtueshmërisë;

2. të dështojë ose të kryejë ndonjë test apo inspektim të kryer për qëllime të Demonstrimit të Pajtueshmërisë;

3. të kryejë një inspektim fizik të artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar për të verifikuar përputhjen e dizajnit me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit dhe çdo hetim tjetër të përcaktuar në përputhje me pikën 21L.B.46.

(f) Pas përfundimit të demonstrimit të përputhshmërisë, aplikanti do t'i deklarojë Agjencisë se:

1. kanë dështmuar përputhshmëri me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç janë përcaktuar dhe njoftuar aplikantit nga Agjencia në përputhje me pikat 21L.B.43 dhe 21L.B.45, sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë; dhe

2. nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

21L.A.26 Dizajni i tipit

Aplikanti për një certifikatë tipi duhet të përcaktojë modelin e tipit të produktit për të mundësuar identifikimin e tij unik dhe të paqartë, i cili përbëhet nga:

(a) vizatimet dhe specifikimet dhe një listë e atyre vizatimeve dhe specifikimeve që janë të nevojshme për të përcaktuar konfigurimin dhe tiparet e projektimit të produktit;

(b) informacion mbi materialet dhe proceset e përdorura;

(c) informacion mbi metodat e prodhimit dhe montimit;

(d) çdo kufizim i vlefshmërisë ajrore;

(e) kërkesat e përputhshmërisë mjedisore; dhe

(f) çdo e dhënë tjetër që lejon në krahasim përcaktimin e vlefshmërisë ajrore dhe, nëse është e nevojshme, përputhshmërinë mjedisore të produkteve të mëvonshme të të njëjtit lloj.

21L.A.27 Kërkesat për lëshimin e një certifikate tipi

Për t'u pajisur me një certifikatë tipi, aplikantët duhet:

(a) të demonstrojnë aftësinë e tyre të projektimit në përputhje me pikën 21L.A.23;

(b) të demonstrojnë përputhshmërinë e projektimit në përputhje me pikën 21L.A.25;

(c) të demonstrojnë, për certifikatat e tipit të avionit, se motori ose helika, ose të dyja, nëse janë të instaluara në avion, kanë njërën nga këto:

1. një certifikatë tipi të lëshuar ose të përcaktuar në përputhje me Shtojcën I (Pjesa 21) ose të lëshuar në përputhje me këtë Shtojcë; ose

2. është përfshirë në aplikim për certifikatën e tipit të avionit dhe aplikanti ka siguruar

përputhjen e motorit dhe të helikës gjatë demonstrimit të përputhshmërisë në pikën 21L.A.25;

(d) të demonstrojnë se nuk ka çështje të pazgjidhura nga inspektimi fizik i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar ose ndonjë hetim tjetër i kryer nga Agjencia në përputhje me pikat (c) dhe (d) të pikës 21L.B.46.

21L.A.28 Detyrimet e bartësit të certifikatës së tipit

Bartësi i një certifikate të tipit do të marrë përsipër detyrimet e një bartësi të certifikatës së tipit të përcaktuara në nënpjesën A të kësaj shtojce dhe do të vazhdojë të përmbushë kërkesat e kualifikimit sipas pikës 21L.A.22.

21L.A.29 Transferueshmëria e një certifikate tipi

Një certifikatë tipi mund t'i transferohet një bartësi të ri, me kusht që Agjencia të ketë verifikuar, në përputhje me pikën 21L. B.49, që personi fizik ose juridik të cilit synohet t'i transferohet certifikata e tipit është i përshtatshëm në përputhje me pikën 21L.A.22 për të mbajtur një certifikatë tipi dhe është në gjendje të marrë përsipër detyrimet e një bartësi të certifikatës së tipit sipas pikës 21L.A.28. Bartësi i certifikatës së tipit ose personi fizik ose juridik që dëshiron të miratojë certifikatën duhet t'i drejtohet Agjencisë për të verifikuar nëse këto kushte janë përmbushur, në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

21L.A.30 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate tipi

(a) Një certifikatë tipi do të mbetet e vlefshme për aq kohë sa:

1. certifikata e tipit nuk dorëzohet nga bartësi;

2. bartësi i certifikatës së tipit mbetet në përputhje me kërkesat përkatëse të Rregullores (AAC) Nr 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj, duke marrë parasysh dispozitat në lidhje me trajtimin e gjetjeve siç specifikohet në pikën 21L.B.21;

3. certifikata e tipit nuk revokohet nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.22.

(b) Pas dorëzimit ose revokimit, certifikata e tipit do t'i kthehet Agjencisë.

NËNPJESA C – DEKLARATAT E PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT TË AVIONIT

21L.A.41 Fushëveprimi

(a) Kjo nënpjesë përcakton procedurën për deklarimin e përputhshmërisë së projektimit të avionit dhe përcakton të drejtat dhe detyrimet e personave që bëjnë deklarata të tilla.

(b) Kjo nënpjesë zbatohet për kategoritë e mëposhtme të avionëve, me kusht që projektimi i avionit të mos përfshijë karakteristika të reja ose të pazakonta të projektimit:

1. një aeroplan me një masë maksimale ngritjeje (MTOM) prej 1 200 kg ose më pak që nuk fluturon me motor dhe ka një konfigurim ndenjëse prej maksimumi dy personash;

2. një avion pa motor ose avion me motor me një MTOM prej 1 200 kg ose më pak;

3. një balonë e projektuar për jo më shumë se katër persona;

4. një aeroplan me ajër të nxehtë i projektuar për jo më shumë se katër persona.

(c) Për qëllimin e kësaj nënpjese, një veçori e projektimit do të konsiderohet të jetë e re ose e

pazakontë nëse në kohën kur bëhet deklarata e përputhshmërisë së projektimit, ajo veçori e projektimit nuk mbulohet nga specifikimet teknike të detajuara të përcaktuara dhe të vëna në dispozicion nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.61.

21L.A.42 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik mund të deklarojë përputhshmërinë e një projektimi të avionit sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

21L.A.43 Deklarata e pajtueshmërisë së projektimit

(a) Përpara se të prodhojë një avion ose të bjerë dakord me një organizatë prodhuese për të prodhuar një avion, një person fizik ose juridik që projekton atë avion duhet të deklarojë se dizajni i tij është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën 21L.A.45.

(b) Deklarata do të bëhet në një formë dhe mënyrë të përcaktuar nga Agjencia dhe do të përmbajë të paktën informacionin e mëposhtëm:

1. emrin e personit që dorëzon deklaratën dhe adresën/vendin e biznesit të tij;

2. një referencë unike për identifikimin e avionit;

3. një tregues të specifikimeve teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit sipas pikës 21L.A.45 me të cilat deklaruesi deklaron pajtueshmërinë;

4. një deklaratë të nënshkruar të bërë nën përgjegjësinë vetëm të personit që bën deklaratën se projektimi i avionit, dhe nëse është e aplikueshme motori ose helika, është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën. 3, sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë të përmendur në pikën (c)(3);

5. një deklaratë të nënshkruar të bërë nën përgjegjësinë ekskluzive të personit që bën deklaratën se nuk janë identifikuar veçori ose karakteristika nga ai person që mund ta bëjë avionin të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimin e synuar;

6. një zotim të nënshkruar se personi që bën deklaratën do të marrë përsipër detyrimet e përmendura në pikën 21L.A.47;

7. nëse dizajni i avionit i mbuluar nga deklarata përfshin një motor ose helikë:

   (i) një referencë për certifikatën e tipit të motorit ose të helikës, të lëshuar ose të përcaktuar në përputhje me Shtojcën I (Pjesa 21) ose të lëshuar në përputhje me këtë Shtojcë; ose

   (ii) në rastin e motorëve me piston dhe helikëve me bosht fiks, një dëshmi që deklarata e përputhshmërisë së projektimit të avionit mbulon përputhshmërinë e motorit ose të helikës me specifikimet teknike të aplikueshme të motorit ose të helikës;

8. udhëzimet për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme;

9. kufizimet e funksionimit;

10. fletën e të dhënave për vlefshmërinë ajrore dhe, nëse është e aplikueshme, emetimet;

11. fletën e të dhënave për zhurmën, nëse është e aplikueshme;

12. çdo kusht ose kufizim tjetër të përshkruar për aeroplanin, dhe nëse është e aplikueshme motorin ose helikën, në specifikimet e detajuara teknike të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat deklaruesi deklaron pajtueshmërinë.

(c) Deklaruesi duhet t'i dorëzojë Agjencisë deklaratën e përputhshmërisë së dizajnit të përmendur në pikën (b). Së bashku me këtë deklaratë, deklaruesi duhet t'i sigurojë Agjencisë:

1.një skicë të avionit;

2.një përshkrim të detajuar të projektimit të avionit, duke përfshirë të gjitha konfigurimet e mbuluara nga deklarata, karakteristikat e funksionimit, veçoritë e projektimit dhe çdo kufizim;

3.një plan demonstrimi të përputhshmërisë që detajon mjetet me të cilat është demonstruar përputhshmëria me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit gjatë demonstrimit të përputhshmërisë;

4.justifikimet e regjistruara të përputhshmërisë të marra nga aktivitetet e pajtueshmërisë që janë kryer sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

5.kur pajtueshmëria demonstrohet duke kryer teste, justifikimi i regjistruar i konformitetit të artikujve dhe pajisjeve të testimit, duke demonstruar:

(i) për ekzemplarin e provës, që:

(A) materialet dhe proceset në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin;

(B) pjesët përbërëse të produkteve të përshtatura në mënyrë adekuate me vizatimet në projektim; dhe

(C) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projektim;

(ii) që testimi dhe pajisjet matëse të përdorura për testin ishin të përshtatshme për testin dhe të kalibruara siç duhet;

6.raportet, rezultatet e inspektimeve ose testeve që deklaruesi i ka gjetur të nevojshme për të përcaktuar se avioni, dhe nëse është e aplikueshme motori ose helika, përputhen me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

21L.A.44 Aktivitetet e pajtueshmërisë për një deklaratë të pajtueshmërisë së projektimit

Përpara se të bëjë një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit në përputhje me pikën 21L.A.43, deklaruesi përgjegjës për projektimin e atij avioni, për atë model specifik avioni duhet:

(a) të krijojë një plan demonstrimi të përputhshmërisë duke detajuar mjetet për demonstrimin e përputhshmërisë që do të ndiqen gjatë demonstrimit të përputhshmërisë. Ky dokument do të përditësohet sipas nevojës;

(b) të regjistrojë justifikimin e pajtueshmërisë brenda dokumenteve të përputhshmërisë sipas planit të

demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të kryejë testime dhe inspektime sipas nevojës në përputhje me planin e demonstrimit të pajtueshmërisë;

(d) të sigurojë dhe regjistrojë konformitetin e artikujve dhe pajisjeve të provës dhe të sigurojë që ekzemplari i provës përputhet me specifikimet, vizatimet, proceset e prodhimit, mjetet e ndërtimit dhe montimit në projektim;

(e) të sigurojë që pajisjet e testimit dhe matjes që do të përdoren për testim janë të përshtatshme për testim dhe të kalibruara siç duhet;

(f) të lejojë Agjencinë të kryejë ose të marrë pjesë në çdo inspektim ose provë të avionit në konfigurimin përfundimtar ose të maturuar të projektimit dhe prodhimit që janë të nevojshme për të përcaktuar se produkti nuk ka asnjë veçori ose karakteristikë që e bën avionin të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimin e caktuar;

(g) kryen testimin e fluturimit, në përputhje me metodat për testimin e tillë të fluturimit të specifikuar nga Agjencia, për të përcaktuar nëse avioni përputhet me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit. Testimi i fluturimit do të përfshijë një periudhë operimi në konfigurimin përfundimtar të një kohëzgjatjeje të mjaftueshme për të siguruar që nuk do të ketë probleme sigurie kur avioni të hyjë për herë të parë në shërbim.

21L.A.45 Specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat për mbrojtjen e mjedisit që janë të zbatueshme për avionët që i nënshtrohen deklaratave të përputhshmërisë së projektimit

Deklaruesi duhet të demonstrojë përputhshmërinë e dizajnit të avionit me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën 21L.B.61, të cilat janë të zbatueshme për atë avion dhe që janë efektive në datën në të cilën deklarata e pajtueshmërisë së projektimit i bëhet Agjencisë.

21L.A.46 Të dhënat e projektimit të avionit

(a) Deklaruesi duhet të përcaktojë qartë modelin e avionit për të mundësuar identifikimin e tij unik dhe të paqartë.

(b) Të dhënat e projektimit të avionit që përdoren nga deklaruesi për të përcaktuar në mënyrë unike modelin e avionit do të përfshijnë:

1. skicat dhe specifikimet dhe një listë e atyre skicave dhe specifikimeve që janë të nevojshme për të përcaktuar konfigurimin dhe tiparet e projektimit të produktit;

2. informacion mbi materialet dhe proceset e përdorura;

3. informacion mbi metodat e prodhimit dhe montimit;

4. çdo kufizim të vlefshmërisë ajrore;

5. çdo kërkesë për përputhshmëri mjedisore; dhe

6. çdo të dhënë tjetër që lejon krahasim me përcaktimin e vlefshmërisë ajrore dhe, nëse është e nevojshme, përputhshmërisë mjedisore të produkteve të mëvonshme të të njëjtit lloj.

21L.A.47 Detyrimet e deklaruesit për një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit

Deklaruesi që ka bërë një deklaratë për përputhjen e projektimit të avionit në Agjenci në përputhje me pikën 21L.A.43 duhet:

(a) pas dorëzimit të deklaratës, të organizojë që Agjencia të kryejë një inspektim fizik dhe teste fluturimi të artikullit të parë të atij avioni në konfigurimin përfundimtar ose të duhur të maturuar për të siguruar që avioni mund të arrijë një nivel të pranueshëm sigurie dhe është e përputhshme me mjedisin;

(b) të ruajë të gjitha dokumentet mbështetëse për deklaratën e përputhshmërisë së projektimit dhe i vë ato në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës;

(c) të jetë në përputhje me të gjitha detyrimet e tjera të zbatueshme për një deklarues të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit të përcaktuara në nënpjesën A të kësaj shtojce.

21L.A.48 Mostransferueshmëria e një deklarate të përputhshmërisë së projektimit të avionit

(a) Një deklaratë e përputhshmërisë së dizajnit të avionit nuk mund të transferohet.

(b) Një person fizik ose juridik që merr përsipër projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar më parë përputhshmëria e dizajnit duhet:

1. të paraqesë një deklaratë të re për pajtueshmërinë e projektimit të avionit në përputhje me këtë nënpjesë;;

2. të demonstrojë se deklaruesi që ka bërë më parë një deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit të avionit nuk është më aktiv ose ka rënë dakord për transferimin e të dhënave të projektimit të avionit;

3. të zotohet të respektojë të gjitha detyrimet e zbatueshme për personat që bëjnë një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit të avionit të përcaktuara në këtë nënpjesë sipas pikës 21L.A.47.

NËNPJESA D – NDRYSHIMET NË CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.A.61 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton:

(a) procedurën e aplikimit për miratimin e ndryshimeve në certifikatat e tipit për produktet e certifikuara në përputhje me këtë Shtojcë, me kusht që produkti i ndryshuar të jetë ende brenda Fushëveprimit të pikës 21L.A.21;

(b) të drejtat dhe detyrimet e aplikantëve dhe bartësve të atyre miratimeve të përmendura në pikën (a);

(c) dispozitat në lidhje me Ndryshimet standarde që nuk kërkojnë miratim.

21L.A.62 Ndryshimet standarde

(a) Ndryshimet standarde janë ato ndryshime në certifikatën e tipit të produktit të miratuar në përputhje me nënpjesën B të Kapitullit B të këtij aneksi:

1. që ndjekin të dhënat e projektimit të përfshira në specifikimet e certifikimit të lëshuara nga Agjencia, që përmbajnë metodat, teknikat dhe praktikat e pranueshme për realizimin dhe identifikimin e Ndryshimeve standarde, duke përfshirë udhëzimet shoqëruese për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore; dhe

2. që nuk janë në kundërshtim me të dhënat e bartësit të asaj certifikate tipi.

(b) Pikat 21L.A.63 deri në 21L.A.70 nuk zbatohen për Ndryshimet standarde.

21L.A.63 Klasifikimi i ndryshimeve në një certifikatë tipi

(a) Ndryshimet në një certifikatë tipi do të klasifikohen si të vogla ose të mëdha.

(b) Një "ndryshim i vogël" është një ndryshim që nuk ka efekt të dukshëm në masën, ekuilibrin, forcën strukturore, besueshmërinë, nivelet e certifikuara të zhurmës ose emetimeve, karakteristikat operacionale ose karakteristika të tjera që ndikojnë në vlefshmërinë ajrore ose përputhshmërinë mjedisore të produktit.

(c) Të gjitha ndryshimet e tjera janë 'ndryshime të mëdha', me përjashtim të rasteve kur ndryshimi në projektim, fuqi, shtytje ose masë është aq i gjerë sa që kërkohet një hetim në thelb i plotë i pajtueshmërisë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit ose me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit ose me specifikimet teknike të detajuara të aplikueshme, në të cilin rast dizajni do të certifikohet në përputhje me nënpjesën B të kësaj shtojce.

(d) Kërkesat për miratimin e ndryshimeve të vogla janë ato të përcaktuara në pikën 21L.A.67.

(e) Kërkesat për miratimin e ndryshimeve të mëdha janë ato të përcaktuara në pikën 21L.A.68.

21L.A.64 Kualifikimi

(a) Vetëm bartësi i certifikatës së tipit mund të aplikojë për miratimin e një ndryshimi të madh të një certifikate tipi sipas kësaj nënpjese; të gjithë aplikantët e tjerë për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi do të aplikojnë sipas nënpjesës E të kësaj shtojce.

(b) Çdo person fizik ose juridik mund të aplikojë për miratimin e një ndryshimi të vogël të një certifikate tipi sipas kësaj nënpjese.

21L.A.65 Aplikim për një ndryshim në një certifikatë tipi

(a) Aplikimi për miratimin e ndryshimit të certifikatës së tipit bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(b) Për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi, aplikanti do të përfshijë në aplikim një plan demonstrues të pajtueshmërisë për Demonstrimin e Pajtueshmërisë në përputhje me pikën 21L.A.66, së bashku me një propozim për bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përgatitura në përputhje me kërkesat dhe opsionet e përcaktuara në pikën 21L.B.81.

21L.A.66 Demonstrimi i pajtueshmërisë

(a) Aplikanti për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi duhet të demonstrojë pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç janë përcaktuar dhe njoftuar aplikantit nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.81, dhe duhet t'i sigurojë Agjencisë mjetet me të cilat është demonstruar një përputhshmëri e tillë.

(b) Aplikanti për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi duhet t'i sigurojë Agjencisë një justifikim të regjistruar të mjeteve të përputhshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë.

(c) Kur kryen testime dhe inspektime për të demonstruar përputhshmërinë në përputhje me pikën (a), aplikanti duhet ta ketë verifikuar dhe dokumentuar këtë verifikim përpara kryerjes së ndonjë testi:

1. për ekzemplarin e testit, që:

   (i) materialet dhe proceset janë në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin e propozuar të tipit të ndryshuar;

   (ii) pjesët përbërëse të produkteve përputhen në mënyrë adekuate me vizatimet në projektimin e propozuar të tipit të ndryshuar;

   (iii) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit janë në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projektin e propozuar të tipit të ndryshuar; dhe

2. që pajisjet e testimit dhe matjes të përdorura për testim ishin të përshtatshme për provën dhe të kalibruara siç duhet.

(d) estimi i fluturimit me qëllim të marrjes së një miratimi të një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi do të kryhet në përputhje me metodat për testimin e tillë të fluturimit të specifikuar nga Agjencia. Aplikanti për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi duhet të bëjë të gjitha testet e fluturimit të nevojshme për të përcaktuar pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(e) Një aplikant për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi duhet t'i lejojë Agjencisë që:

1. të shqyrtojë çdo të dhënë dhe informacion në lidhje me Demonstrimin e Pajtueshmërisë;

2. të dëshmojë ose të kryejë ndonjë test apo inspektim të kryer për qëllime të Demonstrimit të Pajtueshmërisë; dhe

3. nëse konsiderohet e nevojshme, të kryejë një inspektim fizik të artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar për të verifikuar përputhjen e projektimit me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(f) Pas përfundimit të demonstrimit të përputhshmërisë, aplikanti do t'i deklarojë Agjencisë se:

1. ai ka demonstruar përputhshmëri me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç i janë përcaktuar dhe njoftuar aplikantit nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.81, sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë; dhe

2. nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin e

ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

21L.A.67 Kërkesat për miratimin e një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi

Për t'u lëshuar një miratim për një ndryshim të vogël në një certifikatë tipi, aplikanti duhet:

(a) të demonstrojë se ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi përputhen:

1. me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përfshira me referencë në certifikatën e tipit; ose

2. nëse aplikanti zgjedh, me specifikimet e certifikimit që janë të zbatueshme për produktin në datën e aplikimit për ndryshim;

(b) të deklarojë pajtueshmërinë me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit që zbatohen në përputhje me pikën (a)(1), ose me specifikimet e certifikimit të zgjedhura në përputhje me pikën (a)(2), të regjistrojë arsyetimet e përputhshmërisë në dokumentet e përputhshmërisë dhe të regjistrojë se nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi;

(c) ë paraqesë në Agjenci justifikimin e pajtueshmërisë për ndryshimin dhe deklaratën e pajtueshmërisë.

21L.A.68 Kërkesat për miratimin e një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

Në mënyrë që t'i jepet miratimi i një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi, aplikanti duhet:

(a) të demonstrojë se ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi përputhen me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç përcaktohet dhe i njoftohet kërkuesit nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.81;

(b) të demonstrojë pajtueshmërinë në përputhje me pikën 21L.A.66;

(c) të demonstrojë se nuk ka çështje të pazgjidhura nga inspektimi fizik i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar të kryer nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.A.66(e)(3).

21L.A.69 Miratimi i një ndryshimi në një certifikatë tipi sipas një privilegji

(a) Miratimi i një ndryshimi në një certifikatë tipi që ka projektuar mund të lëshohet nga një organizatë projektuese e miratuar pa aplikim sipas pikës 21L.A.65 në përputhje me Fushëveprimin e privilegjeve të saj të parashikuara në pikat (2) dhe (8) të pikës 21.A.263(c) të Shtojcës I (Pjesa 21) në vend të Agjencisë, siç është regjistruar në kushtet e miratimit.

(b) Kur lëshon një miratim të një ndryshimi të certifikatës së tipit në përputhje me pikën (a), organizata projektuese duhet:

1. të sigurojë që të gjitha të dhënat e vërtetimit dhe arsyetimet janë të disponueshme;

2. të sigurojë që përputhshmëria e ndryshimit me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit sipas pikës (a)(1) të pikës 21L.A.67 ose pikës (a) të pikës 21L.A. 68 është demonstruar dhe deklaruar në përputhje me pikën 21L.A.66;

3. të konfirmojë se nuk ka gjetur:

(i) ndonjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes mjedisore, ose me specifikimet e zgjedhura të certifikimit;

(ii) ndonjë veçori ose karakteristikë të ndryshimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi;

4. të kufizojë miratimin e një ndryshimi në një certifikatë tipi në konfigurimin (konfigurimet) specifik në certifikatën e tipit me të cilin lidhet ndryshimi.

21L.A.70 Detyrimet për ndryshime të vogla në një certifikatë tipi

Bartësi i një miratimi të një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi duhet të sigurojë që të përmbushen detyrimet për bartësit e miratimeve të ndryshimeve të vogla të nënpjesës A të kësaj shtojce.

NËNPJESA E – CERTIFIKATAT PLOTËSUESE TË TIPIT

21L.A.81 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për personat fizikë ose juridikë të ndryshëm nga bartësi i asaj certifikate të tipit për të aplikuar për miratimin e ndryshimeve të mëdha në certifikatat e tipit, të lëshuara sipas Shtojcës I (Pjesa 21) ose kësaj Shtojce, të produkteve brenda Fushëveprimit të pikës 21L. .A.21, me kusht që produkti i ndryshuar të jetë ende brenda Fushëveprimit të asaj pike, dhe përcakton të drejtat dhe detyrimet e aplikantëve dhe bartësve të këtyre certifikatave.

21L.A.82 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik që ka demonstruar, ose është në proces të demonstrimit, ose ka deklaruar, aftësinë e tij të projektimit në përputhje me pikën 21L.A.83, mund të aplikojë për një certifikatë plotësuese të tipit sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

21L.A.83 Demonstrimi i aftësisë së projektimit

Një aplikant për një certifikatë plotësuese të tipit duhet të demonstrojë aftësinë e tij të projektimit duke:

(a) poseduar një miratim të organizatës së projektimit me kushte miratimi që mbulojnë kategorinë përkatëse të produktit, të lëshuar nga Agjencia në përputhje me nënpjesën J të Kapitullit A të Shtojcës I (pjesa 21); ose

(b) duke deklaruar aftësinë e tij të projektimit për Fushëveprimin e produktit në përputhje me nënpjesën J të kësaj shtojce.

21L.A.84 Aplikimi për një certifikatë plotësuese të tipit

(a) Aplikimi për një certifikatë plotësuese të tipit bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(b) Kur aplikon për një certifikatë plotësuese të tipit, aplikanti duhet:

1. të përfshijë në aplikim informacionin e kërkuar nga pika 21L.A.65(b);

2. të specifikojë nëse të dhënat e certifikimit janë përgatitur ose do të përgatiten plotësisht nga aplikanti ose në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënave të certifikimit të tipit.

21L.A.85 Demonstrimi i pajtueshmërisë

(a) Aplikanti për një certifikatë plotësuese të tipit duhet të demonstrojë pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit siç përcaktohet dhe i njoftohet aplikantit nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.101 dhe duhet t'i sigurojë Agjencisë mjetet me të cilat është demonstruar një përputhshmëri e tillë.

(b) Aplikanti për një certifikatë plotësuese të tipit duhet t'i sigurojë Agjencisë një justifikim të regjistruar të mjeteve të përputhshmërisë brenda dokumenteve të përputhshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë.

(c) Kur kryen testime dhe inspektime për të demonstruar përputhshmërinë në përputhje me pikën (a), aplikanti duhet ta ketë verifikuar dhe dokumentuar këtë verifikim përpara kryerjes së ndonjë testi:

1. për çdo ekzemplar testimi, që:

(i) që materialet dhe proceset janë në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin e tipit të propozuar të ndryshuar;

(ii) pjesët përbërëse të produkteve të jenë në përputhje adekuate me skicat në projektin e tipit të propozuar të ndryshuar;

(iii) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit janë në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projektin e tipit të propozuar të ndryshuar; dhe

2. që testi dhe pajisjet matëse të përdorura për testin ishin të përshtatshme për testin dhe të kalibruara siç duhet.

(d) Testimi i fluturimit me qëllim të marrjes së certifikatës plotësuese të tipit do të kryhet në përputhje me metodat për testimin e tillë të fluturimit të përcaktuara nga Agjencia. Aplikanti për një certifikatë plotësuese të tipit duhet të bëjë të gjitha testet e fluturimit të nevojshme për të përcaktuar pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit.

(e) Një aplikant për një certifikatë plotësuese të tipit do t'i lejojë Agjencisë që:

1. të shqyrtojë çdo të dhënë dhe informacion në lidhje me Demonstrimin e Pajtueshmërisë;

2. të dëshmojë ose të kryejë ndonjë test apo inspektim të kryer me qëllim të Demonstrimit të Pajtueshmërisë; dhe

3. të kryejë një inspektim fizik të artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar për të verifikuar përputhjen e projektimit me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(f) Pas përfundimit të demonstrimit të përputhshmërisë, aplikanti për një certifikatë plotësuese të tipit do t'i deklarojë Agjencisë se:

1. ka demonstruar përputhshmëri me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për

mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara dhe të njoftuara tek aplikuesi nga Agjencia në përputhje me pikat 21L.B.101, sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë; dhe

2. nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

21L.A.86 Kërkesat për miratimin e një certifikate plotësuese të tipit

(a) Për t'u pajisur me një certifikatë plotësuese të tipit, aplikanti duhet:

1. të demonstrojë aftësinë e tij projektuese në përputhje me pikën 21L.A.83;

2. të demonstrojë se ndryshimi në një certifikatë tipi dhe zonat e prekura nga ndryshimi përputhen me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.101;

3. të demonstrojë pajtueshmërinë në përputhje me pikën 21L.A.85;

4. nëse aplikanti ka specifikuar se ata kanë ofruar të dhëna certifikimi në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënave të certifikimit tip në përputhje me pikën 21L.A.84(b), të demonstrojë se bartësi i certifikatës së tipit:

   (i) nuk ka asnjë kundërshtim teknik për informacionin e paraqitur sipas pikës 21L.A.65; dhe

   (ii) ka rënë dakord të bashkëpunojë me aplikantin për të siguruar përmbushjen e të gjitha detyrimeve për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore të produktit të ndryshuar nëpërmjet respektimit të pikave 21L.A.28 dhe 21L.A.88;

5. të demonstrojë se nuk ka çështje të pazgjidhura nga inspektimi fizik i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar të kryer nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.A.85(e)(3).

(b) Një certifikatë plotësuese e tipit do të kufizohet në konfigurimin (konfigurimet) specifike në certifikatën e tipit me të cilin lidhet ndryshimi madhor përkatës.

21L.A.87 Miratimi i një certifikate plotësuese të tipit sipas një privilegji

(a) Miratimi i një certifikate plotësuese të tipit për një ndryshim të madh që ka projektuar mund të lëshohet nga një organizatë projektuese e miratuar pa një aplikim sipas pikës 21L.A.84 në përputhje me Fushëveprimin e privilegjeve të saj të parashikuara në pikën (9).) të pikës 21.A.263(c) të shttojcës I (pjesa 21) në vend të Agjencisë, siç është shënuar në kushtet e miratimit.

(b) Kur lëshon një certifikatë plotësuese të tipit në përputhje me pikën (a), organizata e projektimit duhet:

1. të sigurojë që të gjitha të dhënat e vërtetimit dhe arsyetimet janë të disponueshme;

2. të sigurojë që të jetë demonstruar dhe deklaruar përputhshmëria e ndryshimit me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

3. të konfirmojë se nuk ka gjetur:

   (i) ndonjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit, ose me specifikimet e certifikimit të zgjedhura;

   (ii) ndonjë veçori ose karakteristikë të ndryshimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimet për të cilat certifikimi kërkohet;

4. të kufizojë miratimin e certifikatës plotësuese të tipit në konfigurimin (konfigurimet) specifike në certifikatën e tipit me të cilën lidhet ndryshimi.

21L.A.88 Detyrimet e bartësit të një certifikate plotësuese të tipit

Secili bartës i një certifikate plotësuese të tipit do të marrë përsipër detyrimet e një mbajtësi të certifikatës plotësuese të tipit të përcaktuara në nënpjesën A të kësaj shtojce dhe do të vazhdojë të jetë në përputhje me kërkesën për Kualifikim sipas pikës 21L.A.82.

21L.A.89 Transferueshmëria e një certifikate plotësuese të tipit

Një certifikatë plotësuese e tipit mund t'i transferohet një bartësi të ri, me kusht që Agjencia të ketë verifikuar që personi fizik ose juridik të cilit synohet t'i transferohet certifikata është i përshtatshëm në përputhje me pikën 21L.A.83 për të mbajtur një certifikatë plotësuese të tipit dhe është në gjendje të marrë përsipër detyrimet e bartësit të certifikatës plotësuese të tipit sipas pikës 21L.A.88.

21L.A.90 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate plotësuese të tipit

(a) Një certifikatë plotësuese e tipit do të mbetet e vlefshme për sa kohë që:

1. certifikata plotësuese e tipit nuk dorëzohet nga bartësi;
2. bartësi i certifikatës plotësuese të tipit mbetet në përputhje me kërkesat përkatëse të Rregullores (AAC) Nr 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj, duke marrë parasysh dispozitat që lidhen me trajtimin e gjetjeve siç specifikohet sipas pikës 21L.B.21;
3. certifikata plotësuese e tipit nuk revokohet nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.22.

(b) Pas dorëzimit ose revokimit, certifikata e tipit do t'i kthehet Agjencisë.

21L.A.91 Ndryshimet në një pjesë të një produkti të mbuluar nga një certifikatë plotësuese e tipit

(a) Një ndryshim i vogël në një pjesë të një produkti të mbuluar nga një certifikatë plotësuese e tipit do të miratohet në përputhje me nënpjesën D të kësaj shtojce.

(b) Një ndryshim i madh në atë pjesë të një produkti të mbuluar nga një certifikatë plotësuese e tipit do të miratohet si një certifikatë plotësuese e tipit në përputhje me këtë nënpjesë.

(c) Me përjashtim nga pika (b), një ndryshim i madh në atë pjesë të një produkti të mbuluar nga një certifikatë plotësuese e tipit e paraqitur nga bartësi i certifikatës plotësuese të tipit mund të miratohet si një ndryshim në certifikatën ekzistuese plotësuese të tipit në përputhje me pikat 21L.A.63 deri në 21L.A.69.

NËNPJESA F – NDRYSHIMET NË AVIONËT PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PAJTUESHMËRIA ME PROJEKTIMIN

21L.A.101 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton:

(a) procedurën për deklarimin e pajtueshmërisë së një ndryshimi në projektimin e një avioni që i nënshtrohej një deklarate të bërë në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce;

(b) të drejtat dhe detyrimet e deklaruesit që bën një deklaratë për pajtueshmërinë e ndryshimit të përmendur në pikën (a); dhe

(c) dispozitat në lidhje me Ndryshimet standarde që nuk kërkojnë deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit.

21L.A.102 Ndryshimet standarde

(a) Ndryshimet standarde janë ndryshime në projektimin e një avioni që i është nënshtruar një deklarate të bërë në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce dhe që:

1. ndjekin të dhënat e projektimit të përfshira në specifikimet e certifikimit të lëshuara nga Agjencia, që përmbajnë metodat, teknikat dhe praktikat e pranueshme për realizimin dhe identifikimin e Ndryshimeve standarde, duke përfshirë udhëzimet shoqëruese për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme; dhe

2. nuk janë në kundërshtim me të dhënat e projektimit të mbuluara nga deklarata e përputhshmërisë së projektimit të avionit të bërë në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce.

(b) Pikat 21L.A.103 deri në 21L.A.108 nuk zbatohen për Ndryshimet standarde.

21L.A.103 Klasifikimi i ndryshimeve në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin

(a) Ndryshimet në projektimin e një avioni që i nënshtrohej një deklarate të bërë në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce do të klasifikohen si të vogla ose të mëdha, duke përdorur kriteret e përcaktuara në pikat 21L.A.63 (b) dhe (c).

(b) Përputhshmëria e projektimit të një ndryshimi të vogël deklarohet në përputhje me pikën 21L.A.105.

(c) Përputhshmëria e projektimit të një ndryshimi të madh do të deklarohet në përputhje me pikën 21L.A.107.

21L.A.104 Kualifikimi

(a) Një deklarues i cili ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit të avionit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce mund të deklarojë pajtueshmërinë e një ndryshimi të vogël në projektimin e atij avioni sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë. Përveç kësaj, një deklaratë e tillë përputhshmërie mund të bëhet gjithashtu, sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë, nga një organizatë projektuese e miratuar në përputhje me pikën (c)(3) të pikës 21.A.263 të shtojcës I (Pjesa 21).

(b) Vetëm deklaruesi që ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit të avionit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce mund të deklarojë pajtueshmërinë e një ndryshimi të madh në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me nënpjesën C të kësaj Shtojce, sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

(c) Me përjashtim nga pika (b) e pikës 21.L.A.104, nëse deklaruesi që ka bërë një deklaratë për përputhjen e projektimit të avionit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce nuk është më aktiv ose nuk i përgjigjet kërkesave për ndryshime të projektimit, pajtueshmëria e një projektimi të ndryshuar avioni mund të deklarohet gjithashtu në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce nga një organizatë projektuese e miratuar në përputhje me pikën (c)(4) të pikës 21.A.263 të shtojcës I (pjesa 21) brenda Fushëveprimit të kushteve të miratimit të tyre, ose nga çdo person tjetër fizik ose juridik që është në gjendje të marrë përsipër

detyrimet e përcaktuara në pikën 21L.A.47 në lidhje me atë avion të ndryshuar.

21L.A.105 Deklarata e pajtueshmërisë së projektimit për ndryshime të vogla

(a) Përpara instalimit ose përfshirjes ose marrëveshjes me një organizatë prodhuese për të instaluar ose inkorporuar një ndryshim të vogël në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce, organizata që ka projektuar atë ndryshim të vogël do të deklarojë se projektimi i atij ndryshimi të vogël është në përputhje:

1. ose me specifikimet teknike të detajuara të përfshira me referencë në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit të avionit, përveç rasteve kur ato specifikime teknike të detajuara ose pjesë të tyre nuk janë më të zbatueshme në përputhje me pikën 21L.B.61, sepse Agjencia ka përcaktuar se përvoja nga produkte të tjera të ngjashme në shërbim ose produkte që kanë karakteristika të ngjashme të projektimit kanë treguar se mund të zhvillohen kushte të pasigurta dhe specifikimet teknike të detajuara që janë referuar në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit të avionit nuk e trajtojnë këtë gjendje të pasigurt, ose

2. me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme, në datën në të cilën është bërë deklarimi në përputhje me pikën 21L.B.61, nëse zgjidhet nga deklaruesi; dhe

3. kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën 21L.B.61 të cilat janë të zbatueshme në datën në të cilën është bërë deklarimi.

(b) Deklarata e përputhshmërisë së projektimit do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(c) Deklaruesi ose organizata që ka projektuar ndryshimin e vogël duhet të mbajë një regjistër të ndryshimeve të vogla në projektimin e avionit për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin dhe të vërë në dispozicion të Agjencisë çdo deklaratë të bërë në përputhje me pikën (a) sipas kërkesës.

21L.A.106 Detyrimet e personit që bën një deklaratë për pajtueshmërinë e projektimit të një ndryshimi të vogël

Çdo person që ka bërë një deklaratë përputhshmërie të një ndryshimi të vogël në projektimin e avionit në përputhje me pikën 21L.A.105 duhet:

(a) të mbajë një regjistër të këtyre deklaratave dhe t'i vërë ato në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës;

(b) të mbajë të gjitha dokumentet mbështetëse për një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit dhe t'i vërë ato në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës;

(c) të marrë përsipër të gjitha detyrimet e tjera të një deklaruesi për një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit të përcaktuar në nënpjesën A të kësaj shtojce.

21L.A.107 Deklarata e pajtueshmërisë së projektimit për një ndryshim të madh

(a) Përpara instalimit ose përfshirjes ose marrëveshjes me një organizatë prodhuese për të instaluar ose inkorporuar një ndryshim të madh në projektimin e një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria me projektimin në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce, organizata që ka projektuar atë ndryshim të madh duhet të deklarojë se projektimi i atij ndryshimi të madh dhe zonat e prekura nga ai ndryshim përputhet me:

1. ose specifikimet teknike të detajuara të përfshira me referencë në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit të avionit, përveç rasteve kur ato specifikime teknike të detajuara ose pjesë të tyre nuk janë më të zbatueshme në përputhje me pikën 21L.B.61 sepse Agjencia ka përcaktuar atë përvojë nga produkte të tjera të ngjashme në shërbim ose produkte që kanë karakteristika të ngjashme të projektimit kanë treguar se mund të zhvillohen kushte të pasigurta dhe specifikimet teknike të detajuara që janë referuar në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit të avionit nuk e adresojnë këtë gjendje të pasigurt, ose

2. specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme në datën në të cilën është bërë deklarimi në përputhje me pikën 21L.B.61, nëse zgjidhet nga deklaruesi; dhe

3. kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën 21L.B.61 të cilat janë të zbatueshme në datën në të cilën është bërë deklarimi.

(b) Deklarata e përputhshmërisë së projektimit do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(c) Deklarata duhet të përmbajë të paktën informacionin e mëposhtëm:

1. emrin e personit që dorëzon deklaratën dhe adresën/vendin e biznesit të tij;

2. numrin e referencës së deklaratës së avionit me të cilin lidhet ndryshimi i madh;

3. një referencë unike për identifikimin e ndryshimit të madh;

4. tregues të specifikimeve teknike të detajuara dhe kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat deklaruesi deklaron pajtueshmërinë;

5. një deklaratë të nënshkruar të bërë vetëm nën përgjegjësinë e personit që bën deklaratën se projektimi i ndryshimit të madh është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën (4), sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë të përmendur në pikën (d)(3);

6. një deklaratë të nënshkruar të bërë vetëm nën përgjegjësinë e personit që bën deklaratën se asnjë tipar ose karakteristikë nuk është identifikuar nga ai person që mund ta bëjnë avionin të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimin e synuar;

7. një zotim të nënshkruar që personi që bën deklaratën do të marrë përsipër detyrimet e përmendura në pikën 21L.A.47 në lidhje me modelin e ndryshuar të avionit;

8. udhëzimet për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme;

9. kufizimet e funksionimit, nëse ndryshohen;

10. fletën e të dhënave për vlefshmërinë ajrore dhe, nëse është e aplikueshme, të dhënat e pajtueshmërisë me emetimet;

11. fletën e të dhënave për zhurmën, nëse është e aplikueshme;

12. çdo kusht ose kufizim tjetër të përshkruar për avionin në specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat deklaruesi deklaron pajtueshmërinë.

(d) Deklaruesi që harton një ndryshim të madh do t'ia dorëzojë Agjencisë deklaratën e përmendur në

pikën (c). Së bashku me këtë deklaratë, deklaruesi duhet t'i sigurojë Agjencisë:

1. një përshkrim të ndryshimit të madh;

2. të dhënat bazë për ndryshimin të madh, duke përfshirë karakteristikat e funksionimit, veçoritë e projektimit dhe çdo kufizim;

3. një plan demonstrimi të përputhshmërisë që detajon mjetet për demonstrimin e përputhshmërisë që u ndoq gjatë demonstrimit të përputhshmërisë;

4. justifikimet e regjistruara të përputhshmërisë brenda të dhënave të përputhshmërisë të marra nga aktivitetet e pajtueshmërisë që janë kryer sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

5. mjetet me të cilat është demonstruar një përputhje e tillë me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit në pikën 21L.B.61;

6. kur përputhshmëria demonstrohet duke kryer teste, justifikimi i regjistruar i konformitetit të artikujve dhe pajisjeve të testimit, duke demonstruar:

   (i) për çdo ekzemplar testimi, që:

      (A) materialet dhe proceset janë në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin;

      (B) pjesët përbërëse të produkteve janë të përshtatura në mënyrë adekuate me vizatimet në projektim; dhe

      (C) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit janë në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projekt;

   (ii) që testi dhe pajisjet matëse të përdorura për testin ishin të përshtatshme për testin dhe të kalibruara siç duhet;

7. raportet, rezultatet e inspektimeve ose testeve që deklaruesi i ka gjetur të nevojshme për të përcaktuar nëse avioni është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(e) Deklarata e një ndryshimi të madh në një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit do të kufizohet në konfigurimin (konfigurimet) specifike në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit me të cilën lidhet ndryshimi.

21L.A.108 Aktivitetet e pajtueshmërisë për deklarimin e pajtueshmërisë së një ndryshimi të madh

Përpara se të bëjë një deklaratë përputhshmërie në përputhje me pikën 21L.A.107, deklaruesi, për atë model specifik duhet:

(a) të krijojë një plan demonstrimi të përputhshmërisë duke detajuar mjetet për demonstrimin e përputhshmërisë që do të ndiqen gjatë demonstrimit të përputhshmërisë. Ky dokument do të përditësohet sipas nevojës;

(b) të regjistrojë justifikimin e pajtueshmërisë brenda dokumenteve të përputhshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të kryejë testime dhe inspektime sipas nevojës në përputhje me planin e demonstrimit të pajtueshmërisë;

(d) të sigurojë dhe të regjistrojë konformitetin e artikujve dhe pajisjeve të provës dhe të sigurojë që ekzemplari i testimit të jetë në përputhje me specifikimet, skicat, proceset e prodhimit, mjetet e ndërtimit dhe montimit në projektim;

(e) të sigurojë që pajisjet e testimit dhe matjes që do të përdoren për testim janë të përshtatshme për testim dhe të kalibruara siç duhet;

(f) të lejojë Agjencinë të kryejë ose të marrë pjesë në çdo inspektim ose testim të avionit në konfigurimin përfundimtar ose të maturuar të projektimit dhe prodhimit, të cilat janë të nevojshme për të përcaktuar se produkti i ndryshuar nuk ka asnjë veçori ose karakteristikë që e bën avionin të pasigurt ose të papajtueshëm në aspektin mjedisor për përdorimin e synuar;

(g) të kryejë testimin e fluturimit, në përputhje me metodat për testimin e tillë të fluturimit të specifikuar nga Agjencia, sipas nevojës për të përcaktuar nëse avioni është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

NËNPJESA G – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PRODHIMIT

21L.A.121 Fushëveprimi

(a) Kjo nënpjesë përcakton:

1. procedurat për deklarimin e aftësisë prodhuese të personave fizikë dhe juridikë që tregojnë përputhshmërinë e produkteve dhe pjesëve me të dhënat e projektimit në fuqi;

2. të drejtat dhe detyrimet e personave fizikë dhe juridikë që bëjnë deklaratën e aftësisë prodhuese të përmendur në pikën (1).

(b) Kategoritë e mëposhtme të produkteve dhe pjesëve mund të prodhohen nga organizata që kanë bërë një deklaratë të aftësisë prodhuese në përputhje me këtë nënpjesë:

1. produktet dhe pjesët, projektimi i të cilave është certifikuar në përputhje me këtë Shtojcë;

2. avionët, projektimi i të cilëve mbulohet nga një deklaratë e bërë në përputhje me këtë shtojcë, dhe motorët, helikat dhe pjesët e tyre.

21L.A.122 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik (“organizatë”) mund të deklarojë aftësinë e tij prodhuese sipas kësaj nënpjese, nëse ai person:

(a) ka aplikuar ose synon të aplikojë për miratimin e projektimit të produktit ose pjesës në përputhje me këtë Shtojcë; ose

(b) ka deklaruar ose synon të deklarojë përputhshmërinë e një projektimi të avionit në përputhje me këtë Shtojcë; ose

(c) po bashkëpunon me aplikantin ose bartësin e një miratimi të projektimit të produktit që do të lëshohet ose lëshohet në përputhje me këtë Shtojcë, ose me organizatën që ka deklaruar ose synon të deklarojë përputhshmërinë e atij projektimi të avionit në përputhje me këtë Shtojcë, me qëllim që të sigurohet që produkti ose pjesa e prodhuar të jetë në përputhje me atë projektim, dhe për të siguruar vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme të produktit ose pjesës.

21L.A.123 Deklarata e aftësisë prodhuese

(a) Përpara se të prodhojë ndonjë produkt ose pjesë, një organizatë që synon të tregojë përputhshmërinë e këtyre produkteve ose pjesëve me të dhënat e projektimit të aplikueshëm duhet të deklarojë aftësinë e saj prodhuese.

(b) Deklarata, dhe çdo ndryshim i mëvonshëm i saj, do të bëhet në një formë dhe mënyrë të përcaktuar nga autoriteti kompetent.

(c) Deklarata duhet të përfshijë informacionin e nevojshëm që autoriteti kompetent të njihet me organizimin dhe Fushëveprimin e synuar të punës dhe duhet të përfshijë të paktën sa vijon:

1. emrin e regjistruar të organizatës;
2. detajet e kontaktit të adresës së regjistruar të organizatës të vendit të tyre kryesor të biznesit dhe, kur është e zbatueshme, kontaktit dhe faqeve të funksionimit të organizatës;
3. emrat dhe detajet e kontaktit të menaxherit përgjegjës të organizatës të emëruar në përputhje me pikën (c)(1) të pikës 21L.A.125;
4. Fushëveprimin e synuar të punës;
5. datën e fillimit të synuar të prodhimit;
6. një deklaratë që konfirmon se organizata:
   (i) ka një sistem menaxhimi për prodhimin në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.124; dhe
   (ii) do të mirëmbajë sistemin e menaxhimit për prodhimin në përputhje me këtë nënpjesë;
7. një deklaratë që konfirmon se organizata do t'u përmbahet proceseve dhe procedurave të përcaktuara në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.124;
8. një deklaratë që organizata pranon të marrë përsipër detyrimet e një organizate prodhuese të deklaruar në përputhje me pikën 21L.A.127.

(d) Deklarata e aftësisë prodhuese i dorëzohet autoritetit kompetent.

21L.A.124 Sistemi i menaxhimit të prodhimit

(a) Organizata e deklaruar e prodhimit do të krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë një sistem menaxhimi për prodhimin me përgjegjësi të qarta dhe linja përgjegjësie në të gjithë organizatën që:

1. korrespondon me natyrën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të saj dhe madhësinë e organizatës, dhe merr parasysh rreziqet dhe risqet që lidhen me këto aktivitete;
2. krijohet nën përgjegjësinë e një drejtuesi llogaridhënës të emëruar sipas pikës (c)(1) të pikës 21L. A.125.

(b) Sistemi i menaxhimit të prodhimit do të përfshijë një mjet për të menaxhuar cilësinë duke mbajtur një sistem cilësie që do të:

1. sigurojë që çdo produkt ose pjesë e prodhuar nga organizata e deklaruar e prodhimit ose nga partnerët e saj, ose e furnizuar nga ose nënkontraktuar palëve të jashtme, është në përputhje me të dhënat e aplikueshme të projektimit dhe është në gjendje për funksionim të sigurt;;
2. krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë, sipas rastit, brenda Fushëveprimit të veprimtarive të tyre, procedurat e kontrollit për:
   (i) lëshimin, miratimin ose ndryshimin e dokumenteve;
   (ii) vlerësimin, auditimin dhe kontrollin e shitësit dhe nënkontraktorit;
   (iii) verifikimin që produktet, pjesët, materialet dhe pajisjet hyrëse, përfshirë artikujt e furnizuar të rinj ose të përdorur nga blerësit e produkteve, janë si të specifikuara në të

dhënat e aplikueshme të projektimit;

(iv) identifikimin dhe gjurmueshmërinë;

(v) proceset e prodhimit;

(vi) inspektimin dhe testimin, duke përfshirë testimet e fluturimit të prodhimit;

(vii) kalibrimin e veglave, mjeteve dhe pajisjeve të testimit;

(viii) kontrollin e artikujve jokonform;

(ix) bashkëpunimin me aplikantin, ose bartësin e miratimit të projektimit ose deklaruesit të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit;

(x) plotësimin dhe mbajtjen e të dhënave;

(xi) sigurimin e kompetencës dhe kualifikimeve të personelit;

(xii) dhënien e dokumenteve të lëshimit të vlefshmërisë ajrore;

(xiii) trajtimin, ruajtjen dhe paketimin;

(xiv) auditimet e brendshme të cilësisë dhe veprimet korrigjuese që rezultojnë;

(xv) punën e kryer në çdo vend tjetër përveç vendeve të operimit të përfshira në deklaratë;

(xvi) punën e kryer pas përfundimit të prodhimit, por para dorëzimit, për të mbajtur avionin në një gjendje për funksionim të sigurt;

(xvii) kërkesën për dhënien e lejeve për fluturim dhe miratimin e kushteve të fluturimit përkatës;

3. përfshijë dispozita specifike në procedurat e kontrollit për çdo pjesë kritike.

(c) Organizata e deklaruar e prodhimit do të krijojë, si pjesë e sistemit të saj të menaxhimit të prodhimit, një funksion të pavarur për të monitoruar përputhjen e organizatës me kërkesat përkatëse, dhe pajtueshmërinë dhe përshtatshmërinë e sistemit të menaxhimit të prodhimit. Ky monitorim do të përfshijë një sistem për të dhënë reagime për personin ose grupin e personave të përmendur në pikat (c) (1) dhe (2) të pikës 21L.A.125 për të siguruar, sipas nevojës, veprime korrigjuese.

(d) Organizata e deklaruar e prodhimit do të krijojë, mirëmbajë dhe mbajë të përditësuar, si pjesë e sistemit të tyre të menaxhimit për prodhimin, proceset dhe procedurat që sigurojnë përputhjen e produkteve që prodhohen me të dhënat e aplikueshme të projektimit. Organizata e deklaruar e prodhimit duhet t'i vërë në dispozicion autoritetit kompetent evidencë dokumentare të këtyre proceseve dhe procedurave sipas kërkesës.

(e) Organizata e deklaruar e prodhimit ka procedura në fuqi për të siguruar që avionët e sapoprodhuar të mirëmbahen në përputhje me udhëzimet e zbatueshme të mirëmbajtjes dhe të mbahen në gjendje të përshtatshme për fluturim dhe, nëse është e aplikueshme, që një certifikatë lëshimi në shërbim të lëshohet për çdo mirëmbajtje që ka përfunduar.

(f) Nëse organizata e deklaruar e prodhimit zotëron certifikata të organizatës tjetër të lëshuar në bazë të Rregullores (AAC) Nr 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj, organizata prodhuese mund të integrojë sistemi i menaxhimit të prodhimit me sistemin e menaxhimit që kërkohet për lëshimin e certifikatës tjetër.

21L.A.125 Burimet e organizatës së deklaruar të prodhimit

Organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë që:

(a) pajisjet, kushtet e punës, mjetet dhe veglat, proceset dhe materialet shoqëruese, numri dhe kompetenca e personelit dhe organizata e përgjithshme janë të mjaftueshme për të përmbushur detyrimet e saj sipas pikës 21L.A.127;

(b) lidhur me të gjitha të dhënat e nevojshme për vlefshmërinë ajrore dhe mbrojtjen e mjedisit:

1. i merr këto të dhëna nga Agjencia dhe nga deklaruesi i përputhshmërisë së projektimit ose bartësi ose aplikuesi për certifikatën e tipit ose miratimin e projektimit, për të përcaktuar përputhshmërinë e tij me të dhënat e aplikueshme të projektimit;

2. ka vendosur një procedurë për të siguruar që të dhënat e vlefshmërisë ajrore dhe të përputhshmërisë mjedisore të përfshihen saktë në të dhënat e prodhimit;

3. të dhënat e tilla mbahen të përditësuara dhe i vihen në dispozicion të gjithë personelit që ka nevojë për qasje në të dhëna të tilla për të kryer detyrat e tyre;

(c) lidhur me menaxhmentin dhe stafin:

1. një menaxher përgjegjës është emëruar nga organizata e deklaruar e prodhimit me autoritet për të siguruar që, brenda organizatës, i gjithë prodhimi të kryhet sipas standardeve të kërkuara dhe që organizata e deklaruar e prodhimit të jetë vazhdimisht në përputhje me kërkesat e sistemit të menaxhimit të prodhimit referuar në pikën (a) të pikës 21L.A.124, dhe proceset dhe procedurat e identifikuara në pikën (d) të pikës 21L.A.124;

2. një person ose grup personash është ose janë emëruar nga menaxheri përgjegjës për të siguruar që organizata është në përputhje me kërkesat e kësaj nënpjese dhe është (janë) identifikuar, së bashku me shtrirjen e autoritetit të tyre. Një person ose grup i tillë personash do të jetë përgjegjës para menaxherit të përgjegjshëm dhe do të ketë qasje të drejtpërdrejtë tek ata. Ata duhet të kenë njohuritë, përgatitjen dhe përvojën e duhur për të përmbushur përgjegjësitë e tyre;

3. personelit në të gjitha nivelet i është dhënë autoriteti i duhur për të qenë në gjendje të kryejë përgjegjësitë e tyre të caktuara dhe se ka një koordinim të plotë dhe efektiv brenda organizatës së deklaruar të prodhimit në lidhje me çështjet e vlefshmërisë ajrore dhe të të dhënave të përputhshmërisë mjedisore;

4. struktura organizative e organizatës së bashku me personelin kyç që është përgjegjës për të siguruar që organizata është në përputhje me këtë nënpjesë dokumentohet dhe mbahet i përditësuar;

(d) në lidhje me personelin certifikues, të autorizuar nga organizata e deklaruar e prodhimit për të nënshkruar dokumentet e lëshuara sipas pikës 21L.A.126 brenda Fushëveprimit të aktiviteteve të deklaruara të prodhimit:

1. njohuritë, formimi (duke përfshirë funksionet e tjera në organizatë) dhe përvoja e personelit certifikues janë të përshtatshme për të kryer përgjegjësitë e tyre të caktuara;

2. personeli certifikues pajiset me dëshmi të Fushëveprimit të autorizimit të tyre. Një listë e personelit certifikues do të mbahet nga organizata e deklaruar e prodhimit.

21L.A.126 Fushëveprimi i punës

(a) Një organizatë prodhuese e deklaruar ka të drejtë të tregojë konformitetin e produkteve dhe pjesëve që janë brenda Fushëveprimit të këtij Kapitulli dhe që ka prodhuar brenda Fushëveprimit të deklaruar të punës, me të dhënat e projektimit të zbatueshëm.

(b) Një organizatë prodhuese e deklaruar ka të drejtë, për një avion të plotë, pas paraqitjes së një deklarate të konformitetit të avionit (EASA Form 52B), të aplikojë:

1. për një avion që përputhet me një model tipi të miratuar në përputhje me nënpjesën B të Kapitullit B të kësaj shtojce, për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore dhe një certifikatë zhurme;

2. për një avion që përputhet me një projektim për të cilin është deklaruar përputhshmëria në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce, për një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore dhe një certifikatë të kufizuar të zhurmës.

(c) Një organizatë prodhuese e deklaruar ka të drejtë të lëshojë certifikata lëshimi të autorizuara (EASA Formulari 1) për motorët, helikat dhe pjesët që janë në përputhje me:

1. të dhënat e miratuara të projektimit të lëshuara në përputhje me nënpjesët B, D, E ose M të Kapitullit B të kësaj shtojce;

2. të dhënat e deklaruara të projektimit për të cilat është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me nënpjesët C, F ose N të kësaj shtojce;

3. të dhënat e prodhimit bazuar në të gjitha të dhënat e nevojshme të miratuara të projektimit siç ofrohen nga një bartës i miratimit të projektit të riparimit.

(d) Një organizatë prodhuese e deklaruar ka të drejtë të rekomandojë kushtet për një avion që ka prodhuar dhe për të cilin ka vërtetuar konformitetin me të dhënat e aplikueshme të projektimit, sipas të cilave një leje fluturimi mund të lëshohet nga autoriteti kompetent sipas nënpjesës P të Shtojcës I (Pjesa 21).

(e) Një organizatë prodhuese e deklaruar ka të drejtë të mirëmbajë një avion të ri që ka prodhuar, sipas nevojës për ta mbajtur atë në gjendje të përshtatshme për fluturim, përveç nëse Rregullorja (AAC) Nr 08/2018 kërkon që mirëmbajtja të kryhet sipas rregullave të tilla, dhe të lëshojë një certifikatë lëshimi në shërbim (EASA Formulari 53B) në lidhje me atë mirëmbajtje.

21L.A.127 Detyrimet e organizatës prodhuese të deklaruar

(a) Organizata e deklaruar e prodhimit duhet të punojë në përputhje me procedura, praktika dhe procese të përcaktuara qartë.

(b) Nëse organizata e deklaruar e prodhimit synon të kryejë teste fluturimi, atëherë ajo duhet të përgatisë, të mirëmbajë dhe të mbajë të përditësuar një manual operacioni që përfshin një përshkrim të politikave dhe proceseve të organizatës për testimin e fluturimit. Organizata e deklaruar e prodhimit do ta vërë këtë manual në dispozicion të autoritetit kompetent sipas kërkesës.

(c) Për avionët e kompletuar, përpara dorëzimit të një deklarate të konformitetit të avionit (Formulari EASA 52B) tek autoriteti kompetent, organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë që avioni është në gjendje për funksionim të sigurt dhe përputhet me:

1. Projektimin e miratuar të tipit të një produkti të certifikuar të tipit të lëshuar në përputhje me nënpjesën B të Kapitullit B të kësaj shtojce, ose

2. të dhënat e projektimit të një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce.

(d) Për produktet (përveç avionit të plotë) dhe pjesët, organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë përpara dhënies së një certifikate lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) që produkti ose pjesa është në gjendje për funksionim të sigurt dhe përputhet me projektimin e miratuar të tipit të një produkti të certifikuar me tip të lëshuar në përputhje me nënpjesën B, D, E ose M të Kapitullit B të kësaj shtojce ose është në përputhje me të dhënat e projektimit të një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me nënpjesën C, F ose M të kësaj Shtojce.

(e) Për motorët, organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë që motori i kompletuar është në përputhje me kërkesat e zbatueshme të emetimeve të shkarkimit të motorit të zbatueshme në datën e prodhimit të motorit.

(f) Organizata e deklaruar e prodhimit do të përfshijë, në çdo certifikatë lëshimi të autorizuar (Formulari 1 EASA) që lëshohet prej saj, numrin e referencës të lëshuar nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën 21L.B.142 për këtë organizatë prodhuese të deklaruar.

(g) Organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë që organizata të regjistrojë detajet e çdo pune që është përfunduar.

(h) Organizata e deklaruar e prodhimit do t'i sigurojë bartësit të projektimit ose deklaruesit të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, mbështetje të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore për çdo produkt ose pjesë që ata kanë prodhuar.

(i) Organizata e deklaruar e prodhimit do të ketë një sistem arkivimi që regjistron kërkesat që u janë vendosur organizatave të tjera, si furnitorët dhe nënkontraktorët. Organizata e deklaruar e prodhimit do t'i vërë të dhënat e arkivuara në dispozicion për autoritetin kompetent për qëllime të vlefshmërisë ajrore të vazhdueshme.

(j) Për prodhimin e avionëve të rinj, organizata e deklaruar e prodhimit duhet të sigurojë që avioni të mbahet në gjendje të përshtatshme për fluturim dhe që të kryhet mirëmbajtja, duke përfshirë çdo riparim të nevojshëm në përputhje me të dhënat e aplikueshme të projektimit, përpara lëshimit të një deklarate të konformitetit të avionit (EASA Formulari 52B).

(k) Kur organizata e deklaruar e prodhimit lëshon një certifikatë lëshimi në shërbim pas një mirëmbajtjeje të tillë, ajo do të përcaktojë që çdo avion i kompletuar i është nënshtruar mirëmbajtjes së nevojshme dhe është në gjendje për funksionim të sigurt, përpara lëshimit të asaj certifikate.

(l) Organizata e deklaruar e prodhimit duhet të jetë në përputhje me kërkesat në nënpjesën A të kësaj shtojce të zbatueshme për një organizatë prodhuese të deklaruar.

21L.A.128 Njoftimi për ndryshime dhe ndërprerje të aktiviteteve

Organizata e deklaruar e prodhimit duhet të njoftojë autoritetin kompetent pa vonesa të panevojshme për sa vijon:

(a) çdo ndryshim në informacionin që është deklaruar në përputhje me pikën (c) të pikës 21L.A.123;

(b) do ndryshim në sistemin e menaxhimit për prodhimin që është i rëndësishëm për shfaqjen e konformitetit ose për karakteristikat e vlefshmërisë ajrore dhe përputhshmërisë mjedisore të produktit ose pjesës;

(c) ndërprerjen e disa ose të gjitha aktiviteteve të mbuluara nga deklarata.

NËNPJESA H – CERTIFIKATAT E VLEFSHMËRISË AJRORE DHE CERTIFIKATAT E KUFIZUARA TË VLEFSHMËRISË AJRORE

21L.A.141 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për aplikimin për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore për një avion, projektimi i të cilit është certifikuar ose deklaruar në përputhje me këtë Shtojcë, dhe përcakton të drejtat dhe detyrimet e aplikantëve dhe bartësve të këtyre certifikatave.

21L.A.142 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik nën emrin e të cilit një avion është i regjistruar ose do të regjistrohet në një Shtet Anëtar ('Shteti Anëtar i regjistrimit') mund të aplikojë për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose për një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore për atë avion sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

21L.A.143 Aplikimi për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

(a) Një person fizik ose juridik do të aplikojë për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore në një formë dhe mënyrë të përcaktuar nga autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të regjistrimit.

(b) Një person fizik ose juridik mund të aplikojë për:

1. një certifikatë të vlefshmërisë ajrore për avionët që janë në përputhje me një certifikatë tipi që është lëshuar nga Agjencia në përputhje me nënpjesën B të Kapitullit B të kësaj shtojce; ose

2. një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore për avionët që përputhen me një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit në përputhje me nënpjesën C të kësaj shtojce e cila është regjistruar nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.63 në momentin e aplikimit.

(c) Për një avion të ri që përputhet me një certifikatë tipi të lëshuar nga Agjencia, aplikanti duhet të përfshijë në aplikim:

1. një deklaratë konformiteti të avionit (Formulari EASA 52 ose Formulari EASA 52B) i lëshuar ose i nënshkruar nga:

   (i) një organizatë prodhuese që ka deklaruar aftësinë e saj prodhuese sipas nënpjesës G të kësaj shtojce dhe është regjistruar nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën 21L.B.142; ose

   (ii) një bartës i miratimit të organizatës prodhuese nën privilegjet e pikës (b) të pikës 21.A.163 të Shtojcës I (Pjesa 21);

2. një raport të peshës dhe bilancit me një plan ngarkimi;

3. manualin e fluturimit nëse kërkohet nga baza e aplikueshme e certifikimit të tipit.

(d) Për një avion të ri që përputhet me një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit e cila është regjistruar nga Agjencia, aplikanti duhet të përfshijë në aplikim:

1. një deklaratë konformiteti të avionit (Formulari EASA 52B) që është lëshuar ose nënshkruar nga:

   (i) një person fizik ose juridik në përputhje me nënpjesën R të kësaj shtojce;

   (ii) një organizatë prodhuese që ka deklaruar aftësinë e saj prodhuese sipas nënpjesës G të kësaj shtojce dhe është regjistruar nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën 21L.B.142; ose

   (iii) një bartës i miratimit të organizatës prodhuese nën privilegjet e pikës (d) të pikës 21.A.163 të Shtojcës I (Pjesa 21);

2. një raport të peshës dhe bilancit me një plan ngarkimi;

3. manualin e fluturimit nëse kërkohet nga specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme për deklaratën e përputhshmërisë së projektimit.

(e) Për një avion të përdorur me origjinë nga një Shtet Anëtar, aplikanti duhet të përfshijë në aplikim një certifikatë rishikimi të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me Shtojcën I (Pjesa-M) ose Shtojcën Vb (Pjesa-ML) të Rregullores (AAC) Nr 08/2018.

(f) Për një avion të përdorur me origjinë nga një shtet joanëtar, aplikanti duhet të përfshijë në aplikim:

1. një deklaratë nga autoriteti kompetent i shtetit ku avioni është, ose ishte regjistruar, që pasqyron statusin e vlefshmërisë ajrore të avionit në momentin e transferimit;

2. të dhënat historike për të vendosur standardin e prodhimit, modifikimit dhe mirëmbajtjes së avionit;

3. një raport të peshës dhe bilancit me një plan ngarkimi;

4. manualin e fluturimit;

5. një rekomandim për lëshimin e një certifikate të vlefshmërisë ajrore ose certifikatës së kufizuar të vlefshmërisë ajrore dhe për një certifikatë të rishikimit të vlefshmërisë ajrore në përputhje me një rishikim të vlefshmërisë ajrore në përputhje me Shtojcën I (Pjesa-M) të Rregullores (AAC) Nr 08/2018 ose një certifikatë të rishikimit të vlefshmërisë ajrore në përputhje me Shtojcën Vb (Pjesa-ML) të Rregullores (AAC) Nr. 08/2018.

(g) (g) Nëse nuk është rënë dakord ndryshe, deklaratat e përmendura në pikat (c) (1), (d) (1) dhe (f) (1) do të lëshohen jo më shumë se 60 ditë përpara paraqitjes së avionit tek autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit.

21L.A.144 Detyrimet e aplikantit për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

Aplikanti për një certifikatë të vlefshmërisë ajrore ose për një certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore duhet:

(a) të paraqesë manualet, pankartat, listat dhe shenjat e instrumenteve dhe informacione të tjera të nevojshme të kërkuara nga baza e aplikueshme e certifikimit të tipit ose nga specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme për deklaratat e përputhshmërisë së projektimit në një ose më shumë gjuhë zyrtare të Bashkimit Evropian të pranueshëm nga autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit;

(b) të demonstrojë se avioni i tyre është identifikuar në përputhje me Nënpjesën Q të kësaj Shtojce;

(c) të organizojë inspektime të autoritetit kompetent të shtetit anëtar të regjistrimit për të vlerësuar nëse avioni ka ndonjë mospërputhje që mund të ndikojë në sigurinë e avionit.

21L.A.145 Transferimi dhe rilëshimi i një certifikate të vlefshmërisë ajrore dhe një certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore brenda Shteteve Anëtare

Kur pronësia e një avioni ka ndryshuar:

(a) nëse mbetet në të njëjtin regjistër, certifikata e vlefshmërisë ajrore, ose certifikata e kufizuar e vlefshmërisë fluturuese e lëshuar në përputhje me Nënpjesën H të Kapitullit B të kësaj Shtojce, do të transferohet së bashku me avionin;

(b) nëse avioni synohet të regjistrohet në një Shtet tjetër Anëtar, personi fizik ose juridik nën emrin e të cilit do të regjistrohet avioni do të kërkojë nga autoriteti kompetent i Shtetit të ri Anëtar të regjistrimit për një certifikatë të re të vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë të kufizuar të vlefshmërinë ajrore dhe do të përfshijë në këtë aplikim certifikatën e mëparshme të vlefshmërisë ajrore ose certifikatën e kufizuar të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me Nënpjesën H të Kapitullit B të kësaj Shtojce dhe një certifikatë të vlefshme të rishikimit të vlefshmërisë ajrore të lëshuar në përputhje me Shtojcën I (Pjesa-M) ose Shtojcën Vb (Pjesa-ML) të Rregullores (KSHK) Nr. 08/2018.

21L.A.146 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate të vlefshmërisë ajrore dhe e një certifikate të kufizuar të vlefshmërisë ajrore

(a) Një certifikatë e vlefshmërisë ajrore ose një certifikatë e kufizuar e vlefshmërisë ajrore do të mbetet e vlefshme për aq kohë sa:

1. avioni mbetet në të njëjtin regjistër;

2. certifikata nuk është dorëzuar nga bartësi;

3. avioni mbetet në përputhje me kërkesat përkatëse të Rregullores (AAC) 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj dhe me projektimin e tipit të aplikueshëm ose me të dhënat e projektimit të zbatueshëm të një avioni për të cilin është deklaruar pajtueshmëria e projektimit dhe me kërkesat e vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke marrë parasysh dispozitat në lidhje me trajtimin e gjetjeve të përcaktuara në pikën 21L. B.21;

4. certifikata nuk është revokuar nga autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit sipas pikës 21L. B.22.

(b) Pas dorëzimit ose revokimit, certifikata do t'i kthehet autoritetit kompetent të Shtetit Anëtar të regjistrimit.

NËNPJESA I – CERTIFIKATAT E ZHURMËS DHE CERTIFIKATAT E ZHURMËS SË KUFIZUAR

21L.A.161 Fushëveprimi

Kjo nënpjesë përcakton procedurën për aplikimin për një certifikatë zhurme ose një certifikatë zhurme të kufizuar për një avion, projektimi i të cilit është certifikuar ose deklaruar në përputhje me këtë Shtojcë dhe përcakton të drejtat dhe detyrimet e aplikantëve dhe bartësve të këtyre certifikatave.

21L.A.162 Kualifikimi

Çdo person fizik ose juridik nën emrin e të cilit një avion është i regjistruar ose do të regjistrohet në një Shtet Anëtar mund të aplikojë për një certifikatë zhurme ose një certifikatë zhurme të kufizuar

për atë avion sipas kushteve të përcaktuara në këtë nënpjesë.

21L.A.163 Aplikimi

(a) Një person fizik ose juridik do të aplikojë për një certifikatë zhurme ose një certifikatë zhurme të kufizuar në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit.

(b) Një person fizik ose juridik mund të aplikojë për:

1. certifikatën e zhurmës për avionët që janë në përputhje me një certifikatë tipi që është lëshuar nga Agjencia në përputhje me Nënpjesën B të Kapitullit B të kësaj Shtojce; ose

2. një certifikatë zhurme të kufizuar për avionët që përputhen me një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit të paraqitur në përputhje me Nënpjesën C të kësaj Shtojce e cila është regjistruar nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.63 në momentin e aplikimit.

(c) Aplikanti duhet të përfshijë në aplikim:

1. lidhur me avionët e rinj:

(i) një deklaratë konformiteti të avionit (Formulari EASA 52 ose Formulari EASA 52B) që është lëshuar ose nënshkruar nga:

(A) një person fizik ose juridik në përputhje me Nënpjesën R të kësaj Shtojce;

(B) një organizatë prodhuese që ka deklaruar aftësinë e saj prodhuese sipas nënpjesës G të kësaj shtojce dhe është regjistruar nga autoriteti kompetent në përputhje me pikën 21L.B.142; ose

(C) një bartës i miratimit të organizatës prodhuese nën privilegjet e pikës (b) të pikës 21.A.163 të Shtojcës I (Pjesa 21);

(ii) referencën për regjistrimin e zhurmës brenda bazës së të dhënave të Agjencisë për nivelet e zhurmës që pasqyron informacionin e zhurmës të përcaktuar në përputhje me kërkesat e aplikueshme të zhurmës;

2. lidhur me avionët e përdorur:

(i) referencën për regjistrimin e zhurmës brenda bazës së të dhënave të Agjencisë për nivelet e zhurmës që pasqyron informacionin e zhurmës të përcaktuar në përputhje me kërkesat e aplikueshme të zhurmës; dhe

(ii) të dhënat historike për të vendosur standardin e prodhimit, modifikimit dhe mirëmbajtjes së avionit.

(d) Përveç nëse është rënë dakord ndryshe, deklaratat e përmendura në pikën (c) (1) (i) do të lëshohen jo më shumë se 60 ditë përpara paraqitjes së avionit tek autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit.

21L.A.164 Transferimi dhe rilëshimi i certifikatave të zhurmës dhe certifikatave të zhurmës së kufizuar brenda Shteteve Anëtare

Kur pronësia e një avioni ka ndryshuar:

(a) nëse avioni mbetet në të njëjtin regjistër, certifikata e zhurmës ose certifikata e zhurmës së kufizuar e lëshuar në përputhje me Nënpjesën I të Kapitullit B të kësaj Shtojce, do të transferohet së bashku me avionin;

(b) nëse avioni synohet të regjistrohet në një shtet tjetër anëtar, personi fizik ose juridik nën emrin e

të cilit do të regjistrohet avioni do t'i kërkojë autoritetit kompetent të shtetit të ri anëtar të regjistrimit për një certifikatë të re zhurme ose certifikate të zhurmës së kufizuar dhe do të përfshijë në këtë aplikim certifikatën e mëparshme të zhurmës ose certifikatën e zhurmës së kufizuar, të lëshuar në përputhje me Nënpjesën I të Kapitullit B të kësaj Shtojce.

21L.A.165 Vlefshmëria e vazhdueshme e një certifikate të zhurmës dhe një certifikate të zhurmës së kufizuar

(a) Një certifikatë e zhurmës ose një certifikatë e zhurmës së kufizuar do të mbetet e vlefshme për aq kohë sa:

1. avioni mbetet në të njëjtin regjistër;

2. certifikata nuk është dorëzuar nga bartësi;

3. avioni mbetet në përputhje me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të Rregullores (AAC) 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj dhe me projektimin e tipit të zbatueshëm ose me të dhënat e aplikueshme të projektimit të një avioni për të cilin pajtueshmëria me projektimin është deklaruar, duke marrë parasysh dispozitat në lidhje me trajtimin e gjetjeve siç specifikohet në pikën 21L.B.21;

4. certifikata nuk është revokuar nga autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar të regjistrimit sipas pikës 21L. B.22.

(a) Pas dorëzimit ose revokimit, certifikata do t'i kthehet autoritetit kompetent të Shtetit Anëtar të regjistrimit.

NËNPJESA J – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TE PROJEKTIMIT

21L.A.171 Fushëveprimi

Kjo Nënpjesë përcakton:

(a) procedurën për deklarimin e aftësisë projektuese nga personat fizikë dhe juridikë të cilët projektojnë produkte sipas këtij Neni; dhe

(b) të drejtat dhe obligimet e personave që bëjnë deklaratat e aftësisë së projektimit të përmendura në pikën (a).

21L.A.172 Pranueshmëria

Çdo subjekt fizik ose juridik ('organizatë' në këtë Nënpjesë) nga i cili kërkohet sipas pikës 21L.A.22, pikës 21L.A.82 ose pikës 21L.A.204 të dëshmoj aftësinë e tij projektuese, mund të deklarojë aftësinë e tij sipas kushteve të përcaktuara në këtë Nënpjesë.

21L.A.173 Deklarata e aftësisë projektuese

(a) Përpara ose në të njëjtën kohë me aplikimin për miratim projekti sipas këtij Neni, ose përpara paraqitjes së aplikimit për miratimin e kushteve të fluturimit në përputhje me pikën 21.A.710 të Aneksit I (Pjesa 21) të një produkti të projektuar nga ai/ajo, cilado që pranohet e para,

organizata i dorëzon Agjencisë një deklaratë për aftësinë e projektimit.

(b) Deklarata dhe çdo ndryshim i mëvonshëm i saj do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(c) Deklarata duhet të përfshijë informacionin e nevojshëm që Agjencia të njihet me organizatën dhe qëllimin e synuar të punës, dhe duhet të përfshijë të paktën si në vijim:

1. emrin e regjistruar të organizatës;

2. detajet kontaktuese të adresës së regjistruar të organizatës, të vendit kryesor të afarizmit dhe, sipas rastit, të vendeve ku organizata vepron;

3. emrin dhe detajet kontaktuese të udhëheqësit të organizatës projektuese;

4. qëllimin e synuar ose fushëveprimin e punës;

5. deklaratën që konfirmon se organizata:

   (i) ka një sistem menaxhimi për projektim në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.174; dhe

   (ii) do të mirëmbajë sistemin e menaxhimit për projektim në përputhje me këtë Nënpjesë;

6. deklaratën që konfirmon se organizata do t'u përmbahet proceseve dhe procedurave të përcaktuara në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.174;

7. deklaratën që organizata pranon të marrë përsipër detyrimet e një organizate të deklaruar projektimi në përputhje me pikën 21L.A.177.

(d) Deklarata mbi aftësinë projektuese i dorëzohet Agjencisë.

21L.A.174 Sistemi menaxhues për projektim

(a) Organizata e deklaruar projektuese do të krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë një sistem menaxhimi për projektim me llogaridhënie dhe linja përgjegjësie të qarta në të gjithë organizatën që:

1. përkon me natyrën dhe kompleksitetin e aktiviteteve të saj dhe madhësinë e organizatës, dhe që merr parasysh rreziqet dhe rreziqet shoqëruese që janë pjesë përbërëse të këtyre aktiviteteve;

2. krijohet nën përgjegjësinë e një menaxheri të vetëm të emëruar si udhëheqës i organizatës projektuese sipas pikës (a) të pikës 21L.A.175.

(b) Organizata e deklaruar projektuese do të ketë, si pjesë të sistemit të saj të menaxhimit të projektit, mjetet për të ofruar sigurinë e projektimit duke vendosur, zbatuar dhe mirëmbajtur një sistem për kontrollin dhe mbikëqyrjen e projektit, si dhe të ndryshimeve dhe riparimeve të projektit të produkteve. Ky sistem do të:

1. përfshijë një funksion të vlefshmërisë ajrore përgjegjëse për të siguruar që dizajni i produkteve dhe dizajnet e ndryshimeve dhe riparimeve të tyre përputhen me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

2. krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë një funksion të pavarur për të verifikuar demonstrimin e përputhshmërisë në bazë të së cilës organizata deklaron pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit dhe me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit;

3. konkretizon mënyrën në të cilën sistemi i garantimit të projektimit llogarit pranueshmërinë e pjesëve që janë projektuar ose detyrat që kryhen nga partnerët ose nënkontraktorët sipas metodave që janë objekt i procedurave të shkruara.

(c) Organizata e deklaruar e projektimit do të krijojë, si pjesë të sistemit të saj të menaxhimit për projektim, një funksion të pavarur për të monitoruar përputhshmërinë e organizatës me kërkesat përkatëse, dhe pajtueshmërinë dhe përshtatshmërinë e sistemit të menaxhimit për projektim. Ky monitorim përfshin një sistem për të ofruar informacion kthyes për personin ose grupin e personave të përmendur në pikën (b) të pikës 21L.A.175, dhe për menaxherin përgjegjës të përmendur në pikën (a) të pikës 21L.A. 175 për të siguruar, sipas nevojës, veprime korrigjuese.

(d) Organizata e deklaruar e projektimit do të krijojë, mirëmbajë dhe mbajë të përditësuara proceset dhe procedurat që sigurojnë përputhshmërinë e projektimit të produkteve me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit, specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit. Organizata e deklaruar e projektimit do t'i vërë në dispozicion Agjencisë dëshmi dokumentuese të këtyre proceseve dhe procedurave sipas kërkesës.

(e) Kur ndonjë pjesë ose ndonjë ndryshim në produkte është projektuar nga organizata partnere ose nënkontraktorët, proceset dhe procedurat në pikën (d) do përfshijnë një përshkrim se si organizata projektuese është në gjendje të japë, për të gjitha pjesët, sigurinë e përputhshmërisë siç kërkohet me pikën (b)(2) dhe do të përmbajë, drejtpërdrejt ose me referencë të ndërlidhur, përshkrimet dhe informacionin mbi aktivitetet e projektimit dhe organizimin e këtyre partnerëve ose nënkontraktorëve.

(f) Nëse organizata e deklaruar e projektimit zotëron (një) certifikatë(a) organizate tjetër të lëshuar në bazë të Rregullores (AAC) 05/2020 dhe akteve të deleguara dhe zbatuese të miratuara në bazë të saj, organizata e deklaruar e projektimit mund të integrojë sistemin e menaxhimit të projektimit me sistemin e menaxhimit që kërkohet për lëshimin e certifikatave të tjera.

21L.A.175 Burimet e organizatës së deklaruar projektuese

(a) Organizata e deklaruar projektuese emëron një udhëheqës të organizatës së projektimit tek autoriteti për të siguruar që, brenda organizatës, të gjitha aktivitetet e projektimit të kryhen sipas standardeve të kërkuara dhe që organizata e deklaruar projektuese të jetë vazhdimisht në përputhje me kërkesat për sistemin e menaxhimit për projektimin e përmendur në pikat (a) deri në (c) të pikës 21L.A.174 dhe proceset dhe procedurat e përmendura në pikën (d) të pikës

21L.A.174.

(b) Udhëheqësi i organizatës projektuese emëron dhe identifikon personelin kyç brenda organizatës që është përgjegjës për:

1. të siguruar që projektimi i produkteve dhe projektimi i ndryshimeve dhe riparimeve të tyre përputhen me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit, specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e aplikueshme për mbrojtjen mjedisore;

2. monitorimin e pavarur të funksionit të përputhshmërisë dhe përshtatshmërisë; dhe

3. në varësi të madhësisë së organizatës, çdo person tjetër ose grup personash që nevojitet ose nevojiten për të siguruar që organizata është në përputhje me kërkesat e këtij Neni.

(c) Personi ose grupi i personave të përmendur në pikën (b) duhet:

1. të jetë/jenë përgjegjës ndaj udhëheqësit të organizatës projektuese dhe të ketë/kenë qasje të drejtpërdrejtë tek ai/ajo;

2. kanë njohuritë, edukimin dhe përvojën e duhur për të kryer përgjegjësitë që u janë dhënë atyre.

(d) Organizata e deklaruar projektuese siguron që:

1. personeli në të gjitha departamentet teknike është në numër dhe me përvojë të mjaftueshme, dhe i është dhënë autoriteti i duhur për të qenë në gjendje të kryejnë përgjegjësitë e tyre të caktuara dhe se këto, së bashku me akomodimin, objektet dhe pajisjet, janë të përshtatshme për t'i mundësuar personelit të sigurojë që produktet e projektuara janë të përshtatshme për fluturim dhe në përputhje me aspektin mjedisor;

2. ekziston një koordinim i plotë dhe efikas brenda organizatës së deklaruar projektuese në lidhje me çështjet e vlefshmërisë ajrore dhe të pajtueshmërisë mjedisore.

(e) Organizata e deklaruar projektuese dokumenton strukturën organizative të organizatës së saj, së bashku me personelin kyç që është përgjegjës për të siguruar që organizata është në përputhje me këtë Nënpjesë, t'i mbajë ata të përditësuar dhe t'i vejë ata në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës.

21L.A.176 Fushëveprimi i punës

Organizata e deklaruar projektuese identifikon llojet e punës projektuese, kategoritë e produkteve për të cilat kryhen aktivitetet e projektimit, si dhe funksionet dhe detyrat që organizata kryen në

lidhje me aftësinë ajrore dhe përputhshmërinë mjedisore të produkteve.

21L.A.177 Detyrimet e organizatës së deklaruar projektuese

Një organizatë e deklaruar projektuese do të:

(a) punoj në përputhje me procedurat, praktikat dhe proceset qartë të përcaktuara;

(b) nëse organizata e deklaruar projektuese synon të kryej një testim të fluturimit, mirëmban dhe mban të përditësuar një manual operacioni që ofron një përshkrim të politikave dhe proceseve të organizatës për testimin e fluturimit dhe e vë këtë manual në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës;

(c) përcaktojë nëse projektet e produkteve, duke përfshirë ndryshimet dhe riparimet, nuk kanë ndonjë veçori të pasigurt dhe janë në përputhje me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit, dhe me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes mjedisore, dhe t'i sigurojë Agjencisë deklarata/dokumentacion që konfirmon këtë;

(d) i ofroj Agjencisë informacion ose udhëzime në lidhje me aktivitetet e vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore;

(e) jetë në përputhje me kërkesat në Nënpjesën A të këtij Aneksi të zbatueshëm për organizatat e deklaruara projektuese.

21L.A.178 Njoftimi për ndryshim dhe ndërprerje të aktiviteteve

Organizata e deklaruar projektuese do të njoftojë Agjencinë pa vonesë të paarsyeshme për me sa vijon:

(a) çdo ndryshim në informacionin që është deklaruar në përputhje me pikën (c) të pikës 21L.A.173;

(b) ndryshime në sistemin e menaxhimit për projektin, e që janë të rëndësishme për demonstrimin e përputhshmërisë së produktit të projektuar prej tyre;

(c) ndërprerjen e disa ose të gjitha aktiviteteve të mbuluara nga deklarata.

NËNPJESA K – PJESËT

21L.A.191 Fushëveprimi

Kjo Nënpjesë përcakton se si duhet të paraqitet pajtueshmëria e pjesëve me kërkesat e vlefshmërisë ajrore.

21L.A.192 Shfaqja e pajtueshmërisë

(a) Paraqitja e pajtueshmërisë me kërkesat e vlefshmërisë ajrore të pjesëve që do të instalohen në një produkt të llojit të certifikuar, ose në një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit, duhet të bëhet:

1. në lidhje me procedurat e llojit të certifikimit, të Nënpjesës B, D ose E të këtij Aneksi, për produktin në të cilin do të instalohet; ose

2. në lidhje me deklaratën e procedurave të përputhshmërisë së projektimit të Nënpjesës C ose F të këtij Aneksi për produktin në të cilin do të instalohet; ose

3. sipas procedurës së autorizimit ETSO të Nënpjesës O të Nenit A të Aneksit I (Pjesa 21); ose

4. në rastin e pjesëve standarde, në përputhje me standardet zyrtarisht të njohura.

(b) Në të gjitha rastet kur miratimi i një pjese shprehimisht kërkohet nga ligji i Bashkimit ose masat e Agjencisë, pjesa duhet të jetë në përputhje me ETSO-në e zbatueshme ose me specifikacionet e njohura si ekuivalente nga Agjencia në rastin përkatës.

21L.A.193 Lëshimi i pjesëve për instalim

(a) Një pjesë ose produkt instalohet në një produkt tjetër vetëm kur ai identifikohet nga poseduesi i një certifikate të llojit, certifikate shtesë të llojit, ndryshimit të projektimit, miratimit të projektit të riparimit ose të një deklarate përputhshmërie të projektimit, si të përshtatshme për instalim, dhe kur është :

1. në gjendje për funksionim të sigurt;

2. të shënjuar në përputhje me Nënpjesën Q të këtij Aneksi; dhe

3. e shoqëruar me një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) që vërteton se artikulli është prodhuar në përputhje me të dhënat e projektimit të aplikueshëm.

(b) Me përjashtim të pikës (a) (3) dhe me kusht që të përmbushen kushtet në pikën (c), pjesët e mëposhtme nuk kërkojnë një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) për t'u instaluar në një produkt të llojit të certifikuar ose në një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit:

1. një pjesë standarde;

2. një pjesë që:

   (i) nuk është e kufizuar në jetëgjatësi, as pjesë e strukturës parësore, as pjesë e kontrolleve të fluturimit;

(ii) është e identifikuar për instalim në aeroplanin përkatës nga poseduesi i certifikatës së llojit, certifikate shtesë të llojit, ndryshimit të projektimit, miratimit të projektit të riparimit ose të një deklarate përputhshmërie të projektimit;

(iii) që do të instalohet në një avion, pronari i të cilit ka vërtetuar përputhjen me kushtet e zbatueshme në (i) dhe (ii) dhe ka pranuar përgjegjësinë për këtë pajtueshmëri;

3. një pjesë për të cilën pasojat e një mospërputhjeje me të dhënat e miratuara të projektimit të tij ose të dhënat e deklaruara të projektimit të tij kanë një efekt të papërfillshëm sigurie mbi produktin dhe që identifikohet si i tillë nga poseduesi i miratimit të projektimit ose nga deklaruesi i pajtueshmërisë së projektimit në udhëzimet për aftësinë e vazhdueshme ajrore. Për të përcaktuar efektet e sigurisë të një pjese që nuk është në përputhshmëri, poseduesi i pëlqimit të projektimit ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, mund të vendos në udhëzimet për vazhdimësinë e vlefshmërisë ajrore aktivitete specifike të verifikimit që duhet të kryhen nga instaluesi i pjesës në produkt;

4. në rastin e përfshirjes të një ndryshimi standard sipas pikës 21L.A.102 ose një riparimi standard sipas pikës 21L. A.202, pjesë për të cilën pasojat e një mospërputhjeje me të dhënat e saj të projektimit kanë një efekt të papërfillshëm sigurie mbi produktin, dhe pjesa është identifikuar si e tillë në specifikacionet e certifikimit për ndryshime standarde dhe riparime standarde të lëshuara në përputhje me pikën 21.B.70 të Aneksit I (Pjesa 21). Në mënyrë që të përcaktohen efektet e sigurisë të një pjese që nuk është në përputhje, në këto specifikacione certifikimi mund të përcaktohen aktivitete specifike verifikimi që do të kryhen nga personi që instalon pjesën në produkt;

5. pjesa që përjashtohet nga miratimi i vlefshmërisë ajrore në përputhje me Rregulloren (CAA) Nr. 01/2019; dhe

6. pjesa që është një artikull i një montimi më të lartë të përmendur në pikat (b) (1) deri në (b) (5).

(c) Pjesët e përmendura në pikën (b) janë të pranueshme për instalim në një produkt të certifikuar lloji ose në një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria me projektimin, pa u shoqëruar nga një EASA Formular 1, me kusht që instaluesi të ketë një dokument të lëshuar nga personi ose organizata që ka prodhuar pjesën, e cila cek emrin e pjesës, numrin e pjesës dhe konformitetin e pjesës me të dhënat e projektimit të saj dhe që përmban datën e lëshimit.

NËNPJESA M – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË PRODUKTEVE TË LLOJIT TË ÇERTIFIKUAR

21L.A.201 Fushëveprimi

Kjo Nënpjesë përcakton:

(a) procedurën për aplikim për miratimet e projekteve të riparimit të produkteve të llojit të certifikuar;

(b) të drejtat dhe detyrimet e aplikuesve për, dhe poseduesve të, pëlqimeve të përmendura në pikën (a);

(c) dispozitat për riparime standarde që nuk kërkojnë miratim.

21L.A.202 Riparimet standarde

(a) Riparimet standarde janë projekte riparimi të një produkti të llojit të çertifikuar, të miratuar në përputhje me Nënpjesën B të Nenit B të këtij Aneksi dhe të cilat:

1. ndjekin të dhënat e projektimit në specifikacionet e certifikimit të lëshuara nga Agjencia, që përmbajnë metodat, teknikat dhe praktikat e pranueshme për kryerjen dhe identifikimin e riparimeve standarde, duke përfshirë udhëzimet shoqëruese për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore; dhe

2. nuk janë në kundërshtim me të dhënat e poseduesit të asaj lloj certifikate.

(b) Pikat 21L.A.203 deri në 21L.A.211 nuk zbatohen për riparimet standarde.

21L.A.203 Klasifikimi i projekteve të riparimit në një produkt të llojit të certifikuar

(a) Projektet e riparimit për një produkt të llojit të certifikuar klasifikohen si të vogla ose të mëdha.

(b) Një "riparim i vogël" është një projekt riparimi që nuk ka efekt të dukshëm në masën, ekuilibrin, forcën strukturore, besueshmërinë, nivelin e certifikuar të zhurmës ose emetimeve, karakteristikat operacionale ose në karakteristikat e tjera që ndikojnë në aftësinë ajrore ose përputhshmërinë mjedisore të produktit.

(c) Të gjitha projektet e tjera të riparimit janë "riparime të mëdha".

(d) Kërkesat për miratimin e projekteve të riparimeve të vogla janë ato të përcaktuara në pikën 21L.A.207.

(e) Kërkesat për miratimin e projekteve të riparimeve të mëdha janë ato të përcaktuara në pikën 21L.A.208.

21L.A.204 Pranueshmëria

(a) Çdo person fizik ose juridik që ka demonstruar ose është në proces të demonstrimit të aftësive të tij/saj projektuese në përputhje me pikën 21L.A.23, mund të aplikojë për marrjen e pëlqimit për një projekt riparimi të madh për një produkt të llojit të certifikuar sipas kushteve të përcaktuara poshtë në këtë Nënpjesë.

(b) Çdo person fizik ose juridik mund të aplikojë për marrjen e pëlqimit për një projekt riparimi të vogël për një produkt të llojit të certifikuar sipas kushteve të përcaktuara në këtë Nënpjesë.

21L.A.205 Aplikimi për marrjen e pëlqimit në një projekt riparimi për një produkt të llojit të certifikuar.

(a) Kërkesa për miratimin e projektit të riparimit të produktit të llojit të certifikuar bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(b) Për miratimin e një projekti riparimi madhor, paraqitësi i kërkesës duhet të përfshijë në kërkesë, ose të paraqesë pas kërkesës fillestare, një plan demonstrimi të përputhshmërisë:

1. që përmban një përshkrim të dëmtimit dhe projektit riparues, që identifikon konfigurimin e projektimit të llojit mbi të cilin është bërë projekti i riparimit;

2. që bën identifikimin e të gjitha fushave të projektimit të llojit dhe manualeve të miratuara që ndryshohen ose ndikohen nga projekti i riparimit;

3. që identifikon çdo rihetim të nevojshëm për të demonstruar përputhshmërinë e projektit të riparimit dhe zonave të prekura nga projekti i riparimit me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen mjedisore, ku përfshihet me referencë, sipas rastit, qoftë certifikata e llojit ose certifikata shtesë e llojit;

4. që identifikon çdo ndryshim të propozuar në bazën e llojit të certifikimit ku inkorporohet me referencë, sipas rastit, qoftë certifikata e llojit ose certifikata shtesë e llojit;

5. duke specifikuar nëse të dhënat e certifikimit janë përgatitur ose do të përgatiten plotësisht nga paraqitësi i kërkesës ose në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënave të llojit të certifikimit.

21L.A.206 Demonstrimi i pajtueshmërisë

(a) Paraqitësi i kërkesës për marrjen e pëlqimit për një projekt riparimi madhor duhet të demonstrojë pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, siç janë përcaktuar dhe i janë komunikuar paraqitësit të kërkesës nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.201, dhe do t'i ofrojnë Agjencisë mjetet me të cilat është demonstruar një pajtueshmëri e tillë.

(b) Paraqitësi i kërkesës për marrjen e pëlqimit për një projekt riparimi madhor duhet t'i ofrojë Agjencisë një justifikim të regjistruar të mjeteve të përputhshmërisë brenda dokumenteve të pajtueshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë.

(c) Kur kryen testime dhe inspektime për të demonstruar përputhshmërinë në përputhje me pikën

(a), paraqitësi i kërkesës duhet të ketë verifikuar dhe dokumentuar këtë verifikim përpara kryerjes së ndonjë testi:

1. për mostrën e testimit, që:

   (i) materialet dhe proceset janë në përputhje adekuate me specifikacionet për projektin e llojit të propozuar;

   (ii) pjesët përbërëse të produkteve përputhen në mënyrë adekuate me vizatimet në projektin e llojit të propozuar;

   (iii) proceset e prodhimit, ndërtimi dhe montimi janë në përputhje adekuate me ato të specifikuara në projektin e llojit të propozuar; dhe

2. që testimi dhe pajisjet matëse të përdorura për testin ishin të përshtatshme për testim dhe të kalibruara siç duhet.

(d) Testimi i fluturimit me qëllim të marrjes së pëlqimit për një projekt të riparimit madhor kryhet në përputhje me metodat për testimin e fluturimit të tillë të specifikuar nga Agjencia. Paraqitësi i kërkesës duhet të bëjë të gjitha testet e fluturimit të nevojshme për të përcaktuar pajtueshmërinë me bazën e aplikueshme të llojit të certifikimit, dhe me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(e) Paraqitësi i kërkesës për marrjen e pëlqimit për një projekt riparimi madhor duhet t'i lejojë Agjencisë:

1. të shqyrtojë çdo të dhënë dhe informacion në lidhje me demonstrimin e pajtueshmërisë;

2. të shoh ose kryej çfarëdo testi ose inspektimi të kryer me qëllim të demonstrimit të pajtueshmërisë; dhe

3. nëse konsiderohet e nevojshme, të kryen një inspektim fizik të produktit të riparuar për të verifikuar pajtueshmërinë e projektit me bazën e llojit të certifikimit dhe me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(f) Pas përfundimit të demonstrimit të pajtueshmërisë, paraqitësi i kërkesës i deklaron Agjencisë se:

1. kanë dëshmuar pajtueshmërinë me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes mjedisore, siç janë vendosur dhe për të cilat paraqitësi i kërkesës është njoftuar nga Agjencia në përputhje me pikat 21L.B.201, sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë; dhe se

2. nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin me projektin riparues të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

21L.A.207 Kërkesat për miratimin e një projekti riparimi të vogël

Për të marrë pëlqimin për një projekt riparimi të vogël për një produkt të llojit të certifikuar, paraqitësi i kërkesës duhet të:

(a) dëshmon se projekti i riparimit dhe zonat e prekura nga projekti i riparimit përputhen:

1. me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen mjedisore të përfshira me referencë në certifikatën e llojit; ose

2. nëse paraqitësi i kërkesës ashtu zgjedh, me specifikacionet e certifikimit që janë të zbatueshme për produktin në datën e aplikimit për miratimin e projektit të riparimit;

(b) deklaron pajtueshmërinë me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen mjedisore që zbatohen në përputhje me pikën (a) (1), ose me specifikacionet e certifikimit të zgjedhura në përputhje me pikën (a) (2), regjistron arsyetimet e pajtueshmërisë në dokumentet e pajtueshmërisë dhe regjistron se nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi;

(c) dorëzon në Agjenci arsyetimin e pajtueshmërisë për riparimin dhe deklaratën e pajtueshmërisë.

21L.A.208 Kërkesat për miratimin e një projekti të riparimit madhor

Për të marrë pëlqimin për një projekt të riparimit madhor për një produkt të llojit të certifikuar, paraqitësi i kërkesës duhet të:

(a) dëshmon se projekti i riparimit dhe zonat/pjesët e prekura nga projekti i riparimit përputhen me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen mjedisore, të vendosura dhe për të cilat paraqitësi i kërkesës është njoftuar nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.201;

(b) dëshmon pajtueshmërinë në përputhje me pikën 21L.A.206;

(c) nëse paraqitësi i kërkesës e ka përmendur se ata kanë ofruar të dhëna certifikimi në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënave të llojit të certifikimit, në përputhje me pikën 21L.A.205(b)(5), dëshmon se poseduesi i certifikatës së llojit:

1. nuk ka asnjë kundërshtim teknik ndaj informacionit të paraqitur në pikën 21L.A.205; dhe

2. ka rënë dakord të bashkëpunojë me paraqitësin e kërkesës për të siguruar përmbushjen e të gjitha detyrimeve për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore të produktit të riparuar nëpërmjet respektimit të pikave 21L.A.28 dhe 21L.A.88;

(d) dëshmon se nuk ka çështje të pazgjidhura nga inspektimi fizik i artikullit të parë të atij produkti me projekt riparimi në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar, të kryer nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.A.206(e)(3).

21L.A.209 Miratimi i një projekti të riparimit sipas një privilegji

(a) Miratimi i një projekti të riparimit të projektuar mund të lëshohet nga një organizatë projektuese e miratuar pa aplikim sipas pikës 21L.A.205 në përputhje me qëllimin e privilegjeve të parashikuara në pikat (2) dhe (5) të pikës 21.A.263(c) të Aneksit I (Pjesa 21) në vend të Agjencisë, siç është regjistruar në kushtet e miratimit.

(b) Kur lëshon një pëlqim riparimi në përputhje me pikën (a), organizata projektuese duhet:

1. të sigurojë që të gjitha të dhënat e vërtetimit dhe arsyetimet janë të disponueshme;

2. të sigurojë që përputhshmëria e ndryshimit me bazën e llojit të certifikimit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtje mjedisore sipas pikës (a) të pikës 21L.A.207 ose pikës (a) të pikës 21L.A.208, është demonstruar dhe deklaruar në përputhje me pikën 21L.A.206;

3. të konfirmoj se nuk ka gjetur:

   (i) asnjë mospërputhje me bazën e llojit të certifikimit ose, sipas rastit, me kërkesat e zbatueshme për mbrojtje mjedisore, ose me specifikacionet e zgjedhura të certifikimit;

   (ii) asnjë veçori ose karakteristikë të riparimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi;

4. kufizon miratimin e riparimit ndaj një certifikate lloji në konfigurimin(et) specifike në certifikatën e llojit me të cilin ka të bëjë riparimi.

21L.A.210 Detyrimet e një poseduesit të pëlqimit të projektit riparues

Poseduesi i pëlqimit të projektit të riparimit duhet:

(a) nëse nuk janë posedues të certifikatës së llojit ose të certifikatës shtesë së llojit, dhe të dhënat e certifikimit janë dhënë në përputhje me 21L.A.205 (b)(5), bën një marrëveshje me poseduesin përkatës;

(b) t'i ofroj organizatës që kryen riparimin të gjitha udhëzimet e nevojshme për të instaluar ose futur modelin e riparimit;

(c) të mbështesë çdo organizatë prodhuese që prodhon pjesë për projektin e riparimit dhe të sigurojë që ato pjesë të prodhohen duke përdorur të dhënat e prodhimit që bazohen në të dhënat e projektimit që ofrohen nga poseduesi i pëlqimit të projektit të riparimit;

(d) të sigurohet që projekti i riparimit të përfshijë të gjitha udhëzimet dhe kufizimet e nevojshme, nëse një projekt riparimi miratohet duke iu nënshtruar kufizimeve. Këto udhëzime dhe kufizime i përcillen operatorit nga poseduesi i pëlqimit të projektit të riparimit në përputhje me një procedurë të rënë dakord me Agjencinë;

(e) të marrë përsipër detyrimet e poseduesit të pëlqimit të projektit të riparimit të Nënpjesës A të këtij Aneksi.

21L.A.211 Dëmi i pariparuar

Dëmtimi i një produkti, projekti i të cilit është miratuar në përputhje me Pjesën B, mund të mos kërkojë një projekt riparimi nëse vlerësimi i pasojave të vlefshmërisë ajrore e justifikon atë. Një vlerësim i tillë duhet të bëhet ose nga Agjencia ose nga një organizatë projektuese e cila është e miratuar në mënyrën e duhur në përputhje me Nënpjesën J të Pjesës A të Aneksit I (Pjesa 21), sipas një procedure të pranuar nga Agjencia. Nëse vlerësimi arrin në përfundimin se dëmi i pariparuar kërkon kufizime, ato procedohen në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.210.

NËN PJESA N – PROJEKTIMI I RIPARIMEVE TË AVIONËVE PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PAJTUESHMËRIA ME DIZAJNIN

21L.A.221 Fushëveprimi

Kjo nën pjesë përcakton:

(a) procedurën për deklarimin e përputhshmërisë së modeleve të riparimit të një avioni që i nënshtrohej një deklarate të bërë në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce;

(b) të drejtat dhe detyrimet e deklaruesit që bën një deklaratë për pajtueshmërinë e ndryshimit të përmendur në pikën (a);

(c) dispozitat në lidhje me riparimet standarde që nuk kërkojnë një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit.

21L.A.222 Riparimet standarde

(a) Riparimet standarde janë dizajne riparimi të një avioni i cili ishte subjekt i një deklarate të bërë në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce dhe që::

1. të ndjekë të dhënat e projektimit të përfshira në specifikimet e certifikimit të lëshuara nga Agjencia, që përmbajnë metodat, teknikat dhe praktikat e pranueshme për kryerjen dhe identifikimin e riparimeve standarde, duke përfshirë udhëzimet shoqëruese për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore; dhe

2. nuk janë në kundërshtim me të dhënat e projektimit të mbuluara nga deklarata e përputhshmërisë së projektimit të avionit të bërë në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce.

(b) Pikat 21L.A.223 deri te 21L.A.229 nuk janë të zbatueshme për riparimet standarde.

21L.A.223 Klasifikimi i modeleve të riparimit për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit

(a) Dizajnët e riparimit të një avioni që i nënshtrohej një deklarate të bërë në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce do të klasifikohen si të mëdha ose të vogla, duke përdorur kriteret e përcaktuara në pikat (b) dhe (c) të 21L. A.203

(b) Përputhshmëria e dizajnit të një dizajni të riparimit të vogël duhet të deklarohet në përputhje me pikën 21L.A.225

(c) Përputhshmëria e dizajnit të një dizajni të riparimit të madh duhet të deklarohet në përputhje me pikën 21L.A.226.

21L.A.224 Pranueshmëria

(a) Një deklarues i cili ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e dizajnit të avionit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce mund të deklarojë pajtueshmërinë e një dizajni të vogël riparimi të atij avioni sipas kushteve të përcaktuara në këtë nën pjesë. Përveç kësaj, një deklaratë e tillë përputhshmërie mund të bëhet gjithashtu, sipas kushteve të përcaktuara në këtë nën pjesë, nga një organizatë projektuese e miratuar në përputhje me pikën (c)(3) të pikës 21.A.263 të Aneksit I (Pjesa 21).

(b) Vetëm deklaruesi që ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e dizajnit të avionit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce mund të deklarojë përputhshmërinë e një projekti riparimi madhor për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce, sipas kushteve të përcaktuara në këtë nën pjesë.

(c) Me përjashtim nga pika (b), nëse deklaruesi që ka bërë një deklaratë për pajtueshmërinë e dizajnit të avionit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce nuk është më aktiv ose nuk i përgjigjet kërkesave për dizajne riparimi, përputhshmëria e një dizajni të ndryshuar të avionit mund të deklarohet gjithashtu në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce nga një organizatë projektuese e miratuar në përputhje me pikën (c)(2) të pikës 21.A.263 të aneksit I (pjesa 21) brenda objektit të kushteve të miratimit të tyre, ose nga çdo person tjetër fizik ose juridik që është në gjendje të marrë përsipër detyrimet e përcaktuara në pikën 21L.A.47 në lidhje me atë avion të ndryshuar.

21L.A.225 Deklarata e përputhshmërisë së projektimit për dizajnët e riparimeve të vogla

(a) Përpara përfshirjes ose mishërimit ose marrëveshjes me një organizatë prodhuese për të inkorporuar ose mishëruar një dizajn të vogël riparimi në një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce, deklaruesi ose organizata që ka projektuar riparimi i vogël do të deklarojë se projekti i riparimit të vogël është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat ishte deklaruar përputhshmëria sipas pikës 21L.A.43.

(b) Deklarata e përputhshmërisë së dizajnit do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(c) Deklaruesi ose organizata që ka projektuar ndryshimin e vogël duhet të mbajë një regjistër të modeleve të vogla të riparimit të avionëve për të cilët është deklaruar pajtueshmëria me dizajnin dhe të bëjë çdo deklaratë të bërë në përputhje me pikën (a) në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës.

21L.A.226 Deklarata e përputhshmërisë së projektimit të dizajneve të riparimeve të mëdha

(a) Përpara përfshirjes ose mishërimit ose marrëveshjes me një organizatë prodhuese për të inkorporuar ose mishëruar një dizajn riparimi madhor për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce, deklaruesi duhet të

deklarojë se dizajni i riparimi i madh përputhet me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat ishte deklaruar përputhshmëria sipas pikës 21L.A.43.

(b) Deklarata e përputhshmërisë së dizajnit do të bëhet në formën dhe mënyrën e përcaktuar nga Agjencia.

(c) Deklarata duhet të përmbajë të paktën informacionin e mëposhtëm:

1. emrin e personit që dorëzon deklaratën dhe adresën/vendin e biznesit të tij;

2. numrin e referencës së deklaratës së avionit me të cilin lidhet projekti i riparimit madhor;

3. një referencë unike për identifikimin e dizajnit të riparimit madhor;

4. treguesin e specifikimeve teknike të detajuara dhe të kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, me të cilat deklaruesi ishte deklaruar përputhshmëria e avionit sipas pikës 21L.A.43;

5. një deklaratë e nënshkruar e bërë nën përgjegjësinë e vetme të personit që bën deklaratën se projektimi i riparimit madhor është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përmendura në pikën (4), sipas demonstrimit të pajtueshmërisë plani i përmendur në pikën (d)(3);

6. një deklaratë e nënshkruar e bërë nën përgjegjësinë e vetme të personit që bën deklaratën se asnjë tipar ose karakteristika nuk janë identifikuar nga ai person që mund ta bëjnë avionin të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimin e synuar;

7. një përshkrim të dëmtimit dhe dizajnin e riparimit që identifikon konfigurimin e modelit të tipit mbi të cilin është bërë riparimi;

8. identifikimin e të gjitha zonave të projektimit të tipit dhe manualeve të miratuara që ndryshohen ose preken nga projekti i riparimit.

(d) Deklaruesi që projekton një riparim të madh duhet t'ia dorëzojë Agjencisë deklaratën e përmendur në pikën (c). Së bashku me këtë deklaratë, deklaruesi ia paraqet Agjencisë:

1. një përshkrim të riparimit madhor;

2. të dhënat bazë për riparimin madhor, duke përfshirë karakteristikat e funksionimit, veçoritë e projektimit dhe çdo kufizim;

3. një plan demonstrimi të përputhshmërisë që detajon mjetet për demonstrimin e përputhshmërisë që është ndjekur gjatë demonstrimit të përputhshmërisë;

4. justifikimet e regjistruara të pajtueshmërisë brenda të dhënave të përputhshmërisë të marra nga aktivitetet e pajtueshmërisë që janë kryer sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

5. mjetet me të cilat plotësohen specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, me të cilat deklaruesi kishte deklaruar përputhjen e atij avioni sipas pikës 21L. A.43 është demonstruar;

6. kur përputhshmëria demonstrohet duke kryer teste, një justifikim i regjistruar i konformitetit të

artikujve dhe pajisjeve të testimit, duke demonstruar:

(i) për ekzemplarin e provës, që:

(A) materialet dhe proceset në përputhje adekuate me specifikimet për projektimin;

(B) pjesët përbërëse të produkteve të përshtatura në mënyrë adekuate me vizatimet në dizajn; dhe

(C) proceset e prodhimit, ndërtimit dhe montimit në përputhje adekuate me ato të specifikuara në dizajn;

(ii) që pajisjet e testimit dhe matjes të përdorura për testet ishin të përshtatshme për testet dhe të kalibruara siç duhet;

7. raporton, rezultatet e inspektimeve ose testeve që deklaruesi i ka gjetur të nevojshme për të përcaktuar nëse avioni është në përputhje me specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

(e) Deklarata e një riparimi të madh në një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit do të kufizohet në konfigurimin(et) specifike në deklaratën e përputhshmërisë së projektimit me të cilën lidhet ndryshimi.

21L.A.227 Aktivitetet e pajtueshmërisë për deklarimin e pajtueshmërisë së një projekti të riparimit madhor

Përpara se të bëjë një deklaratë përputhshmërie në përputhje me pikën 21L.A.226, deklaruesi, për atë model specifik:

(a) të krijojë një plan demonstrimi të përputhshmërisë duke detajuar mjetet për demonstrimin e përputhshmërisë që do të ndiqen gjatë demonstrimit të përputhshmërisë. Ky dokument do të përditësohet sipas nevojës;

(b) të regjistrojë justifikimin e pajtueshmërisë brenda dokumenteve të pajtueshmërisë sipas planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të kryejë testime dhe inspektime sipas nevojës në përputhje me planin e demonstrimit të pajtueshmërisë;

(d) të sigurojë dhe të regjistrojë konformitetin e artikujve dhe pajisjeve të provës dhe të sigurojë që kampioni i provës përputhet me specifikimet, vizatimet, proceset e prodhimit, mjetet e ndërtimit dhe montimit në projektim;

(e) të sigurojë që pajisjet e testimit dhe matjes që do të përdoren për testim janë të përshtatshme për testim dhe të kalibruar siç duhet;

(f) të lejojë Agjencinë të kryejë ose të marrë pjesë në çdo inspektim ose provë të avionit në konfigurimin përfundimtar ose të pjekur të projektimit dhe prodhimit që janë të nevojshme për të përcaktuar se produkti me modelin e riparimit nuk ka asnjë veçori ose karakteristikë që e bën avionin të pasigurt ose i papajtueshëm mjedisor për përdorimin e synuar;

(g) të kryejë testimin e fluturimit, në përputhje me kushtet e fluturimit për testimin e tillë të

fluturimit të specifikuar nga Agjencia, sipas nevojës për të përcaktuar që avioni përputhet me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

21L.A.228 Detyrimet e deklaruesit për një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit të një dizajni riparimi

Deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit do të:

(a) për projektet e riparimeve të vogla të mbajë një regjistër të këtyre deklaratave dhe do t'i vë ato deklarata në dispozicion të Agjencisë sipas kërkesës;

(b) t'i japë organizatës që kryen riparimin të gjitha udhëzimet e nevojshme për të instaluar ose mishëruar dizajnin e riparimit;

(c) të mbështesë çdo organizatë prodhuese që prodhon pjesë për dizajnin e riparimit dhe të sigurojë që ato pjesë të prodhohen duke përdorur të dhënat e prodhimit që bazohen në të dhënat e projektimit që jepen nga deklaruesi;

(d) nëse një dizajn riparimi deklarohet se i nënshtrohet kufizimeve, t'ia transmetojë këto kufizime operatorit duke përdorur një procedurë të dokumentuar që i vihet në dispozicion Agjencisë sipas kërkesës;

(e) të marrë përsipër detyrimet e një deklaruesi të përputhshmërisë së projektimit të një projekti riparimi të nën pjesës A të kësaj shtojce.

21L.A.229 Dëmtimet e pa riparueshme

Deklaruesi i përputhshmërisë së projektimit të një avioni në përputhje me nën pjesën C të kësaj aneksi ose një organizatë e miratuar projektimi me privilegje të parashikuara në përputhje me pikën (c)(3) të pikës 21.A.263 të aneksit I (pjesa 21) dhe me fushëveprimi i duhur i miratimit do të kryejë një vlerësim të vlefshmërisë ajrore dhe pasojave të përputhshmërisë mjedisore të çdo dëmtimi të avionit të tillë që ka mbetur i pa riparuar dhe që nuk mbulohet nga të dhënat e deklaruara më parë. Çdo kufizim i nevojshëm do të trajtohet në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.228.

NËN PJESA O - AUTORIZIMET E RENDIT STANDARD TEKNIK EVROPIAN

(e rezervuar)

NËN PJESA P - LEJA PËR FLUTURIM

21L.A.241 Leja për fluturim dhe kushtet e fluturimit

(a) Procedurat për aplikimin për lëshimin e lejeve për të fluturuar dhe kushtet përkatëse të fluturimit për avionët brenda objektit të këtij aneksi do të jenë ato të përcaktuara në nën pjesën P të seksionit A të aneksit I (pjesa 21) dhe ato të përcaktuara në pikat (b).) dhe (c) të pikës 21L.A.241.

(b) Kur aplikon për një leje për të fluturuar në përputhje me pikën 21.A.707 të Aneksit I (Pjesa 21), aplikanti duhet të organizojë që autoriteti kompetent të kryejë një inspektim konformiteti të avionit kur aplikimi për leje për të fluturuar lidhet me:

1. demonstrimin e aktiviteteve të përputhshmërisë në pikën 21L.A.25 për një avion i cili është ose synohet të jetë i certifikuar;

2. demonstrimi i aktiviteteve të përputhshmërisë në pikën 21L.A.44 për një avion për të cilin është deklaruar ose synohet të deklarohet përputhshmëria e projektimit.

(c) Kur aplikon për kushtet e fluturimit në përputhje me pikën 21.A.709 të Aneksit I (Pjesa 21), aplikanti do të rregullojë për Agjencinë:

1. që të inspektojë dhe vlerësojë fizikisht avionin nëse kushtet e fluturimit janë të lidhura me demonstrimin e përputhshmërisë për të mbështetur një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit në pikën 21L.A.44 dhe nëse kërkohet nga Agjencia gjatë demonstrimit të aktiviteteve të pajtueshmërisë siç përmendet në pika (b) e pikës 21L.B.121 dhe pika (c) e pikës 21L. B.203; ose

2. që të inspektojë dhe vlerësojë fizikisht avionin dhe të kryejë një rishikim kritik të projektimit nëse kushtet e fluturimit lidhen me demonstrimin e përputhshmërisë lidhur me certifikimin e dizajnit në pikën 21L.A.25 dhe nëse kërkohet nga Agjencia në pikën 21L. .B.83, pika 21L.B.102 dhe pika 21L.B.203.

NËNPJESA P - IDENTIFIKIMI I PRODUKTEVE DHE PJESËVE

21L.A.251 Fushëveprimi

Kjo nën pjesë përcakton kërkesat për identifikimin e produkteve dhe pjesëve të projektuara dhe prodhuara sipas kësaj shtojce.

21L.A.252 Dizajni i shenjave

(a) Mbajtësi i një certifikate tipi, certifikate tipi plotësues, miratimi i një ndryshimi në certifikatën e tipit ose miratimi i një projekti riparimi, ose deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së projektimit duhet të specifikojë në të dhënat e projektimit shënimin e produkteve dhe pjesëve të projektuara në përputhje me këtë Shtojcë.

(b) Specifikimet e shënjimit do të përfshijnë informacionin e mëposhtëm:

1. për produktet:

   (i) emrin e organizatës prodhuese;

   (ii) (ii) emërtimin e produktit;

   (iii) numrin serial të produktit;

   (iv) çdo informacion tjetër të përshtatshëm për të identifikuar produktin;

2. për pjesët:

(i) një emër, markë tregtare ose simbol që identifikon organizatën prodhuese;

(ii) numrin e pjesës;

(iii) numrin serial, në rastet kur një pjesë që do të vendoset në një produkt është identifikuar si pjesë kritike.

(c) Specifikimi i pjesëve në përputhje me pikën (ii) të pikës (b) (2) do të përfshijë shkronjën "(R)" në fund të numrit të pjesës kur:

1. pjesa është nga një dizajn që i nënshtrohet një deklarate të përputhshmërisë së projektimit në përputhje me nën pjesën C të kësaj shtojce;

2. pjesa duhet të lëshohet në një Formular 1 EASA në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.193; dhe

3. pjesa është prodhuar në përputhje me nën pjesën R të kësaj shtojce.

21L.A.253 Identifikimi i produkteve

(a) Çdo person fizik ose juridik që prodhon produkte sipas nën pjesës G të seksionit A të aneksit I (pjesa 21) ose sipas nën pjesës G ose R të këtij aneksi për të cilin dizajni është miratuar ose deklaruar në përputhje me këtë aneks, duhet të identifikojë atë produkt siç specifikohet në përputhje me 21L.A.252 me anë të një shënjimi të papërshkueshëm nga zjarri në një pllakë të papërshkueshme nga zjarri.

(b) Pllaka e identifikimit duhet të sigurohet në mënyrë të tillë që të jetë e qasshme dhe e lexueshme, dhe nuk ka të ngjarë të prishet ose hiqet gjatë shërbimit normal, ose të humbasë ose shkatërrohet në një aksident, dhe në rastin e një helike, tehu i helikës , ose qendra e helikës, e vendosur në një sipërfaqe jo kritike të artikullit.

(c) Për balonat me pilot, pllaka e identifikimit duhet të vendoset në zarfin e balonës dhe duhet të vendoset, nëse është praktike, aty ku është e lexueshme për operatorin kur balona fryhet. Përveç kësaj, koshi, montimi i kornizës së ngarkesës dhe çdo montim ngrohës duhet të shënohen në mënyrë të përhershme dhe të lexueshme me emrin e organizatës prodhuese, numrin e pjesës ose ekuivalentin e tij, dhe numrin serial ose ekuivalentin e tij.

21L.A.254 Trajtimi i të dhënave të identifikimit

(a) Çdo person fizik ose juridik që kryen punë mirëmbajtjeje në përputhje me Rregulloren (CAA) nr. 08/2018, mundet, në përputhje me metodat, teknikat dhe praktikat e përcaktuara nga Agjencia:

1. heq, ndryshon ose vendos informacionin e identifikimit të përmendur në pikën 21L.A.253; ose

2. heq ose instalon një pllakë identifikimi të përmendur në pikën 21L.A.253, kur është e nevojshme gjatë operacioneve të mirëmbajtjes.

(b) Përveç nëse për qëllimet e përcaktuara në pikën (a) të pikës 21L.A.254, asnjë person nuk duhet të heqë, ndryshojë ose vendosë informacionin e identifikimit të përmendur në pikën (a) të pikës 21L.A.253.

(c) Me përjashtim të rasteve kur për qëllimet e përcaktuara në pikën (a) të pikës 21L.A.254, asnjë person nuk duhet të heqë ose instalojë çdo targë identifikimi të përmendur në pikën (a) të pikës 21L.A.253.

(d) Asnjë person nuk duhet të instalojë një pllakë identifikimi të hequr në përputhje me pikën (a)(2) në çdo avion, motor, helikë, teh të helikës ose qendër të helikës, përveç atij nga i cili është hequr.

21L.A.255 Identifikimi i pjesëve

Çdo person fizik ose juridik që prodhon pjesë sipas nën pjesës G të seksionit A të aneksit I (pjesa 21) ose sipas nën pjesës G ose R të kësaj aneksi për një produkt për të cilin dizajni është miratuar ose deklaruar në përputhje me këtë Shtojcë, duhet të shënoni në mënyrë të lexueshme atë pjesë siç specifikohet në përputhje me pikën 21L.A.25

NËNPJESA R – DEKLARATA E KONFORMITETIT PËR AVIONËT DHE CERTIFIKATA E LËSHIMIT TË AUTORIZUAR (EASA FORMULARI 1) PËR MOTORËT DHE HELIKAT, OSE PJESËT E TYRE, TË CILAT JANË NË PËRPUTHJE ME NJË DEKLARATË TË PËRPUTHSHMËRISË SË PROJEKTIMIT

21L.A.271 Fushëveprimi

Kjo nën pjesë përcakton procedurat për lëshimin e deklaratave të konformitetit për avionët (EASA Form 52B) dhe certifikatat e lëshimit të autorizuar (EASA Form 1) për motorët dhe helikat, ose pjesët e tyre, që janë prodhuar në përputhje me të dhënat e projektimit të një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit, dhe të drejtat dhe detyrimet e deklaruesit.

21L.A.272 Përshtatshmëria

Çdo person fizik ose juridik të cilit i jepet qasje në të dhënat e aplikueshme të projektimit dhe është në gjendje të marrë përsipër detyrimet e përcaktuara në pikën 21L.A.275, mund të lëshojë një deklaratë konformiteti (EASA Form 52B) për një avion ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) për një motor ose helikë, ose një pjesë të tyre, sipas kushteve të përcaktuara në këtë nën pjesë.

21L.A.273 Sistemi i kontrollit të prodhimit

Një person fizik ose juridik që lëshon një deklaratë konformiteti (EASA Form 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Form 1) me të dhënat e aplikueshme të deklaruara të projektimit të një avioni, motori ose helike, ose një pjesë të tij, që ata kanë prodhuar, të krijojë, zbatojë dhe mirëmbajë një sistem për kontrollin e prodhimit që:

(a) përfshin procese dhe procedura që sigurojnë që avioni, motori ose helika, dhe çdo pjesë e tyre, përputhen me të dhënat e aplikueshme të projektimit të deklaruara;

(b) siguron që çdo deklaratë konformiteti (EASA Form 52B) ose certifikatë lëshimi e autorizuar (EASA Form 1) nënshkruhet vetëm nga persona të autorizuar;

(c) nëse testet e fluturimit janë të nevojshme brenda fushës së prodhimit, ka procese të vendosura që sigurojnë që çdo test fluturimi të kryhet në mënyrë të sigurt;

(d) siguron që personi fizik ose juridik të marrë të gjitha të dhënat e nevojshme të vlefshmërisë ajrore dhe të përputhshmërisë mjedisore për të përcaktuar konformitetin;

(e) ka procedura të vendosura që sigurojnë që të dhënat e vlefshmërisë ajrore dhe të përputhshmërisë mjedisore të përfshihen saktë në të dhënat e prodhimit, të mbahen të përditësuara dhe të vihen në dispozicion të të gjithë personelit që ka nevojë për akses në këto të dhëna për të kryer detyrat e tyre;

(f) përfshin një sistem inspektimi që siguron që çdo avion, motor ose helikë, dhe çdo pjesë e tij, që është prodhuar nga personi fizik ose juridik duke përfshirë partnerët e tyre, ose është furnizuar nga ose nënkontraktuar palëve të jashtme, përputhet me deklarimin e zbatueshëm të dhënat e projektimit dhe janë në gjendje për funksionim të sigurt;

(g) përfshin një sistem arkivimi që regjistron kërkesat që u janë vendosur organizatave të tjera si furnitorët dhe nën kontraktorët. Të dhënat e arkivuara do t'i vihen në dispozicion autoritetit kompetent për qëllime të vlefshmërisë ajrore të vazhdueshme;

(h) siguron që mirëmbajtja e një avioni të sapo prodhuar të kryhet në përputhje me udhëzimet e mirëmbajtjes në fuqi dhe që avioni të mbahet në gjendje të përshtatshme për fluturim, dhe nëse është e aplikueshme, lëshohet një certifikatë e lëshimit në shërbim për çdo mirëmbajtje që ka qenë përfunduar;

(i) përfshin një sistem të brendshëm të raportimit të ngjarjeve në interes të sigurisë, për të mundësuar mbledhjen dhe vlerësimin e raporteve të ndodhive të mbledhura në përputhje me pikën 21L.A.3 me qëllim identifikimin e tendencave të pafavorshme ose për të adresuar mangësitë, dhe për të nxjerrë të raportueshme dukurive. Ky sistem do të përfshijë vlerësimin e informacionit përkatës në lidhje me dukuritë dhe shpalljen e informacionit përkatës.

21L.A.274 Lëshimi i një deklarate konformiteti (EASA Form 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formular 1)

(a) Kur lëshon një deklaratë konformiteti (EASA Form 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1), personi fizik ose juridik duhet të përfshijë të gjitha sa vijon::

1. një deklaratë që avioni, motori ose helika, ose ndonjë pjesë e tyre, përputhet me të dhënat e aplikueshme të deklaruara të projektimit dhe është në gjendje për funksionim të sigurt;

2. për çdo avion, një deklaratë që avioni është kontrolluar në tokë dhe në fluturim;

3. për çdo motor ose helikë me hap të ndryshueshëm, një deklaratë që motori ose helika me hap

të ndryshueshëm i është nënshtruar një testi funksional përfundimtar;

4. nëse është e aplikueshme, një deklaratë që motori i kompletuar është në përputhje me kërkesat e zbatueshme të shkarkimeve të shkarkimit të motorit në fuqi në datën e prodhimit të motorit.

(b) Të Personi fizik ose juridik do të lëshojë një deklaratë konformiteti (EASA Formular 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) pas:

1. transferimit fillestar të pronësisë së avionit, motorit ose helikës ose pjesëve të tij; ose

2. për avionët, pas aplikimit për lëshimin e certifikatës së kufizuar të vlefshmërisë ajrore për mjetin fluturues.

21L.A.275 Detyrimet e një personi fizik ose juridik që lëshon një deklaratë konformiteti (EASA Form 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formular 1)

Personi fizik ose juridik që lëshon një deklaratë konformiteti (EASA Formular 52B) ose një certifikatë lëshimi të autorizuar (EASA Formulari 1) duhet të:

(a) informojnë autoritetin kompetent se ata synojnë të prodhojnë një avion, motor ose helikë, ose një pjesë të tij, në përputhje me të dhënat e projektimit të një deklarate të përputhshmërisë së projektimit dhe se ata do të lëshojnë deklarata konformiteti (EASA Form 52B) ose certifikatat e lëshimit të autorizuar (Formulari 1 EASA) në përputhje me këtë nën pjesë;

(b) të sigurojë që të regjistrohen detajet e çdo pune të përfunduar;

(c) të mbajë, në vendin e prodhimit, të dhënat teknike dhe vizatimet e nevojshme për të përcaktuar nëse avioni, motori ose helika, ose një pjesë e tyre, përputhet me të dhënat e aplikueshme të deklaruara të projektimit;

(d) të sigurojë mbështetje të vazhdueshme për vlefshmërinë ajrore për deklaruesin e një deklarate të përputhshmërisë së projektimit për çdo avion, motor ose helikë, ose një pjesë të tij, që ata kanë prodhuar;

(e) për avionët e rinj që ata kanë prodhuar, të sigurojë që avioni të mbahet në gjendje të përshtatshme për fluturim dhe se mirëmbajtja është kryer, përveç rasteve kur Rregullorja (AAC) Nr 08/2018 kërkon që mirëmbajtja të kryhet sipas rregullave të tilla, duke përfshirë çdo riparim të nevojshëm në përputhje me të dhënat e aplikueshme të projektimit përpara lëshimit të deklaratës së konformitetit të avionit (Formulari EASA 52B);

(f) kur lëshon një certifikatë lëshimi në shërbim pas një mirëmbajtjeje të tillë, të përcaktojë që çdo avion i kompletuar i është nënshtruar mirëmbajtjes së nevojshme dhe është në gjendje për funksionim të sigurt, përpara lëshimit të certifikatës;

(g) të marrë përsipër detyrimet e një personi fizik ose juridik që lëshon deklaratat e konformitetit (Formulari EASA 52B) ose certifikatat e lëshimit të autorizuar (Formulari 1 EASA) të nën pjesës A të kësaj shtojce;

(h) informojë autoritetin kompetent për ndërprerjen e aktiviteteve të tyre sipas kësaj nën pjese.

SEKSIONI B

PROCEDURAT PËR AUTORITETET KOMPETENTE

NENJESA A –
D I S P O Z I T A T E
PËRGJITHSHME

(e rezervuar)

SUBP AR T B - CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.B.41 Specifikimet e certifikimit

Agjencia, në përputhje me nenin 76(3) të Rregullores (AAC) 05/2020, do të lëshojë specifikime të certifikimit dhe specifikime të tjera të detajuara, duke përfshirë specifikimet e certifikimit për vlefshmërinë ajrore, dhe përputhshmërinë mjedisore që autoritetet kompetente, organizatat dhe personeli mund të përdorin për të demonstruar pajtueshmërinë e produkteve dhe pjesëve me kërkesat thelbësore përkatëse të përcaktuara në anekset II, IV dhe V të asaj rregulloreje, si dhe me ato për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara në nenin 9(2) të dhe aneksin III të asaj rregulloreje. Specifikime të tilla duhet të jenë mjaftueshëm të detajuara dhe specifike për t'u treguar aplikantëve kushtet në të cilat certifikatat do të lëshohen, ndryshohen ose plotësohen.

21L.B.42 Hetimi fillestar

(a) Me marrjen e një aplikimi për një certifikatë tipi sipas kësaj shtojce, Agjencia do të verifikojë nëse produkti është brenda objektit të përcaktuar në pikën 21L.A.21 dhe nëse aplikanti është i përshtatshëm në përputhje me pikën 21L.
A.22 për të aplikuar për një certifikatë tipi për produktin.

(b) Kur kushtet e pikës (a) nuk plotësohen, Agjencia e refuzon kërkesën.

21L.B.43 Baza e certifikimit të tipit për një certifikatë tipi

(a) Agjencia vendos bazën e certifikimit të tipit dhe ia njofton atë aplikantit. Baza e certifikimit të tipit do të përbëhet nga:

1. specifikimet e certifikimit për vlefshmërinë ajrore të përcaktuara nga Agjencia nga ato të zbatueshme për produktin në datën e aplikimit për atë certifikatë, përveç nëse:

(i) aplikanti zgjedh të pajtohet me specifikimet e certifikimit që u bënë të zbatueshme pas datës së aplikimit; nëse një aplikant zgjedh të pajtohet me një specifikim certifikimi i cili u bë i zbatueshëm pas datës së aplikimit, Agjencia do të përfshijë në bazën e certifikimit të tipit çdo specifikim tjetër të certifikimit që lidhet drejtpërdrejt; ose

(ii) Agjencia pranon çdo alternativë ndaj një specifikimi të caktuar certifikimi që nuk mund të përmbushet, për të cilin janë gjetur faktorë kompensues që ofrojnë një nivel të barabartë sigurie; ose

(iii) Agjencia pranon ose përshkruan mjete të tjera që demonstrojnë pajtueshmërinë me kërkesat thelbësore të Aneksit II të Rregullores (AAC) Nr. 05/2020;

2. çdo kusht të veçantë të përcaktuar nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.44(a).

(b) Agjencia mund të ndryshojë bazën e certifikimit të tipit në çdo moment përpara lëshimit të certifikatës së tipit nëse ka përcaktuar se përvoja nga produkte të tjera të ngjashme në shërbim, ose produkte që kanë karakteristika të ngjashme dizajni, ka treguar se mund të zhvillohen kushte të pasigurta , dhe baza e certifikimit të tipit që u krijua dhe iu njoftua aplikantit nuk e trajton këtë kusht të pasigurt.

21L.B.44 Kushtet e veçanta

(a) Të Agjencia do të përshkruhet e veçantë të detajuara specifikimet teknike, emërtimi 'e veçantë kushtet', në qoftë se një produkt duhet të lidhet me një certifikatë specifike specifikimet për çdo lloj adekuate ose të sigurimit të standardeve për këtë produkt sepse:

1. produkti ka karakteristika të reja ose të pazakonta dizajni në lidhje me praktikat e projektimit në të cilat bazohen specifikimet e zbatueshme të certifikimit;

2. përdorimi i synuar i produktit është jo konvencional; ose

3. përvoja nga produkte të tjera të ngjashme në shërbim ose produkte që kanë karakteristika të ngjashme dizajni ose rreziqe të identifikuara rishtazi kanë treguar se mund të zhvillohen kushte të pasigurta.

(b) Kushtet e veçanta përmbajnë standarde të tilla sigurie që Agjencia i sheh të nevojshme për të vendosur një nivel sigurie të barabartë me atë të specifikimeve të zbatueshme të certifikimit.

21L.B.45 Përcaktimi i kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një certifikatë tipi _

Agjencia cakton dhe njofton aplikantin për një certifikatë tipi për një avion ose për një motor, me kërkesa mjedisore të zbatueshme në përputhje me pikën 21.B.85 të aneksit I (pjesa 21).

21L.B.46 Hetimi

Pas pranimit të një aplikacioni për një certifikatë tipi sipas kësaj shtojce, Agjencia duhet:

(a) të kryejë një rishikim të planit fillestar të demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të ofruar nga aplikanti në mënyrë që të përcaktohet plotësia e planit dhe përshtatshmëria e mjeteve dhe metodave të propozuara për të demonstruar

përputhshmërinë me bazën e certifikimit të tipit të vendosur në përputhje me pikën 21L.B.43 dhe me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara në përputhje me pikën 21L.B.45; nëse plani i demonstrimit të përputhshmërisë është i paplotë ose mjetet dhe metodat nuk janë të përshtatshme për të arritur demonstrimin e përputhshmërisë, Agjencia do të informojë aplikantin dhe do të kërkojë një ndryshim të tij;

(b) kur bindet se plani i demonstrimit të përputhshmërisë i ofruar është i përshtatshëm në mënyrë që aplikanti të mund të demonstrojë pajtueshmërinë, të miratojë planin e demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) pas marrjes së deklaratës së përputhshmërisë në përputhje me pikën (f) të pikës 21L.A.25, të kryejë një inspektim fizik dhe vlerësim të artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar, duke marrë në konsideratë rishikimin kritik të projektimit të kryer në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.B.242, për të verifikuar përputhjen e produktit me bazën e zbatueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit; Agjencia do të verifikojë përputhshmërinë e produktit, duke marrë parasysh mundësinë e një mospërputhjeje të paidentifikuar me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, dhe ndikimin e mundshëm të kësaj mospërputhjeje në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit;

(d) nëse gjatë përcaktimit të bazës së certifikimit të tipit, përcaktimit të kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit ose gjatë rishikimit të planit të demonstrimit të përputhshmërisë, Agjencia përcakton se dizajni i produktit përmban ndonjë element për të cilin një mospërputhje e paidentifikuar me llojin - baza e certifikimit ose kërkesat e aplikueshme për mbrojtjen e mjedisit mund të kenë një ndikim negativ në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit, Agjencia do të përcaktojë se cilat hetime janë të nevojshme përveç atyre të përshkruara në pikën (c) për të verifikuar demonstrimin e pajtueshmërisë; Agjencia do të njoftojë aplikantin për çdo hetim shtesë dhe cilët elementë të dizajnit do t'i nënshtrohen atyre hetimeve.

21L.B.47 Lëshimi i një certifikate tipi

(a) Agjencia do të lëshojë pa vonesa të panevojshme një certifikatë të tipit të avionit, motorit ose helikës, me kusht që::

1. aplikanti ka vepruar në përputhje me pikën 21L.A.27;

2. Agjencia, nëpërmjet hetimit të kryer sipas pikës 21L.B.46, nuk ka konstatuar mospërputhje me bazën e certifikimit tip ose me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

3. nuk ka çështje të pazgjidhura nga hetimi i kryer sipas pikës (c) të pikës 21L.B.46 të atij produkti në konfigurimin përfundimtar;

4. Nuk është identifikuar asnjë veçori ose karakteristikë që mund ta bëjë produktin të pasigurt ose të papajtueshëm me mjedisin për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Certifikata e tipit duhet të përfshijë:

1. Dizajnin e tipit;

2. kufizimet e funksionimit;

3. udhëzimet për vlefshmërinë e vazhdueshme ajrore;

4. fletën e të dhënave të certifikatës së tipit për vlefshmërinë ajrore dhe, nëse është e aplikueshme, të dhënat e pajtueshmërisë me emetimet e shkarkimeve të motorit;

5. bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e aplikueshme për mbrojtjen e mjedisit me të cilat Agjencia regjistron pajtueshmërinë;

6. nëse është e aplikueshme, fletën e të dhënave të certifikatës së tipit për zhurmën; dhe

7. çdo kusht ose kufizim tjetër të përshkruar për produktin në bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit.

21L.B.48 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është lëshuar një certifikatë tipi

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me ndonjë mjet tjetër, zbulon një mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21, ose do të nxjerrë një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

21L.B.49 Transferimi i certifikatës së tipit

(a) Kur Agjencia merr një kërkesë për verifikimin nëse një certifikatë tipi mund të transferohet nga mbajtësi i saj në përputhje me pikën 21L.A.29 ose kur Agjencia shqyrton një kërkesë për miratimin e një certifikate tipi në përputhje me pikën 21L.A. .29, Agjencia do të verifikojë që korrespondon me pikat 21L.B.42 dhe 21L.B.46 nëse marrësi ka të drejtë të jetë mbajtës i certifikatës së tipit në përputhje me pikën 21L.A.22 dhe është në gjendje të marrë përsipër detyrimet e një mbajtës i certifikatës së tipit sipas pikës 21L.A.28.

(b) Kur Agjencia arrin në përfundimin se kushtet e përmendura në pikën (a) janë plotësuar nga marrësi, ajo duhet të informojë mbajtësin e certifikatës së tipit ose personin fizik ose juridik që kërkon të miratojë një certifikatë tipi që një transferim i certifikatës së tipit tek ai person fizik ose juridik pranohet nga Agjencia.

NËNPJESA C – DEKLARATAT E PËRPUTHSHMËRISË SË DIZAJNIT

21L.B.61 Specifikimet teknike të detajuara dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për deklaratat e pajtueshmërisë së dizajnit të produktit

(a) Agjencia, në përputhje me nenin 76(3) të Rregullores (AAC) Nr. 05/2020, vendos dhe vë në dispozicion specifikimet teknike të detajuara që personat fizikë dhe juridikë mund të përdorin për të demonstruar pajtueshmërinë me kërkesat thelbësore përkatëse të përcaktuara në Aneksin II të asaj Rregulloreje kur deklaron përputhshmërinë e dizajnit të avionit në përputhje me nën pjesën C të seksionit A të kësaj shtojce.

(b) Specifikimet teknike të detajuara të përmendura në pikën (a) do të sigurojnë standarde të projektimit të cilat pasqyrojnë gjendjen e teknologjisë dhe praktikat më të mira të projektimit, dhe që bazohen në përvojën më të mirë të disponueshme dhe progresin

shkencor dhe teknik, dhe në provat më të mira të disponueshme dhe analiza e dizajnit të avionit, për avionët që janë brenda objektit të përcaktuar në pikën 21L.A.41. Këto specifikime teknike të detajuara mund të përfshijnë ose t'i referohen:

1. specifikimet e certifikimit të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21.B.70 të aneksit I (pjesa 21) për vlefshmërinë ajrore të projektimit të avionit;

2. kushte të veçanta që janë përcaktuar nga Agjencia në përputhje me pikën 21.B.75 të aneksit I (pjesa 21) ose pikën 21L.B.44 për avionët e tjerë dhe që janë të natyrës së përgjithshme;

3. standardet teknike të detajuara të zhvilluara nga organet e standardizimit dhe të tjera të industrisë.

(c) Për qëllime të sigurimit të përputhshmërisë mjedisore të dizajnit, Agjencia vendos dhe vë në dispozicion kërkesat e mbrojtjes së mjedisit që do të përdoren si bazë për deklaratën e përputhshmërisë së dizajnit, të cilat përfshijnë:

1. Kërkesat për mbrojtjen e mjedisit për kategoritë përkatëse të produkteve siç përmbahen në Aneksin 16 të Konventës për Aviacionin Civil Ndërkombëtar, Vëllimet I deri në III, në një nivel ndryshimi të përmendur në nenin 9(2) të Rregullores (AAC) Nr. 05/2020; për këtë qëllim, referencat për:

   (i) datën e aplikimit për një certifikatë tipi të përfshira në këto vëllime do të kuptohet si referenca në datën në të cilën deklaruesi i përputhshmërisë së projektimit është bërë nga deklaruesi; dhe

   (ii) kërkesat e certifikimit të përfshira në këto vëllime do të kuptohen si kërkesa për deklaratën e përputhshmërisë së projektimit.

2. [e rezervuar]

21L.B.62 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes

(a) Pas marrjes së një deklarate të përputhshmërisë së projektimit, Agjencia do të verifikojë që avioni është brenda objektit të nën pjesës C të seksionit A të kësaj shtojce dhe se deklarata përmban të gjithë informacionin e specifikuar në pikën 21L.A.43. Agjencia do të pranojë marrjen e deklaratës, duke përfshirë caktimin e një deklarate individuale të numrit të referencës së përputhshmërisë së dizajnit te deklaruesi për atë konfigurim avioni.

(b) Agjencia do të kryejë një inspektim fizik dhe vlerësim të artikullit të parë të atij avioni në konfigurimin përfundimtar, duke marrë parasysh rishikimin e sigurisë të kryer në përputhje me pikën (a)(2) të pikës 21L.

B.242. Nëse Agjencia gjen prova, në deklaratë ose nëpërmjet inspektimit fizik dhe vlerësimit të kryer në përputhje me fjalinë e parë, që tregojnë se avioni mund të jetë i paaftë për të kryer një fluturim të sigurt ose mund të jetë i papajtueshëm mjedisor gjatë operacioneve në shërbim, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21.

21L.B.63 Regjistrimi i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit

Agjencia regjistron një deklaratë për pajtueshmërinë e dizajnit për një avion me kusht që:

(a) deklaruesi ka deklaruar pajtueshmërinë në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.43;

(b) deklaruesi ka paraqitur në Agjenci dokumentet e kërkuara në përputhje me pikën (c) të pikës 21L.A.43;

(c) deklaruesi ka marrë një angazhim se detyrimet në përputhje me pikën 21L.A.47 do të merren përsipër;

(d) nuk ka gjetje të pazgjidhura nga inspektimi fizik dhe vlerësimi i artikullit të parë të avionit në konfigurimin përfundimtar të kryer në përputhje me pikën (b) të pikës 21L.B.62.

21L.B.64 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të avionëve për të cilët është deklaruar pajtueshmëria me dizajnin

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me ndonjë mjet tjetër, zbulon një mospërputhje me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21, ose do të nxjerrë një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

NËNPJESA D – NDRYSHIME NË CERTIFIKATAT E TIPIT

21L.B.81 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi

(a) Agjencia do të krijojë bazën e certifikimit të tipit për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi dhe do ta njoftojë atë te aplikuesi.

(b) Për një ndryshim të madh në një certifikatë tipi dhe zonat e prekura nga ndryshimi, baza e certifikimit të tipit do të përbëhet nga specifikimet e certifikimit të inkorporuara me referencë në certifikatën e tipit, përveç nëse:

1. Agjencia konstaton se specifikimet e certifikimit të referuara në certifikatën e tipit nuk ofrojnë standarde adekuate në lidhje me ndryshimin e propozuar, prandaj ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi duhet të jenë gjithashtu në përputhje me çdo kusht të veçantë dhe ndryshime në këto kushte të veçanta. , të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.44, për të ofruar një nivel sigurie të barabartë me atë të përcaktuar nga specifikimet e certifikimit të zbatueshme në datën e aplikimit për ndryshim;

2. një aplikant zgjedh të pajtohet me një specifikim certifikimi të përcaktuar në një ndryshim që është i zbatueshëm në datën e aplikimit për ndryshim.

(c) Agjencia do të përcaktojë kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për ndryshimin e madh të një certifikate tipi në përputhje me pikën 21.B.85 të aneksit I (pjesa 21) dhe ia njofton ato aplikantit.

21L.B.82 Hetimi dhe lëshimi i një miratimi të një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi

(a) Pas pranimit të një aplikacioni për miratimin e një ndryshimi të vogël të një certifikate tipi sipas kësaj shtojce, Agjencia do të miratojë ndryshimin e vogël kur:

1. aplikanti ka dhënë të dhënat e vërtetimit dhe arsyetimet, si dhe ka demonstruar dhe deklaruar përputhshmërinë e ndryshimit me bazën e zbatueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, ose me specifikimet e certifikimit të zgjedhura në përputhje me pikën 21L.A. 67;

2. Agjencia, nëpërmjet verifikimit të demonstrimit të përputhshmërisë, duke marrë parasysh veçoritë e projektimit, kompleksitetin dhe kritikën e përgjithshme të projektimit ose teknologjisë, si dhe përvojën e mëparshme të aktiviteteve të projektimit me aplikantin, nuk ka gjetur:

   (i) asnjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e zbatueshme, me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit, ose me specifikimet e zgjedhura të certifikimit;

   (ii) asnjë veçori ose karakteristikë e ndryshimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Një miratim i një ndryshimi të vogël në një certifikatë tipi do të kufizohet në konfigurimin(et) specifike në certifikatën e tipit me të cilin lidhet ndryshimi.

21L.B.83 Hetimi i një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

Pas marrjes së një aplikimi për një ndryshim të madh të një certifikate tipi sipas kësaj shtojce, Agjencia duhet:

(a) të kryejë një rishikim të planit fillestar të demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të ofruar nga aplikanti për të përcaktuar plotësinë e planit dhe përshtatshmërinë e mjeteve dhe metodave të propozuara për të demonstruar pajtueshmërinë me bazën e certifikimit të tipit dhe të zbatueshme Kërkesat për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara dhe të përcaktuara në përputhje me pikën 21L.B.81; nëse plani i demonstrimit të përputhshmërisë është i paplotë ose mjetet dhe metodat nuk janë të përshtatshme për të arritur demonstrimin e përputhshmërisë, Agjencia do të informojë aplikantin dhe do të kërkojë një ndryshim të tij;

(b) kur bindet që plani i demonstrimit të përputhshmërisë i ofruar është i përshtatshëm në mënyrë që aplikanti të mund të demonstrojë pajtueshmërinë, të miratojë planin e demonstrimit të përputhshmërisë dhe gjithashtu të miratojë çdo përditësim të mëvonshëm të planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të përcaktojë mundësinë e një mospërputhjeje të paidentifikuar të ndryshimit të madh me bazën e certifikimit të tipit ose me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, dhe ndikimin e mundshëm të kësaj mospërputhjeje në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit, dhe të përcaktojë mbi këtë bazë nëse një inspektim fizik dhe vlerësim i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar është i nevojshëm për të verifikuar përputhshmërinë e produktit me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, duke marrë parasysh

rishikimi kritik i projektimit nëse kryhet në përputhje me pikën (a)(3) të pikës 21L.B.242; Agjencia do të njoftojë aplikuesin para kryerjes së këtij inspektimi dhe vlerësimi;

(d) nëse gjatë përcaktimit të bazës së certifikimit të tipit, përcaktimit të kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit ose gjatë rishikimit të planit të demonstrimit të përputhshmërisë, Agjencia përcakton se dizajni i ndryshimit madhor përmban çdo element për të cilin një jo i paidentifikuar -përputhja me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit mund të ketë një ndikim negativ në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit të ndryshuar, Agjencia do të përcaktojë se cilat hetime janë të nevojshme përveç atyre të pikës (c) për të verifikoni demonstrimin e pajtueshmërisë; Agjencia do të njoftojë aplikuesin për ato hetime shtesë dhe cilat elemente të dizajnit do t'i nënshtrohen hetimit.

21L.B.84 Lëshimi i një miratimi të një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi

(a) Agjencia do të miratojë ndryshimin madhor kur:

1. aplikanti ka demonstruar se ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi përputhen me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara dhe të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.81;

2. aplikanti ka demonstruar dhe deklaruar përputhjen në përputhje me pikën (f) të pikës 21L.A.66;

3. Agjencia përmes verifikimit të saj të demonstrimit të pajtueshmërisë nuk ka gjetur:

   (i) asnjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

   (ii) asnjë veçori ose karakteristikë e ndryshimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Një miratim i një ndryshimi të madh në një certifikatë tipi do të kufizohet në konfigurimin(et) e veçantë në certifikatën e tipit me të cilin lidhet ndryshimi.

21L.B.85 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve të ndryshuara për të cilat është lëshuar një certifikatë tipi

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me çdo mjet tjetër, zbulon një mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të një produkti për të cilat është miratuar një ndryshim në një certifikatë tipi, Agjencia nxjerr një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21 ose lëshon një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

NËNPJESA E – CERTIFIKATA PLOTËSUESE E TIPIT

21L.B.101 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një certifikatë tipi shtesë

(a) Agjencia do të krijojë bazën e certifikimit të tipit për një certifikatë tip shtesë dhe do ta njoftojë aplikuesin për atë.

(b) Për ndryshime të mëdha në një certifikatë tipi në formën e një certifikate tipi shtesë, baza e certifikimit të tipit për zonat e prekura nga ndryshimi do të jetë ajo që përfshihet me referencë në certifikatën e tipit, përveç nëse:

1. Agjencia konstaton se specifikimet e certifikimit të referuara në certifikatën e tipit nuk ofrojnë standarde adekuate në lidhje me ndryshimin e propozuar, prandaj ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi duhet të jenë gjithashtu në përputhje me çdo kusht të veçantë dhe ndryshime në këto kushte të veçanta. , të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.44, për të ofruar një nivel sigurie të barabartë me atë të përcaktuar nga specifikimet e certifikimit të zbatueshme në datën e aplikimit për ndryshim;

2. një aplikant zgjedh të pajtohet me një specifikim certifikimi të përcaktuar në një ndryshim që është i zbatueshëm në datën e aplikimit për ndryshim.

(c) Agjencia do të përcaktojë kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për një ndryshim të madh të një certifikate tipi në përputhje me pikën 21.A.85 të aneksit I (pjesa 21) dhe ia njofton ato aplikantit.

21L.B.102 Hetimi

Pas marrjes së një aplikacioni për një certifikatë tip plotësuese sipas kësaj shtojce, Agjencia duhet:

(a) të kryejë një rishikim të planit fillestar të demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të ofruar nga aplikanti për të përcaktuar plotësinë e planit dhe përshtatshmërinë e mjeteve dhe metodave të propozuara për të demonstruar përputhshmërinë me bazën e certifikimit të tipit dhe të zbatueshme Kërkesat për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara dhe të përcaktuara në përputhje me pikën 21L.B.101; nëse plani i demonstrimit të përputhshmërisë është i paplotë ose mjetet dhe metodat nuk janë të përshtatshme për të arritur demonstrimin e përputhshmërisë, Agjencia do të informojë aplikantin dhe do të kërkojë një ndryshim të tij;

(b) kur bindet se plani i demonstrimit të përputhshmërisë i ofruar është i përshtatshëm në mënyrë që aplikanti të mund të demonstrojë pajtueshmërinë, të miratojë planin e demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të përcaktojë mundësinë e një mospërputhjeje të paidentifikuar të ndryshimit të madh me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, dhe ndikimin e mundshëm të kësaj mospërputhjeje në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit, dhe të përcaktojë mbi këtë bazë nëse është i nevojshëm një inspektim fizik dhe vlerësim i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar të ndryshuar për të verifikuar përputhshmërinë e produktit me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, duke marrë parasysh rishikimi kritik i projektimit nëse kryhet në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.B.242; Agjencia do të njoftojë aplikuesin para kryerjes së këtij inspektimi dhe vlerësimi;

(d) nëse gjatë përcaktimit të bazës së certifikimit të tipit, përcaktimit të kërkesave të zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit ose gjatë rishikimit të planit të demonstrimit të përputhshmërisë, Agjencia përcakton se ndryshimi madhor në dizajn përmban çdo element

për të cilin një jo i paidentifikuar -përputhja me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e aplikueshme për mbrojtjen e mjedisit mund të ketë një ndikim negativ në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit të ndryshuar, Agjencia do të përcaktojë se cilat hetime janë të nevojshme përveç atyre të pikës (c) për të verifikoni demonstrimin e pajtueshmërisë; Agjencia do të njoftojë aplikuesin për ato hetime shtesë dhe cilat elemente të dizajnit do t'i nënshtrohen këtij hetimi.

21L.B.103 Lëshimi i një certifikate tipi shtesë

(a) Pas pranimit të një aplikacioni për një certifikatë tipi plotësues sipas kësaj shtojce, Agjencia do të lëshojë një certifikatë tipi shtesë kur:

1. aplikanti ka demonstruar se ndryshimi dhe zonat e prekura nga ndryshimi përputhen me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara dhe të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.101;

2. aplikanti ka demonstruar dhe deklaruar pajtueshmërinë në përputhje me pikën (f) të pikës 21L.A.85;

3. pronari i të dhënave të certifikatës së tipit, nëse aplikanti ka specifikuar në përputhje me pikën (b)(2) të 21L.A.84 se të dhënat e certifikimit janë dhënë në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënat e certifikatës së tipit, kanë:

   (i) asnjë kundërshtim teknik ndaj informacionit të paraqitur sipas pikës (a)(2) të pikës 21L.B.103; dhe

   (ii) rënë dakord të bashkëpunojnë me mbajtësin e miratimit të projektit të riparimit për të përmbushur të gjitha detyrimet për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme të produktit me modelin e riparimit nëpërmjet përputhjes me pikën 21L.A.88;

4. Agjencia, nëpërmjet verifikimit të vërtetimit të përputhshmërisë, nuk ka gjetur:

   (i) asnjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

   (ii) asnjë veçori ose karakteristikë e ndryshimit që mund ta bëjë produktin e ndryshuar të pasigurt ose të papajtueshëm mjedisor për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Një certifikatë tipi plotësuese do të kufizohet në konfigurimin(et) specifik në certifikatën e tipit me të cilin lidhet ndryshimi madhor përkatës.

21L.B.104 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është lëshuar një certifikatë tipi shtesë

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me çdo mjet tjetër, zbulon një mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të një produkti për të cilën është lëshuar një certifikatë tipi suplementar, Agjencia nxjerr një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21 ose lëshon një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

NËNPJESA F – NDRYSHIMET NË AVIONËT PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PAJTUESHMËRIA ME DIZAJNIN

21L.B.121 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit të një ndryshimi të madh në dizajnin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria me dizajnin

(a) Pas marrjes së një deklarate për pajtueshmërinë e projektimit për një ndryshim të madh në dizajnin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria me dizajnin, Agjencia do të verifikojë që ndryshimi është brenda objektit të pikës 21L.A.101 dhe se deklarata përmban të gjithë informacionin e përcaktuar në pikën 21L.A.107. Agjencia do të pranojë marrjen e deklaratës, duke përfshirë caktimin e një deklarate individuale të numrit të referencës së përputhshmërisë së dizajnit te deklaruesi.

(b) Agjencia do të vlerësojë, bazuar në rrezikun e një mospërputhjeje që çon në një dizajn që nuk është i aftë për fluturim të sigurt ose i papajtueshëm me mjedisin, nëse nevojitet një inspektim fizik dhe vlerësim i produktit të ndryshuar, dhe më pas do të informojë deklarues nëse është kështu. Ky vlerësim i rrezikut do të marrë parasysh:

1. Kompleksitetin e ndryshimit të madh dhe efektin e përgjithshëm në strukturat, karakteristikat dhe sistemet e fluturimit të avionit;

2. përvojën e mëparshme të inspektimeve fizike të avionëve dhe ndryshimeve të mëdha që janë projektuar nga deklaruesi;

3. përgjigjen e deklaruesit ndaj çdo konstatimi të mëparshëm që është ngritur për mospërputhje për avionin specifik ose avionë të ngjashëm të projektuar nga deklaruesi që gjithashtu i janë nënshtruar një deklarate për pajtueshmërinë e projektimit.

(c) Nëse Agjencia gjen prova në deklaratë, ose nëpërmjet inspektimit fizik dhe vlerësimit nëse kryhet në përputhje me pikën (b) të pikës 21L.B.121, që tregon se avioni i ndryshuar mund të jetë i paaftë për të kryer një fluturim të sigurt ose mund të jetë i papajtueshëm mjedisor gjatë operacioneve në shërbim, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21.

21L.B.122 Regjistrimi i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit për një ndryshim të madh në një dizajn avioni

(a) Agjencia do të regjistrojë një deklaratë të përputhshmërisë së projektimit për një ndryshim të madh në dizajnin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit, me kusht që:

1. deklaruesi ka deklaruar pajtueshmërinë në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.107;

2. deklaruesi ka paraqitur në Agjenci dokumentet e kërkuara në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.107;

3. deklaruesi është angazhuar që detyrimet në përputhje me pikën 21L.A.47 do të ndërmerren edhe në lidhje me dizajnin e ndryshuar të avionit;

4. Nuk ka çështje të pazgjidhura nga kontrolli fizik, nëse kryhet sipas pikës b) të pikës 21L. B.121.

(b) Agjencia do të regjistrojë një deklaratë të një ndryshimi të madh në dizajnin e një avioni për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit nëse ajo është e kufizuar në konfigurimin(et) specifike në deklaratën e regjistruar të përputhshmërisë së projektimit me të cilën ka të bëjë ndryshimi.

21L.B.123 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të një avioni të ndryshuar për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me ndonjë mjet tjetër, zbulon një mospërputhje me specifikimet e detajuara teknike të zbatueshme ose kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të një ndryshimi për të cilin është deklaruar përputhshmëria e projektimit, Agjencia vepron në përputhje me pikën 21L.B.64.

NËNPJESA G – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PRODHIMIT

(e rezervuar)

NËNPJESA H – CERTIFIKATAT E VLEFSHMËRISË AJRORE DHE CERTIFIKATAT E KUFIZUARA TË VLEFSHMËRISË AJRORE

(e rezervuar)

NËNPJESA I – CERTIFIKATA E ZHURMËS

(e rezervuar)

NËNPJESA J – ORGANIZATAT E DEKLARUARA TË PROJEKTIMIT

21L.B.181 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes

(a) Me marrjen e një deklarate nga një organizatë që deklaron aftësinë e saj të projektimit, Agjencia do të verifikojë nëse:

1. deklaruesi ka të drejtë të deklarojë aftësinë e tij të projektimit në përputhje me pikën 21L.A.172;

2. deklarata përmban të gjithë informacionin e përcaktuar në pikën (c) të pikës 21L.A.173; dhe

3. deklarata nuk përmban informacion që tregon një mospërputhje me kërkesat e nën pjesës J të seksionit A të kësaj shtojce.

(b)) Agjencia do të pranojë marrjen e deklaratës, duke përfshirë caktimin e një numri referues të organizatës së projektimit të deklaruar individual te deklaruesi.

21L.B.182 Regjistrimi i një deklarate për aftësinë e projektimit

Agjencia e regjistron deklaratën e aftësisë së projektimit në një bazë të dhënash të përshtatshme, duke përfshirë fushëveprimin e deklaruar të punës, me kusht që:

(a) deklaruesi ka deklaruar aftësinë e tij në përputhje me pikën 21L.A.173;

(b) deklaruesi ka marrë një angazhim se detyrimet në përputhje me pikën 21L.A.177 do të ndërmerren;

(c) nuk ka çështje të pazgjidhura në përputhje me pikën 21L.B.181.

21L.B.183 Mbikëqyrja

(a) Agjencia do të mbikëqyrë organizatën e deklaruar të projektimit në mënyrë që të verifikojë përputhshmërinë e vazhdueshme të organizatës me kërkesat e zbatueshme të seksionit A.

(b) Mbikëqyrja do të përfshijë një rishikim të dizajnit kritik të produktit ose inspektim fizik, dhe një inspektim të nenit të parë të çdo dizajni të ri të organizatës së deklaruar të projektimit.

21L.B.184 Programi i mbikëqyrjes

(a) Agjencia do të krijojë dhe mbajë një program mbikëqyrjeje për të siguruar përputhjen me pikën 21L.B.183. Programi i mbikëqyrjes do të marrë parasysh natyrën specifike të organizatës, kompleksitetin e aktiviteteve të saj dhe rezultatet e certifikimit dhe/ose aktiviteteve të mbikëqyrjes në të kaluarën, dhe do të bazohet në vlerësimin e rreziqeve shoqëruese. Ai do të përfshijë, brenda çdo cikli të planifikimit të mbikëqyrjes:

1. vlerësimet, auditimet dhe inspektimet, duke përfshirë si të përshtatshme:

   (i) vlerësimet e sistemit të menaxhimit dhe auditimet e procesit;

   (ii) auditimet e produktit të një kampioni përkatës të dizajnit dhe certifikimit të produkteve, dhe pjesëve që janë nën objektin e organizatës;

   (iii) marrjen e mostrave të punës së kryer;

   (iv) inspektime të paparalajmëruara;

2. Mbledhja e takimeve ndërmjet kreut të organizatës së projektimit dhe Agjencisë për të siguruar që të dy të jenë të informuar për çdo çështje të rëndësishme.

(b) Programi i mbikëqyrjes do të përfshijë të dhënat e datave kur janë caktuar vlerësimet, auditimet, inspektimet dhe takimet, dhe kur janë kryer në mënyrë efektive vlerësimet, auditimet, inspektimet dhe takimet.

(c) Zbatohet një cikël planifikimi mbikëqyrës që nuk i kalon 24 muaj.

(d) Pavarësisht nga pika (c), cikli i planifikimit të mbikëqyrjes mund të zgjatet në 36 muaj nëse Agjencia ka vërtetuar se gjatë 24 muajve të mëparshëm:

1. organizata ka demonstruar se mund të identifikojë në mënyrë efektive rreziqet e sigurisë së aviacionit dhe të menaxhojë rreziqet shoqëruese;

2. organizata ka demonstruar vazhdimisht pajtueshmëri me pikën 21L.A.178 dhe se ka kontroll të plotë mbi të gjitha ndryshimet në sistemin e menaxhimit të projektimit;

3. nuk janë nxjerrë të gjetura të nivelit 1;

4. të gjitha veprimet korrigjuese janë zbatuar brenda periudhës kohore që është pranuar ose zgjatur nga Agjencia, siç përcaktohet në pikën 21L.B.21.

(e) Pavarësisht nga pika (c), cikli i planifikimit të mbikëqyrjes mund të zgjatet më tej në një maksimum prej 48 muajsh nëse, përveç kushteve të parashikuara në pikën (d), organizata ka krijuar dhe Agjencia ka miratuar, një sistem i vazhdueshëm për raportimin në Agjenci për performancën e sigurisë dhe përputhshmërinë rregullatore të vetë organizatës.

(f) Cikli i planifikimit të mbikëqyrjes mund të reduktohet nëse ka dëshmi se performanca e sigurisë e organizatës është ulur.

(g) Në përfundim të çdo cikli të planifikimit të mbikëqyrjes, Agjencia do të nxjerrë një raport rekomandimi për vazhdimin e aktiviteteve të kryera nga organizata e deklaruar e projektimit bazuar në deklaratën e saj të aftësisë së projektimit, duke reflektuar rezultatet e mbikëqyrjes.

21L.B.185 Aktivitetet e mbikëqyrjes

(a) Kur Agjencia verifikon përputhshmërinë e organizatës së deklaruar të projektimit në përputhje me pikën 21L.B.183 dhe programin e mbikëqyrjes të vendosur në përputhje me pikën 21L.B.184, ajo duhet të:

1. sigurojë personelit përgjegjës për mbikëqyrjen udhëzime për kryerjen e funksioneve të tyre;

2. kryejë vlerësime, auditime, inspektime dhe, nëse është e nevojshme, inspektime të paparalajmëruara;

3. mbledhë provat e nevojshme në rast se kërkohet veprim i mëtejshëm, përfshirë masat e parashikuara në pikat 21L.B.21 dhe 21L.B.22;

4. informojë organizatën e deklaruar të projektimit për rezultatet e aktiviteteve të mbikëqyrjes.

(b) Agjencia mbledh dhe përpunon çdo informacion që konsiderohet i nevojshëm për kryerjen e aktiviteteve mbikëqyrëse.

(c) Nëse Agjencia zbulon një mospërputhje të organizatës së deklaruar të projektimit me kërkesat e zbatueshme të seksionit A, me një procedurë ose manual të kërkuar nga seksioni A, ose me deklaratën e paraqitur, Agjencia vepron në përputhje me pikat 21L. B.21 dhe 21L.B.22.

21L.B.186 Ndryshimet në deklarata

(a) Me marrjen e një njoftimi për ndryshimet në përputhje me pikën 21L.A.178, Agjencia verifikon plotësinë e njoftimit në përputhje me pikën 21L.B.181.

(b) Agjencia do të përditësojë programin e saj të mbikëqyrjes të krijuar sipas pikës 21L.B.184 dhe do

të hetojë nëse është e nevojshme të vendosen kushte nën të cilat organizata mund të funksionojë gjatë ndryshimit.

(c) Kur ndryshimi prek çdo aspekt të deklaratës që është regjistruar në përputhje me pikën 21L.B.182, Agjencia përditëson regjistrin.

(a) Pas përfundimit të aktiviteteve të kërkuara nga pikat (a) deri (c), Agjencia do të pranojë marrjen e njoftimit për organizatën e deklaruar të projektimit.

NËN-PJESA K – PJESËT

(E rezervuar)

NËN-PJESA M – DIZAJNI I RIPARIMEVE PËR PRODUKTET ME TIP TË CERTIFIKUAR

21L.B.201 Baza e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit për miratimin e dizajnit të riparimit

Agjencia do të përcaktojë çdo ndryshim në bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat mjedisore të zbatueshme të përfshira me referencë, nëse aplikohen, në certifikatën e tipit ose në certifikatën shtesë të tipit, të cilat Agjencia i konsideron të nevojshme për ruajtjen e një niveli të barabartë sigurie dhe përputhshmërie mjedisore me atë të krijuar më parë dhe do ta njoftojë aplikuesin për miratimin e dizajnit të riparimit.

21L.B.202 Hetimi dhe lëshimi i një miratimi për një dizajn riparimi të vogël

(a) Pas marrjes së një aplikacioni për miratimin e një dizajni riparimi të vogël për një produkt të certifikuar të tipit sipas kësaj aneksi, Agjencia do të miratojë dizajnin e riparimit të vogël kur:

1. aplikuesi ka dhënë të dhënat mbështetëse dhe arsyetimet dhe ka demonstruar dhe deklaruar përputhshmërinë e dizajnit të riparimit me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara në përputhje me pikën 21L.B.201;

2. Agjencia, nëpërmjet verifikimit të saj të demonstrimit të përputhshmërisë, duke marrë parasysh veçoritë e dizajnimit të dizajnit të riparimit, kompleksitetin dhe gjendjen kritike të përgjithshme të dizajnit të riparimit, si dhe përvojën e mëparshme të aktiviteteve të dizajnimit me aplikuesin, nuk ka gjetur:

   (i) ndonjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

   (ii) ndonjë veçori ose karakteristikë të dizajnit të riparimit që mund ta bëjë produktin me dizajnin e riparimit të pasigurt për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Një miratim i një dizajni riparimi të vogël do të kufizohet në konfigurimin(et) specifike në certifikatën e tipit me të cilin lidhet dizajni i riparimit.

21L.B.203 Hetimi i një aplikacioni për miratimin e një dizajni riparimi të madh

Pas marrjes së një aplikacioni për miratimin e një dizajni riparimi të madh sipas kësaj aneksi, Agjencia duhet:

(a) Të kryejë një rishikim të planit fillestar të demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të ofruar nga aplikuesi për të përcaktuar plotësinë e planit dhe përshtatshmërinë e mjeteve dhe metodave të propozuara për të demonstruar përputhshmërinë me bazën e certifikimit të tipit dhe kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit të përcaktuara dhe të vendosura në përputhje me pikën 21L.B.201; nëse plani i demonstrimit të përputhshmërisë është jo i plotë ose mjetet dhe metodat nuk janë të përshtatshme për të arritur demonstrimin e përputhshmërisë, Agjencia do të informojë aplikuesin dhe do të kërkojë një ndryshim të tij.

(b) kur vërtetohet se plani i demonstrimit të përputhshmërisë i ofruar është i përshtatshëm në mënyrë që aplikuesi të mund të demonstrojë përputhshmërinë, të miratojë planin e demonstrimit të përputhshmërisë dhe çdo përditësim të mëvonshëm të planit të demonstrimit të përputhshmërisë;

(c) të përcaktojë mundësinë e një mospërputhjeje të paidentifikuar të dizajnit të riparimit të madh me bazën e certifikimit të tipit ose me kërkesat e zbatueshme të mbrojtjes së mjedisit, dhe ndikimin e mundshëm të kësaj mospërputhjeje në sigurinë ose përputhshmërinë mjedisore të produktit, dhe të përcaktojë mbi atë bazë nëse një inspektim fizik dhe vlerësim i artikullit të parë të atij produkti në konfigurimin përfundimtar me dizajnin e riparimit është i nevojshëm për të verifikuar përputhshmërinë e produktit me bazën e aplikueshme të certifikimit të tipit; Agjencia do të njoftojë aplikuesin para kryerjes së këtij inspektimi dhe vlerësimi;

(d) nëse, gjatë rishikimit të planit të demonstrimit të përputhshmërisë, Agjencia përcakton se dizajni i riparimit të madh përmban çdo element për të cilin një mospërputhje e paidentifikuar me bazën e certifikimit të tipit ose me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit mund të ketë një ndikim negativ për sigurinë ose pajtueshmërinë mjedisore të produktit të ndryshuar, Agjencia do të përcaktojë se cilat hetime janë të nevojshme përveç atyre të pikës (c) për të verifikuar demonstrimin e përputhshmërisë; Agjencia do të njoftojë aplikuesin për ato hetime shtesë dhe cilat elemente të dizajnit do t'i nënshtrohen hetimit.

21L.B.204 Lëshimi i një miratimi të një dizajni riparimi të madh

(a) Pas marrjes së një aplikacioni për miratimin e një dizajni riparimi të madh për një produkt të certifikuar sipas këtij aneksi, Agjencia do të miratojë dizajnin e riparimit të madh kur:

1. aplikuesi ka demonstruar se dizajni i riparimit dhe fushat e prekura nga dizajni i riparimit përputhen me bazën e certifikimit të tipit dhe me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, të përcaktuara nga Agjencia në përputhje me pikën 21L.B.201; dhe

2. aplikuesi ka demonstruar dhe deklaruar përputhshmëri në pajtim me pikën 21L.A.208;

3. pronari i të dhënave të certifikatës së tipit, nëse aplikuesi e ka specifikuar në përputhje me pikën 21L.A.205(b)(5) që ka dhënë të dhënat e certifikimit në bazë të një marrëveshjeje me pronarin e të dhënave të certifikatës së tipit:

   (i) nuk ka asnjë kundërshtim teknik ndaj informacionit të paraqitur sipas pikës (a)(2) të pikës 21L.B.204; dhe

   (ii) janë pajtuar të bashkëpunojnë me mbajtësin e miratimit të projektit të riparimit për të përmbushur të gjitha detyrimet për vlefshmërinë ajrore të vazhdueshme të produktit me modelin e riparimit nëpërmjet përputhshmërisë me pikën 21L.A.210;

4. Agjencia, nëpërmjet verifikimit të saj të demonstrimit të përputhshmërisë, nuk ka gjetur:

(i) ndonjë mospërputhje me bazën e certifikimit të tipit ose, kur është e aplikueshme, kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit;

(ii) ndonjë veçori ose karakteristikë të ndryshimit që mund ta bëjë produktin me dizajnin e riparimit të pasigurt për përdorimet për të cilat kërkohet certifikimi.

(b) Një miratim i një dizajni riparimi të madh do të kufizohet në konfigurimin(et) specifik në certifikatën e tipit me të cilin lidhet dizajni i riparimit.

21L.B.205 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të produkteve për të cilat është miratuar një dizajn riparimi

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me çdo mjet tjetër zbulon një mospërputhje të një produkti, për të cilin është miratuar një dizajn riparimi, me bazën e certifikimit të tipit ose me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, Agjencia nxjerr një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21, ose nxjerr një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

21L.B.206 Dëmi i pariparuar

Një vlerësim i pasojave të vlefshmërisë ajrore do të kryhet nga Agjencia, kur kërkohet të bëhet sipas pikës 21L. A.211, në rast se një produkt i dëmtuar lihet i pa riparuar dhe nuk mbulohet nga të dhënat e miratuara më parë. Agjencia vendos çdo kufizim të nevojshëm për të siguruar një fluturim të sigurt me produktin e dëmtuar.

NËN-PJESA N – DIZAJNI I RIPARIMEVE PËR AVIONËT PËR TË CILËT ËSHTË DEKLARUAR PËRPUTHSHMËRIA E DIZAJNIT

21L.B.221 Hetimi fillestar i mbikëqyrjes së një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit të një dizajni riparimi të madh për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit

(a) Pas marrjes së një deklarate për përputhshmërinë e një dizajni të riparimit të madh për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria me dizajnin, Agjencia do të verifikojë që dizajni i riparimit është brenda fushëveprimit të pikës 21L.A.221 dhe se deklarata përmban të gjithë informacionin e përcaktuar në pikën 21L.A.226. Agjencia do ta njoftojë deklaruesin për marrjen e deklaratës, duke përfshirë caktimin e një deklarate individuale të numrit të referencës së përputhshmërisë së dizajnit.

(b) Agjencia do të vlerësojë, bazuar në rrezikun e një mospërputhjeje që çon në një dizajn që nuk është i aftë për fluturim të sigurt ose që është i papajtueshëm me mjedisin, nëse nevojitet një inspektim fizik dhe vlerësim i avionit me dizajnin e riparimit të madh, dhe më pas do të informojë deklaruesin nëse është kështu. Ky vlerësim i rrezikut duhet të marrë parasysh:

1. Kompleksitetin e dizajnit të riparimit të madh dhe efektin e përgjithshëm në strukturat, karakteristikat dhe sistemet e fluturimit të avionit;

2. Përvojën e mëparshme të inspektimeve fizike të avionëve dhe dizajneve të riparimit të madh dhe ndryshimeve që janë dizajnuar nga deklaruesi;

3. Përgjigjen nga deklaruesi ndaj çdo konstatimi të mëparshëm që është ngritur për mospërputhshmëri të avionit specifik ose avionëve të ngjashëm të dizajnuar nga deklaruesi që gjithashtu i janë nënshtruar një deklarate për përputhshmërinë e dizajnit.

(c) Nëse Agjencia gjen prova në deklaratë, ose nëpërmjet inspektimit fizik dhe vlerësimit nëse kryhet në përputhje me pikën (b) të pikës 21L.B.221, që tregojnë se avioni me dizajnin e riparimit të madh mund të jetë i paaftë për të kryer një fluturim të sigurt ose mund të jetë i papajtueshëm me mjedisin gjatë operacioneve në shërbim, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.2.

21L.B.222 Regjistrimi i një deklarate të një dizajni riparimi të madh për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria me dizajnin

(a) Agjencia do të regjistrojë një deklaratë të një dizajni riparimi të madh për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit me kusht që:

1. deklaruesi ka deklaruar përputhshmërinë në përputhje me pikën (a) të pikës 21L.A.226;

2. deklaruesi ka paraqitur në Agjenci dokumentet e kërkuara në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.226;

3. deklaruesi është zotuar se do të përmbushë detyrimet në përputhje me pikën 21L.A.228;

4. nuk ka çështje të pazgjidhura nga kontrolli fizik, nëse kryhet sipas pikës b) të pikës 21L. B.221;

(b) Agjencia do të regjistrojë një deklaratë të një dizajni të madh riparimi për një avion për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit nëse ajo është e kufizuar në konfigurimin(et) specifike në deklaratën e regjistruar të përputhshmërisë së dizajnit me të cilën lidhet dizajni i riparimit të madh.

21L.B.223 Mbikëqyrja e vazhdueshme e vlefshmërisë ajrore të një dizajni riparimi për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit

Nëse Agjencia, nëpërmjet mbikëqyrjes së saj të vazhdueshme të vlefshmërisë ajrore, duke përfshirë raportet e marra në përputhje me pikën 21L.A.3, ose me ndonjë mjet tjetër, zbulon një mospërputhje të një dizajni riparimi, për të cilin është deklaruar përputhshmëria e dizajnit, me specifikimet teknike të detajuara të zbatueshme ose me kërkesat e zbatueshme për mbrojtjen e mjedisit, Agjencia do të nxjerrë një konstatim në përputhje me pikën 21L.B.21, ose do të nxjerrë një direktivë të vlefshmërisë ajrore sipas kushteve të pikës 21L.B.23.

NËN-PJESA O – AUTORIZIMET E RENDIT STANDARD TEKNIK EVROPIAN

(E rezervuar)

NËN-PJESA P – LEJA PËR FLUTURIM

(e rezervuar)

NËN-PJESA Q – IDENTIFIKIMI I PRODUKTEVE DHE PJESËVE

NËN-PJESA R – DEKLARATA E PËRPUTHSHMËRISË PËR AVIONIN DHE CERTIFIKATAT E LËSHIMIT TË AUTORIZUAR (FORMULARI 1 EASA) PËR MOTORËT DHE HELIKAT, DHE PJESËT E TYRE QË JANË NË PËRPUTHJE ME NJË DEKLARATË PËR PËRPUTHSHMËRINË E DIZAJNIT

Shtojcat e ANEKSIT Ib (Pjesa 21 të lehta)

FORMULARËT EASA

Kur formularët e kësaj shtojce lëshohen në një gjuhë të ndryshme nga gjuha angleze, ato duhet të përfshijnë një përkthim në gjuhën angleze.

Formularët e EASA ("Agjencia e Sigurisë së Aviacionit të Bashkimit Evropian") të përmendura në shtojcat e kësaj pjese do të kenë karakteristikat e mëposhtme të detyrueshme. Shtetet Anëtare do të sigurojnë që Formularët e EASA-s që ata lëshojnë janë të njohur dhe do të jenë përgjegjës për printimin e këtyre Formularëve.

Shtojca I Formulari EASA 24B Certifikata e kufizuar e vlefshmërisë ajrore

Shtojca II Formulari EASA 45B Certifikata e zhurmës së kufizuar

Shtojca III Formulari EASA 52B Deklarata e përputhshmërisë së avionit

Shtojca IV Formulari EASA 53B Certifikata e lëshimit në shërbim

Shtojca I

Certifikata e kufizuar e vlefshmërisë ajrore – Formulari EASA 24B

Logo e autoritetit kompetent

CERTIFIKATA E KUFIZUAR E VLEFSHMËRISË AJRORE
(E DEKLARUAR)

	[Shteti anëtar i regjistrimit] [AUTORITETI KOMPETENT I SHTETIT ANËTAR]	
1. Shtetësia dhe markat e regjistrimit	2. Prodhuesi dhe emri i avionit nga prodhuesi	3. Numri serik i avionit
4. Kategoritë		
5. Kjo certifikatë e kufizuar e vlefshmërisë ajrore lëshohet në përputhje me nenin 18(2)(a) të Rregullores (AAC) 05/2020 në lidhje me avionin e lartpërmendur i cili konsiderohet të ketë vlefshmëri ajrore kur mirëmbahet dhe operohet në përputhje me këto më sipër dhe kufizimet përkatëse të funksionimit. Përveç këtyre më sipër, zbatohet kufizimi i mëposhtëm: Kjo certifikatë e kufizuar e vlefshmërisë ajrore lëshohet në bazë të një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit të bërë në përputhje me Rregulloren (AAC) Nr. 06/2015 dhe është e vlefshme dhe e njohur në të gjitha Shtetet Anëtare të BE-së pa kërkesa apo vlerësime të mëtejshme. Kjo certifikatë nuk përputhet me të gjitha standardet e aplikueshme të aneksit 8 të Konventës për Aviacionin Civil Ndërkombëtar dhe për këtë arsye mund të mos jetë e vlefshme për navigim ajror ndërkombëtar mbi shtetet jo anëtare të BE-së, përveç rasteve kur miratohet nga shteti(et) mbi të cilat fluturohet.		
Data e lëshimit:	Nënshkrimi:	
6. Kjo certifikatë e kufizuar e vlefshmërisë ajrore është e vlefshme, përveç nëse revokohet nga autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit. Një certifikatë aktuale e rishikimit të vlefshmërisë ajrore do t'i bashkëngjitet kësaj certifikate.		

Formulari EASA 24B – Çështja 1

Kjo certifikatë do të mbahet në bord gjatë të gjitha fluturimeve.

Shtojca II

Certifikatë e kufizuar e zhurmës – Formulari EASA 45B

<table>
<tr><td>Për përdorim nga shteti anëtar i regjistrimit</td><td colspan="2">1. Shteti anëtar i regjistrimit</td><td>3. Nr. i dokumentit:</td></tr>
<tr><td colspan="4">2. CERTIFIKATË E KUFIZUAR E ZHURMËS (E DEKLARUAR)</td></tr>
<tr><td>4. Markat e regjistrimit:
.....</td><td colspan="2">5. Prodhuesi dhe emri i avionit:
.....</td><td>6. Nr. Serik i avionit:
.....</td></tr>
<tr><td colspan="2">7. Emërtimi i motorit:
.....</td><td colspan="2">8. Emërtimi i helikës:
.....</td></tr>
<tr><td>9. Masa maksimale gjate ngritjes (kg)
.....</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td colspan="4">10. Modifikimet shtesë të përfshira për qëllimin e përputhshmërisë me standardet e zbatueshme të certifikimit të zhurmës:
.....</td></tr>
<tr><td>11. Standardi i certifikimit të zhurmës:
.....</td><td>12. Niveli i zhurmës gjatë ngritjes:</td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="4">Vërejtje:</td></tr>
<tr><td colspan="4">13. Kjo certifikatë e kufizuar e zhurmës lëshohet në përputhje me nenin 9 të Rregullores (AAC) Nr. 05/2020, në lidhje me avionin e sipërpërmendur, i cili deklarohet nga deklaruesi i një deklarate të përputhshmërisë së dizajnit në përputhje me Aneksin Ib (Pjesa 21 Të lehta) Rregullores (AAC) Nr. 06/2015 për t'u përputhur me standardin e treguar të zhurmës kur mirëmbahet dhe përdoret në përputhje me kërkesat përkatëse dhe kufizimet e funksionimit.

14. Data e lëshimit ..... 15. Nënshkrimi .....</td></tr>
</table>

Formulari EASA 45B – Çështja 1

Shtojca III

Deklarata e përputhshmërisë së avionit – Formulari EASA 52B

DEKLARATA E PËRPUTHSHMËRISË SË AVIONIT		
1. Shteti i prodhimit	2. [shteti anëtarë]Anëtar i Bashkimit Evropian	3. Deklarata Nr. Ref:
4. Organizata		
5. Tipi i avionit	6. Certifikata e tipit/Deklarata e përputhshmërisë së dizajnit ref.:	
7. regjistrimi apo marka e avionit	8. Nr. identifikues i organizatës prodhuese	
9. Motori/detajet e helikës		
10. Modifikimet dhe/ose buletinet e shërbimit		
11. Direktivat e vlefshmërisë ajrore		
12. Koncesionet		
13. Përjashtimet, heqjet dorë ose derogimet[1]		
14. Vërejtjet		
15. E kufizuar/certifikata e vlefshmërisë ajrore		
16. Kërkesat shtesë		
17. Deklarata e përputhshmërisë Me këtë vërtetohet se ky avion përputhet plotësisht me: □ dizajnin e certifikuar të tipit; ose □ të dhënat e deklaruara të dizajnit dhe me pikat më lart në kutitë 9, 10, 11, 12 dhe 13. Avioni është në gjendje për funksionim të sigurt. Avioni është testuar në mënyrë të kënaqshme gjatë fluturimit.		
18. E nënshkruar	19. Emri	20. Data (d/m/v)
21. Referenca e deklaruar ose e miratuar e organizatës prodhuese (nëse është e aplikueshme)		

Formulari EASA 52B – Çështja 1

Udhëzime për përdorimin e 'Deklaratës së përputhshmërisë së avionit - Formulari EASA 52B'

1. QËLLIMI DHE FUSHËVEPRIMI

1.1. Qëllimi i Deklaratës së përputhshmërisë të avionit (Formulari EASA 52B) i lëshuar sipas NËN-PJESËS G ose NËN-PJESËS R të PJESËS A të Aneksit Ib (Pjesa 21 Të lehta) ose nën NËN-PJESËS G të PJESËS A të Aneksit I (Pjesa 21) do t'i mundësojë organizatës prodhuese të aplikojë për një certifikatë individuale të vlefshmërisë ajrore ose certifikatë të kufizuar të vlefshmërisë ajrore nga autoriteti kompetent i shtetit anëtar të regjistrimit.

2. TË PËRGJITHSHME

2.1. Deklarata e përputhshmërisë duhet të jetë në përputhje me formatin e dizajnit, duke përfshirë numrat e bllokut dhe vendndodhjen e secilit bllok. Megjithatë, madhësia e çdo blloku mund të ndryshojë për t'iu përshtatur aplikimit individual, por jo në atë masë që do ta bënte deklaratën e përputhshmërisë të panjohur. Nëse keni dyshime, konsultohuni me autoritetin kompetent.

2.2. Deklarata e përputhshmërisë duhet të jetë ose e shtypur paraprakisht ose e krijuar nga kompjuteri, por në secilin rast, shtypja e rreshtave dhe karaktereve duhet të jetë e qartë dhe e lexueshme. Formulimi i shtypur paraprakisht lejohet në përputhje me modelin e bashkangjitur, por nuk lejohen deklarata të tjera të certifikimit.

2.3. Plotësimi i deklaratës mund të jetë ose i shtypur në makinë/kompjuter ose i shkruar me dorë, duke përdorur shkronja të mëdha për të lejuar leximin e lehtë. Gjuha angleze, dhe aty ku është e përshtatshme, një ose më shumë nga gjuhët zyrtare të shtetit anëtar lëshues, janë të pranueshme.

2.4. Një kopje e deklaratës dhe të gjitha bashkëngjitjet e referuara duhet të ruhen nga organizata prodhuese e miratuar.

3. PLOTËSIMI I DEKLARATËS SË PËRPUTHSHMËRISË NGA ORIGJINUESI

3.1. Duhet të ketë një shënim në të gjitha blloqet në mënyrë që dokumenti të jetë një deklaratë e vlefshme.

3.2. Një deklaratë e përputhshmërisë mund të mos i lëshohet autoritetit kompetent të shtetit anëtar të regjistrimit, nëse dizajni i avionit dhe produktet e tij të instaluara nuk janë miratuar ose deklarata e përputhshmërisë së dizajnit nuk është regjistruar në Agjenci.

3.3. Informacioni i kërkuar në blloqet 9, 10, 11, 12, 13 dhe 14 mund të jetë referencë në dokumente të veçanta të identifikuara të mbajtura në dosje nga organizata prodhuese, nëse autoriteti kompetent nuk dakordohet ndryshe.

3.4. Kjo deklaratë e përputhshmërisë nuk synon të përfshijë ato pjesë të pajisjeve që mund të kërkohet të montohen për të përmbushur rregullat e zbatueshme të funksionimit. Megjithatë, disa nga këta artikuj individualë mund të përfshihen në bllokun 10 ose në dizajnin e tipit të miratuar ose në dizajnin e deklaruar të avionit. Prandaj, operatorëve u kujtohet përgjegjësia e tyre për të siguruar përputhjen me rregullat e zbatueshme operacionale për operacionet e tyre të veçanta.

Blloku 1 Shkruani emrin e shtetit të prodhimit.

Blloku 2 Autoriteti kompetent që lëshon deklaratën e përputhshmërisë nën autoritetin e tij.

Blloku 3 Një numër serik unik duhet të shtypet paraprakisht në këtë bllok për qëllime të kontrollit të deklaratës dhe gjurmueshmërisë. Një përjashtim është në rastin e një dokumenti të krijuar nga kompjuteri: numri nuk ka nevojë të shtypet paraprakisht kur kompjuteri është programuar për të prodhuar dhe shtypur një numër unik.

Blloku 4 Emri i plotë dhe adresa e vendndodhjes së organizatës që lëshon deklaratën. Ky bllok mund të jetë i shtypur paraprakisht. Logot, etj., lejohen nëse logoja, etj., mund të përmbahet brenda bllokut.

Blloku 5 Tipi i avionit në tërësi siç përcaktohet në certifikatën e tipit dhe fletën e të dhënave përkatëse të tij ose dizajnin e deklaruar të avionit siç është regjistruar nga Agjencia.

Blloku 6 Numrat e referencës së certifikatës së tipit dhe lëshimi për aeroplanin subjekt të saj ose numri i regjistrimit të deklaratës së përputhshmërisë së dizajnit.

Blloku 7 Nëse avioni është i regjistruar, atëherë kjo markë do të jetë markë regjistrimi. Nëse avioni nuk është i regjistruar, atëherë kjo do të jetë marka që pranohet nga autoriteti kompetent i Shtetit Anëtar dhe, nëse zbatohet, nga autoriteti kompetent i një vendi të tretë.

Blloku 8 Numri i identifikimit i caktuar nga organizata prodhuese për qëllime të kontrollit dhe gjurmueshmërisë dhe mbështetjes së produktit. Kjo nganjëherë quhet 'numër serik i organizatës së prodhimit' ose 'numri i konstruktuesit'

Blloku 9 Tipi i motorit dhe tipi(et) e helikës plotësisht siç përcaktohet në certifikatën përkatëse të tipit dhe fletën e të dhënave të lidhura me të ose deklaratën e regjistruar të përputhshmërisë së dizajnit. Duhet të tregohet gjithashtu numri i identifikimi/ referencës së organizatës së tyre prodhuese dhe vendndodhja përkatëse.

Blloku 10 Modifikimet e miratuara ose të deklaruara të dizajnit në përkufizimin e avionit.

Blloku 11 Një listë e të gjitha direktivave të zbatueshme të vlefshmërisë ajrore (ose ekuivalente) dhe një deklaratë përputhshmërie me direktivat e vlefshmërisë ajrore, së bashku me një përshkrim të metodës së përputhshmërisë së aeroplanit individual, duke përfshirë produktet dhe pjesët e instaluara, aparatet dhe pajisjet. Duhet të deklarohet çdo kohë e ardhshme e kërkesës për përputhshmërinë.

Blloku 12 Devijimet e miratuara ose të deklaruara të paqëllimta nga dizajni i tipit të aprovuar ose dizajni i deklaruar, ndonjëherë të referuara si 'koncesione', 'divergjenca' ose 'mospërputhje'.

Blloku 13 Këtu mund të përfshihen vetëm përjashtimet, heqjet dorë ose derogimet e dakorduara ose të deklaruara. .

Blloku 14 Vërejtje. Çdo deklaratë, informacion, të dhëna të veçanta ose kufizim që mund të ndikojë në aftësinë fluturuese të avionit në fjalë. Nëse nuk ka informacion ose të dhëna të tilla, shënoni 'ASNJË'.

Blloku 15 Shënoni 'certifikatën e vlefshmërisë ajrore' ose 'certifikatën e kufizuar të vlefshmërisë ajrore', siç kërkohet certifikata e vlefshmërisë ajrore.

Blloku 16 Kërkesat shtesë si ato të njoftuara nga një vend importues duhet të shënohen

në këtë bllok.

Blloku 17 Vlefshmëria e Deklaratës së përputhshmërisë i nënshtrohet plotësimit të plotë të të gjitha blloqeve në formular. Një kopje e raportit të testit të fluturimit, së bashku me çdo defekt të regjistruar dhe detaje të korrigjimit, duhet të mbahet në dosje nga organizata prodhuese. Raporti duhet të nënshkruhet si i kënaqshëm nga stafi përkatës certifikues dhe një anëtar i ekuipazhit të fluturimit, p.sh. piloti testues ose inxhinieri i testimit të fluturimit.

Testet e fluturimit të kryera janë ato të përcaktuara nën kontrollin e elementit të menaxhimit të cilësisë së sistemit të prodhimit, siç përcaktohet nga njëri prej tyre:

1. pika (b) e pikës 21L.A.124; ose

2. pika (f) e pikës 21L.A.273,

për të siguruar që avioni është në përputhje me të dhënat e aplikueshme të dizajnit dhe është në gjendje për funksionim të sigurt.

Lista e artikujve të ofruar (ose të vënë në dispozicion) për të përmbushur aspektet e kësaj deklarate që lidhen me funksionimin e sigurt të avionit duhet të mbahet në dosje nga organizata prodhuese.

Blloku 18 Deklarata e përputhshmërisë mund të nënshkruhet nga personi që është i autorizuar për ta bërë këtë nga organizata prodhuese në përputhje me pikën (d) të pikës 21L.A.125 ose pikën (b) të pikës 21L.A.273. Një nënshkrim i vulës së gomës nuk duhet të përdoret.

Blloku 19 Emri i personit që nënshkruan deklaratën duhet të shkruhet ose të shtypet në një formë të lexueshme.

Blloku 20 Duhet të jepet data në të cilën është nënshkruar Deklarata e përputhshmërisë.

Blloku 21 Referenca e miratimit të autoritetit kompetent duhet të citohet.

Shtojca IV

Certifikata e lëshimit në shërbim – Formulari EASA 53B

CERTIFIKATA E LËSHIMIT NË SHËRBIM

[EMRI I ORGANIZATËS PRODHUESE]

Referenca e organizatës prodhuese:

Certifikata e lëshimit në shërbim në përputhje me 21L.A.126(e) ose 21L.A.273(8) të Aneksit Ib (Pjesa 21 Të lehta) të Rregullores (AAC) Nr 06/2015 (fshihet sipas rastit).

Avioni: . . . . . .Tipi: . . . . . Nr. i Konstruktuesit /Regjistrimit: . . . . . .

është mirëmbajtur siç është përcaktuar në urdhërin e punës: . . . . . .

. . . . . .Përshkrim i shkurtër i punës së kryer:

Vërteton se puna e specifikuar është kryer në përputhje me 21L.A.126(e) ose 21L.A.273(8) të Shtojcës Ib (Pjesa 21 Të lehta) të Rregullores (AAC) Nr 06/2015 (fshihet sipas rastit) dhe në lidhje me atë punë avioni konsiderohet i gatshëm për lëshim në shërbim dhe prandaj është në gjendje për funksionim të sigurt.

Personeli
certifikues:

(emri):

(nënshkrimi):

Vebdndodhja:

Data:. . -. . -. .. . (dita, muaji, viti)

Formulari EASA 53B – Çështja 1

UDHËZIME PËE PLOTËSIM

Blloku PËRSHKRIM I SHKURTËR I PUNËS SË KRYER që shfaqet në FORMULARIN EASA 53B duhet të përfshijë një referencë për të dhënat e miratuara të përdorura për të kryer punën.

Blloku VENDNDODHJA që shfaqet në FORMULARIN EASA 53B i referohet vendndodhjes ku është kryer mirëmbajtja, jo vendndodhjes së objekteve të organizatës (nëse janë të ndryshme).”.

ANNEX 1

Annex I (Part 21) to Regulation (CAA) No 06/2015 is amended as follows:

(4) in Section A, Subpart G is amended as follows:

(a) point 21.A.133 is replaced by the following:

"21.A.133 **Eligibility**

Any natural or legal person ('organisation') shall be eligible as an applicant for an approval under this Subpart. The applicant shall:

(a) justify that, for a defined scope of work, an approval under this Subpart is appropriate for the purpose of showing conformity with a specific design; and

(b) hold or have applied for an approval of that specific design; or

(c) have declared or intends to declare compliance of that specific design in accordance with Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light); or

(d) have ensured satisfactory coordination between production and design, through an appropriate arrangement with:

(1) the applicant for, or holder of, an approval of that specific design issued in accordance with this Regulation; or

(2) the natural or legal person who made a declaration of compliance of that specific design in accordance with Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light).";

(b) in point 21.A.139, point (d) is replaced by the following:

"(d) as part of the quality management element of the production management system, the production organisation shall:

1. ensure that each product, part or appliance produced by the organisation or by its partners, or supplied from or subcontracted to outside parties, conforms to the applicable design data and is in a condition for safe operation, and thus exercise the privileges as defined in point 21.A.163;

2. establish, implement and maintain, as appropriate, within the scope of the approval, control procedures for:

(i) document issue, approval or change;

(ii) vendor and subcontractor assessment audit and control;

(iii) the verification that incoming products, parts, materials and equipment, including items supplied new or used by buyers of products, are as specified in the applicable design data;

(iv) identification and traceability;

(v) manufacturing processes;

(vi) inspection and testing, including production flight tests;

(vii) the calibration of tools, jigs, and test equipment;

(viii) non-conforming item control;

(ix) airworthiness coordination with:

A. the applicant for, or holder of, the design approval;

B. the natural or legal person who made a declaration of design compliance in accordance with Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light);

(x) the completion and retention of records;

(xi) the competence and qualifications of personnel;

(xii) the issue of airworthiness release documents;

(xiii) handling, storage and packing;

(xiv) internal quality audits and the resulting corrective actions;

(xv) work within the terms of approval performed at any location other than the approved facilities;

(xvi) work performed after the completion of production but prior to delivery, to maintain the aircraft in a condition for safe operation;

(xvii) the issue of a permit to fly and approval of the associated flight conditions.

3. include specific provisions in the control procedures for any critical parts.";

(c) in point 21.A.145, point (b) is replaced by the following:

"(b) with regard to all the necessary airworthiness and environmental protection data:

1. the production organisation is in receipt of such data from the Agency and from the holder of, or applicant for, the type certificate, restricted type certificate or design approval issued in accordance with this Regulation or a natural or legal person who made a declaration of design compliance under Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light), including any exemption granted against the environmental protection requirements, to determine conformity with the applicable design data;

2. the production organisation has established a procedure to ensure that the airworthiness and environmental protection data are correctly incorporated in its production data;

3. such data is kept up to date and made available to all personnel that need access to such data to perform their duties.";

(d) point 21.A.163 is replaced by the following:

"**21.A.163 Privileges**

Pursuant to the terms of approval issued under point 21.A.135, the holder of a production organisation approval may:

(a) perform production activities under this Annex or Annex Ib (Part 21 Light);

(b) in the case of complete type-certified aircraft and upon presentation of a statement of conformity (EASA Form 52) issued under points 21.A.174 and 21.A.204 of this Annex or under points 21L. A.143(c) and 21L.A.163 of Annex Ib (Part 21 Light), obtain an aircraft certificate of airworthiness and a noise certificate without further showing;

(c) in the case of other products, parts or appliances, issue authorised release certificates (EASA Form
1) under this Annex (Part 21) or under Annex Ib (Part 21 Light) without further showing;

(d) in the case of an aircraft that is subject to a declaration of design compliance under point 21L.A.43 of Annex Ib (Part 21 Light) and upon presentation of a statement of conformity (EASA Form 52B) issued under points 21L.A.143(d) and 21L.A.163 of Annex Ib (Part 21 Light), obtain an aircraft restricted certificate of airworthiness and a restricted noise certificate without further showing;

(e) in the case of products or parts to be installed on an aircraft that is subject to a declaration of design compliance under point 21L.A.43 of Annex Ib (Part 21 Light), issue authorised release certificates (EASA Form 1) under Annex Ib (Part 21 Light) without further showing;

(f) maintain a new aircraft that it has produced and issue a certificate of release to service (EASA Form
53) in respect of that maintenance;

(g) under procedures agreed with its competent authority for production, for an aircraft it has produced and when the production organisation itself is controlling under its Production Organisation Approval the configuration of the aircraft and is attesting conformity with the design conditions approved for the flight, to issue a permit to fly in accordance with point 21. A.711(c) including approval of the flight conditions in accordance with point 21.A.710(b).";

(e) point 21.A.165 is replaced by the following:

"**21.A.165 Obligations of the holder**

Pursuant to the terms of approval issued under point 21.A.135, the holder of a production organisation approval shall:

(a) ensure that the production organisation exposition furnished in accordance with point 21.A.143 and the documents to which it refers, are used as basic working documents within the organisation;

(b) maintain the production organisation in conformity with the data and procedures approved for the production organisation approval;

(c) 1. determine that each completed aircraft conforms to the type design and is in condition for safe operation prior to submitting statements of conformity to the competent authority; or

2. determine that other products, parts or appliances are complete and conform to the approved design data or declared design data and are in a condition for safe operation before issuing an EASA Form 1 to certify conformity to approved or declared design data and condition for safe operation;

3. additionally, in the case of environmental requirements determine that:

(i) the completed engine is in compliance with the applicable engine exhaust emissions requirements on the date of manufacture of the engine; and

(ii) the completed aeroplane is in compliance with the applicable CO_2 emissions requirements on the date its first certificate of airworthiness is issued.

4. determine that other products, parts or appliances conform to the applicable data before issuing an EASA Form 1 as a conformity certificate;

(d) provide assistance to the holder of the type certificate or other design approval or a

natural or legal person who made a declaration of design compliance under Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light) in dealing with any continuing airworthiness actions that are related to the products, parts or appliances that have been produced;

(e) where, under its terms of approval, the holder intends to issue a certificate of release to service, determine that each completed aircraft has been subjected to the necessary maintenance and is in a condition for safe operation, prior to issuing the certificate;

(f) where applicable, under the privilege of point 21.A.163(e), determine the conditions under which a permit to fly can be issued;

(g) where applicable, under the privilege of point 21.A.163(e), establish compliance with points 21. A.711(c) and (e) before issuing an aircraft with a permit to fly;

(h) comply with Subpart A of this Section.";

(5) in Section A, Subpart H is amended as follows:

(a) point 21.A.171 is replaced by the following:

"**21.A.171 Scope**

This Subpart establishes the procedure for issuing airworthiness certificates to aircraft which conform to a type certificate that has been issued in accordance with this Annex.";

(b) in point 21.A.174, point (b) is replaced by the following:

"(b) each application for a certificate of airworthiness or restricted certificate of airworthiness shall include:

(1) the class of airworthiness certificate applied for;

(2) with regard to new aircraft:

(i) a statement of conformity:

– issued under point 21.A.163(b); or

– issued under point 21.A.130 and validated by the competent authority; or

– for an imported aircraft, a statement of conformity issued under point 21.A.163(b) or, in the case of an aircraft imported in accordance with Article 9(4) of this Regulation, a statement signed by the exporting authority that the aircraft conforms to a design approved by the Agency;

(ii) a weight and balance report with a loading schedule and;

(iii) the flight manual, when required by the applicable certification specifications for the particular aircraft.

(3) with regard to used aircraft originating from:

(i) a Member State, an airworthiness review certificate issued in accordance with

Annex I (Part-M) or Annex Vb (Part-ML) to Commission Regulation (CAA) No 08/2018;

(ii) a non-Member State:

– a statement by the competent authority of the State where the aircraft is, or was, registered, reflecting the airworthiness status of the aircraft on its register at the time of transfer;

– a weight and balance report with a loading schedule;

– the flight manual when such a manual is required by the airworthiness code for the aircraft;

– historical records to establish the production, modification and maintenance standard of the aircraft, including all limitations associated with a restricted certificate of airworthiness issued in accordance with point 21.B.327;

– a recommendation for the issuance of a certificate of airworthiness or restricted certificate of airworthiness and for an airworthiness review certificate pursuant to an airworthiness review in accordance with Annex I (Part-M) or Annex Vb (Part-ML) to Regulation (CAA) No 08/2018;

– the date on which the first certificate of airworthiness was issued and, if the standards of Volume III of Annex 16 to the Convention on International Civil Aviation apply, the CO_2 metric value data.";

(6) in Section A, Subpart I is amended as follows:

(a) point 21.A.201 is replaced by the following:

"**21.A.201 Scope**

This Subpart establishes the procedure for issuing noise certificates to aircraft which conform to a type certificate that has been issued in accordance with this Annex.";

(b) in point 21.A.204, point (b) is replaced by the following: "(b)

each application shall include:

(1) with regard to new aircraft:

(i) a statement of conformity:

– issued under point 21.A.163(b); or

– issued under point 21.A.130 and validated by the competent authority; or

– for an imported aircraft, a statement of conformity issued under point 21.A.163(b) or, in the case of an aircraft imported in accordance with Article 9(4) of this Regulation, a statement signed by the exporting authority that the aircraft conforms to a design approved by the Agency; and

(ii) the noise information determined in accordance with the applicable noise requirements;

(2) with regard to used aircraft:

(i) the noise information determined in accordance with the applicable noise requirements; and

(ii) historical records to establish the production, modification, and maintenance standard of the aircraft.";

(4) in Section A, Subpart J is amended as follows:

(a) point 21.A.233 is replaced by the following:

"**21.A.233 Eligibility**

Any natural or legal person ('organisation') shall be eligible as an applicant for an approval under this Subpart:

(a) in order to demonstrate compliance with points 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B or 21.A.602Bof this Annex; or

(b) in order to demonstrate compliance with points 21L.A.23, 21L.A.83 or 21L.A.204 of Annex Ib (Part 21 Light); or

(c) for the purpose of obtaining privileges under point 21.A.263 regarding approval of minor changes or minor repair design, or issuing declarations of compliance regarding minor changes or minor repair design of aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light).";

(b) in point 21.A.239, point (d) is replaced by the following]:

"(d) as part of the design assurance element of the design management system, the design organisation shall:

(1) establish, implement and maintain a system for the control and supervision of the design, and of design changes and repairs, of products, parts and appliances covered by the terms of approval; this system shall:

(i) include an airworthiness function responsible for managing that the design of products, parts and appliances, or the design changes and repairs, comply with the applicable type-certification basis, technical specifications concerning the making of declarations, the applicable operational suitability data certification basis and the environmental protection requirements;

(ii) ensure that it properly discharges its responsibilities in accordance with this Annex and with the terms of approval issued under point 21.A.251;

(4) establish, implement and maintain an independent verification function of the demonstration of compliance on the basis of which the organisation declares compliance with the applicable airworthiness, operational suitability data and environmental protection requirements; and

(5) specify the manner in which the design assurance system accounts for the acceptability of the parts or appliances that are designed or the tasks that are performed by its partners or subcontractors according to the methods which are the subjects of written procedures.";

(c) point 21.A.263 is replaced by the following:

"**21.A.263 Privileges**

(a) (Reserved)

(b) (Reserved)

(c) The holder of a design organisation approval shall be entitled, within the scope of its terms of approval issued under point 21.A.251 and under the relevant procedures of the design management system:

1. to classify changes to a type certificate or to a supplemental type certificate and repair designs as 'major' or 'minor';

2. to approve minor changes to a type certificate or to a supplemental type certificate and minor repair designs under this Annex (Part 21) or under Annex Ib (Part 21 Light);

3. to declare the compliance of a minor change or minor repair to the design of an aircraft for which design compliance has been declared by the declarant under point 21L.A.43 of Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light);

4. to declare compliance of a changed aircraft design, in accordance with point 21L.A.43 of Annex Ib (Part 21 Light), in the event that the natural or legal person who originally made a declaration of design compliance with respect to that aircraft under point 21L.A.43 of Annex Ib (Part 21 Light) is no longer active or is unresponsive to requests for the declaration of compliance of design changes;

5. to approve certain major repair designs under Subpart M of this Annex to products or auxiliary power units (APUs);

6. to approve for certain aircraft the flight conditions under which a permit to fly can be issued in accordance with point 21.A.710(a)(2), except for permits to fly to be issued for the purpose of point 21.A.701(a)(15);

7. to issue a permit to fly in accordance with point 21.A.711(b) for an aircraft it has designed or modified, or for which it has approved, in accordance with point 21.A.263(c)(6), the flight conditions under which the permit to fly can be issued, and where the holder of a design organisation approval itself:

   (i) controls the configuration of the aircraft, and

   (ii) attests conformity with the design conditions approved for the flight;

8. to approve certain major changes to a type certificate under Subpart D of this Annex or under Subpart D of Section A of Annex Ib (Part 21 Light); and

9. to issue certain supplemental type certificates under Subpart E of this Annex or under Subpart E of Section A of Annex Ib (Part 21 Light) and approve certain major changes to those certificates.";

(d) in point 21.A.265, point (c) is replaced by the following:

"(c) determine that the design of the products, or of the changes or repairs to them, complies with the applicable type-certification basis, technical specifications concerning the making of declarations, operational suitability data certification basis, and the environmental protection requirements and have no unsafe features;";

(5) in Section A, in Subpart K, in point 21.A.307, the following point (b)(7) is inserted:

"7. a part or appliance manufactured by a person or organisation referred to in Article 9(4) of this Regulation;";

(7) In Appendix I, the text in title 'Instructions for the use of EASA Form 1' is replaced by the following:

"These instructions relate only to the use of EASA Form 1 for production purposes. Attention is drawn to Appendix II to Annex I (Part-M) of Regulation (CAA) No 08/2018 which covers the use of EASA Form 1 for maintenance purposes.

1. PURPOSE AND USE

1.1. A primary purpose of the certificate is to declare the airworthiness of new aviation products, parts and appliances ('the item(s)').

1.2. Correlation must be established between the certificate and the item(s). The originator must retain a certificate in a form that allows verification of the original data.

1.3. The certificate is acceptable to many airworthiness authorities, but this may be dependent on bilateral agreements and/or the policy of the airworthiness authority.

1.4. The certificate is not a delivery or shipping note.

1.5. Aircraft are not to be released using the certificate.

1.6. The certificate does not constitute approval to install the item on a particular aircraft, engine, or propeller but helps the end user determine its airworthiness approval status.

1.7. A mixture of production released and maintenance released items is not permitted on the same certificate.

1.8. A mixture of items certified in conformity with 'approved data' and to 'non-approved data' is not permitted on the same certificate.

2. GENERAL FORMAT

2.1. The certificate must comply with the format attached including block numbers and the location of each block. The size of each block may however be varied to suit the individual application, but not to the extent that would make the certificate unrecognisable.

2.2. The certificate must be in 'landscape' format, but the overall size may be significantly increased or decreased so long as the certificate remains recognisable and legible. If in doubt, consult the competent authority.

2.3. The user/installer responsibility statement can be placed on either side of the form.

2.4. All printing must be clear and legible to permit easy reading.

2.5. The certificate may either be pre-printed or computer generated but in either case the printing of lines and characters must be clear and legible and in accordance with the defined format.

2.6. The certificate should be in English, and if appropriate, in one or more other languages.

2.7. The details to be entered on the certificate may be either machine/computer printed or hand-written using block letters and must permit easy reading.

2.8. Limit the use of abbreviations to a minimum, to aid clarity.

2.9. The space remaining on the reverse side of the certificate may be used by the originator for any additional information but must not include any certification statement. Any use of the reverse side of the certificate must be referenced in the appropriate block on the front side of the certificate.

3. COPIES

3.1. There is no restriction in the number of copies of the certificate sent to the customer or retained by the originator.

4. ERROR(S) ON A CERTIFICATE

4.1. If an end user finds an error(s) on a certificate, they must identify it (them) in writing to the originator. The originator may issue a new certificate if they can verify and correct the error(s).

4.2. The new certificate must have a new tracking number, signature and date.

4.3. The request for a new certificate may be honoured without re-verification of the item(s) condition. The new certificate is not a statement of current condition and should refer to the previous certificate in block 12 by the following statement: 'This certificate corrects the error(s) in block(s) [enter block(s) corrected] of the certificate [enter original tracking number] dated [enter original issuance date] and does not cover conformity/condition/ release to service'. Both certificates should be retained according to the retention period associated with the first.

5. COMPLETION OF THE CERTIFICATE BY THE ORIGINATOR

Block 1 Approving competent authority/Country

State the name and country of the competent authority under whose jurisdiction this certificate is issued. When the competent authority is the Agency, only 'EASA' must be stated.

Block 2 EASA Form 1 header

'AUTHORISED RELEASE CERTIFICATE EASA FORM 1'

Block 3 Form Tracking Number

Enter the unique number established by the numbering system/procedure of the organisation identified in block 4; this may include alpha/numeric characters.

Block 4 Organisation Name and Address

Enter the full name and address of the production organisation (refer to EASA Form 55 Sheet A) or natural or legal persons releasing the item(s) covered by this certificate. Logos, etc. of the organisation are permitted if they can be contained within the block.

Block 5 Work Order/Contract/Invoice

To facilitate customer traceability of the item(s), enter the work order number, contract number, invoice number, or similar reference number.

Block 6 Item

Enter line item numbers when there is more than one line item. This block permits easy cross- referencing to the Remarks in block 12.

Block 7 Description

Enter the name or description of the item. Preference should be given to the term used in the instructions for continued airworthiness or maintenance data (e.g. Illustrated Parts Catalogue, Aircraft Maintenance Manual, Service Bulletin, Component Maintenance Manual).

Block 8 Part Number

Enter the part number as it appears on the item or tag/packaging. In the case of an engine or propeller, the type designation may be used.

Block 9 Quantity

State the quantity of items.

Block 10 Serial Number

If the item is required by regulation to be identified with a serial number, enter it here. Additionally, any other serial number not required by regulation may also be entered. If there is no serial number identified on the item, enter 'N/A'.

Block 11 Status/Work

Enter either 'PROTOTYPE' or

'NEW'. Enter 'PROTOTYPE'

for:

(i) the production of a new item in conformity with non-approved design data;

(ii) the production of a new item in conformity with design data that has not yet been declared by a declarant in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light);

(iii) re-certification by the organisation identified in block 4 of the previous certificate after alteration or rectification work on an item, prior to entry into service, (e.g. after incorporation of a design change, correction of a defect, inspection or test, or renewal of shelf life). Details of the original release and the alteration or rectification work are to be entered in block 12;

Enter 'NEW' for:

(i) the production of a new item in conformity with the approved design data;

(ii) the production of a new item in conformity with design data declared by the declarant in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light);

(iii) re-certification by the organisation identified in block 4 of the previous certificate after alteration or rectification work on an item, prior to entry into service, (e.g. after incorporation of a design change, correction of a defect, inspection or test, or renewal of shelf-life). Details of the original release and the alteration or rectification work are to be entered in block 12;

(iv) re-certification by the product manufacturer or the organisation identified in block 4 of the previous certificate of items from 'prototype' (conformity only to non-approved data) to 'new' (conformity to approved data and in a condition for safe operation), subsequent to approval of the applicable design data, provided that the design data has not changed.

For certified products, the following statement must be entered in block 12:

'RE-CERTIFICATION OF ITEMS FROM 'PROTOTYPE' TO 'NEW': THIS DOCUMENT CERTIFIES THE APPROVAL OF THE DESIGN DATA [INSERT TC/STC NUMBER, REVISION LEVEL], DATED [INSERT DATE IF NECESSARY FOR IDENTIFICATION OF REVISION STATUS], TO WHICH THIS ITEM (THESE ITEMS) WAS (WERE) MANUFACTURED.'

The box 'approved design data and are in a condition for safe operation' should be marked in block 13a;

For aircraft subject to a declaration of design compliance in accordance with Subpart C of Section A of Annex Ib (Part 21 Light), the following statement must be entered in block 12:

'RE-CERTIFICATION OF ITEMS FROM 'PROTOTYPE' TO 'NEW': THIS DOCUMENT CERTIFIES THE DECLARATION OF THE DESIGN DATA [INSERT DECLARATION REFERENCE, REVISION LEVEL], DATED [INSERT DATE IF NECESSARY FOR IDENTIFICATION OF REVISION STATUS], TO WHICH THIS ITEM (THESE ITEMS) WAS (WERE) MANUFACTURED.'

(v) the examination of a previously released new item prior to entry into service in accordance with a customer-specified standard or specification (details of which and of the original release are to be entered in block 12) or to establish airworthiness (an explanation of the basis of release and details of the original release are to be entered in block 12).

Block 12 Remarks

Describe the work identified in block 11, either directly or by reference to supporting documentation, necessary for the user or installer to determine the airworthiness of item(s) in relation to the work being certified. If necessary, a separate sheet may be used and referenced from EASA Form 1. Each statement must clearly identify which item(s) in block 6 it relates to. If there is no statement, state 'None'.

Enter the justification for release to non-approved design data in block 12 (e.g. pending type certificate, for test only, pending approved data).

If the item has been produced in accordance with design data that has not yet

been declared by the declarant in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light), then the following statement shall be included in Block 12:

'PENDING DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE IN ACCORDANCE WITH SUBPART C, F
OR N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light)'

If the item has been produced in accordance with design data that has been declared by the declarant in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light), then the following statement shall be included in Block 12:

'PRODUCED IN CONFORMITY WITH THE DESIGN DATA OF A DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE IN ACCORDANCE WITH SUBPART C, F OR N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light)'

If printing the data from an electronic EASA Form 1, any data not appropriate in other blocks should be entered in this block.

Block 13a Mark only one of the two boxes:

1. Mark the 'approved design data and are in a condition for safe operation' box if the item(s) was (were) manufactured using approved design data and found to be in a condition for safe operation.

2. Mark the 'non-approved design data specified in block 12' box if the item(s) was (were) manufactured using applicable non-approved design data.

   This box shall also be marked when the item has been produced in conformity with design data that has been declared in accordance with Subpart C, F and N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light).

   Identify the data in block 12 (e.g. pending type certificate, for test only, pending approved data, conformity to design data from a declaration of design compliance in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light).

   Mixtures of items released against approved and non-approved design data are not permitted on the same certificate.

Block 13b Authorised Signature

This space shall be completed with the signature of the authorised person. Only persons specifically authorised under the rules and policies of the competent authority are permitted to sign this block. To aid recognition, a unique number identifying the authorised person may be added.

Block 13c Approval/Authorisation Number

Enter the approval/authorisation number/reference. This number or reference is issued by the competent authority for approved or declared production organisations (for parts produced under Annex Ib (Part 21 Light). If the organisation has produced a part that conforms to design data declared by a declarant in accordance with Subpart C, F or N of Section A of Annex Ib (Part 21 Light) and the organisation is not an approved or a declared production

organisation, then they should enter the following statement:

'PRODUCED UNDER SUBPART R of Section A of Annex Ib (Part 21 Light)'

Block 13d Name

Enter the name of the person signing block 13b in a legible form.

Block 13e Date

Enter the date on which block 13b is signed, the date must be in the format dd = 2 digit day, mmm = first 3 letters of the month, yyyy = 4 digit year.

Block 14a-14e General Requirements for blocks 14a-14e:

Not used for production release. Shade, darken, or otherwise mark to preclude inadvertent or unauthorised use.

User/Installer Responsibilities

Place the following statement on the certificate to notify end users that they are not relieved of their responsibilities concerning installation and use of any item accompanied by the form:

'THIS CERTIFICATE DOES NOT AUTOMATICALLY CONSTITUTE AUTHORITY TO INSTALL.

WHERE THE USER/INSTALLER PERFORMS WORK IN ACCORDANCE WITH REGULATIONS OF AN AIRWORTHINESS AUTHORITY DIFFERENT THAN THE AIRWORTHINESS AUTHORITY SPECIFIED IN BLOCK 1, IT IS ESSENTIAL THAT THE USER/INSTALLER ENSURES THAT HIS/HER AIRWORTHINESS AUTHORITY ACCEPTS ITEMS FROM THE AIRWORTHINESS AUTHORITY SPECIFIED IN BLOCK 1.

STATEMENTS IN BLOCKS 13A AND 14A DO NOT CONSTITUTE INSTALLATION CERTIFICATION. IN ALL CASES AIRCRAFT MAINTENANCE RECORDS MUST CONTAIN AN INSTALLATION CERTIFICATION ISSUED IN ACCORDANCE WITH THE NATIONAL REGULATIONS BY THE USER/INSTALLER BEFORE THE AIRCRAFT MAY BE FLOWN.' "

ANNEX II

The following Annex Ib (Part 21 Light) is inserted:

"Contents

21L.1

Scope

21L.2 Competent authority

SECTION A – TECHNICAL REQUIREMENTS

SUBPART A – GENERAL PROVISIONS

21L.A.1 Scope

21L.A.2 Obligations and actions performed by a person other than the applicant for, or holder of, a certificate or the declarant of a declaration of design compliance

21L.A.3 Reporting system 21L.A.4

Airworthiness directives

21L.A.5 Collaboration between design and production

21L.A.6 Marking

21L.A.7 Record-keeping

21L.A.8 Manuals

21L.A.9 Instructions for continued airworthiness

21L.A.10 Access and investigation

21L.A.11 Findings and observations

21L.A.12 Means of compliance

SUBPART B – TYPE CERTIFICATES

21L.A.21 Scope

21L.A.22 Eligibility

21L.A.23 Demonstration of design capability

21L.A.24 Application for a type certificate

21L.A.25 Demonstration of compliance

21L.A.26 Type design

21L.A.27 Requirements for the issuance of a type certificate

21L.A.28 Obligations of a type-certificate holder

21L.A.29 Transferability of a type certificate 21L.A.30

Continued validity of a type certificate

SUBPART C – DECLARATIONS OF AIRCRAFT DESIGN COMPLIANCE

21L.A.41 Scope

21L.A.42 Eligibility

21L.A.43 Declaration of design compliance

21L.A.44 Compliance activities for a declaration of design compliance

21L.A.45 Detailed technical specifications and environmental protection requirements that are applicable to aircraft subject to declarations of design compliance

21L.A.46 Aircraft design data

21L.A.47 Obligations of the declarant of a declaration of design compliance

21L.A.48 Non-transferability of a declaration of aircraft design compliance

SUBPART D – CHANGES TO TYPE CERTIFICATES

21L.A.61 Scope

21L.A.62 Standard changes

21L.A.63 Classification of changes to a type certificate

21L.A.64 Eligibility

21L.A.65 Application for a change to a type certificate

21L.A.66 Demonstration of compliance

21L.A.67 Requirements for the approval of a minor change to a type certificate

21L.A.68 Requirements for the approval of a major change to a type certificate

21L.A.69 Approval of a change to a type certificate under a privilege

21L.A.70 Obligations for minor changes to a type certificate

SUBPART E – SUPPLEMENTAL TYPE CERTIFICATES

21L.A.81 Scope

21L.A.82 Eligibility

21L.A.83 Demonstration of design capability

21L.A.84 Application for a supplemental type certificate

21L.A.85 Demonstration of compliance

21L.A.86 Requirements for approval of a supplemental type certificate 21L.A.87

Approval of a supplemental type certificate under a privilege 21L.A.88

Obligations of a holder of a supplemental type certificate 21L.A.89

Transferability of a supplemental type certificate

21L.A.90 Continued validity of a supplemental type certificate

21L.A.91 Changes to a part of a product covered by a supplemental type certificate

SUBPART F – CHANGES TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.A.101 Scope

21L.A.102 Standard changes

21L.A.103 Classification of changes to the design of an aircraft for which design compliance has been declared

21L.A.104 Eligibility

21L.A.105 Declaration of design compliance for minor changes

21L.A.106 Obligations of the person making a declaration of compliance of the design of a minor change

21L.A.107 Declaration of design compliance for a major change

21L.A.108 Compliance activities for declaring compliance of a major change

SUBPART G – DECLARED PRODUCTION ORGANISATIONS

21L.A.121 Scope

21L.A.122 Eligibility

21L.A.123 Declaration of production capability

21L.A.124 Management system for production

21L.A.125 Resources of the declared production organisation

21L.A.126 Scope of work

21L.A.127 Obligations of the declared production organisation

21L.A.128 Notification of changes and cessation of activities

SUBPART H – CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS AND RESTRICTED CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS

21L.A.141 Scope

21L.A.142 Eligibility

21L.A.143 Application for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness

21L.A.144 Obligations of the applicant for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness

21L.A.145 Transferability and re-issuance of a certificate of airworthiness and of a restricted

certificate of airworthiness within Member States

21L.A.146 Continued validity of a certificate of airworthiness and of a restricted certificate of airworthiness

SUBPART I – NOISE CERTIFICATES AND RESTRICTED NOISE CERTIFICATES

21L.A.161 Scope

21L.A.162 Eligibility

21L.A.163 Application

21L.A.164 Transferability and re-issuance of noise certificates and restricted noise certificates within Member States

21L.A.165 Continued validity of a noise certificate and of a restricted noise certificate

SUBPART J – DECLARED DESIGN ORGANISATIONS

21L.A.171 Scope

21L.A.172 Eligibility

21L.A.173 Declaration of design capability

21L.A.174 Management system for design

21L.A.175 Resources of the declared design organisation

21L.A.176 Scope of work

21L.A.177 Obligations of the declared design organisation

21L.A.178 Notification of changes and cessation of activities

SUBPART K – PARTS

21L.A.191 Scope

21L.A.192 Showing of compliance

21L.A.193 Release of parts for installation

SUBPART M – DESIGN OF REPAIRS TO TYPE-CERTIFIED PRODUCTS

21L.A.201 Scope

21L.A.202 Standard repairs

21L.A.203 Classification of repair designs to a type-certified product

21L.A.204 Eligibility

21L.A.205 Application for the approval of a repair design to a type-certified product

21L.A.206 Demonstration of compliance

21L.A.207 Requirements for the approval of a minor repair design

21L.A.208 Requirements for the approval of a major repair design

21L.A.209 Approval of a repair design under a privilege

21L.A.210 Obligations of a holder of a repair design approval

21L.A.211 Unrepaired damage

SUBPART N – DESIGN OF REPAIRS TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.A.221 Scope

21L.A.222 Standard repairs

21L.A.223 Classification of repair designs to an aircraft for which design compliance has been declared

21L.A.224 Eligibility

21L.A.225 Declaration of design compliance for minor repair designs

21L.A.226 Declaration of design compliance of major repair designs

21L.A.227 Compliance activities for declaring compliance of a major repair design

21L.A.228 Obligations of the declarant of a declaration of design compliance of a repair design

21L.A.229 Unrepaired damage

SUBPART O – EUROPEAN TECHNICAL STANDARD ORDER AUTHORISATIONS

SUBPART P – PERMIT TO FLY

21L.A.241 Permit to fly and flight conditions

SUBPART Q – IDENTIFICATION OF PRODUCTS AND PARTS

21L.A.251 Scope

21L.A.252 Design of markings 21L.A.253

Identification of products

21L.A.254 Handling of identification data

21L.A.255 Identification of parts

SUBPART R – STATEMENT OF CONFORMITY FOR AIRCRAFT AND AUTHORISED

RELEASE CERTIFICATE (EASA FORM 1) FOR ENGINES AND PROPELLERS, OR PARTS THEREOF, THAT CONFORM TO A DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE

21L.A.271 Scope

21L.A.272 Eligibility

21L.A.273 Production control system

21L.A.274 Issuance of a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1)

21L.A.275 Obligations of a natural or legal person issuing a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1)

SECTION B – PROCEDURES FOR COMPETENT AUTHORITIES

SUBPART A – GENERAL PROVISIONS

21L.B.11 Oversight documentation

21L.B.12 Exchange of information

21L.B.13 Information to the Agency

21L.B.14 Airworthiness directives received from non-Member States 21L.B.15

Immediate reaction to a safety problem

21L.B.16 Management system

21L.B.17 Allocation of tasks to qualified entities

21L.B.18 Changes in the management system

21L.B.19 Resolution of disputes

21L.B.20 Record-keeping

21L.B.21 Findings and observations

21L.B.22 Enforcement measures

21L.B.23 Airworthiness directives

21L.B.24 Means of compliance SUBPART

B – TYPE CERTIFICATES

21L.B.41 Certification specifications

21L.B.42 Initial investigation

21L.B.43 Type-certification basis for a type certificate

21L.B.44 Special conditions

21L.B.45 Designation of the applicable environmental protection requirements for a type certificate

21L.B.46 Investigation

21L.B.47 Issuance of a type certificate

21L.B.48 Continuing airworthiness oversight of products for which a type certificate has been issued

21L.B.49 Transfer of a type certificate

SUBPART C – DECLARATIONS OF DESIGN COMPLIANCE

21L.B.61 Detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements for declarations of product design compliance

21L.B.62 Initial oversight investigation

21L.B.63 Registration of a declaration of design compliance

21L.B.64 Continuing airworthiness oversight of aircraft for which design compliance has been declared

SUBPART D – CHANGES TO TYPE CERTIFICATES

21L.B.81 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a major change to a type certificate

21L.B.82 Investigation and issuance of an approval of a minor change to a type certificate 21L.B.83

Investigation of a major change to a type certificate

21L.B.84 Issuance of an approval of a major change to a type certificate

21L.B.85 Continuing airworthiness oversight of changed products for which a type certificate has been

issued

SUBPART E – SUPPLEMENTAL TYPE CERTIFICATES

21L.B.101 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a supplemental type certificate

21L.B.102 Investigation

21L.B.103 Issuance of a supplemental type certificate

21L.B.104 Continuing airworthiness oversight of products for which a supplemental type certificate

has been issued

SUBPART F – CHANGES TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS

BEEN DECLARED

21L.B.121 Initial oversight investigation of a declaration of design compliance of a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared

21L.B.122 Registration of a declaration of design compliance for a major change to an aircraft design

21L.B.123 Continuing airworthiness oversight of a changed aircraft for which design compliance has

been declared

SUBPART G – DECLARED PRODUCTION ORGANISATIONS

21L.B.141 Initial oversight investigation

21L.B.142 Registration of a declaration of production capability 21L.B.143

Oversight

21L.B.144 Oversight programme

21L.B.145 Oversight activities 21L.B.146

Changes to declarations

SUBPART H – CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS AND RESTRICTED CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS

21L.B.161 Investigation

21L.B.162 Issuance or amendment of a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness

21L.B.163 Oversight

SUBPART I – NOISE CERTIFICATES

21L.B.171 Investigation

21L.B.172 Issuance or amendment of noise

certificates 21L.B.173 Oversight

SUBPART J – DECLARED DESIGN ORGANISATIONS

21L.B.181 Initial oversight investigation

21L.B.182 Registration of a declaration of design capability

21L.B.183 Oversight

21L.B.184 Oversight programme

21L.B.185 Oversight activities

21L.B.186 Changes to declarations

SUBPART K – PARTS

SUBPART M – DESIGN OF REPAIRS TO TYPE-CERTIFIED PRODUCTS

21L.B.201 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a repair

design approval

21L.B.202 Investigation and issuance of an approval for a minor repair design

21L.B.203 Investigation of an application for the approval of a major repair design

21L.B.204 Issuance of an approval of a major repair design

21L.B.205 Continuing airworthiness oversight of products for which a repair design has been

approved

21L.B.206 Unrepaired damage

SUBPART N – DESIGN OF REPAIRS TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.B.221 Initial oversight investigation of a declaration of design compliance of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared

21L.B.222 Registration of a declaration of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared

21L.B.223 Continuing airworthiness oversight of a repair design for which design compliance

has been declared

SUBPART O – EUROPEAN TECHNICAL STANDARD ORDER AUTHORISATIONS

SUBPART P – PERMIT TO FLY

21L.B.241 Investigation prior to the issuance of a permit to

fly

21L.B.242 Investigation prior to issuance of the flight conditions

SUBPART Q – IDENTIFICATION OF PRODUCTS AND PARTS

SUBPART R – STATEMENT OF CONFORMITY FOR AIRCRAFT AND AUTHORISED RELEASE CERTIFICATES (EASA FORM 1) FOR ENGINES AND PROPELLERS, AND PARTS THEREOF, THAT CONFORM TO A DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE

21L.B.251 Oversight

21L.B.252 Oversight programme

21L.B.253 Oversight activities Appendices

to Annex Ib

21L.1 Scope (reserved)

21L.2 Competent authority (reserved)

SECTION A

TECHNICAL REQUIREMENTS

SUBPART A – GENERAL PROVISIONS

21L.A.1 Scope

This Section establishes general rights and obligations that are applicable to:

(d) the applicant for, and holder of, any certificate issued or to be issued in accordance with this Annex;

(e) any declarant of design or production capability or of design compliance; and

(f) any natural or legal person issuing a statement of conformity for an aircraft, or an authorised release certificate (EASA Form 1) for an engine, propeller or part produced.

21L.A.2 Obligations and actions performed by a person other than the applicant for, or holder of, a certificate or the declarant of a declaration of design compliance

The actions and obligations required to be undertaken by the applicant for, or holder of, a certificate for a product or part or by the declarant of a declaration of design compliance under this Section may be undertaken on its behalf by any other natural or legal person, provided that the applicant's, holder's or declarant's obligations are and will be properly discharged.

21L.A.3 Reporting system

(a) Without prejudice to Regulation (CAA) No 09/2017, any natural or legal person who holds or has applied for a type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, or who has declared the compliance of an aircraft design, or a design change or repair design to it under this Annex shall:

1. establish and maintain a system for collecting, investigating and analysing occurrence reports in order to identify adverse trends or to address deficiencies, and to extract occurrences, whose reporting is mandatory in accordance with point (3) and those which are reported voluntarily. The reporting system shall include:

   (i) reports of and information related to failures, malfunctions, defects or other events which cause or might cause adverse effects on the continuing airworthiness of the product or part covered by the type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, or by the declaration of design compliance issued under this Annex;

   (ii) reports of errors, near misses, and hazards that do not fall under point (i);

2. make available to known operators of the product or part, and, on request, to any person authorised under other associated implementing acts or delegated acts, the information about the system established in accordance with point (a)(1), and on how to provide such reports of and information related to failures, malfunctions, defects or other events referred to in point (a)(1)(i);

3. report to the Agency any failure, malfunction, defect or other event of which they are aware related to a product or part, covered by the type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, or by a declaration of design compliance issued under this Annex, and which has resulted in or may result in an unsafe condition.

(b) Without prejudice to Regulation (CAA) No 09/2017 and its delegated and implementing acts, any natural or legal person who has declared their production capability under Subpart G of this Annex, or who produces a product or part under Subpart R of this Annex, shall:

1. establish and maintain a system for collecting and assessing internal occurrence reports, including reports on internal errors, near misses, and hazards, in order to identify adverse trends or to address deficiencies, and extract occurrences, whose reporting is mandatory in accordance with points (2) and (3) and those which are reported voluntarily;

2. report, to the responsible design approval holder or declarant of a declaration of design compliance, all cases in which products or parts have been released by them and subsequently identified to have possible deviations from the applicable design data, and investigate with the design approval holder or the declarant of a declaration of design compliance, to identify those deviations which could lead to an unsafe condition;

3. report to the Agency and the competent authority of the Member State responsible in accordance with point 21L.2, if any, the deviations which could lead to an unsafe condition that were identified according to point (2) of point 21L.A.3(b);

4. if acting as a supplier to another production organisation, report to that other organisation all the cases in which it has released products or parts to that organisation and subsequently identified them to have possible deviations from the applicable design data.

The reporting obligations of point 21.A.3A(b) of Annex I of natural and legal persons who hold or have applied for a production organisation approval shall include occurrences related to products and parts produced in conformity with design data approved or declared in accordance with this Annex, and, where the design compliance was declared, reports shall be made to the declarant of design compliance.

(c) Without prejudice to Regulation (CAA) No 09/2017 and its delegated and implementing acts, any natural or legal person referred to in points (a) and (b) when reporting in accordance with points (a)(3), (b)(2), (b)(3) and (b)(4), shall appropriately safeguard the confidentiality of the reporter and of the persons mentioned in the report.

(d) Without prejudice to Regulation (CAA) No 09/2017 and its delegated and implementing acts, any natural or legal person referred to in points (a) and (b) shall make the reports defined in points (a)(3) and (b)(3) in a form and manner established by the competent authority as soon as practicable, and in any case, dispatch the reports not later than 72 hours after the natural or legal person referred to in points (a) and (b) has identified the possible unsafe condition, unless exceptional circumstances prevent this.

(e) Without prejudice to Regulation (CAA) No 09/2017 and its delegated and implementing acts, if an occurrence reported under point (a)(3) or under point (b)(3) results from a deficiency in the design, or a production deficiency, the holder of the type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, the declarant of a declaration of design compliance or the production organisation referred to in point (b) as appropriate, shall investigate the reason for the deficiency and report to the Agency and to the competent authority of the Member State responsible in accordance with point 21L.2, if any, the results of its investigation and any action it is taking or proposes to take to correct that deficiency.

(f) If the competent authority finds that an action is required to correct the deficiency, the holder of the type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, the declarant of a declaration of design compliance, or the production organisation referred to in point (b) as appropriate, shall submit the relevant data to the competent authority upon its request.

21L.A.4 Airworthiness directives

When an airworthiness directive has to be issued by the Agency in accordance with point 21L.B.23 to correct an unsafe condition, or to require the performance of an inspection, the holder of the type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, or any other relevant certificate deemed to have been issued under this Annex, as well as the declarant of a declaration of design compliance, as applicable, shall:

(a) propose the appropriate corrective action or required inspections, or both, and submit details of these proposals to the Agency for approval;

(b) following the approval by the Agency of the proposals referred to under point (a), make available to all known operators or owners of the product or part, and, on request, to any person required to comply with the airworthiness directive, appropriate descriptive data and accomplishment instructions.

21L.A.5 Collaboration between design and production

The holder of a type certificate, supplemental type certificate, approval of a change to type certificate or approval of a repair design, the declarant of a declaration of design compliance, and the organisation or the natural or legal person producing products or parts of that specific design shall collaborate so as to ensure that the product or part are in conformity to that design and to ensure the continued airworthiness of the product or part.

21L.A.6 Marking

(a) The holder of a type certificate, supplemental type certificate, approval of a change to type certificate or approval of a repair design, or the declarant of a declaration of design compliance shall specify the marking for products or parts in accordance with Subpart Q of this Annex.

(b) The organisation or the natural or legal person producing products or parts shall mark these products and parts in accordance with Subpart Q of this Annex.

21L.A.7 Record-keeping

All natural or legal persons who hold or who have applied for a type certificate, supplemental type certificate, repair design approval, or permit to fly, who have declared design compliance, who have issued a declaration of design or production capability, or who produce products or parts under this Regulation shall:

(a) when designing a product or part or changes or repairs thereto, establish a record-keeping system that incorporates the requirements imposed on its partners and subcontractors and maintain the relevant design information/data and hold it at the disposal of the Agency in order to provide the information necessary to ensure their continued airworthiness and compliance with the applicable environmental protection requirements;

(b) when producing a product or part, establish a record-keeping system and record the details of the

work relevant to the conformity of the products or parts, and the requirements imposed on its partners and suppliers, and hold them at the disposal of the competent authority in order to provide the information necessary to ensure the continuing airworthiness of the product and part;

(c) with regard to permits to fly, in addition to the record-keeping requirements established in point 21.A.5(c) of Annex I, record any documents produced to demonstrate compliance with the additional requirements established in point 21L. A.241(b), and hold them at the disposal of the Agency and the competent authority;

(d) retain records of competence and the qualifications of personnel who are involved in design or production and in the independent function to monitor the compliance, if required by points 21L.A.125(c), 21L.A.175(b) or 21L.A.175(e).

21L.A.8 Manuals

The holder of a type certificate or supplemental type certificate or the declarant of a declaration of design compliance shall produce, maintain and update master copies of all the manuals or variations in the manuals required by the applicable type- certification basis, the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements for the product or part, and provide copies, on request, to the Agency.

21L.A.9 Instructions for continued airworthiness

(a) The holder of a type certificate, supplemental type certificate, design change or repair design approval or the declarant of a declaration of design compliance shall establish the information which is necessary for ensuring that the airworthiness of the aircraft type and any associated part, conforming to that design, is maintained throughout the operational life.

(b) The holder of a type certificate, supplemental type certificate, design change or repair design approval or the declarant of a declaration of design compliance shall provide the information established in (a) before that design is released to service.

(c) The instructions for continued airworthiness shall be provided by:

1. the holder of a type certificate or by the declarant of a declaration of design compliance to each known owner of one or more products upon its delivery or upon the issuance of the first certificate of airworthiness or restricted certificate of airworthiness, as applicable, for the affected aircraft, whichever occurs later;

2. the holder of a type certificate, supplemental type certificate or minor change approval or by the declarant of a declaration of design compliance for a design change to all known operators of the product affected by the change upon the release to service of the modified product;

3. the holder of a repair design approval or by the declarant of a declaration of design compliance for a repair design to all known operators of the product affected by the repair upon the release to service of the product in which the repair design is embodied. The repaired product or part may be released into service before the related instructions for continued airworthiness have been completed, but this shall be for a limited service period, and in agreement with the Agency.

Thereafter, these certificate holders or declarants shall make this information available on request to any other person required to comply with those instructions for continued airworthiness.

(d) By way of derogation from point (b), the type-certificate holder or declarant of a declaration of design compliance may delay the availability of a part of the instructions for continued airworthiness, dealing with long lead accomplishment instructions of a scheduled nature, until

after the product or modified product has entered into service, but shall make those instructions available before the use of this data is required for the product or modified product.

(e) The design approval holder or declarant of a declaration of design compliance who is required to provide instructions for continued airworthiness in accordance with point (b) shall also make available all the changes to those instructions to all the known operators of the product affected by the change, and, on request, to any other person required to comply with those changes.

21L.A.10 Access and investigation

All natural or legal persons who hold or who have applied for a type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, permit to fly, certificate of airworthiness, restricted certificate of airworthiness, noise certificate or restricted noise certificate, who have declared design compliance, who have declared their design or production capability or who produce aircraft, engines, propellers or parts under Subpart R of this Annex, shall:

(a) grant the competent authority access to any facility, product, part, document, record, data, processes, procedures or any other material, and permit the review of any report and make any inspection and perform or witness any test that is necessary to verify the compliance and the continued compliance with the applicable requirements of this Section;

(b) if the natural or legal person uses partners, suppliers or subcontractors, make arrangements with them to ensure that the competent authority has access and can investigate as described in point (a).

21L.A.11 Findings and observations

(a) After the receipt of the notification of findings, the natural or legal person who holds or who has applied for a type certificate, supplemental type certificate, major repair design approval, permit to fly, certificate of airworthiness, restricted certificate of airworthiness, noise certificate or restricted noise certificate, who has declared design compliance, who has declared their design or production capability or who produces aircraft, engines, propellers or parts under Subpart R of this Annex, shall take the following steps within the time period determined by the competent authority in accordance with point (d) or (e) of point 21L.B.21:

1. identify the root cause(s) of, and contributing factor(s) to, the non-compliance;

2. define a corrective action plan and propose it to the competent authority;

3. demonstrate the implementation of the corrective action(s) to the satisfaction of the competent authority.

(b) An observation notified by the competent authority in accordance with point (f) of point 21L.B.21 shall be given due consideration. The natural or legal person shall record the decision taken in respect of those observations.

21L.A.12 Means of compliance

(a) A legal or natural person may use any alternative means of compliance to the acceptable means of compliance (AMC) to establish compliance with this Regulation.

(b) If a natural or legal person wishes to use an alternative means of compliance, they shall, prior to using it, provide the competent authority with a full description. The description shall include any revisions to manuals or procedures that may be relevant, as well as an explanation indicating how compliance with this Regulation is achieved.

(c) The natural or legal person may use those alternative means of compliance subject to prior approval from the competent authority.

SUBPART B – TYPE CERTIFICATES

21L.A.21 Scope

This Subpart establishes the procedure for applying for type certificates, and establishes the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those certificates for products, when the product is one of the following:

(a) an aeroplane with a maximum take-off mass (MTOM) of 2 000 kg or less with a seating configuration of maximum four persons;

(b) a sailplane or powered sailplane with an MTOM of 2 000 kg or less;

(c) a balloon;

(d) a hot air airship;

(e) a passenger gas airship designed for not more than four persons;

(f) a rotorcraft with an MTOM of 1 200 kg or less with a seating configuration of maximum four persons;

(g) a piston engine and fixed pitch propeller that are intended to be installed on an aircraft referred to in points (a) to (f). In such cases, the type certificate data sheet shall be appropriately annotated to only permit installation of the engine or propeller on such aircraft;

(h) gyroplanes.

21L.A.22 Eligibility

Any natural or legal person who has demonstrated, or is in the process of demonstrating, their design capability in accordance with point 21L.A.23, may apply for a type certificate under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.23 Demonstration of design capability

An applicant for a type certificate shall demonstrate their design capability by:

(a) holding a design organisation approval with terms of approval that cover the respective category of the product, issued by the Agency in accordance with Subpart J of Section A of Annex I (Part 21); or

(b) declaring their design capability for the type of design work and the category of the product in accordance with Subpart J of this Annex.

21L.A.24 Application for a type certificate

(a) An application for a type certificate shall be made in a form and manner established by the Agency.

(b) An application for a type certificate shall include as a minimum:

1. a justification that the application is within the scope as established in point 21L.A.21;

2. preliminary descriptive data of the product, the intended use, and the kind of operation of the product for which certification is requested;

3. a proposal for the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, prepared in accordance with the requirements and options specified in points

21L.B.43 and 21L.B.45;

4. a compliance demonstration plan detailing the means and methods of compliance that shall be updated by the applicant when there are changes to the certification project that affect points (1) to (3) or any changes to the means and methods of compliance.

(c) An application for a type certificate shall remain valid for 3 years. In case a type certificate has not been issued within this period, a new application shall be made in accordance with points (a) and (b).

21L.A.25 Demonstration of compliance

(a) The applicant for a type certificate shall, following the acceptance of the compliance demonstration plan by the Agency and in accordance with its contents, then:

1. demonstrate compliance with the applicable type-certification basis as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.43;

2. demonstrate compliance with the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.45; and

3. provide the Agency with the means by which such compliance has been demonstrated.

(b) The applicant for a type certificate shall provide the Agency with a recorded justification of the means of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan.

(c) When carrying out testing and inspections to demonstrate compliance in accordance with point (a), the applicant shall have verified and documented this verification prior to carrying out any test:

1. for each test specimen, that:

(i) the materials and processes adequately conform to the specifications for the proposed type design;

(ii) the constituent parts of the products adequately conform to the drawings in the proposed type design;

(iii) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conform to those specified in the proposed type design; and

2. that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated.

(d) The flight testing for the purpose of obtaining a type certificate shall be conducted in accordance with the methods for such flight testing specified by the Agency. The applicant for a type certificate shall make all the flight tests necessary to determine compliance with the applicable type-certification basis. The flight tests shall include a period of operation in a final configuration of a sufficient duration to ensure that there will be no safety issues when the aircraft first enters service.

(e) An applicant for a type certificate shall allow the Agency to:

1. review any data and information related to the demonstration of compliance;

2. witness or carry out any test or inspection conducted for the purpose of the demonstration of compliance;

3. conduct a physical inspection of the first article of that product in the final configuration to verify the compliance of the design with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements and any other investigation determined in accordance

with point 21L.B.46.

(f) Upon the completion of the compliance demonstration, the applicant shall declare to the Agency that:

1. they have demonstrated compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with points 21L.B.43 and 21L.B.45, according to the compliance demonstration plan; and

2. no feature or characteristic has been identified that may make the product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

21L.A.26 Type design

The applicant for a type certificate shall define the product type design to enable its unique and unambiguous identification, consisting of:

(a) drawings and specifications and a listing of those drawings and specifications that are necessary to define the configuration and the design features of the product;

(b) information on the materials and processes used;

(c) information on the methods of manufacture and assembly;

(d) any airworthiness limitations;

(e) the environmental compatibility requirements; and

(f) any other data allowing by comparison the determination of the airworthiness, and, if relevant, the environmental compatibility of later products of the same type.

21L.A.27 Requirements for the issuance of a type certificate

In order to be issued with a type certificate, the applicant shall:

(a) demonstrate their design capability in accordance with point 21L.A.23;

(b) demonstrate the compliance of the design in accordance with point 21L.A.25;

(c) demonstrate, for aircraft type certificates, that the engine or propeller, or both, if installed on the aircraft, have either:

1. a type certificate issued or determined in accordance with Annex I (Part 21) or issued in accordance with this Annex; or

2. been included within the application for the aircraft type certificate and the applicant has ensured the compliance of the engine and propeller during the compliance demonstration in point 21L.A.25;

(d) demonstrate that there are no unresolved issues from the physical inspection of the first article of that product in the final configuration or any other investigation carried out by the Agency in accordance with points (c) and (d) of point 21L.B.46.

21L.A.28 Obligations of a type-certificate holder

The holder of a type certificate shall undertake the obligations of a type-certificate holder set forth in Subpart A of this Annex and shall continue to comply with the eligibility requirement under point 21L.A.22.

21L.A.29 Transferability of a type certificate

A type certificate may be transferred to a new holder, provided that the Agency has verified, in accordance with point 21L. B.49, that the natural or legal person to whom the type certificate is

intended to be transferred is eligible in accordance with point 21L.A.22 to hold a type certificate and is able to undertake the obligations of a type-certificate holder under point 21L.A.28. The holder of the type certificate or the natural or legal person who wishes to adopt the certificate shall apply to the Agency to verify whether these conditions are complied with, in a form and manner established by the Agency.

21L.A.30 Continued validity of a type certificate

(a) A type certificate shall remain valid as long as:

1. the type certificate is not surrendered by the holder;
2. the holder of the type certificate remains in compliance with the relevant requirements of Regulation (CAA) No 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof, taking into account the provisions related to the handling of findings as specified under point 21L.B.21;
3. the type certificate is not revoked by the Agency in accordance with point 21L.B.22.

(b) Upon surrender or revocation, the type certificate shall be returned to the Agency.

SUBPART C – DECLARATIONS OF AIRCRAFT DESIGN COMPLIANCE

21L.A.41 Scope

(a) This Subpart establishes the procedure for declaring the design compliance of aircraft, and establishes the rights and obligations of the persons making such declarations.

(b) This Subpart applies to the following categories of aircraft, provided that the design of the aircraft does not include novel or unusual design features:

1. an aeroplane with a maximum take-off mass (MTOM) of 1 200 kg or less that is not jet-powered, and has a seating configuration of maximum two persons;
2. a sailplane or powered sailplane with an MTOM of 1 200 kg or less;
3. a balloon designed for not more than four persons;
4. a hot air airship designed for not more than four persons.

(c) For the purpose of this Subpart, a design feature shall be considered to be novel or unusual if at the time that the declaration of design compliance is made, that design feature is not covered by the detailed technical specifications established and made available by the Agency in accordance with point 21L.B.61.

21L.A.42 Eligibility

Any natural or legal person may declare the compliance of an aircraft design under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.43 Declaration of design compliance

(a) Prior to producing an aircraft or agreeing with a production organisation to produce an aircraft, a natural or legal person who designs that aircraft shall declare that its design complies with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements referred to in point 21L.A.45.

(b) The declaration shall be made in a form and manner established by the Agency and shall contain at least the following information:

1. the name of the person submitting the declaration, and their address/place of business;

2. a unique reference for identifying the aircraft;

3. indication of the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements according to point 21L.A.45 with which the declarant declares compliance;

4. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that the design of the aircraft, and if applicable the engine or propeller, is in compliance with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements referred to in point 3, according to the compliance demonstration plan referred to in point (c)(3);

5. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that no features or characteristics have been identified by that person that may make the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

6. a signed commitment that the person making the declaration will undertake the obligations referred to in point 21L.A.47;

7. if the aircraft design covered by the declaration includes an engine or propeller:

   (i) a reference to the engine or propeller type certificate issued or determined in accordance with Annex I (Part 21) or issued in accordance with this Annex; or

   (ii) in the case of piston engines and fixed pitch propellers, a statement that the declaration of design compliance of the aircraft covers the compliance of the engine or propeller with the applicable engine or propeller technical specifications;

8. the instructions for continued airworthiness;

9. the operating limitations;

10. the data sheet for airworthiness and, if applicable, emissions;

11. the data sheet for noise, if applicable;

12. any other conditions or limitations prescribed for the aircraft, and if applicable the engine or propeller, in the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which the declarant declares compliance.

(c) The declarant shall submit the declaration of design compliance referred to in point (b) to the Agency. Together with this declaration, the declarant shall provide to the Agency:

1. a drawing of the aircraft;

2. a detailed description of the aircraft design, including all the configurations covered by the declaration, the operating characteristics, design features and any limitations;

3. a compliance demonstration plan detailing the means by which compliance with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements has been demonstrated during compliance demonstration;

4. recorded justifications of compliance obtained from the compliance activities that have been conducted according to the compliance demonstration plan;

5. where compliance is demonstrated by carrying out tests, recorded justification of the conformity of the test articles and equipment, demonstrating:

(i) for the test specimen, that:

(A) the materials and processes adequately conformed to the specifications for the design;

(B) the constituent parts of the products adequately conformed to the drawings in the design; and

(C) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conformed to those specified in the design;

(ii) that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated;

6. reports, results of inspections or tests that the declarant found necessary to determine that the aircraft, and if applicable the engine or propeller, complies with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements.

21L.A.44 Compliance activities for a declaration of design compliance

Prior to making a declaration of design compliance in accordance with point 21L.A.43, the declarant responsible for design of that aircraft shall, for that specific aircraft design:

(a) establish a compliance demonstration plan detailing the means for compliance demonstration that shall be followed during the compliance demonstration. This document shall be updated as necessary;

(b) record the justification of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan;

(c) perform testing and inspections as necessary in accordance with the compliance demonstration plan;

(d) ensure and record the conformity of the test articles and equipment and ensure that the test specimen conforms to the specifications, drawings, manufacturing processes, construction and assembly means in the design;

(e) ensure that the test and measuring equipment to be used for testing are adequate for testing and appropriately calibrated;

(f) allow the Agency to conduct or participate in any inspections or tests of aircraft in the final or suitably mature design and production configuration that are necessary to determine that the product has no feature or characteristic that makes the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

(g) carry out flight testing, in accordance with the methods for such flight testing specified by the Agency, to determine whether the aircraft complies with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements. The flight testing shall include a period of operation in the final configuration of a sufficient duration to ensure that there

will be no safety issues when the aircraft first enters service.

21L.A.45 Detailed technical specifications and environmental protection requirements that are applicable to aircraft subject to declarations of design compliance

The declarant shall demonstrate the compliance of the aircraft design with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements referred to in point 21L.B.61, which are applicable to that aircraft and which are effective on the date on which the declaration of design compliance is made to the Agency.

21L.A.46 Aircraft design data

(a) The declarant shall clearly define the aircraft design to enable its unique and unambiguous identification.

(b) The aircraft design data that is used by the declarant to uniquely define the aircraft design shall include:

1. the drawings and specifications and a listing of those drawings and specifications that are necessary to define the configuration and the design features of the product;
2. information on the materials and processes used;
3. information on the methods of manufacture and assembly;
4. any airworthiness limitations;
5. any environmental compatibility requirements; and
6. any other data allowing by comparison the determination of the airworthiness and, if relevant, the environmental compatibility of later products of the same type.

21L.A.47 Obligations of the declarant of a declaration of design compliance

The declarant who made a declaration of aircraft design compliance to the Agency in accordance with point 21L.A.43 shall:

(a) upon submission of the declaration, arrange for the Agency to conduct a physical inspection and flight tests of the first article of that aircraft in the final or a suitably mature configuration to ensure that the aircraft can achieve an acceptable level of safety and is environmentally compatible;

(b) retain all the supporting documents for the declaration of design compliance, and make them available to the Agency upon request;

(c) comply with all other obligations applicable to a declarant of a declaration of design compliance set forth in Subpart A of this Annex.

21L.A.48 Non-transferability of a declaration of aircraft design compliance

(a) A declaration of aircraft design compliance cannot be transferred.

(b) A natural or legal person who is taking over the design of an aircraft for which compliance of the design has been previously declared shall:

1. submit a new declaration of aircraft design compliance in accordance with this Subpart;

2. demonstrate that the declarant who previously made a declaration of aircraft design compliance is no longer active or has agreed to the transfer of the aircraft design data;

3. commit to comply with all the obligations applicable to persons making a declaration of aircraft design compliance set forth in this Subpart as per point 21L.A.47.

SUBPART D – CHANGES TO TYPE CERTIFICATES

21L.A.61 Scope

This Subpart establishes:

(a) the procedure for applying for the approval of changes to type certificates for products certified in accordance with this Annex, provided that the changed product is still within the scope of point 21L.A.21;

(b) the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those approvals referred to in point (a);

(c) provisions regarding the standard changes that do not require an approval.

21L.A.62 Standard changes

(a) Standard changes are those changes to a type certificate of a product approved in accordance with Subpart B of Section B of this Annex:

1. that follow the design data included in the certification specifications issued by the Agency, containing the acceptable methods, techniques and practices for carrying out and identifying standard changes, including the associated instructions for continued airworthiness; and

2. that are not in conflict with the data of the holder of that type certificate.

(b) Points 21L.A.63 to 21L.A.70 are not applicable to standard changes.

21L.A.63 Classification of changes to a type certificate

(a) Changes to a type certificate shall be classified as minor or major.

(b) A 'minor change' is a change that has no appreciable effect on the mass, balance, structural strength, reliability, certified noise or emissions levels, operational characteristics, or other characteristics affecting the airworthiness or the environmental compatibility of the product.

(c) All other changes are 'major changes', unless the change in design, power, thrust, or mass is so extensive that a substantially complete investigation of compliance with the applicable type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements or with the applicable detailed technical specifications is required, in which case the design shall be certified in accordance with Subpart B of this Annex.

(d) The requirements for the approval of minor changes are those established in point 21L.A.67.

(e) The requirements for the approval of major changes are those established in point 21L.A.68.

21L.A.64 Eligibility

(a) Only the type-certificate holder may apply for the approval of a major change to a type certificate under this Subpart; all other applicants for a major change to a type certificate shall apply under Subpart E of this Annex.

(b) Any natural or legal person may apply for the approval of a minor change to a type certificate under this Subpart.

21L.A.65 Application for a change to a type certificate

(a) An application for the approval of a change to a type certificate shall be made in a form and manner established by the Agency.

(b) For a major change to a type certificate, the applicant shall include in the application a compliance demonstration plan for the demonstration of compliance in accordance with point 21L.A.66, along with a proposal for the type- certification basis and the applicable environmental protection requirements, prepared in accordance with the requirements and options specified in point 21L.B.81.

21L.A.66 Demonstration of compliance

(a) The applicant for a major change to a type certificate shall demonstrate compliance with the applicable type- certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.81, and shall provide the Agency with the means by which such compliance has been demonstrated.

(b) The applicant for a major change to a type certificate shall provide the Agency with a recorded justification of the means of compliance according to the compliance demonstration plan.

(c) When carrying out testing and inspections to demonstrate compliance in accordance with point (a), the applicant shall have verified and documented this verification prior to carrying out any test:

1. for the test specimen, that:

   (i) the materials and processes adequately conform to the specifications for the proposed changed type design;

   (ii) the constituent parts of the products adequately conform to the drawings in the proposed changed type design;

   (iii) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conform to those specified in the proposed changed type design; and

2. that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated.

(d) The flight testing for the purpose of obtaining an approval of a major change to a type certificate shall be conducted in accordance with the methods for such flight testing specified by the Agency. The applicant for a major change to a type certificate shall make all the flight tests necessary to determine compliance with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

(e) An applicant for a major change to a type certificate shall allow the Agency to:

1. review any data and information related to the demonstration of compliance;

2. witness or carry out any test or inspection conducted for the purpose of the demonstration of compliance; and

3. if it is considered necessary, conduct a physical inspection of the first article of that product in the final changed configuration to verify the compliance of the design with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

(f) Upon completion of the compliance demonstration, the applicant shall declare to the Agency that:

1. they have demonstrated compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.81, according to the compliance demonstration plan; and

2. no feature or characteristic has been identified that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

21L.A.67 Requirements for the approval of a minor change to a type certificate

In order to be issued with an approval of a minor change to a type certificate, the applicant shall:

(a) demonstrate that the change and the areas affected by the change comply:

1. with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements incorporated by reference in the type certificate; or

2. if the applicant chooses to, with the certification specifications that are applicable to the product on the date of the application for the change;

(b) declare compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements that apply in accordance with point (a)(1), or with the certification specifications chosen in accordance with point (a)(2), record the justifications of compliance in the compliance documents, and record that no feature or characteristic has been identified that may make the changed product unsafe for the uses for which certification is requested;

(c) submit to the Agency the justification of compliance for the change and the declaration of compliance.

21L.A.68 Requirements for the approval of a major change to a type certificate

In order to be issued with an approval of a major change to a type certificate, the applicant shall:

(a) demonstrate that the change and the areas affected by the change comply with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.81;

(b) demonstrate compliance in accordance with point 21L.A.66;

(c) demonstrate that there are no unresolved issues from the physical inspection of the first article of that product in the final changed configuration carried out by the Agency in accordance with point 21L.A.66(e)(3).

21L.A.69 Approval of a change to a type certificate under a privilege

(a) The approval of a change to a type certificate that it has designed may be issued by an approved design organisation without an application according to point 21L.A.65 in accordance with the scope of its privileges provided for in points (2) and (8) of point 21.A.263(c) of Annex I (Part 21) instead of the Agency, as recorded in the terms of approval.

(b) When issuing an approval of a change to type certificate in accordance with point (a), the design organisation shall:

1. ensure that all the substantiation data and justifications are available;

2. ensure that the compliance of the change with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements according to point (a)(1) of point 21L.A.67 or point (a) of point 21L.A.68 has been demonstrated and declared in accordance with point 21L.A.66;

3. confirm that it has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements, or with the certification specifications chosen;

   (ii) any feature or characteristic of the change that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested;

4. limit the approval of a change to a type certificate to the specific configuration(s) in the type certificate to which the change relates.

21L.A.70 Obligations for minor changes to a type certificate

The holder of an approval of a minor change to a type certificate shall ensure that the obligations for holders of minor change approvals of Subpart A of this Annex are undertaken.

SUBPART E – SUPPLEMENTAL TYPE CERTIFICATES

21L.A.81 Scope

This Subpart establishes the procedure for natural or legal persons other than the holder of that type certificate for applying for the approval of major changes to type certificates, issued under Annex I (Part 21) or this Annex, of products within the scope of point 21L.A.21, provided that the changed product is still within the scope of that point, and establishes the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those certificates.

21L.A.82 Eligibility

Any natural or legal person who has demonstrated, or is in the process of demonstrating, or have declared, their design capability in accordance with point 21L.A.83 may apply for a supplemental type certificate under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.83 Demonstration of design capability

An applicant for a supplemental type certificate shall demonstrate their design capability by:

(a) holding a design organisation approval with terms of approval that cover the respective category of product, issued by the Agency in accordance with Subpart J of Section A of Annex I (Part 21); or

(b) declaring their design capability for the scope of the product in accordance with Subpart J of this Annex.

21L.A.84 Application for a supplemental type certificate

(a) An application for a supplemental type certificate shall be made in a form and manner established by the Agency.

(b) When applying for a supplemental type certificate, the applicant shall:

1. include in the application the information required by point 21L.A.65(b);

2. specify whether the certification data has been or will be prepared completely by the applicant or on the basis of an arrangement with the owner of the type-certification data.

21L.A.85 Demonstration of compliance

(a) The applicant for a supplemental type certificate shall demonstrate compliance with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.101 and shall provide the Agency with the means by which such compliance has been demonstrated.

(b) The applicant for a supplemental type certificate shall provide the Agency with a recorded justification of the means of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan.

(c) When carrying out testing and inspections to demonstrate compliance in accordance with point (a), the applicant shall have verified and documented this verification prior to carrying out any test:

1. for the test specimen, that:

(i) the materials and processes adequately conform to the specifications for the proposed changed type design;

(ii) the constituent parts of the products adequately conform to the drawings in the proposed changed type design;

(iii) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conform to those specified in the proposed changed type design; and

2. that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated.

(d) The flight testing for the purpose of obtaining a supplemental type certificate shall be conducted in accordance with the methods for such flight testing specified by the Agency. The applicant for a supplemental type certificate shall make all the flight tests necessary to determine compliance with the applicable type-certification basis.

(e) An applicant for a supplemental type certificate shall allow the Agency to:

1. review any data and information related to the demonstration of compliance;

2. witness or carry out any test or inspection conducted for the purpose of the demonstration of

compliance; and

3. conduct a physical inspection of the first article of that product in the final changed configuration to verify the compliance of the design with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

(f) Upon completion of the compliance demonstration, the applicant for a supplemental type certificate shall declare to the Agency that:

1. it has demonstrated compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with points 21L.B.101, according to the compliance demonstration plan; and

2. no feature or characteristic has been identified that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

21L.A.86 Requirements for approval of a supplemental type certificate

(a) In order to be issued with a supplemental type certificate, the applicant shall:

1. demonstrate their design capability in accordance with point 21L.A.83;

2. demonstrate that the change to a type certificate and the areas affected by the change comply with the type- certification basis and the applicable environmental protection requirements, as established by the Agency in accordance with point 21L.B.101;

3. demonstrate compliance in accordance with point 21L.A.85;

4. if the applicant has specified that they provided certification data on the basis of an arrangement with the owner of the type-certification data in accordance with point 21L.A.84(b), demonstrate that the type-certificate holder:

   (i) has no technical objection to the information submitted under point 21L.A.65; and

   (ii) has agreed to collaborate with the applicant to ensure the discharge of all the obligations for continued airworthiness of the changed product through compliance with points 21L.A.28 and 21L.A.88;

5. demonstrate that there are no unresolved issues from the physical inspection of the first article of that product in the final changed configuration carried out by the Agency in accordance with point 21L.A.85(e)(3).

(b) A supplemental type certificate shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the related major change relates.

21L.A.87 Approval of a supplemental type certificate under a privilege

(a) The approval of a supplemental type certificate for a major change it has designed may be issued by an approved design organisation without an application according to point 21L.A.84 in accordance with the scope of its privileges provided for in point (9) of point 21.A.263(c) of Annex I (Part 21) instead of the Agency, as recorded in the terms of approval.

(b) When issuing a supplemental type certificate in accordance with point (a), the design organisation shall:

1. ensure that all the substantiation data and justifications are available;

2. ensure that the compliance of the change with the type-certification basis and the

applicable environmental protection requirements has been demonstrated and declared;

3. confirm that it has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements, or with the certification specifications chosen;

   (ii) any feature or characteristic of the change that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested;

4. limit the approval of the supplemental type certificate to the specific configuration(s) in the type certificate to which the change relates.

21L.A.88 Obligations of a holder of a supplemental type certificate

Each holder of a supplemental type certificate shall undertake the obligations of a supplemental type-certificate holder set forth in Subpart A of this Annex and shall continue to comply with the eligibility requirement under point 21L.A.82.

21L.A.89 Transferability of a supplemental type certificate

A supplemental type certificate may be transferred to a new holder, provided that the Agency has verified that the natural or legal person to whom the certificate is intended to be transferred is eligible in accordance with point 21L.A.83 to hold a supplemental type certificate and is able to undertake the obligations of a supplemental type-certificate holder under point 21L.A.88.

21L.A.90 Continued validity of a supplemental type certificate

(a) A supplemental type certificate shall remain valid as long as:

   1. the supplemental type certificate is not surrendered by the holder;

   2. the holder of the supplemental type certificate remains in compliance with the relevant requirements of Regulation (CAA) No 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof, taking into account the provisions related to the handling of findings as specified under point 21L.B.21;

   3. the supplemental type certificate is not revoked by the Agency in accordance with point 21L.B.22.

(b) Upon surrender or revocation, the type certificate shall be returned to the Agency.

21L.A.91 Changes to a part of a product covered by a supplemental type certificate

(a) A minor change to a part of a product covered by a supplemental type certificate shall be approved in accordance with Subpart D of this Annex.

(b) A major change to that part of a product covered by a supplemental type certificate shall be approved as a separate supplemental type certificate in accordance with this Subpart.

(c) By way of derogation from point (b), a major change to that part of a product covered by a supplemental type certificate submitted by the supplemental type-certificate holder may be approved as a change to the existing supplemental type certificate in accordance with points 21L.A.63 to 21L.A.69.

SUBPART F – CHANGES TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.A.101 Scope

This Subpart establishes:

(a) the procedure for declaring the compliance of a change to the design of an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex;

(b) the rights and obligations of the declarant making a declaration of compliance of the change referred to in point (a); and

(c) provisions regarding the standard changes that do not require a declaration of design compliance.

21L.A.102 Standard changes

(a) Standard changes are changes to the design of an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex and which:

1. follow the design data included in the certification specifications issued by the Agency, containing the acceptable methods, techniques and practices for carrying out and identifying standard changes, including the associated instructions for continued airworthiness; and

2. are not in conflict with the design data covered by the declaration of aircraft design compliance made in accordance with Subpart C of this Annex.

(b) Points 21L.A.103 to 21L.A.108 are not applicable to standard changes.

21L.A.103 Classification of changes to the design of an aircraft for which design compliance has been declared

(a) Changes to the design of an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex shall be classified as minor or major, using the criteria laid down in points 21L.A.63 (b) and (c).

(b) The design compliance of a minor change shall be declared in accordance with point 21L.A.105.

(c) The design compliance of a major change shall be declared in accordance with point 21L.A.107.

21L.A.104 Eligibility

(a) A declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex may declare compliance of a minor change to the design of that aircraft under the conditions laid down in this Subpart. In addition, such a declaration of compliance may also be made, under the conditions laid down in this Subpart, by a design organisation approved in accordance with point (c)(3) of point 21.A.263 of Annex I (Part 21).

(b) Only the declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex may declare the compliance of a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, under the conditions laid down in this Subpart.

(c) By derogation from point (b) of point 21.L.A.104, if the declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex is no longer active or is unresponsive to requests for design changes, the compliance of a changed aircraft design may also be declared in accordance with Subpart C of this Annex by a design organisation approved in accordance with point (c)(4) of point 21.A.263 of Annex I (Part 21) within the scope

of their terms of approval, or by any other natural or legal person who is able to undertake the obligations laid down in point 21L.A.47 with respect to that changed aircraft.

21L.A.105 Declaration of design compliance for minor changes

(a) Prior to installing or incorporating or agreeing with a production organisation to install or incorporate a minor change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex the organisation that has designed that minor change shall declare that the design of that minor change complies with:

1. either the detailed technical specifications incorporated by reference in the declaration of design compliance of the aircraft, unless those detailed technical specifications or parts of them are no longer applicable in accordance with point 21L.B.61 because the Agency has determined that experience from other similar products in service or products that have similar design features has shown that unsafe conditions may develop, and the detailed technical specifications that were referenced in the declaration of design compliance of the aircraft do not address this unsafe condition, or

2. the detailed technical specifications applicable, on the date on which the declaration is made in accordance with point 21L.B.61, if chosen by the declarant; and

3. the applicable environmental protection requirements referred to in point 21L.B.61 which are applicable on the date on which the declaration is made.

(b) The declaration of design compliance shall be made in a form and manner established by the Agency.

(c) The declarant or the organisation that has designed the minor change shall maintain a register of minor changes to the design of aircraft for which design compliance has been declared, and make any declaration made in accordance with point (a) available to the Agency upon request.

21L.A.106 Obligations of the person making a declaration of compliance of the design of a minor change

Any person that has made a declaration of compliance of a minor change to an aircraft design in accordance with point 21L.A.105 shall:

(a) maintain a register of those declarations and shall make those declarations available to the Agency upon request;

(b) retain all supporting documents for a declaration of design compliance, and make them available to the Agency upon request;

(c) undertake all other obligations of a declarant of a declaration of design compliance set forth in Subpart A of this Annex.

21L.A.107 Declaration of design compliance for a major change

(a) Prior to installing or incorporating or agreeing with a production organisation to install or incorporate a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, the organisation that has designed that major change shall declare that the design of that major change and the areas affected by that change comply with:

1. either the detailed technical specifications incorporated by reference in the declaration of design

compliance of the aircraft, unless those detailed technical specifications or parts of them are no longer applicable in accordance with point 21L.B.61 because the Agency has determined that experience from other similar products in service or products that have similar design features has shown that unsafe conditions may develop and the detailed technical specifications that were referenced in the declaration of design compliance of the aircraft do not address this unsafe condition, or

2. the detailed technical specifications applicable on the date on which the declaration is made in accordance with point 21L.B.61, if chosen by the declarant; and

3. the applicable environmental protection requirements referred to in point 21L.B.61 which are applicable on the date on which the declaration is made.

(b) The declaration of design compliance shall be made in a form and manner established by the Agency.

(c) The declaration shall contain at least the following information:

1. the name of the person submitting the declaration, and their address/place of business;

2. the declaration reference number of the aircraft to which the major change relates;

3. a unique reference for identifying the major change;

4. indication of the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which the declarant declares compliance;

5. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that the design of the major change is in compliance with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements referred to in point (4), according to the compliance demonstration plan referred to in point (d)(3);

6. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that no features or characteristics have been identified by that person that may make the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

7. a signed commitment that the person making the declaration will undertake the obligations referred to in point 21L.A.47 in respect of the changed aircraft design;

8. the instructions for continued airworthiness;

9. the operating limitations, if changed;

10. the data sheet for airworthiness and, if applicable, the record of emissions compliance;

11. the data sheet for noise, if applicable;

12. any other conditions or limitations prescribed for the aircraft in the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which the declarant declares compliance.

(d) The declarant that designs a major change shall submit the declaration referred to in point (c) to the Agency. Together with this declaration, the declarant shall provide to the Agency:

1. a description of the major change;

2. basic data about the major change, including the operating characteristics, design features and any limitations;

3. a compliance demonstration plan detailing the means for compliance demonstration that was followed during the compliance demonstration;

4. recorded justifications of compliance within the compliance data obtained from the compliance activities that have been conducted according to the compliance demonstration plan;

5. the means by which such compliance with the applicable detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements in point 21L.B.61 has been demonstrated;

6. where compliance is demonstrated by carrying out tests, recorded justification of the conformity of the test articles and equipment, demonstrating:

   (i) for the test specimen, that:

      (A) the materials and processes adequately conformed to the specifications for the design;

      (B) the constituent parts of the products adequately conformed to the drawings in the design; and

      (C) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conformed to those specified in the design;

   (ii) that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated;

7. reports, results of inspections or tests that the declarant found necessary to determine that the aircraft complies with the applicable detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements.

(e) The declaration of a major change to a declaration of design compliance shall be limited to the specific configuration(s) in the declaration of design compliance to which the change relates.

21L.A.108 Compliance activities for declaring compliance of a major change

Prior to making a declaration of compliance in accordance with point 21L.A.107, the declarant shall, for that specific design:

(a) establish a compliance demonstration plan detailing the means for compliance demonstration that shall be followed during the compliance demonstration. This document shall be updated as necessary;

(b) record the justification of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan;

(c) perform testing and inspections as necessary in accordance with the compliance demonstration plan;

(d) ensure and record the conformity of the test articles and equipment and ensure that the test specimen conforms to the specifications, drawings, manufacturing processes, construction and assembly means in the design;

(e) ensure that the test and measuring equipment to be used for testing are adequate for testing and appropriately calibrated;

(f) allow the Agency to conduct or participate in any inspections or tests of aircraft in the final or suitably mature design and production configuration that are necessary to determine that the

changed product has no feature or characteristic that makes the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

(g) carry out flight testing, in accordance with the methods for such flight testing specified by the Agency, as necessary to determine that the aircraft complies with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements.

SUBPART G – DECLARED PRODUCTION ORGANISATIONS

21L.A.121 Scope

(a) This Subpart establishes:

1. the procedures for declaring the production capability of natural and legal persons showing the conformity of products and parts with the applicable design data;
2. the rights and obligations of the natural and legal persons making a declaration of production capability referred to in point (1).

(b) The following categories of products and parts may be produced by organisations which have made a declaration of production capability in accordance with this Subpart:

1. products and parts the design of which has been certified in accordance with this Annex;
2. aircraft the design of which is covered by a declaration made in accordance with this Annex, and their engines, propellers and parts.

21L.A.122 Eligibility

Any natural or legal person ('organisation') may declare their production capability under this Subpart, if that person:

(a) has applied or intends to apply for the approval of the design of the product or part in accordance with this Annex; or

(b) has declared or intends to declare the compliance of an aircraft design in accordance with this Annex; or

(c) is collaborating with the applicant for, or holder of, an approval of the design of the product to be issued or issued in accordance with this Annex, or with the organisation that has declared or intends to declare the compliance of that aircraft design in accordance with this Annex, in order to ensure that the manufactured product or part is in conformity to that design, and to ensure the continued airworthiness of the product or part.

21L.A.123 Declaration of production capability

(a) Prior to producing any products or parts, an organisation intending to show the conformity of those products or parts with the applicable design data shall declare its production capability.

(b) The declaration, and any subsequent changes thereto, shall be made in a form and manner established by the competent authority.

(c) The declaration shall include the information necessary for the competent authority to become familiar with the organisation and the intended scope of work, and shall include at least the following:

1. the registered name of the organisation;
2. the contact details of the organisation's registered address of their principal place of business and, where applicable, the contact and the operating sites of the organisation;

3. the names and contact details of the accountable manager of the organisation nominated in accordance with point (c)(1) of point 21L.A.125;

4. the intended scope of work;

5. the date of the intended commencement of production;

6. a statement confirming that the organisation:

   (i) has a management system for production in accordance with point (a) of point 21L.A.124; and

   (ii) will maintain the management system for production in compliance with this Subpart;

7. a statement confirming that the organisation will adhere to the processes and procedures established in accordance with point (d) of point 21L.A.124;

8. a statement that the organisation agrees to undertake the obligations of a declared production organisation in accordance with point 21L.A.127.

(d) The declaration of production capability shall be submitted to the competent authority.

21L.A.124 Management system for production

(a) The declared production organisation shall establish, implement, and maintain a management system for production with clear accountability and lines of responsibility throughout the organisation that:

1. corresponds to the nature and complexity of its activities and the size of the organisation, and takes into account the hazards and associated risks inherent in these activities;

2. is established under the accountability of an accountable manager nominated according to point (c)(1) of point 21L. A.125.

(b) The management system for production shall include a means to manage quality by maintaining a quality system that shall:

1. ensure that each product or part produced by the declared production organisation or by its partners, or supplied from or subcontracted to outside parties, conforms to the applicable design data and is in a condition for safe operation;

2. establish, implement, and maintain, as appropriate, within the scope of their activities, control procedures for:

   (i) document issue, approval, or change;

   (ii) vendor and subcontractor assessment, audit and control;

   (iii) verification that incoming products, parts, materials, and equipment, including items supplied new or used by buyers of products, are as specified in the applicable design data;

   (iv) identification and traceability;

   (v) manufacturing processes;

   (vi) inspection and testing, including production flight tests;

   (vii) calibration of tools, jigs, and test equipment;

   (viii) non-conforming item control;

   (ix) the collaboration with the applicant for, or holder of, the design approval or the declarant of a declaration of design compliance;

   (x) the completion and retention of records;

   (xi) ensuring the competence and qualifications of personnel;

(xii) the issue of airworthiness release documents;

(xiii) handling, storage and packing;

(xiv) internal quality audits and the resulting corrective actions;

(xv) work performed at any location other than the operating sites included in the declaration;

(xvi) work carried out after the completion of production but prior to delivery, to maintain the aircraft in a condition for safe operation;

(xvii) the request for the issuance of permits to fly and the approval of associated flight conditions;

3. include specific provisions in the control procedures for any critical parts.

(c) The declared production organisation shall establish, as part of their management system for production, an independent function to monitor the compliance of the organisation with the relevant requirements, and compliance with, and the adequacy of, the production management system. This monitoring shall include a system to provide feedback to the person or group of persons referred to in points (c)(1) and (2) of point 21L.A.125 to ensure, as necessary, corrective action.

(d) The declared production organisation shall establish, maintain and keep updated, as part of their management system for production, processes and procedures that ensure the compliance of products that are produced with the applicable design data. The declared production organisation shall make documentary evidence of these processes and procedures available to the competent authority upon request.

(e) The declared production organisation shall have procedures in place to ensure that newly manufactured aircraft are maintained in accordance with the applicable maintenance instructions and are kept in an airworthy condition and, if applicable, that a certificate of release to service is issued for any maintenance that has been completed.

(f) If the declared production organisation holds (an)other organisation certificate(s) issued on the basis of Regulation (CAA) No 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof, the production organisation may integrate the production management system with the management system that is required for the issuance of the other certificate(s).

21L.A.125 Resources of the declared production organisation

The declared production organisation shall ensure that:

(a) the facilities, working conditions, equipment and tools, processes and associated materials, the number and competence of staff, and the general organisation are adequate to discharge its obligations under point 21L.A.127;

(b) with regard to all necessary airworthiness and environmental protection data:

1. it is in receipt of such data from the Agency, and from the declarant of design compliance or the holder of, or the applicant for, the type certificate, or design approval, to determine its conformity with the applicable design data;

2. it has established a procedure to ensure that airworthiness and environmental compatibility data is correctly incorporated into its production data;

3. such data is kept up to date and made available to all personnel who need access to such

data to perform their duties;

(c) with regard to management and staff:

1. an accountable manager has been nominated by the declared production organisation with authority to ensure that, within the organisation, all production is performed to the required standards and that the declared production organisation is continuously in compliance with the requirements of the management system for production referred to in point (a) of point 21L.A.124, and the processes and the procedures identified in point (d) of point 21L.A.124;

2. a person or group of persons has or have been nominated by the accountable manager to ensure that the organisation is in compliance with the requirements of this Subpart, and is (are) identified, together with the extent of their authority. Such a person or group of persons shall be responsible to the accountable manager and have direct access to them. They shall have the appropriate knowledge, background and experience to discharge their responsibilities;

3. staff at all levels have been given appropriate authority to be able to discharge their allocated responsibilities and that there is full and effective coordination within the declared production organisation in respect of airworthiness and environmental compatibility data matters;

4. the organisational structure of the organisation along with the key personnel who are responsible for ensuring that the organisation is in compliance with this Subpart is documented and kept updated;

(d) with regard to certifying staff, authorised by the declared production organisation to sign the documents issued under point 21L.A.126 within the scope of declared production activities:

1. the knowledge, background (including other functions in the organisation), and experience of the certifying staff are appropriate to discharge their allocated responsibilities;

2. certifying staff are provided with evidence of the scope of their authorisation. A list of certifying staff shall be maintained by the declared production organisation.

21L.A.126 Scope of work

(a) A declared production organisation is entitled to show the conformity of the products and parts that are within the scope of this Section and that it has produced within the declared scope of work, with the applicable design data.

(b) A declared production organisation is entitled, for a complete aircraft, after presentation of an aircraft statement of conformity (EASA Form 52B), to apply:

1. for an aircraft that conforms to a type design approved in accordance with Subpart B of Section B of this Annex, for a certificate of airworthiness and a noise certificate;

2. for an aircraft that conforms to a design for which compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, for a restricted certificate of airworthiness and a restricted noise certificate.

(c) A declared production organisation is entitled to issue authorised release certificates (EASA Form 1) for engines, propellers and parts that either conform to:

1. approved design data issued in accordance with Subparts B, D, E or M of Section B of this Annex;

2. declared design data for which design compliance has been declared in accordance with Subparts C, F or N of this Annex;

3. production data based upon all the necessary approved design data as provided by a repair design approval holder.

(d) A declared production organisation is entitled to recommend the conditions for an aircraft that it has produced and for which it has attested conformity with the applicable design data, under which a permit to fly can be issued by the competent authority under Subpart P of Annex I (Part 21).

(e) A declared production organisation is entitled to maintain a new aircraft that it has produced, as necessary to keep it in an airworthy condition, unless Regulation (CAA) No 08/2018 requires the maintenance to be performed under such rules, and to issue a certificate of release to service (EASA Form 53B) in respect of that maintenance.

21L.A.127 Obligations of the declared production organisation

(a) The declared production organisation shall work in accordance with clearly defined procedures, practices and processes.

(b) If the declared production organisation intends to conduct flight tests, then it shall prepare, maintain and keep updated an operations manual that includes a description of the organisation's policies and processes for flight testing. The declared production organisation shall make this manual available to the competent authority upon request.

(c) For completed aircraft, prior to submitting an aircraft statement of conformity (EASA Form 52B) to the competent authority, the declared production organisation shall ensure that the aircraft is in a condition for safe operation and conforms to:

1. the approved type design of a type-certified product issued in accordance with Subpart B of Section B of this Annex, or

2. the design data of an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex.

(d) For products (other than complete aircraft) and parts, the declared production organisation shall ensure prior to issuing an authorised release certificate (EASA Form 1) that the product or part is in a condition for safe operation and conforms to the approved type design of a type-certified product issued in accordance with Subpart B, D, E or M of Section B of this Annex or conforms to the design data of an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C, F or M of this Annex.

(e) For engines, the declared production organisation shall ensure that the completed engine is in compliance with the applicable engine exhaust emissions requirements applicable on the date of production of the engine.

(f) The declared production organisation shall include, in any authorised release certificates (EASA Form 1) that are issued by it, the reference number issued by the competent authority in accordance with point 21L.B.142 for this declared production organisation.

(g) The declared production organisation shall ensure that the organisation records the details of any work that is completed.

(h) The declared production organisation shall provide, to the design holder or the declarant of a declaration of design compliance, continuing airworthiness support for any products or parts that they have produced.

(i) The declared production organisation shall have an archiving system that records the requirements that have been placed on other organisations, such as suppliers and subcontractors. The declared production organisation shall make the archived data available to the competent authority for continuing airworthiness purposes.

(j) For the production of new aircraft, the declared production organisation shall ensure that the aircraft is kept in an airworthy condition and that maintenance is performed, including any necessary repairs in accordance with the applicable design data, prior to the issuance of an aircraft statement of conformity (EASA Form 52B).

(k) Where the declared production organisation issues a certificate of release to service after such maintenance, it shall determine that each completed aircraft has been subjected to the necessary maintenance and is in a condition for safe operation, prior to issuing that certificate.

(l) The declared production organisation shall comply with the requirements in Subpart A of this Annex applicable to a declared production organisation.

21L.A.128 Notification of changes and cessation of activities

The declared production organisation shall notify the competent authority without undue delay of the following:

(a) any changes to the information that has been declared in accordance with point (c) of point 21L.A.123;

(b) any changes to the management system for production that are significant to the showing of conformity or to the airworthiness and environmental compatibility characteristics of the product or part;

(c) the cessation of some of or all the activities covered by the declaration.

SUBPART H – CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS AND RESTRICTED CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS

21L.A.141 Scope

This Subpart establishes the procedure for applying for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness for an aircraft whose design has been certified or declared in accordance with this Annex, and establishes the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those certificates.

21L.A.142 Eligibility

Any natural or legal person under whose name an aircraft is registered or will be registered in a Member State ('Member State of registry') may apply for a certificate of airworthiness or for a restricted certificate of airworthiness for that aircraft under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.143 Application for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness

(a) A natural or legal person shall apply for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness in a form and manner established by the competent authority of the Member State of registry.

(b) A natural or legal person may apply for:

1. a certificate of airworthiness for aircraft which conform to a type certificate that has been issued by the Agency in accordance with Subpart B of Section B of this Annex; or

2. a restricted certificate of airworthiness for aircraft which conform to a declaration of design compliance in accordance with Subpart C of this Annex which is registered by the Agency in accordance with point 21L.B.63 at the time of application.

(c) For a new aircraft that conforms to a type certificate issued by the Agency, the applicant shall include in the application:

1. an aircraft statement of conformity (EASA Form 52 or EASA Form 52B) that is either issued or signed by:

   (i) a production organisation that has declared their production capability under Subpart G of this Annex and has been registered by the competent authority in accordance with point 21L.B.142; or

   (ii) a production organisation approval holder under the privileges of point (b) of point 21.A.163 of Annex I (Part 21);

2. a weight and balance report with a loading schedule;

3. the flight manual if required by the applicable type-certification basis.

(d) For a new aircraft that conforms to a declaration of design compliance which is registered by the Agency, the applicant shall include in the application:

1. an aircraft statement of conformity (EASA Form 52B) that is either issued or signed by:

   (i) a natural or legal person in accordance with Subpart R of this Annex;

   (ii) a production organisation that has declared their production capability under Subpart G of this Annex and has been registered by the competent authority in accordance with point 21L.B.142; or

   (iii) a production organisation approval holder under the privileges of point (d) of point 21.A.163 of Annex I (Part 21);

2. a weight and balance report with a loading schedule;

3. the flight manual if required by the applicable detailed technical specifications for the declaration of design compliance.

(e) For a used aircraft originating from a Member State, the applicant shall include in the application an airworthiness review certificate issued in accordance with Annex I (Part-M) or Annex Vb (Part-ML) to Regulation (CAA) No 08/2018.

(f) For a used aircraft originating from a non-Member State, the applicant shall include in the application:

1. a statement from the competent authority of the State where the aircraft is, or was, registered, reflecting the airworthiness status of the aircraft at the time of transfer;

2. the historical records to establish the production, modification, and maintenance standard of the aircraft;

3. a weight and balance report with a loading schedule;

4. the flight manual;

5. a recommendation for the issuance of a certificate of airworthiness or restricted certificate of

airworthiness and for an airworthiness review certificate pursuant to an airworthiness review in accordance with Annex I (Part-M) to Regulation (CAA) No 08/2018 or an airworthiness review certificate in accordance with Annex Vb (Part-ML) to Regulation (CAA) No 08/2018.

(g) Unless otherwise agreed, the statements referred to in points (c)(1), (d)(1) and (f)(1) shall be issued no more than 60 days before the presentation of the aircraft to the competent authority of the Member State of registry.

21L.A.144 Obligations of the applicant for a certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness

The applicant for a certificate of airworthiness or for a restricted certificate of airworthiness shall:

(a) present the manuals, placards, listings, and instrument markings and other necessary information required by the applicable type-certification basis or by the applicable detailed technical specifications for declarations of design compliance in one or more of the official language(s) of the European Union acceptable to the competent authority of the Member State of registry;

(b) demonstrate that their aircraft is identified in accordance with Subpart Q of this Annex;

(c) arrange for inspections of the competent authority of the Member State of registry to assess whether the aircraft has any non-conformities that could affect the safety of the aircraft.

21L.A.145 Transferability and re-issuance of a certificate of airworthiness and of a restricted certificate of airworthiness within Member States

Where the ownership of an aircraft has changed:

(a) if it remains on the same register, the certificate of airworthiness, or the restricted certificate of airworthiness issued in accordance with Subpart H of Section B of this Annex, shall be transferred together with the aircraft;

(b) if the aircraft is intended to be registered in another Member State, the natural or legal person under whose name the aircraft will be registered shall apply to the competent authority of the new Member State of registry for a new certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness and shall include in this application the former certificate of airworthiness or restricted certificate of airworthiness issued in accordance with Subpart H of Section B of this Annex and a valid airworthiness review certificate issued in accordance with Annex I (Part-M) or Annex Vb (Part-ML) to Regulation (CAA) No 08/2018.

21L.A.146 Continued validity of a certificate of airworthiness and of a restricted certificate of airworthiness

(a) A certificate of airworthiness or a restricted certificate of airworthiness shall remain valid as long as:

1. the aircraft remains on the same register;

2. the certificate has not been surrendered by the holder;

3. the aircraft remains in compliance with the relevant requirements of Regulation (CAA) 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof and with the applicable type design or with the applicable design data of an aircraft for which design compliance has been declared, and with the continuing airworthiness requirements, taking into account the provisions related to the handling of findings as specified under point 21L. B.21;

4. the certificate has not been revoked by the competent authority of the Member State of registry under point 21L. B.22.

(b) Upon surrender or revocation, the certificate shall be returned to the competent authority of the

Member State of registry.

SUBPART I – NOISE CERTIFICATES AND RESTRICTED NOISE CERTIFICATES

21L.A.161 Scope

This Subpart establishes the procedure for applying for a noise certificate or a restricted noise certificate for an aircraft whose design has been certified or declared in accordance with this Annex and establishes the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those certificates.

21L.A.162 Eligibility

Any natural or legal person under whose name an aircraft is registered or will be registered in a Member State may apply for a noise certificate or a restricted noise certificate for that aircraft under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.163 Application

(a) A natural or legal person shall apply for a noise certificate or a restricted noise certificate in a form and manner established by the competent authority of the Member State of registry.

(b) A natural or legal person may apply for:

1. a noise certificate for aircraft which conform to a type certificate that has been issued by the Agency in accordance with Subpart B of Section B of this Annex; or

2. a restricted noise certificate for aircraft which conform to a declaration of design compliance submitted in accordance with Subpart C of this Annex which is registered by the Agency in accordance with point 21L.B.63 at the time of application.

(c) The applicant shall include in the application:

1. with regard to new aircraft:

(i) an aircraft statement of conformity (EASA Form 52 or EASA Form 52B) that is either issued or signed by:

(A) a natural or legal person in accordance with Subpart R of this Annex;

(B) a production organisation that has declared their production capability under Subpart G of this Annex and has been registered by the competent authority in accordance with point 21L.B.142; or

(C) a production organisation approval holder under the privileges of point (b) of point 21.A.163 of Annex I (Part 21);

(ii) the reference to the noise record within the Agency database of noise levels reflecting the noise information determined in accordance with the applicable noise requirements;

2. with regard to used aircraft:

(i) the reference to the noise record within the Agency database of noise levels reflecting the noise information determined in accordance with the applicable noise requirements; and

(ii) the historical records to establish the production, modification, and maintenance standard of the aircraft.

(d) Unless otherwise agreed, the statements referred to in point (c)(1)(i) shall be issued no more than 60 days before the presentation of the aircraft to the competent authority of the Member State of

registry.

21L.A.164 Transferability and re-issuance of noise certificates and restricted noise certificates within Member States

Where the ownership of an aircraft has changed:

(a) if the aircraft remains on the same register, the noise certificate, or the restricted noise certificate issued in accordance with Subpart I of Section B of this Annex, shall be transferred together with the aircraft;

(b) if the aircraft is intended to be registered in another Member State, the natural or legal person under whose name the aircraft will be registered shall apply to the competent authority of the new Member State of registry for a new noise certificate or restricted noise certificate and shall include in this application the former noise certificate or restricted noise certificate issued in accordance with Subpart I of Section B of this Annex.

21L.A.165 Continued validity of a noise certificate and of a restricted noise certificate

(b) A noise certificate or a restricted noise certificate shall remain valid as long as:

1. the aircraft remains on the same register;

2. the certificate has not been surrendered by the holder;

3. the aircraft remains in compliance with the applicable environmental protection requirements of Regulation (CAA) 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof and with the applicable type design or with the applicable design data of an aircraft for which design compliance has been declared, taking into account the provisions related to the handling of findings as specified under point 21L.B.21;

4. the certificate has not been revoked by the competent authority of the Member State of registry under point 21L. B.22.

(c) Upon surrender or revocation, the certificate shall be returned to the competent authority of the Member State of registry.

SUBPART J – DECLARED DESIGN ORGANISATIONS

21L.A.171 Scope

This Subpart establishes:

(a) the procedure for declaring the design capability by natural and legal persons who design products under this Section; and

(b) the rights and obligations of the persons making declarations of design capability referred to in point (a).

21L.A.172 Eligibility

Any natural or legal person ('organisation' in this Subpart) required by point 21L.A.22, point 21L.A.82 or point 21L.A.204 to demonstrate their design capability may declare their capability under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.173 Declaration of design capability

(a) Prior to or at the same time as applying for a design approval under this Section, or prior to

submitting the application for the approval of flight conditions in accordance with point 21.A.710 of Annex I (Part 21) of a product designed by it, whatever comes first, the organisation shall submit a declaration of design capability to the Agency.

(b) The declaration, and any subsequent changes thereto, shall be made in a form and manner established by the Agency.

(c) The declaration shall include the information necessary for the Agency to become familiar with the organisation and the intended scope of work, and shall include at least the following:

1. the registered name of the organisation;

2. the contact details of the organisation's registered address of the principal place of business and, where applicable, of the operating sites of the organisation;

3. the names and contact details of the head of the design organisation;

4. the intended scope of work;

5. a statement confirming that the organisation:

   (i) has a management system for design in accordance with point (a) of point 21L.A.174; and

   (ii) will maintain the management system for design in compliance with this Subpart;

6. a statement confirming that the organisation will adhere to the processes and procedures established in accordance with point (d) of point 21L.A.174;

7. a statement that the organisation agrees to undertake the obligations of a declared design organisation in accordance with point 21L.A.177.

(d) The declaration of design capability shall be submitted to the Agency.

21L.A.174 Management system for design

(a) The declared design organisation shall establish, implement, and maintain a management system for design with clear accountability and lines of responsibility throughout the organisation that:

1. corresponds to the nature and complexity of its activities and the size of the organisation, and takes into account the hazards and associated risks inherent in these activities;

2. is established under the accountability of a single manager nominated as the head of the design organisation according to point (a) of point 21L.A.175.

(b) The declared design organisation shall have, as part of their management system for design, a means to provide design assurance by establishing, implementing and maintaining a system for the control and supervision of the design, and of design changes and repairs, of products. This system shall:

1. include an airworthiness function responsible for ensuring that the designs of products and the designs of changes and repairs thereto comply with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements;

2. establish, implement and maintain an independent function to verify the demonstration of compliance on the basis of which the organisation declares compliance with the applicable type-certification basis and with the applicable environmental protection requirements;

3. specify the manner in which the design assurance system accounts for the acceptability of the parts that are designed or the tasks that are performed by partners or subcontractors according to methods which are the subjects of written procedures.

(c) The declared design organisation shall establish, as part of their management system for design, an independent function to monitor the compliance of the organisation with the relevant requirements, and compliance with, and adequacy of, the management system for design. This monitoring shall include a system to provide feedback to the person or a group of persons referred to in point (b) of point 21L.A.175, and to the accountable manager referred to in point (a) of point 21L.A.175 to ensure, as necessary, corrective action.

(d) The declared design organisation shall establish, maintain and keep updated processes and procedures that ensure the design compliance of products with the applicable type-certification basis, applicable detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements. The declared design organisation shall make documentary evidence of these processes and procedures available to the Agency upon request.

(e) Where any parts or any changes to the products are designed by partner organisations or subcontractors, the processes and procedures in point (d) shall include a description of how the design organisation is able to give, for all parts, the assurance of compliance required by point (b)(2), and shall contain, directly or by cross-reference, descriptions and information on the design activities and organisation of those partners or subcontractors.

(f) If the declared design organisation holds (an)other organisation certificate(s) issued on the basis of Regulation (CAA) 05/2020 and the delegated and implementing acts adopted on the basis thereof, the declared design organisation may integrate the design management system with the management system that is required for the issuance of the other certificate(s).

21L.A.175 Resources of the declared design organisation

(a) The declared design organisation shall nominate a head of the design organisation with the authority for ensuring that, within the organisation, all design activities are performed to the required standards and that the declared design organisation is continuously in compliance with the requirements for the management system for design referred to in points (a) to (c) of point 21L.A.174 and the processes and procedures referred to in point (d) of point 21L.A.174.

(b) The head of the design organisation shall nominate and identify key personnel within the organisation that are responsible for:

1. ensuring that the designs of products and the designs of changes and repairs thereto comply with the applicable type-certification basis, applicable detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements;

2. the independent monitoring of the compliance and adequacy function; and

3. depending on the size of the organisation, any other person or group of persons who is or are needed to ensure that the organisation is in compliance with the requirements of this Section.

(c) The person or group of persons identified in point (b) shall:

1. be responsible to the head of the design organisation and have direct access to them;

2. have the appropriate knowledge, background and experience to discharge their allocated responsibilities.

(d) The declared design organisation shall ensure that:

1. the staff in all technical departments are of sufficient numbers and experience and have been given the appropriate authority to be able to discharge their allocated responsibilities and that these, together with the accommodation, facilities and equipment, are adequate to enable the staff to ensure that the products designed are airworthy and environmentally compatible;

2. there is full and efficient coordination within the declared design organisation in respect of airworthiness and environmental compatibility matters.

(e) The declared design organisation shall document the organisational structure of their organisation, along with the key personnel who are responsible for ensuring that the organisation is in compliance with this Subpart, keep them updated and make them available to the Agency upon request.

21L.A.176 Scope of work

The declared design organisation shall identify the types of design work, the categories of products for which design activities are conducted, and the functions and duties that the organisation performs in regard to the airworthiness and environmental compatibility of products.

21L.A.177 Obligations of the declared design organisation

A declared design organisation shall:

(a) work in accordance with clearly defined procedures, practices and processes;

(b) if the declared design organisation intends to conduct flight testing, maintain and keep updated an operations manual that provides a description of the organisation's policies and processes for flight testing and make this manual available to the Agency upon request;

(c) determine whether the designs of products, including changes and repairs, do not have any unsafe features and comply with the applicable type-certification basis, and with the applicable environmental protection requirements, and provide the Agency with statements/documentation confirming this;

(d) provide the Agency with information or instructions relating to continued airworthiness actions;

(e) comply with the requirements in Subpart A of this Annex applicable to declared design organisations.

21L.A.178 Notification of changes and cessation of activities

The declared design organisation shall notify the Agency without undue delay of the following:

(a) any changes to the information that has been declared in accordance with point (c) of point 21L.A.173;

(b) changes to the management system for design that are significant for the demonstration of compliance of the product designed by them;

(c) the cessation of some or all of the activities covered by the declaration.

SUBPART K – PARTS

21L.A.191 Scope

This Subpart establishes how the compliance of parts with the airworthiness requirements shall be shown.

21L.A.192 Showing of compliance

(a) The showing of compliance with the airworthiness requirements of parts to be installed in a type-certified product or an aircraft for which design compliance has been declared shall be made:

1. in conjunction with the type-certification procedures of Subpart B, D or E of this Annex for the product in which it is to be installed; or

2. in conjunction with the declaration of design compliance procedures of Subpart C or F of this Annex for the product in which it is to be installed; or

3. under the ETSO authorisation procedure of Subpart O of Section A of Annex I (Part 21); or

4. in the case of standard parts, in accordance with officially recognised standards.

(b) In all cases where the approval of a part is explicitly required by Union law or Agency measures, the part shall comply with the applicable ETSO or with the specifications recognised as equivalent by the Agency in the particular case.

21L.A.193 Release of parts for installation

(a) A part or product shall only be installed in a product when it is identified by the holder of a type certificate, supplemental type certificate, design change, repair design approval or with a declaration of design compliance as being suitable for installation, and when it is:

1. in a condition for safe operation;

2. marked in accordance with Subpart Q of this Annex; and

3. accompanied by an authorised release certificate (EASA Form 1) certifying that the item was manufactured in conformity with the applicable design data.

(b) By way of derogation from point (a)(3) and provided that the conditions in point (c) are met, the following parts do not require an authorised release certificate (EASA Form 1) in order to be installed in a type-certified product or in an aircraft for which design compliance has been declared:

1. a standard part;

2. a part that is:

   (i) not life limited, nor part of the primary structure, nor part of the flight controls;

   (ii) identified for installation in the specific aircraft by the holder of a type certificate,

supplemental type certificate, design change, repair design approval or a declaration of design compliance;

(iii) to be installed in an aircraft whose owner has verified compliance with the applicable conditions in (i) and (ii), and has accepted responsibility for this compliance;

3. a part for which the consequences of a non-conformity with its approved design data or declared design data has a negligible safety effect on the product and which is identified as such by the holder of the design approval or the declarant of design compliance in the instructions for continued airworthiness. In order to determine the safety effects of a non-conforming part, the design approval holder or declarant of a declaration of design compliance may establish in the instructions for continued airworthiness specific verification activities to be conducted by the installer of the part on the product;

4. in the case of the embodiment of a standard change as per point 21L.A.102 or a standard repair as per point 21L. A.202, a part for which the consequences of a non-conformity with its design data have a negligible safety effect on the product, and the part is identified as such in the certification specifications for standard changes and standard repairs issued in accordance with point 21.B.70 of Annex I (Part 21). In order to determine the safety effects of a non-conforming part, specific verification activities to be conducted by the person that installs the part in the product may be established in these certification specifications;

5. a part that is exempted from an airworthiness approval in accordance with Regulation (CAA) No 01/2019; and

6. a part that is an item of a higher assembly identified in points (b)(1) to (b)(5).

(c) Parts listed in point (b) are eligible for installation in a type-certified product or in an aircraft for which design compliance has been declared without being accompanied by an EASA Form 1, provided that the installer holds a document issued by the person or organisation that manufactured the part, which declares the name of the part, the part number, and the conformity of the part with its design data, and which contains the date of issuance.

21L.A.201 Scope

This Subpart establishes:

(a) the procedure for applying for the approvals of repair designs to type-certified products;

(b) the rights and obligations of the applicants for, and holders of, those approvals referred to in point (a);

(c) provisions for standard repairs that do not require an approval.

21L.A.202 Standard repairs

(a) Standard repairs are repair designs to a type-certified product approved in accordance with Subpart B of Section B of this Annex and which:

1. follow the design data included in the certification specifications issued by the Agency, containing the acceptable methods, techniques and practices for carrying out and identifying standard repairs, including the associated instructions for continued airworthiness; and

2. are not in conflict with the data of the holder of that type certificate.

(b) Points 21L.A.203 to 21L.A.211 are not applicable to standard repairs.

21L.A.203 Classification of repair designs to a type-certified product

(a) Repair designs to a type-certified product shall be classified as minor or major.

(b) A 'minor repair' is a repair design that has no appreciable effect on the mass, balance, structural strength, reliability, certified noise or emissions level, operational characteristics, or other characteristics affecting the airworthiness or the environmental compatibility of the product.

(c) All other repair designs are 'major repairs'.

(d) The requirements for the approval of minor repair designs are those established in point 21L.A.207.

(e) The requirements for the approval of major repair designs are those established in point 21L.A.208.

21L.A.204 Eligibility

(a) Any natural or legal person who has demonstrated, or is in the process of demonstrating, their design capability in accordance with point 21L.A.23, may apply for the approval of a major repair design to a type-certified product under the conditions laid down in this Subpart.

(b) Any natural or legal person may apply for the approval of a minor repair design to a type-certified product under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.205 Application for the approval of a repair design to a type-certified product

(a) An application for an approval of a repair design to a type-certified product shall be made in a form and manner established by the Agency.

(b) For the approval of a major repair design, the applicant shall include in the application, or submit after the initial application, a compliance demonstration plan:

1. containing a description of the damage and the repair design, identifying the configuration of the type design upon which the repair design is made;

2. identifying all the areas of the type design and the approved manuals that are changed or affected by the repair design;

3. identifying any reinvestigations necessary to demonstrate the compliance of the repair design and the areas affected by the repair design with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, incorporated by reference in, as applicable, either the type certificate or the supplemental type certificate;

4. identifying any proposed amendments to the type-certification basis incorporated by reference in, as applicable, either the type certificate or supplemental type certificate;

5. specifying whether the certification data has been or will be prepared completely by the applicant or on the basis of an arrangement with the owner of the type-certification data.

21L.A.206 Demonstration of compliance

(a) The applicant for the approval of a major repair design shall demonstrate compliance with the applicable type- certification basis and applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.201 and shall provide the Agency with the means by which such compliance has been demonstrated.

(b) The applicant for the approval of a major repair design shall provide the Agency with a recorded justification of the means of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan.

(c) When carrying out testing and inspections to demonstrate compliance in accordance with point (a), the applicant shall have verified and documented this verification prior to carrying out any test:

1. for the test specimen, that:

(i) the materials and processes adequately conform to the specifications for the proposed type design;

(ii) the constituent parts of the products adequately conform to the drawings in the proposed type design;

(iii) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conform to those specified in the proposed type design; and

2. that the test and measuring equipment used for the test were adequate for the test and appropriately calibrated.

(d) The flight testing for the purpose of obtaining an approval of a major repair design shall be conducted in accordance with methods for such flight testing specified by the Agency. The applicant shall make all the flight tests necessary to determine compliance with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

(e) An applicant for the approval of a major repair design shall allow the Agency to:

1. review any data and information related to the demonstration of compliance;

2. witness or carry out any test or inspection conducted for the purpose of the demonstration of compliance; and

3. if it is considered necessary, conduct a physical inspection of the repaired product to verify the compliance of the design with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

(f) Upon completion of the compliance demonstration, the applicant shall declare to the Agency that:

1. they have demonstrated compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with points 21L.B.201, according to the compliance demonstration plan; and

2. no feature or characteristic has been identified that may make the product with the repair design unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

21L.A.207 Requirements for the approval of a minor repair design

In order to be issued with an approval of a minor repair design to a type-certified product, the applicant shall:

(a) demonstrate that the repair design and the areas affected by the repair design comply:

1. with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements incorporated by reference in the type certificate; or

2. if the applicant chooses to, with the certification specifications that are applicable to the product on the date of the application for the approval of the repair design;

(b) declare compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements that apply in accordance with point (a)(1), or with the certification specifications chosen in accordance with point (a)(2), record the justifications of compliance in the compliance documents, and record that no feature or characteristic has been identified that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested;

(c) submit to the Agency the justification of compliance for the repair and the declaration of compliance.

21L.A.208 Requirements for the approval of a major repair design

In order to be issued with an approval of a major repair design to a type-certified product, the applicant shall:

(a) demonstrate that the repair design and the areas affected by the repair design comply with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements as established and notified to the applicant by the Agency in accordance with point 21L.B.201;

(b) demonstrate compliance in accordance with point 21L.A.206;

(c) if the applicant has specified that they provided certification data on the basis of an arrangement with the owner of the type-certification data in accordance with point 21L.A.205(b)(5), demonstrate that the type-certificate holder:

1. has no technical objection to the information submitted under point 21L.A.205; and

2. has agreed to collaborate with the applicant to ensure the discharge of all the

obligations for continued airworthiness of the repaired product through compliance with points 21L.A.28 and 21L.A.88;

(d) demonstrate that there are no unresolved issues from the physical inspection of the first article of that product with the repair design in the final changed configuration carried out by the Agency in accordance with point 21L.A.206(e)(3).

21L.A.209 Approval of a repair design under a privilege

(a) The approval of a repair design that it has designed may be issued by an approved design organisation without an application according to point 21L.A.205 in accordance with the scope of its privileges provided for in points (2) and (5) of point 21.A.263(c) of Annex I (Part 21) instead of the Agency, as recorded in the terms of approval.

(b) When issuing a repair approval in accordance with point (a), the design organisation shall:

1. ensure that all the substantiation data and justifications are available;

2. ensure that the compliance of the change with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements according to point (a) of point 21L.A.207 or point (a) of point 21L.A.208 has been demonstrated and declared in accordance with point 21L.A.206;

3. confirm that it has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements, or with the certification specifications chosen;

   (ii) any feature or characteristic of the repair that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested;

4. limit the approval of a repair to a type certificate to the specific configuration(s) in the type certificate to which the repair relates.

21L.A.210 Obligations of a holder of a repair design approval

The holder of a repair design approval shall:

(a) if they are not the type-certificate or supplemental type-certificate holder, and certification data has been supplied in accordance with 21L.A.205 (b)(5), establish an arrangement with the relevant holder;

(b) provide to the organisation performing the repair all the necessary instructions to install or embody the repair design;

(c) support any production organisation producing parts for the repair design, and ensure that those parts are produced using production data that is based upon the design data that is provided by the repair design approval holder;

(d) ensure that the repair design includes all the necessary instructions and limitations, if a repair design is approved subject to limitations. These instructions and limitations shall be transmitted to the operator by the holder of the repair design approval in accordance with a procedure agreed with the Agency;

(e) undertake the obligations of a repair design approval holder of Subpart A of this Annex.

21L.A.211 Unrepaired damage

Damage to a product, the design of which has been approved in accordance with Section B, may not require a repair design if an evaluation of the airworthiness consequences justifies it. Such an evaluation is to be made by either the Agency or by a design organisation which is appropriately approved in accordance with Subpart J of Section A of Annex I (Part 21), under a procedure accepted by the Agency. If the evaluation concludes that the unrepaired damage requires limitations, those shall be processed in accordance with point (d) of point 21L.A.210.

SUBPART N – DESIGN OF REPAIRS TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.A.221 Scope

This Subpart establishes:

(a) the procedure for declaring the compliance of repair designs to an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex;

(b) the rights and obligations of the declarant making a declaration of compliance of the change referred to in point (a);

(c) provisions regarding the standard repairs that do not require a declaration of design compliance.

21L.A.222 Standard repairs

(a) Standard repairs are repair designs to an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex and which:

1. follow the design data included in the certification specifications issued by the Agency, containing the acceptable methods, techniques and practices for carrying out and identifying standard repairs, including the associated instructions for continued airworthiness; and

2. are not in conflict with the design data covered by the declaration of aircraft design compliance made in accordance with Subpart C of this Annex.

(b) Points 21L.A.223 to 21L.A.229 are not applicable to standard repairs.

21L.A.223 Classification of repair designs to an aircraft for which design compliance has been declared

(a) Repair designs to an aircraft which was subject to a declaration made in accordance with Subpart C of this Annex shall be classified as either a major or minor, using the criteria laid down in points (b) and (c) of 21L.A.203.

(b) The design compliance of a minor repair design shall be declared in accordance with point 21L.A.225.

(c) The design compliance of a major repair design shall be declared in accordance with point 21L.A.226.

21L.A.224 Eligibility

(a) A declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex may declare compliance of a minor repair design of that aircraft under the conditions laid down in this Subpart. In addition, such a declaration of compliance may be also made, under the conditions laid down in this Subpart, by a design organisation approved in accordance with point (c)(3) of point 21.A.263 of Annex I (Part 21).

(b) Only the declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex may declare the compliance of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, under the conditions laid down in this Subpart.

(c) By derogation from point (b), if the declarant who made a declaration of aircraft design compliance in accordance with Subpart C of this Annex is no longer active or is unresponsive to requests for repair designs, the compliance of a changed aircraft design may also be declared in accordance with Subpart C of this Annex by a design organisation approved in accordance with point (c)(2) of point 21.A.263 of Annex I (Part 21) within the scope of their terms of approval, or by any other natural or legal person who is able to undertake the obligations laid down in point 21L.A.47 with respect to that changed aircraft.

21L.A.225 Declaration of design compliance for minor repair designs

(a) Prior to incorporating or embodying or agreeing with a production organisation to incorporate or embody a minor repair design to an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, the declarant or the organisation that has designed the minor repair shall declare that the minor repair design complies with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which compliance had been declared according to point 21L.A.43.

(b) The declaration of design compliance shall be made in a form and manner established by the Agency.

(c) The declarant or the organisation that has designed the minor change shall maintain a register of minor repair designs to aircraft for which design compliance has been declared, and make any declaration made in accordance with point (a) available to the Agency upon request.

21L.A.226 Declaration of design compliance of major repair designs

(a) Prior to incorporating or embodying or agreeing with a production organisation to incorporate or embody a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared in accordance with Subpart C of this Annex, the declarant shall declare that the design of the major repair complies with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which compliance had been declared according to point 21L.A.43.

(b) The declaration of design compliance shall be made in a form and manner established by the Agency.

(c) The declaration shall contain at least the following information:

1. the name of the person submitting the declaration, and their address/place of business;

2. the declaration reference number of the aircraft to which the major repair design relates;

3. a unique reference for identifying the major repair design;

4. indication of the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which the compliance of the aircraft had been declared by the declarant according to point 21L.A.43;

5. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that the design of the major repair is in compliance with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements referred to in point (4), according to the compliance demonstration plan referred to in point (d)(3);

6. a signed statement made under the sole responsibility of the person making the declaration that no features or characteristics have been identified by that person that may make the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

7. a description of the damage and the repair design identifying the configuration of the type design upon which the repair is made;

8. identification of all the areas of the type design and the approved manuals that are changed or affected by the repair design.

(d) The declarant that designs a major repair shall submit the declaration referred to in point (c) to the Agency. Together with this declaration, the declarant shall provide to the Agency:

1. a description of the major repair;

2. basic data about the major repair, including the operating characteristics, design features and any limitations;

3. a compliance demonstration plan detailing the means for compliance demonstration that was followed during the compliance demonstration;

4. recorded justifications of compliance within compliance data obtained from the compliance activities that have been conducted according to the compliance demonstration plan;

5. the means by which compliance with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements with which the declarant had declared that aircraft compliance according to point 21L.
A.43 has been demonstrated;

6. where compliance is demonstrated by carrying out tests, a recorded justification of the conformity of the test articles and equipment, demonstrating:

(i) for the test specimen, that:

(A) the materials and processes adequately conformed to the specifications for the design;

(B) the constituent parts of the products adequately conformed to the drawings in the design; and

(C) the manufacturing processes, construction and assembly adequately conformed to those specified in the design;

(ii) that the test and measuring equipment used for the tests were adequate for the tests and appropriately calibrated;

7. reports, results of inspections or tests that the declarant found necessary to determine that the aircraft complies with the detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements.

(e) The declaration of a major repair to a declaration of design compliance shall be limited to the specific configuration(s) in the declaration of design compliance to which the change relates.

21L.A.227 Compliance activities for declaring compliance of a major repair design

Prior to making a declaration of compliance in accordance with point 21L.A.226, the declarant shall, for that specific design:

(a) establish a compliance demonstration plan detailing the means for compliance demonstration that shall be followed during the compliance demonstration. This document shall be updated as necessary;

(b) record the justification of compliance within compliance documents according to the compliance demonstration plan;

(c) perform testing and inspections as necessary in accordance with the compliance demonstration plan;

(d) ensure and record the conformity of the test articles and equipment and ensure that the test specimen conforms to the specifications, drawings, manufacturing processes, construction and assembly means in the design;

(e) ensure that the test and measuring equipment to be used for testing are adequate for testing and appropriately calibrated;

(f) allow the Agency to conduct or participate in any inspections or tests of aircraft in the final or suitably mature design and production configuration that are necessary to determine that the product with the repair design has no feature or characteristic that makes the aircraft unsafe or environmentally incompatible for the intended use;

(g) carry out flight testing, in accordance with the flight conditions for such flight testing specified by the Agency, as necessary in order to determine that the aircraft complies with the applicable detailed technical specifications and the applicable environmental protection requirements.

21L.A.228 Obligations of the declarant of a declaration of design compliance of a repair design

The declarant of a declaration of design compliance shall:

(a) for minor repair designs maintain a register of those declarations and shall make those declarations available to the Agency upon request;

(b) provide to the organisation performing the repair all the necessary instructions to install or embody the repair design;

(c) support any production organisation producing parts for the repair design, and ensure that those parts are produced using production data that is based upon the design data that is provided by the declarant;

(d) if a repair design is declared subject to limitations, transmit these limitations to the operator using a documented procedure that is made available to the Agency upon request;

(e) undertake the obligations of a declarant of design compliance of a repair design of Subpart A of this Annex.

21L.A.229 Unrepaired damage

The declarant of design compliance of an aircraft in accordance with Subpart C of this Annex or an approved design organisation with privileges provided in accordance with point (c)(3) of point 21.A.263 of Annex I (Part 21) and with the appropriate scope of approval shall conduct an evaluation of the airworthiness and environmental compatibility consequences of any damage to such aircraft that is left unrepaired and that is not covered by previously declared data. Any necessary limitations shall be processed in accordance with point (d) of point 21L.A.228.

SUBPART O – EUROPEAN TECHNICAL STANDARD ORDER AUTHORISATIONS

(Reserved)

SUBPART P – PERMIT TO FLY

21L.A.241 Permit to fly and flight conditions

(a) The procedures for applying for the issuance of permits to fly and related flight conditions for aircraft within the scope of this Annex shall be those established in Subpart P of Section A of Annex I (Part 21) and those established in points
(b) and (c) of point 21L.A.241.

(b) When applying for a permit to fly in accordance with point 21.A.707 of Annex I (Part 21), the applicant shall arrange for the competent authority to conduct a conformity inspection of the aircraft when the application for a permit to fly relates to:

1. the demonstration of compliance activities in point 21L.A.25 for an aircraft which is, or is intended to be, type- certified;

2. the demonstration of compliance activities in point 21L.A.44 for an aircraft for which design compliance is, or is intended to be, declared.

(c) When applying for flight conditions in accordance with point 21.A.709 of Annex I (Part 21), the applicant shall arrange for the Agency:

1. to physically inspect and assess the aircraft if the flight conditions are related to the demonstration of compliance to support a declaration of design compliance in point 21L.A.44 and if requested by the Agency during the demonstration of compliance activities as referred to in point (b) of point 21L.B.121 and point (c) of point 21L. B.203; or

2. to physically inspect and assess the aircraft and to conduct a critical design review if the flight conditions are related to the demonstration of compliance associated with the certification of the design in point 21L.A.25 and if requested by the Agency in point 21L.B.83, point 21L.B.102 and point 21L.B.203.

SUBPART Q – IDENTIFICATION OF PRODUCTS AND PARTS

21L.A.251 Scope

This Subpart establishes the requirements for the identification of products and parts designed and produced under this Annex.

21L.A.252 Design of markings

(a) The holder of a type certificate, supplemental type certificate, approval of a change to type certificate or approval of a repair design, or the declarant of a declaration of design compliance shall specify in the design data the marking of products and parts designed in accordance with this Annex.

(b) The specifications of the marking shall include the following information:

1. for products:

   (i) the name of the production organisation;

   (ii) the product designation;

   (iii) the serial number of the product;

   (iv) any other information appropriate to identify the product;

2. for parts:

   (i) a name, trademark, or symbol identifying the production organisation;

   (ii) the part number;

   (iii) the serial number, in cases where a part to be fitted on a product has been identified as a critical part.

(c) The specification of parts in accordance with point (ii) of point (b)(2) shall include the letter '(R)' at the end of the part number when:

1. the part is from a design subject to a declaration of design compliance in accordance with Subpart C of this Annex;

2. the part is to be released on an EASA Form 1 in accordance with point (a) of point 21L.A.193; and

3. the part has been produced in accordance with Subpart R of this Annex.

21L.A.253 Identification of products

(a) Any natural or legal person who produces products under Subpart G of Section A of Annex I (Part 21) or under Subpart G or R of this Annex for which the design has been approved or declared in accordance with this Annex shall identify that product as specified in accordance with 21L.A.252 by means of a fireproof marking on a fireproof plate.

(b) The identification plate shall be secured in such a manner that it is accessible and legible, and will not likely be defaced or removed during normal service, or lost or destroyed in an accident, and in the case of a propeller, propeller blade, or propeller hub, placed on a non-critical surface of the item.

(c) For manned balloons, the identification plate shall be secured to the balloon envelope and shall be located, if practicable, where it is legible to the operator when the balloon is inflated. In addition, the basket, load frame assembly and any heater assembly shall be permanently and legibly marked with the name of the production organisation, part number, or its equivalent, and the serial number, or its equivalent.

21L.A.254 Handling of identification data

(a) Any natural or legal person performing maintenance work in accordance with Regulation (CAA) No 08/2018 may, in accordance with methods, techniques and practices established by the Agency:

1. remove, change, or place the identification information referred to in point 21L.A.253; or

2. remove or install an identification plate referred to in point 21L.A.253, when necessary during maintenance operations.

(b) Unless for the purposes stated in point (a) of point 21L.A.254, no person shall remove, change, or place the identification information referred to in point (a) of point 21L.A.253.

(c) Unless for the purposes stated in point (a) of point 21L.A.254, no person shall remove or install any identification plate referred to in point (a) of point 21L.A.253.

(d) No person shall install an identification plate removed in accordance with point (a)(2) on any aircraft, engine, propeller, propeller blade, or propeller hub other than the one from which it was removed.

21L.A.255 Identification of parts

Any natural or legal person who produces parts under Subpart G of Section A of Annex I (Part 21) or under Subpart G or R of this Annex for a product for which the design has been approved or declared in accordance with this Annex shall permanently and legibly mark that part as specified in accordance with point 21L.A.252.

SUBPART R – STATEMENT OF CONFORMITY FOR AIRCRAFT AND AUTHORISED RELEASE CERTIFICATE (EASA FORM 1) FOR ENGINES AND PROPELLERS, OR PARTS THEREOF, WHICH CONFORM TO A DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE

21L.A.271 Scope

This Subpart establishes the procedures for the issuance of statements of conformity for aircraft (EASA Form 52B) and authorised release certificates (EASA Form 1) for engines and propellers, or parts thereof, that have been produced in conformity with the design data of a declaration of design compliance, and the rights and obligations of the declarant.

21L.A.272 Eligibility

Any natural or legal person who is granted access to the applicable design data and is able to undertake the obligations stated in point 21L.A.275 may issue a statement of conformity (EASA Form 52B) for an aircraft or an authorised release certificate (EASA Form 1) for an engine or propeller, or a part thereof, under the conditions laid down in this Subpart.

21L.A.273 Production control system

A natural or legal person issuing a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1) with the applicable declared design data of an aircraft, engine or propeller, or a part thereof, that they have produced, shall establish, implement and maintain a system for controlling production that:

(a) includes processes and procedures that ensure that the aircraft, engine or propeller, and any part thereof, conforms with the applicable declared design data;

(b) ensures that each statement of conformity (EASA Form 52B) or authorised release certificate (EASA Form 1) is only signed by authorised persons;

(c) if flight tests are necessary within the scope of production, has processes in place that ensure that any flight tests are conducted in a safe manner;

(d) ensures that the natural or legal person is in receipt of all the necessary airworthiness and environmental compatibility data to determine conformity;

(e) has procedures in place that ensure that the airworthiness and environmental compatibility data is correctly incorporated in its production data, kept up to date and made available to all the personnel who need access to such data to perform their duties;

(f) includes an inspection system that ensures that any aircraft, engine or propeller, and any part thereof, that are produced by the natural or legal person including their partners, or are supplied from or subcontracted to outside parties, conform with the applicable declared design data and are in a condition for safe operation;

(g) includes an archiving system that records the requirements that have been placed on other organisations such as suppliers and subcontractors. The archived data shall be made available to the competent authority for continuing airworthiness purposes;

(h) ensures that the maintenance of a newly manufactured aircraft is conducted in accordance with the applicable maintenance instructions and that the aircraft is kept in an airworthy condition, and if applicable, a certificate of release to service is issued for any maintenance that has been completed;

(i) includes an internal occurrence reporting system in the interest of safety, to enable the collection and assessment of the occurrence reports collected in accordance with point 21L.A.3 in order to identify adverse trends or to address deficiencies, and to extract reportable occurrences. This system shall include the evaluation of relevant information relating to occurrences and the promulgation of the related information.

21L.A.274 Issuance of a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1)

(a) When issuing a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1), the natural or legal person shall include all of the following:

1. a statement that the aircraft, engine or propeller, or any part thereof, conforms to the applicable declared design data and is in a condition for safe operation;

2. for each aircraft, a statement that the aircraft has been ground- and flight-checked;

3. for each engine or variable pitch propeller, a statement that the engine or variable pitch propeller has been subjected to a final functional test;

4. if applicable, a statement that the completed engine is in compliance with the applicable engine exhaust emissions requirements in force on the date of production of the engine.

(b) The natural or legal person shall issue a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1) upon:

1. the initial transfer of the ownership of the aircraft, engine or propeller, or parts thereof; or

2. for aircraft, the application for the issue of the restricted certificate of airworthiness for the aircraft.

21L.A.275 Obligations of a natural or legal person issuing a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1)

The natural or legal person issuing a statement of conformity (EASA Form 52B) or an authorised release certificate (EASA Form 1) shall:

(a) inform the competent authority that they intend to produce an aircraft, engine or propeller, or a part thereof, in conformity with the design data of a declaration of design compliance and that they will issue statements of conformity (EASA Form 52B) or authorised release certificates (EASA Form 1) in accordance with this Subpart;

(b) ensure that the details of any completed work are recorded;

(c) maintain, at the place of production, the technical data and drawings necessary to determine whether the aircraft, engine or propeller, or a part thereof, conforms to the applicable declared design data;

(d) provide continuing airworthiness support to the declarant of a declaration of design compliance for any aircraft, engine or propeller, or a part thereof, that they have produced;

(e) for new aircraft that they have produced, ensure that the aircraft is kept in an airworthy condition and that maintenance is performed, unless Regulation (CAA) No 08/2018 requires the maintenance to be performed under such rules, including any necessary repairs in accordance with the applicable design data prior to the issuance of an aircraft statement of conformity (EASA Form 52B);

(f) when issuing a certificate of release to service after such maintenance, determine that each completed aircraft has been subjected to the necessary maintenance and is in a condition for safe operation, prior to issuing the certificate;

(g) undertake the obligations of a natural or legal person issuing statements of conformity (EASA Form 52B) or authorised release certificates (EASA Form 1) of Subpart A of this Annex;

(h) inform the competent authority about the cessation of their activities under this Subpart.

SECTION B

PROCEDURES FOR COMPETENT AUTHORITIES

SUBPART A – GENERAL PROVISIONS

(reserved)

SUBPART B – TYPE CERTIFICATES

21L.B.41 Certification specifications

The Agency, in accordance with Article 76(3) of Regulation (CAA) 05/2020, shall issue certification specifications and other detailed specifications, including certification specifications for airworthiness, and environmental compatibility that competent authorities, organisations and personnel may use to demonstrate the compliance of products and parts with the relevant essential requirements set out in Annexes II, IV and V to that Regulation, as well as with those for environmental protection set out in Article 9(2) of and Annex III to that Regulation. Such specifications shall be sufficiently detailed and specific to indicate to applicants the conditions under which certificates are to be issued, amended or supplemented.

21L.B.42 Initial investigation

(a) Upon receiving an application for a type certificate under this Annex, the Agency shall verify whether the product is within the scope established in point 21L.A.21 and whether the applicant is eligible in accordance with point 21L.
A.22 to apply for a type certificate for the product.

(b) When the conditions of point (a) are not fulfilled, the Agency shall reject the application.

21L.B.43 Type-certification basis for a type certificate

(a) The Agency shall establish the type-certification basis and notify it to the applicant. The type-certification basis shall consist of:

1. the certification specifications for airworthiness designated by the Agency from those applicable to the product at the date of application for that certificate, unless:

   (i) the applicant chooses to comply with certification specifications which became applicable after the date of the application; if an applicant chooses to comply with a certification specification which became applicable after the date of the application, the Agency shall include in the type-certification basis any other certification specification that is directly related; or

   (ii) the Agency accepts any alternative to a designated certification specification that cannot be complied with, for which compensating factors have been found that provide an equivalent level of safety; or

   (iii) the Agency accepts or prescribes other means that demonstrate compliance with the essential requirements of Annex II to Regulation (CAA) No 05/2020;

2. any special condition prescribed by the Agency in accordance with point 21L.B.44(a).

(b) The Agency may amend the type-certification basis at any point before the issuance of the type certificate if it has determined that experience from other similar products in service, or products that have similar design features, has shown that unsafe conditions may develop, and the type-certification basis that was established and notified to the applicant does not address this unsafe condition.

21L.B.44 Special conditions

(a) The Agency shall prescribe special detailed technical specifications, named 'special conditions', for a product if the related certification specifications do not contain adequate or appropriate safety standards for the product because:

1. the product has novel or unusual design features relative to the design practices on

which the applicable certification specifications are based;

2. the intended use of the product is unconventional; or

3. experience from other similar products in service or products having similar design features or newly identified hazards have shown that unsafe conditions may develop.

(b) Special conditions contain such safety standards as the Agency finds necessary in order to establish a level of safety equivalent to that of the applicable certification specifications.

21L.B.45 Designation of the applicable environmental protection requirements for a type certificate

The Agency shall designate and notify to the applicant for a type certificate for an aircraft or for an engine, the applicable environmental requirements in accordance with point 21.B.85 of Annex I (Part 21).

21L.B.46 Investigation

Upon receiving an application for a type certificate under this Annex, the Agency shall:

(a) conduct a review of the initial compliance demonstration plan and any subsequent update provided by the applicant in order to establish the completeness of the plan and the appropriateness of the proposed means and methods of demonstrating compliance with the type-certification basis established in accordance with point 21L.B.43 and with the applicable environmental protection requirements designated in accordance with point 21L.B.45; if the compliance demonstration plan is incomplete or the means and methods are not appropriate to achieve compliance demonstration, the Agency shall inform the applicant and request an amendment of it;

(b) when satisfied that the compliance demonstration plan provided is appropriate so that the applicant can demonstrate compliance, approve the compliance demonstration plan and any subsequent updates of the compliance demonstration plan;

(c) after receiving the declaration of compliance in accordance with point (f) of point 21L.A.25, conduct a physical inspection and assessment of the first article of that product in the final configuration, taking into consideration the critical design review carried out in accordance with point (a) of point 21L.B.242, in order to verify the compliance of the product with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements; the Agency shall verify the compliance of the product, considering the likelihood of an unidentified non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements, and the potential impact of that non-compliance on the safety or environmental compatibility of the product;

(d) if during the establishment of the type-certification basis, designation of the applicable environmental protection requirements or during the review of the compliance demonstration plan the Agency determines that the product design contains any element for which an unidentified non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements may have an adverse impact on the safety or environmental compatibility of the product, the Agency shall determine which investigations are necessary in addition to those described in point (c) in order to verify the compliance demonstration; the Agency shall notify the applicant of any additional investigations and which elements of the design would be subject to those investigations.

21L.B.47 Issuance of a type certificate

(a) The Agency shall issue without undue delay an aircraft, engine or propeller type certificate, provided that:

1. the applicant has complied with point 21L.A.27;

2. the Agency, through the investigation carried out pursuant to point 21L.B.46, has not found any non-compliance with the type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements;

3. there are no unresolved issues from the investigation carried out pursuant to point (c) of point 21L.B.46 of that product in the final configuration;

4. no feature or characteristic has been identified that may make the product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which the certification is requested.

(b) The type certificate shall include:

1. the type design;

2. the operating limitations;

3. the instructions for continued airworthiness;

4. the type certificate data sheet for airworthiness and, if applicable, the record of engine exhaust emissions compliance;

5. the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements with which the Agency records compliance;

6. if applicable, the type certificate data sheet for noise; and

7. any other conditions or limitations prescribed for the product in the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements.

21L.B.48 Continuing airworthiness oversight of products for which a type certificate has been issued

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

21L.B.49 Transfer of a type certificate

(a) When the Agency receives an application for verification of whether a type certificate can be transferred by its holder in accordance with point 21L.A.29 or when the Agency considers a request to adopt a type certificate in accordance with point 21L.A.29, the Agency shall verify corresponding to points 21L.B.42 and 21L.B.46 whether the transferee is eligible to be a type-certificate holder in accordance with point 21L.A.22 and is able to undertake the obligations of a type-certificate holder under point 21L.A.28.

(b) When the Agency concludes that the conditions referred to in point (a) are met by the transferee, it shall inform the type-certificate holder or the natural or legal person requesting to adopt a type certificate that a transfer of the type certificate to that natural or legal person is accepted by the Agency.

SUBPART C – DECLARATIONS OF DESIGN COMPLIANCE

21L.B.61 Detailed technical specifications and applicable environmental protection requirements for declarations of product design compliance

(a) The Agency, in accordance with Article 76(3) of Regulation (CAA) No. 05/2020, shall establish and make available the detailed technical specifications that natural and legal persons can use to demonstrate compliance with the relevant essential requirements set out in Annex II to that Regulation when declaring compliance of the aircraft design in accordance with Subpart C of Section A of this Annex.

(b) The detailed technical specifications referred to in point (a) shall provide design standards which reflect the state of the art and best design practices, and which build on the best available experience and scientific and technical progress, and on the best available evidence and analysis of aircraft design, for aircraft that are within the scope established under point 21L.A.41. These detailed technical specifications may include or refer to:

1. certification specifications established by the Agency in accordance with point 21.B.70 of Annex I (Part 21) for the airworthiness of the aircraft design;

2. special conditions that have been prescribed by the Agency in accordance with point 21.B.75 of Annex I (Part 21) or point 21L.B.44 for other aircraft and which are of a general nature;

3. detailed technical standards developed by standardisation and other industry bodies.

(c) For the purposes of ensuring the environmental compatibility of the design, the Agency shall establish and make available the environmental protection requirements to be used as the basis for the declaration of design compliance, which shall include:

1. environmental protection requirements for the relevant product categories as contained in Annex 16 to the Convention on International Civil Aviation, Volumes I to III, at an amendment level referred to in Article 9(2) of Regulation (CAA)No. 05/2020; for this purpose, the references to:

   (i) the date of application for a type certificate contained in those volumes shall be understood as references to the date on which the declaration of design compliance is made by the declarant; and

   (ii) the certification requirements contained in those volumes shall be understood as requirements for the declaration of design compliance.

2. [reserved]

21L.B.62 Initial oversight investigation

(a) Upon receiving a declaration of design compliance, the Agency shall verify that the aircraft is within the scope of Subpart C of Section A of this Annex and that the declaration contains all the information specified in point 21L.A.43. The Agency shall acknowledge the receipt of the declaration, including the assignment of an individual declaration of design compliance reference number to the declarant for that aircraft configuration.

(b) The Agency shall conduct a physical inspection and assessment of the first article of that aircraft in the final configuration, taking into consideration the safety review carried out in accordance with point (a)(2) of point 21L.

B.242. If the Agency finds evidence, in the declaration or through the physical inspection and assessment carried out in accordance with the first sentence, indicating that the aircraft could be incapable of conducting a safe flight or could be environmentally incompatible during in-service operations, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21.

21L.B.63 Registration of a declaration of design compliance

The Agency shall register a declaration of design compliance for an aircraft provided that:

(a) the declarant has declared compliance in accordance with point (a) of point 21L.A.43;

(b) the declarant has provided to the Agency the documents required in accordance with point (c) of point 21L.A.43;

(c) the declarant has made a commitment that the obligations in accordance with point 21L.A.47 will be undertaken;

(d) there are no unresolved findings from the physical inspection and assessment of the first article of the aircraft in the final configuration carried out in accordance with point (b) of point 21L.B.62.

21L.B.64 Continuing airworthiness oversight of aircraft for which design compliance has been declared

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance with the applicable detailed technical specifications or the applicable environmental protection requirements, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

SUBPART D – CHANGES TO TYPE CERTIFICATES

21L.B.81 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a major change to a type certificate

(a) The Agency shall establish the type-certification basis for a major change to a type certificate and notify it to the applicant.

(b) For a major change to a type certificate and the areas affected by the change, the type-certification basis shall consist of the certification specifications incorporated by reference in the type certificate, unless:

1. the Agency finds that the certification specifications referenced in the type certificate do not provide adequate standards with respect to the proposed change, therefore the change and the areas affected by the change shall also comply with any special conditions, and amendments to those special conditions, prescribed by the Agency in accordance with point 21L.B.44, to provide a level of safety equivalent to that established by the certification specifications applicable on the date of the application for the change;

2. an applicant chooses to comply with a certification specification set out in an amendment that is applicable on the date of the application for the change.

(c) The Agency shall designate the applicable environmental protection requirements for the major change to a type certificate in accordance with point 21.B.85 of Annex I (Part 21) and notify them to the applicant.

21L.B.82 Investigation and issuance of an approval of a minor change to a type certificate

(a) Upon receiving an application for the approval of a minor change to a type certificate under this Annex, the Agency shall approve the minor change when:

1. the applicant has provided the substantiation data and justifications, and has demonstrated and declared the compliance of the change with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, or with the certification specifications chosen in accordance with point 21L.A.67;

2. the Agency, through its verification of the demonstration of compliance, taking into account the design features, complexity and overall criticality of the design or technology, as well as previous experience of design activities with the applicant, has not found:

(i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements, or with the certification specifications chosen;

(ii) any feature or characteristic of the change that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

(b) An approval of a minor change to a type certificate shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the change relates.

21L.B.83 Investigation of a major change to a type certificate

Upon receiving an application for a major change to a type certificate under this Annex, the Agency shall:

(a) conduct a review of the initial compliance demonstration plan and any subsequent update provided by the applicant in order to establish the completeness of the plan and the appropriateness of the proposed means and methods of demonstrating compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements established and designated in accordance with point 21L.B.81; if the compliance demonstration plan is incomplete or the means and methods are not appropriate to achieve compliance demonstration, the Agency shall inform the applicant and request an amendment of it;

(b) when satisfied that the compliance demonstration plan provided is appropriate so that the applicant can demonstrate compliance, approve the compliance demonstration plan and also approve any subsequent updates of the compliance demonstration plan;

(c) determine the likelihood of an unidentified non-compliance of the major change with the type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements, and the potential impact of that non-compliance on the safety or environmental compatibility of the product, and determine on that basis whether a physical inspection and assessment of the first article of that product in the final changed configuration is necessary in order to verify the compliance of the product with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, taking into consideration the critical design review if carried out in accordance with point (a)(3) of point 21L.B.242; the Agency shall notify the applicant before conducting this inspection and assessment;

(d) if during the establishment of the type-certification basis, the designation of the applicable environmental protection requirements or during the review of the compliance demonstration plan, the Agency determines that the design of the major change contains any element for which an unidentified non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements may have an adverse impact on the safety or environmental compatibility of the changed product, the Agency shall determine which investigations are

necessary in addition to those of point (c) in order to verify the compliance demonstration; the Agency shall notify the applicant of those additional investigations and which elements of the design would be subject to investigation.

21L.B.84 Issuance of an approval of a major change to a type certificate

(a) The Agency shall approve the major change when:

1. the applicant has demonstrated that the change and the areas affected by the change comply with the type- certification basis and the applicable environmental protection requirements, as established and designated by the Agency in accordance with point 21L.B.81;

2. the applicant has demonstrated and declared compliance in accordance with point (f) of point 21L.A.66;

3. the Agency through its verification of the demonstration of compliance has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements;

   (ii) any feature or characteristic of the change that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

(b) An approval of a major change to a type certificate shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the change relates.

21L.B.85 Continuing airworthiness oversight of changed products for which a type certificate has been issued

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements of a product for which a change to a type certificate has been approved, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

SUBPART E – SUPPLEMENTAL TYPE CERTIFICATES

21L.B.101 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a supplemental type certificate

(a) The Agency shall establish the type-certification basis for a supplemental type certificate and notify it to the applicant.

(b) For major changes to a type certificate in the form of a supplemental type certificate, the type-certification basis for the areas affected by the change shall be that which is incorporated by reference in the type certificate, unless:

1. the Agency finds that the certification specifications referenced in the type certificate do not provide adequate standards with respect to the proposed change, therefore the change and the areas affected by the change shall also comply with any special conditions, and amendments to those special conditions, prescribed by the Agency in accordance with point 21L.B.44, to provide a level of safety equivalent to that established by the certification specifications

applicable on the date of the application for the change;

2. an applicant chooses to comply with a certification specification set out in an amendment that is applicable on the date of the application for the change.

(c) The Agency shall designate the applicable environmental protection requirements for a major change to a type certificate in accordance with point 21.A.85 of Annex I (Part 21) and notify them to the applicant.

21L.B.102 Investigation

Upon receiving an application for a supplemental type certificate under this Annex, the Agency shall:

(a) conduct a review of the initial compliance demonstration plan and any subsequent update provided by the applicant in order to establish the completeness of the plan and the appropriateness of the proposed means and methods of demonstrating compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements established and designated in accordance with point 21L.B.101; if the compliance demonstration plan is incomplete or the means and methods are not appropriate to achieve compliance demonstration, the Agency shall inform the applicant and request an amendment of it;

(b) when satisfied that the compliance demonstration plan provided is appropriate so that the applicant can demonstrate compliance, approve the compliance demonstration plan and any subsequent updates of the compliance demonstration plan;

(c) determine the likelihood of an unidentified non-compliance of the major change with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements, and the potential impact of that non-compliance on the safety or environmental compatibility of the product, and determine on that basis whether a physical inspection and assessment of the first article of that product in the final changed configuration is necessary in order to verify the compliance of the product with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements, taking into consideration the critical design review if carried out in accordance with point (a) of point 21L.B.242; the Agency shall notify the applicant before conducting this inspection and assessment;

(d) if during the establishment of the type-certification basis, the designation of the applicable environmental protection requirements or during the review of the compliance demonstration plan, the Agency determines that the major change to the design contains any element for which an unidentified non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements may have an adverse impact on the safety or environmental compatibility of the changed product, the Agency shall determine which investigations are necessary in addition to those of point (c) in order to verify the compliance demonstration; the Agency shall notify the applicant of those additional investigations and which elements of the design would be subject to this investigation.

21L.B.103 Issuance of a supplemental type certificate

(a) Upon receiving an application for a supplemental type certificate under this Annex, the Agency shall issue a supplemental type certificate when:

1. the applicant has demonstrated that the change and the areas affected by the change comply with the type- certification basis and the applicable environmental protection requirements, as established and designated by the Agency in accordance with point 21L.B.101;

2. the applicant has demonstrated and declared compliance in accordance with point (f) of point 21L.A.85;

3. the owner of the type-certificate data, if the applicant has specified in accordance with point (b)(2) of 21L.A.84 that the certification data has been provided on the basis of an arrangement with the owner of the type-certificate data, has:

   (i) no technical objection to the information submitted under point (a)(2) of point 21L.B.103; and

   (ii) agreed to collaborate with the holder of the repair design approval to discharge all the obligations for the continued airworthiness of the product with the repair design through compliance with point 21L.A.88;

4. the Agency, through its verification of the demonstration of compliance, has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, the applicable environmental protection requirements;

   (ii) any feature or characteristic of the change that may make the changed product unsafe or environmentally incompatible for the uses for which certification is requested.

(b) A supplemental type certificate shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the related major change relates.

21L.B.104 Continuing airworthiness oversight of products for which a supplemental type certificate has been issued

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance with the type-certification basis or the applicable environmental protection requirements of a product for which a supplemental type certificate has been issued, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

SUBPART F – CHANGES TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.B.121 Initial oversight investigation of a declaration of design compliance of a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared

(a) Upon receiving a declaration of design compliance for a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared, the Agency shall verify that the change is within the scope of point 21L.A.101 and that the declaration contains all the information specified in point 21L.A.107. The Agency shall acknowledge the receipt of the declaration, including the assignment of an individual declaration of design compliance reference number to the declarant.

(b) The Agency shall assess, based upon the risk of a non-compliance leading to a design that is not capable of safe flight or being environmentally incompatible, whether a physical inspection and assessment of the changed product is needed, and subsequently inform the declarant if that is the case. This assessment of the risk shall take into consideration:

1. the complexity of the major change and the overall effect on the aircraft structures, flight characteristics and systems;

2. previous experience of physical inspections of aircraft and major changes that have been designed by the declarant;

3. the response by the declarant to any previous findings that have been raised for non-compliances for the specific aircraft or similar aircraft designed by the declarant that have also been subject to a declaration of design compliance.

(c) If the Agency finds evidence in the declaration, or through the physical inspection and assessment if carried out in accordance with point (b) of point 21L.B.121, indicating that the changed aircraft could be incapable of conducting a safe flight or could be environmentally incompatible during in-service operations, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21.

21L.B.122 Registration of a declaration of design compliance for a major change to an aircraft design

(a) The Agency shall register a declaration of design compliance for a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared, provided that:

1. the declarant has declared compliance in accordance with point (a) of point 21L.A.107;

2. the declarant has provided to the Agency the documents required in accordance with point (d) of point 21L.A.107;

3. the declarant has made a commitment that the obligations in accordance with point 21L.A.47 will also be undertaken in respect of the changed aircraft design;

4. there are no unresolved issues from the physical inspection, if carried out in accordance with point (b) of point 21L. B.121.

(b) The Agency shall only register a declaration of a major change to the design of an aircraft for which design compliance has been declared if it is limited to the specific configuration(s) in the registered declaration of design compliance to which the change relates.

21L.B.123 Continuing airworthiness oversight of a changed aircraft for which design compliance has been declared

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance with the applicable detailed technical specifications or the applicable environmental protection requirements of a change for which design compliance has been declared, the Agency shall act in accordance with point 21L.B.64.

SUBPART G – DECLARED PRODCUTION ORGANISATIONS

(reserved)

SUBPART H – CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS AND RESTRICTED CERTIFICATES OF AIRWORTHINESS

(reserved)

SUBPART I – NOISE CERTIFICATES

(reserved)

SUBPART J – DECLARED DESIGN ORGANISATIONS

21L.B.181 Initial oversight investigation

(a) Upon receiving a declaration from an organisation declaring their design capability, the Agency shall verify that:

1. the declarant is eligible to declare their design capability in accordance with point 21L.A.172;
2. the declaration contains all the information specified in point (c) of point 21L.A.173; and
3. the declaration does not contain information that indicates a non-compliance with the requirements of Subpart J of Section A of this Annex.

(b) The Agency shall acknowledge the receipt of the declaration, including the assignment of an individual declared design organisation reference number to the declarant.

21L.B.182 Registration of a declaration of design capability

The Agency shall register the declaration of design capability on a suitable database, including the declared scope of work, provided that:

(a) the declarant has declared their capability in accordance with point 21L.A.173;

(b) the declarant has made a commitment that the obligations in accordance with point 21L.A.177 will be undertaken;

(c) there are no unresolved issues in accordance with point 21L.B.181.

21L.B.183 Oversight

(a) The Agency shall oversee the declared design organisation in order to verify the continuous compliance of the organisation with the applicable requirements of Section A.

(b) The oversight shall include a product critical design review or physical inspection, and a first article inspection of every new design of the declared design organisation.

21L.B.184 Oversight programme

(a) The Agency shall establish and maintain an oversight programme in order to ensure compliance

with point 21L.B.183. The oversight programme shall take into account the specific nature of the organisation, the complexity of its activities and the results of past certification and/or oversight activities, and it shall be based on the assessment of the associated risks. It shall include, within each oversight planning cycle:

1. assessments, audits and inspections, including as appropriate:

   (i) management system assessments and process audits;

   (ii) product audits of a relevant sample of the design and certification of the products, and parts that are under the scope of the organisation;

   (iii) sampling of the work performed;

   (iv) unannounced inspections;

2. meetings convened between the head of the design organisation and the Agency to ensure that both remain informed of any significant issues.

(b) The oversight programme shall include records of the dates when assessments, audits, inspections and meetings are due, and when assessments, audits, inspections and meetings have been effectively carried out.

(c) An oversight planning cycle that does not exceed 24 months shall be applied.

(d) Notwithstanding point (c), the oversight planning cycle may be extended to 36 months if the Agency has established that during the previous 24 months:

1. the organisation has demonstrated that it can effectively identify aviation safety hazards and manage the associated risks;

2. the organisation has continuously demonstrated compliance with point 21L.A.178 and that it has full control over all changes to the design management system;

3. no level 1 findings have been issued;

4. all corrective actions have been implemented within the time period that was accepted or extended by the Agency as defined in point 21L.B.21.

(e) Notwithstanding point (c), the oversight planning cycle may be further extended to a maximum of 48 months if, in addition to the conditions provided in point (d), the organisation has established, and the Agency has approved, an effective continuous system for reporting to the Agency on the safety performance and regulatory compliance of the organisation itself.

(f) The oversight planning cycle may be reduced if there is evidence that the safety performance of the organisation has decreased.

(g) At the completion of each oversight planning cycle, the Agency shall issue a recommendation report on the continuation of the activities conducted by the declared design organisation based on its declaration of design capability, reflecting the results of the oversight.

21L.B.185 Oversight activities

(a) When the Agency verifies the compliance of the declared design organisation in accordance with point 21L.B.183 and the oversight programme established in accordance with point 21L.B.184, it shall:

1. provide the personnel responsible for oversight with guidance to perform their functions;

2. conduct assessments, audits, inspections, and, if needed, unannounced inspections;

3. collect the evidence needed in case further action is required, including the measures provided for in point 21L.B.21 and 21L.B.22;

4. inform the declared design organisation about the results of the oversight activities.

(b) The Agency shall collect and process any information deemed necessary for conducting oversight activities.

(c) If the Agency detects a non-compliance of the declared design organisation with the applicable requirements of Section A, with a procedure or manual required by Section A, or with the declaration submitted, the Agency shall act in accordance with points 21L.B.21 and 21L.B.22.

21L.B.186 Changes to declarations

(b) Upon receiving a notification of changes in accordance with point 21L.A.178, the Agency shall verify the completeness of the notification in accordance with point 21L.B.181.

(c) The Agency shall update its oversight programme established according to point 21L.B.184 and investigate whether it is necessary to establish any conditions under which the organisation may operate during the change.

(d) When the change affects any aspect of the declaration that is registered in accordance with point 21L.B.182, the Agency shall update the register.

(e) Upon completion of the activities required by points (a) to (c), the Agency shall acknowledge the receipt of the notification to the declared design organisation.

SUBPART K – PARTS

(Reserved)

SUBPART M – DESIGN OF REPAIRS TO TYPE-CERTIFIED PRODUCTS

21L.B.201 Type-certification basis and applicable environmental protection requirements for a repair design approval

The Agency shall designate any amendments to the type-certification basis and the applicable environmental requirements incorporated by reference in, as applicable, either the type certificate or the supplemental type certificate, which the Agency considers necessary for maintaining a level of safety and environmental compatibility equal to that previously established and notify them to the applicant for the approval of a repair design.

21L.B.202 Investigation and issuance of an approval for a minor repair design

(c) Upon receiving an application for the approval of a minor repair design to a type-certified product under this Annex, the Agency shall approve the minor repair design when:

1. the applicant has provided the substantiation data and justifications and has demonstrated and declared the compliance of the repair design with the applicable type-certification basis and the applicable environmental protection requirements established in accordance with point

21L.B.201;

2. the Agency, through its verification of the demonstration of compliance, taking into account the design features of the repair design, complexity and overall criticality of the repair design, as well as previous experience of design activities with the applicant, has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, with the applicable environmental protection requirements;

   (ii) any feature or characteristic of the repair design that may make the product with the repair design unsafe for the uses for which certification is requested.

(d) An approval of a minor repair design shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the repair design relates.

21L.B.203 Investigation of an application for the approval of a major repair design

Upon receiving an application for the approval of a major repair design under this Annex, the Agency shall:

(e) conduct a review of the initial compliance demonstration plan and any subsequent update provided by the applicant in order to establish the completeness of the plan and the appropriateness of the proposed means and methods of demonstrating compliance with the type-certification basis and the applicable environmental protection requirements established and designated in accordance with point 21L.B.201; if the compliance demonstration plan is incomplete or the means and methods are not appropriate to achieve compliance demonstration, the Agency shall inform the applicant and request an amendment of it;

(f) when satisfied that the compliance demonstration plan provided is appropriate so that the applicant can demonstrate compliance, approve the compliance demonstration plan and any subsequent updates of the compliance demonstration plan;

(g) determine the likelihood of an unidentified non-compliance of the major repair design with the type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements, and the potential impact of that non-compliance on the safety or environmental compatibility of the product, and determine on that basis whether a physical inspection and assessment of the first article of that product in the final configuration with the repair design is necessary in order to verify the compliance of the product with the applicable type-certification basis; the Agency shall notify the applicant before conducting this inspection and assessment;

(h) if, during the review of the compliance demonstration plan, the Agency determines that the major repair design contains any element for which an unidentified non-compliance with the type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements may have an adverse impact on the safety or environmental compatibility of the changed product, the Agency shall determine which investigations are necessary in addition to those of point (c) in order to verify the compliance demonstration; the Agency shall notify the applicant of those additional investigations and which elements of the design would be subject to investigation.

21L.B.204 Issuance of an approval of a major repair design

(c) Upon receiving an application for the approval of a major repair design to a type-certified product under this Annex, the Agency shall approve the major repair design when:

1. the applicant has been demonstrated that the repair design and the areas affected by the repair design comply with the type-certification basis and with the applicable environmental

protection requirements, as established by the Agency in accordance with point 21L.B.201; and

2. the applicant has demonstrated and declared compliance in accordance with point 21L.A.208;

3. the owner of the type-certificate data, if the applicant has specified in accordance with point 21L.A.205(b)(5) that they provided the certification data on the basis of an arrangement with the owner of the type-certificate data, has:

   (i) no technical objection to the information submitted under point (a)(2) of point 21L.B.204; and

   (ii) agreed to collaborate with the holder of the repair design approval to discharge all the obligations for the continued airworthiness of the product with the repair design through compliance with point 21L.A.210;

4. the Agency, through its verification of the demonstration of compliance, has not found:

   (i) any non-compliances with the type-certification basis or, where applicable, the applicable environmental protection requirements;

   (ii) any feature or characteristic of the change that may make the product with the repair design unsafe for the uses for which certification is requested.

(d) An approval of a major repair design shall be limited to the specific configuration(s) in the type certificate to which the repair design relates.

21L.B.205 Continuing airworthiness oversight of products for which a repair design has been approved

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means detects a non-compliance of a product, for which a repair design has been approved, with the type-certification basis or with the applicable environmental protection requirements, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

21L.B.206 Unrepaired damage

An evaluation of the airworthiness consequences shall be conducted by the Agency, when requested to do under point 21L. A.211, in the event that a damaged product is left unrepaired and is not covered by previously approved data. The Agency shall establish any limitations necessary to ensure a safe flight with the damaged product.

SUBPART N – DESIGN OF REPAIRS TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.B.221 Initial oversight investigation of a declaration of design compliance of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared

(d) Upon receiving a declaration of design compliance of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared, the Agency shall verify that that the repair design is within the scope of point 21L.A.221 and that the declaration contains all the information specified in

point 21L.A.226. The Agency shall acknowledge the receipt of the declaration, including the assignment of an individual declaration of design compliance reference number to the declarant.

(e) The Agency shall assess, based upon the risk of a non-compliance leading to a design that is not capable of safe flight or being environmentally incompatible, whether a physical inspection and assessment of the aircraft with the major repair design is needed, and subsequently inform the declarant if that is the case. This assessment of the risk shall take into consideration:

1. the complexity of the major repair design and the overall effect on the aircraft structures, flight characteristics and systems;

2. previous experience of physical inspections of aircraft and major repair designs and changes that have been designed by the declarant;

3. the response by the declarant to any previous findings that have been raised for non-compliances of the specific aircraft or similar aircraft designed by the declarant that have also been subject to a declaration of design compliance.

(f) If the Agency finds evidence in the declaration, or through the physical inspection and assessment if carried out in accordance with point (b) of point 21L.B.221, indicating that the aircraft with the major repair design could be incapable of conducting a safe flight or could be environmentally incompatible during in-service operations, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21.

21L.B.222 Registration of a declaration of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared

(c) The Agency shall register a declaration of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared provided that:

1. the declarant has declared compliance in accordance with point (a) of point 21L.A.226;

2. the declarant has provided to the Agency the documents required in accordance with point (d) of point 21L.A.226;

3. the declarant has made a commitment that the obligations in accordance with point 21L.A.228 will be undertaken;

4. there are no unresolved issues from the physical inspection, if carried out in accordance with point (b) of point 21L. B.221.

(d) The Agency shall only register a declaration of a major repair design to an aircraft for which design compliance has been declared if it is limited to the specific configuration(s) in the registered declaration of design compliance to which the major repair design relates.

21L.B.223 Continuing airworthiness oversight of a repair design for which design compliance has been declared

If the Agency, through its continuing airworthiness oversight, including through reports received in accordance with point 21L.A.3, or by any other means, detects a non-compliance of a repair design, for which design compliance has been declared, with the applicable detailed technical specifications or with the applicable environmental protection requirements, the Agency shall raise a finding in accordance with point 21L.B.21, or issue an airworthiness directive under the conditions of point 21L.B.23.

SUBPART O – EUROPEAN TECHNICAL STANDARD ORDER AUTHORISATIONS

(Reserved)

SUBPART P – PERMIT TO FLY

(reserved)

SUBPART Q – IDENTIFICATION OF PRODUCTS AND PARTS

SUBPART R – STATEMENT OF CONFORMITY FOR AIRCRAFT AND AUTHORISED RELEASE CERTIFICATES (EASA FORM 1) FOR ENGINES AND PROPELLERS, AND PARTS THEREOF, THAT CONFORM TO A DECLARATION OF DESIGN COMPLIANCE

Appendices to ANNEX Ib (Part 21 Light)

EASA FORMS

When the Forms of this Annex are issued in a language other than English, they shall

The EASA ('European Union Aviation Safety Agency') Forms referred to in the appendices to this Part shall have the following obligatory features. Member States shall ensure that the EASA Forms they issue are recognisable and shall be responsible for having those Forms printed.

Appendix I EASA Form 24B Restricted certificate of airworthiness

Appendix II EASA Form 45B Restricted noise certificate

Appendix III EASA Form 52B Aircraft statement of conformity

Appendix IV EASA Form 53B Certificate of release to service

Appendix I

Restricted certificate of airworthiness – EASA Form 24B

Competent authority logo

RESTRICTED CERTIFICATE OF AIRWORTHINESS
(DECLARED)

	[Member State of registry] [COMPETENT AUTHORITY OF THE MEMBER STATE]	
1. Nationality and registra tion marks	2. Manufacturer and manufacturer's designation of aircraft	3. Aircraft serial number
4. Categories		
5. This restricted certificate of airworthiness is issued pursuant to Article 18(2)(a) of Regulation (CAA) 05/2020 in respect of the above-mentioned aircraft which is considered to be airworthy when maintained and operated in accordance with the foregoing and the pertinent operating limitations. In addition to above, the following restriction applies: This restricted certificate of airworthiness is issued on the basis of a declaration of design compliance made in accordance with Regulation (CAA) No 06/2015 and is valid and recognised in all EU Member States without further requirements or evaluation. This certificate does not comply with all of the applicable Standards of Annex 8 to the Convention on International Civil Aviation and therefore may not be valid for international air navigation over non-EU Member States, unless approved by the state(s) being overflown.		
Date of issue:	Signature:	
6. This restricted certificate of airworthiness is valid unless revoked by the competent authority of the Member State of registry. A current airworthiness review certificate shall be attached to this certificate.		

EASA Form 24B – Issue 1

This certificate shall be carried on board during all flights.

Appendix II

Restricted noise certificate – EASA Form 45B

For use by the Member State of registry	1. Member **State of registry**	3. Document No:
2. **RESTRICTED NOISE CERTIFICATE (DECLARED)**		
4. Registration marks:	5. Manufacturer and designation of aircraft:	6. Aircraft serial No: .....
7. Designation of engine:	8. Designation of propeller:	
9. Maximum take-off mass (kg)		
10. Additional modifications incorporated for the purpose of compliance with the applicable noise certification standards:		
11. Noise certification standard:	12. Take-off noise level:	
Remarks		
13. This restricted noise certificate is issued pursuant to Article 9 of Regulation (CAA) No 05/2020, in respect of the above-mentioned aircraft, which is declared by the declarant of a declaration of design compliance in accordance with Annex Ib (Part 21 Light) to Regulation (CAA) No 06/2015 to comply with the indicated noise standard when maintained and operated in accordance with the relevant requirements and operating limitations. 14. Date of issue ..... 15. Signature		

EASA Form 45B – Issue 1

Appendix III

Aircraft statement of conformity – EASA Form 52B

AIRCRAFT STATEMENT OF CONFORMITY		
1. State of manufacture	2. [MEMBER STATE] A Member of the European Union	3. Statement Ref. No:
4. Organisation		
5. Aircraft type	6. Type certificate/Declaration of design compliance refs:	
7. Aircraft registration or mark	8. Production organisation identification No	
9. Engine/propeller details		
10. Modifications and/or service bulletins[1]		
11. Airworthiness directives		
12. Concessions		
13. Exemptions, waivers or derogations[1]		
14. Remarks		
15. Restricted/certificate of airworthiness		
16. Additional requirements		
18. Statement of conformity It is hereby certified that this aircraft conforms fully to the: ☐ type-certified design; or ☐ declared design data and to the items above in boxes 9, 10, 11, 12 and 13. The aircraft is in a condition for safe operation. The aircraft has been satisfactorily tested in flight.		
18. Signed	19. Name	20. Date (d/m/y)
21. Declared or approved production organisation reference (if applicable)		

EASA Form 52B – Issue 1

Instructions for the use of the 'Aircraft statement of conformity – EASA Form 52B'

4. PURPOSE AND SCOPE

4.1. The purpose of the aircraft statement of conformity (EASA Form 52B) issued under Subpart G or Subpart R of Section A of Annex Ib (Part 21 Light) or under Subpart G of Section A of Annex I (Part 21) is to enable the production organisation to apply for an individual aircraft certificate of airworthiness or restricted certificate of airworthiness from the competent authority of the Member State of registry.

5. GENERAL

5.1. The statement of conformity must comply with the model format, including the block numbers and the location of each block. The size of each block may, however, be varied to suit the individual application, but not to the extent that would render the statement of conformity unrecognisable. If in doubt, consult the competent authority.

5.2. The statement of conformity must be either pre-printed or computer generated, but in either case, the printing of lines and characters must be clear and legible. Pre-printed wording is permitted in accordance with the attached model, but no other certification statements are permitted.

5.3. The completion of the statement may be either machine/computer-printed or handwritten, using block letters to allow for easy reading. English, and where relevant, one or more of the official language(s) of the issuing Member State, are acceptable.

5.4. A copy of the statement and all the referenced attachments are to be retained by the approved production organisation.

6. COMPLETION OF THE STATEMENT OF CONFORMITY BY THE ORIGINATOR

6.1. There should be an entry in all blocks to render the document a valid statement.

6.2. A statement of conformity may not be issued to the competent authority of the Member State of registry unless the design of the aircraft and its installed products are approved or the declaration of design compliance is registered with the Agency.

6.3. The information required in blocks 9, 10, 11, 12, 13 and 14 may be by reference to separate identified documents held on file by the production organisation, unless the competent authority agrees otherwise.

6.4. This statement of conformity is not intended to include those items of equipment that may be required to be fitted in order to satisfy the applicable operational rules. However, some of these individual items may be included in block 10 or in the approved type design or the declared aircraft design. Operators are therefore reminded of their responsibility to ensure compliance with the applicable operational rules for their own particular operations.

Block 1 Enter the name of the State of manufacture.

Block 2 The competent authority that issues the statement of conformity under its authority.

Block 3 A unique serial number should be pre-printed in this block for statement control and traceability purposes. An exception is in the case of a computer-generated

document: the number need not be pre-printed where the computer is programmed to produce and print a unique number.

Block 4 The full name and the address of the location of the organisation that issues the statement. This block may be pre-printed. Logos, etc., are permitted if the logo, etc., can be contained within the block.

Block 5 The aircraft type in full as defined in the type certificate and its associated data sheet or the declared aircraft design as registered by the Agency

Block 6 The type-certificate reference numbers and issue for the subject aircraft or the registration number of the declaration of design compliance

Block 7 If the aircraft is registered, then this mark will be the registration mark. If the aircraft is not registered, then this will be the mark that is accepted by the competent authority of the Member State and, if applicable, by the competent authority of a third country.

Block 8 The identification number assigned by the production organisation for control and traceability and product support purposes. This is sometimes referred to as a 'production organisation serial number' or 'constructor's number'.

Block 9 The engine type and the propeller type(s) in full as defined in the relevant type certificate and its associated data sheet or the registered declaration of design compliance. Their production organisation identification/reference number and the associated location should also be stated.

Block 10 Approved or declared design changes to the aircraft definition

Block 11 A listing of all the applicable airworthiness directives (or equivalent) and a declaration of compliance with the airworthiness directives, together with a description of the method of compliance of the subject individual aircraft, including products and installed parts, appliances and equipment. Any future compliance requirement time should be stated.

Block 12 Approved or declared unintentional deviations from the approved type design or declared design, sometimes referred to as 'concessions', 'divergences' or 'non-conformances'.

Block 13 Only agreed or declared exemptions, waivers or derogations may be included here.

Block 14 Remarks. Any statement, information, particular data or limitation which may affect the airworthiness of the subject aircraft. If there is no such information or data, state 'NONE'.

Block 15 Enter 'certificate of airworthiness', or 'restricted certificate of airworthiness', as the certificate of airworthiness requested.

Block 16 Additional requirements such as those notified by an importing country should be noted in this block.

Block 17 The validity of the statement of conformity is subject to the full completion of all the blocks on the form. A copy of the flight test report, together with any recorded defects and rectification details, should be kept on file by the production organisation. The report should be signed as satisfactory by the appropriate certifying staff and a flight crew member, e.g. the test pilot or the

flight test engineer.

The flight tests performed are those defined under the control of the quality management element of the production system, as established by either:

3. point (b) of point 21L.A.124; or

4. point (f) of point 21L.A.273,

to ensure that the aircraft conforms to the applicable design data, and is in a condition for safe operation.

The listing of items provided (or made available) to satisfy the aspects of this statement that relate to the safe operation of the aircraft should be kept on file by the production organisation.

Block 18 The statement of conformity may be signed by the person that is authorised to do so by the production organisation in accordance with point (d) of point 21L.A.125 or point (b) of point 21L.A.273. A rubber stamp signature should not be used.

Block 19 The name of the person that signs the statement should be typed or printed in a legible form.

Block 20 The date on which the statement of conformity is signed should be given.

Block 21 The competent authority approval reference should be quoted.

Appendix IV

Certificate of release to service – EASA Form 53B

CERTIFICATE OF RELEASE TO SERVICE

[PRODUCTION ORGANISATION NAME]

Production organisation reference:

Certificate of release to service in accordance with 21L.A.126(e) or 21L.A.273(8) of Annex Ib (Part 21 Light) to Regulation (CAA) No 06/2015 (delete as appropriate).

Aircraft: .....Type: ..... Constructor No/Registration: .....

has been maintained as specified in work order: .....

..... Brief description of work performed:

Certifies that the work specified was carried out in accordance with 21L.A.126(e) or 21L.A.273(8) of Annex Ib (Part 21 Light) to Regulation (CAA) No 06/2015 (delete as appropriate) and in respect to that work the aircraft is considered ready for release to service and therefore is in a condition for safe operation.

Certifying staff

(name):

EASA Form 53B – Issue 1

COMPLETION INSTRUCTIONS

The Block BRIEF DESCRIPTION OF WORK PERFORMED appearing in EASA FORM 53B should include a reference to the approved data used to perform the work.

The Block LOCATION appearing in EASA FORM 53B refers to the location where the maintenance has been performed, not to the location of the facilities of the organisation (if different).”.

PRILOG 1

Aneks I (Deo 21) Uredbe (CAA) br. 06/2015 se menja kako sledi:

(7)u Odeljku A, Pododeljak G se menja kako sled:

(a) tačka 21.A.133 zamenjuje se sledećim:

"21.A.133 **Prihvatljivost**

Svako fizičko ili pravno lice („organizacija") će biti kvalifikovano kao podnosilac zahteva za odobrenje prema ovom Poddelu. Podnosilac zahteva:

(a) će opravdati da je, za definisani obim posla, odobrenje prema ovom Poddelu odgovarajuće u svrhu pokazivanja usaglašenosti sa određenim dizajnom; i

(b) poseduje ili je podneo zahtev za odobrenje tog specifičnog dizajna; ili

(c) treba da je izjavio ili namerava da izjavi usaglašenosti tog specifičnog dizajna u skladu sa Poddelom C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo); ili

(d) treba da je obezbedio zadovoljavajuću koordinaciju između proizvodnje i dizajna, kroz odgovarajući aranžman sa:

(1) podnosiocem zahteva za, ili nosiocem, odobrenja tog specifičnog dizajna izdatog u skladu sa ovom Uredbom; ili

(2) fizičkim ili pravnim licem koje je dalo izjavu o usklađenosti tog specifičnog dizajna u skladu sa Poddelom C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo)."";

(b) u tački 21.A.139, tačka (d) se zamenjuje sledećim:

"(d) kao deo elementa upravljanja kvalitetom sistema upravljanja proizvodnjom, proizvodna organizacija će:

4. osigurati da je svaki proizvod, deo ili uređaj proizveden od strane organizacije ili njenih partnera, ili isporučen od ili podugovoren sa spoljnim stranama, u skladu sa primenljivim podacima o dizajnu i da je u stanju za bezbedan rad, i na taj način koristi privilegije kako je definisano u tački 21.A.163;

5. uspostaviti, implementirati i održavati, prema potrebi, u okviru obima odobrenja, kontrolne procedure za:

(i) izdavanje, odobrenje ili promenu dokumenata;

(ii) reviziju i kontrolu procene prodavca i podugovarača;

(iii) proveru da li ti ulazni proizvodi, delovi, materijali i oprema, uključujući artikle koje su snabdevane nove ili korišćene od strane kupaca proizvoda, su kao što je navedeno u primenljivim projektnim podacima;

(iv) identifikaciju i sledljivost;

(v) proizvodne procese;

(vi) inspekciju i testiranje, uključujući testove leta proizvodnji;

(vii) kalibraciju alata, šablona i opreme za ispitivanje;

(viii) kontrolu neusaglašenih artikala;

(ix) koordinaciju plovidbenosti sa:
A. podnosiocem zahteva za, ili nosiocem odobrenja projekta;

B. fizičkim ili pravnim licem koje je dalo izjavu o usklađenosti projekta u skladu sa Poddelom C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo);

(x) kompletiranje i čuvanje evidencije (zapisa);

(xi) kompetentnost i kvalifikacije osoblja;

(xii) pitanje dokumenata za puštanje u plovidbenost;

(xiii) rukovanje, skladištenje i pakovanje;

(xiv) interne revizije kvaliteta i rezultirajuće korektivne mere;

(xv) rad u okviru uslova odobrenja koji se obavlja na bilo kojoj lokaciji osim odobrenih objekata;

(xvi) radove koji se obavljaju nakon završetka proizvodnje ali pre isporuke, za održavanje vazduhoplova u stanju za bezbedan rad;

(xvii) za pitanje dozvole za letenje i odobrenje povezanih uslova letenja.

6. uključiti posebne odredbe u procedure kontrole za sve kritične delove.";

(c) u tački 21.A.145, tačka (b) se zamenjuje sledećim:

"(b) u pogledu svih potrebnih podataka o plovidbenosti i zaštiti životne sredine:

4. proizvodna organizacija je na prijemu takvih podataka od Agencije i od nosioca ili podnosioca zahteva za sertifikat tipa, ograničeni sertifikat tipa ili odobrenje za dizajn izdato u skladu sa ovom uredbom ili od fizičkog ili pravnog lica koje je dalo izjavu usaglašenosti dizajna prema Poddelu C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), uključujući i svako izuzeće koje je odobreno protiv zahteva zaštite životne sredine, da bi se utvrdila usklađenost sa primenljivim podacima o projektu(dizajna);

5. proizvodna organizacija je uspostavila proceduru kako bi se osiguralo da su podaci o plovidbenosti i zaštiti životne sredine ispravno ugrađeni u njene proizvodne podatke;

6. takvi podaci se ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svom osoblju kome je potreban pristup takvim podacima za obavljanje svojih dužnosti.";

(d) tačka 21.A.163 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.163 Privilegije**

U skladu sa uslovima odobrenja izdatih prema tački 21.A.135, nosilac odobrenja proizvodne organizacije može:

(a) da obavlja proizvodne aktivnosti prema ovom Prilogu ili Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo);

(b) u slučaju kompletnog sertifikovanog tipa vazduhoplova i po podnošenju izjave o usaglašenosti (Obrazac 52 EASA) izdate prema tačkama 21.A.174 i 21.A.204 ovog Priloga ili prema tačkama 21L. A.143(c) i 21L.A.163 Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), dobiju sertifikat o plovidbenosti vazduhoplova i sertifikat o buci bez daljeg pokazivanja;

(c) u slučaju drugih proizvoda, delova ili uređaja, izdati sertifikate o ovlašćenom puštanju (Obrazac 1 EASA) prema ovom Prilogu (Deo 21) ili prema Prilogu Ib

(Deo 21 Svetlo) bez daljeg prikazivanja;

(d) u slučaju vazduhoplova koji podleže izjavi o usklađenosti dizajna prema tački 21L.A.43 Priloga Ib (Deo 21 Light) i nakon predstavljanja izjave o usaglašenosti (Obrazac 52B EASA) izdate u skladu sa tačkama 21L.A.143(d) i 21L.A.163 Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), pribaviti ograničen sertifikat o plovidbenosti vazduhoplova i sertifikat o ograničenju buke bez daljeg pokazivanja;

(e) u slučaju proizvoda ili delova koji će biti ugrađeni u vazduhoplov koji podleže izjavi o usklađenosti dizajna prema tački 21L. A.43 Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), izdati sertifikate o ovlašćenju puštanja (Obrazac 1 EASA) prema Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo) bez daljeg pokazivanja;

(f) održavati novi vazduhoplov koji je proizveo i izdati sertifikat o puštanju u službu (obrazac 53 EASA) u pogledu tog održavanja.

(g) prema procedurama dogovorenim sa svojim nadležnim organom za proizvodnju, za vazduhoplov koji je proizveo i kada sama proizvodna organizacija kontroliše konfiguraciju aviona u skladu sa odobrenjem svoje proizvodne organizacije i potvrđuje usklađenost sa uslovima projektovanja odobrenim za let, da izdaje dozvolu za let u skladu sa tačkom 21. A.711(c) uključujući odobrenje uslova leta u skladu sa tačkom 21. .A.710(b).";

(e) tačka 21.A.165 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.165 Obaveze nosioca**

U skladu sa uslovima odobrenja izdatim u skladu sa tačkom 21.A.135, nosilac odobrenja proizvodne organizacije će:

(a) obezbediti da se ekspozicija (izlaganje) proizvodne organizacije dostavljena u skladu sa tačkom 21.A.143 i dokumenti na koje se odnosi, koriste kao osnovna radna dokumenta u organizaciji;

(b) održavati organizaciju proizvodnje u skladu sa podacima i postupcima odobrenim za odobrenje proizvodne organizacije;

(c) 1. odrediti da je svaki završeni vazduhoplov usklađen sa projektom tipa i da je u stanju za bezbedan rad pre podnošenja izjava o usklađenosti nadležnom organu; ili

2. odrediti da su ostali proizvodi, delovi ili uređaji kompletni i su u skladu sa odobrenim projektnim podacima ili deklarisanim projektnim podacima i da su u stanju za bezbedan rad pre izdavanja Obrasca 1 EASA za potvrdu usaglašenosti sa odobrenim ili deklarisanim projektnim podacima i uslovima za bezbedan rad;

3. dodatno, u slučaju ekoloških zahteva, odredititi da:

(i) je završeni motor u skladu sa primenljivim zahtevima za emisiju izduvnih gasova motora na dan proizvodnje motora; i

(ii) je završeni vazduhoplov u skladu sa važećim zahtevima za emisiju CO2 na dan izdavanja njegovog prvog sertifikata o plovidbenosti.

4. utvrditi da su drugi proizvodi, delovi ili uređaji u skladu sa primenljivim podacima pre izdavanja Obrasca 1 EASA kao sertifikata o usklađenosti;

(d) pružiti pomoć imaocu sertifikata o tipu ili drugog odobrenja dizajna ili fizičkom ili pravnom licu koje je dalo izjavu o usklađenosti dizajna prema Poddelu C

Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo) u postupanju sa bilo kojim radnjama kontinuirane plovidbenosti koje odnose se na proizvode, delove ili uređaje koji su proizvedeni;

(e) kada, prema uslovima odobrenja, imalac namerava da izda sertifikat o puštanju u upotrebu, odredititi da je svaki završeni vazduhoplov podvrgnut neophodnom održavanju i da je u stanju za bezbedan rad, pre izdavanja sertifikata;

(f) gde je primenljivo, prema privilegiji iz tačke 21.A.163(e), odrediti uslove pod kojima se može izdati dozvola za let;

(g) gde je primenljivo, u skladu sa privilegijom tačke 21.A.163(e), utvrditi usklađenost sa tačkama 21. A.711 (c) i (e) pre izdavanja dozvole za letenje vazduhoplovu;

(h) biti u skladu sa Poddelu A ovog Odeljka.";

(8) u Odeljku A, Poddeo H se menja kako sledi:

(a) tačka 21.A.171 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.171 Delokrug**

Ovaj Poddeo utvrđuje postupak za izdavanje sertifikata o plovidbenosti vazduhoplova koji su u skladu sa sertifikatom o tipu koji je izdat u skladu sa ovim Prilogom.";

(b) u tački 21.A.174, tačka (b) se zamenjuje sledećim:

"(b) svaki zahtev za sertifikat o plovidbenosti ili ograničeni sertifikat o plovidbenosti će uključivati:

(4) klasu sertifikata o plovidbenosti za koju se podnosi zahtev;

(5) u vezi sa novim vazduhoplovom:

(i) izjavu o usaglašenosti:

– izdatu prema tački 21.A.163(b); ili

– izdatu prema tački 21.A.130 i potvrđenu od strane nadležnog organa; ili

– za uvezeni vazduhoplov, izjavu o usklađenosti izdatu prema tački 21.A.163(b) ili, u slučaju uvezenog vazduhoplova u skladu sa članom 9(4) ove Uredbe, izjavu potpisanu od strane izvoznog organa da je vazduhoplov usaglašen sa dizajnom koji je odobrila Agencija;

(ii) izveštaj o težini i ravnoteži sa rasporedom utovara i;

(iii) uputstvo za letenje, kada to zahtevaju važeće specifikacije sertifikovanja za određeni vazduhoplov.

(6) u pogledu polovnih vazduhoplova koji potiču iz:

(i) države članice, sertifikat o pregledu plovidbenosti izdat u skladu sa Prilogom I (Deo-M) ili Prilogom Vb (Deo-ML) Uredbe Komisije (CAA) br. 08/2018;

(ii) države koja nije članica:

– izjavu nadležnog organa države u kojoj je vazduhoplov registrovan ili je bio registrovan, što odražava status plovidbenosti vazduhoplova u njegovom registru u trenutku prenosa;

– izveštaj o težini i ravnoteži sa rasporedom utovara;

– priručnik za letenje kada takav priručnik zahteva kodeks plovidbenosti za vazduhoplov;

– istorijske evidencije za utvrđivanje standarda proizvodnje, modifikacije i održavanja vazduhoplova, uključujući sva ograničenja povezana sa ograničeni sertifikat o plovidbenosti izdat u skladu sa tačkom 21.B.327;

– preporuku za izdavanje sertifikata o plovidbenosti ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti i za sertifikat o pregledu plovidbenosti shodno pregledom plovidbenosti u skladu sa Prilogom I (Deo-M) ili Prilogom Vb (Deo-ML) Uredbe (CAA) br. 08/2018;

– datum kada je izdat prvi sertifikat o plovidbenosti i, ako su ispunjeni standardi sveske III Priloga 16 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, podaci o metričkoj vrednosti CO2.";

(9)u Odeljku A, Poddeo I se menja kako sledi:

(a) tačka 21.A.201 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.201 Opseg**

Ovaj Poddeo utvrđuje postupak za izdavanje sertifikata o buci za vazduhoplove koji su u skladu sa sertifikatom o tipu koji je izdat u skladu sa ovim Prilogom.";

(b) u tački 21.A.204, tačka (b) se zamenjuje sledećim:

(c) "(b) svaka prijava će sadržati:

(3) u pogledu novih vazduhoplova:

(i) izjavu o usaglašenosti:

– izdatu prema tački 21.A.163(b); ili

– izdatu u skladu sa tačkom 21.A.130 i overenu od strane nadležnog organa; ili

– za uvezeni vazduhoplov, izjavu o usaglašenosti izdatu prema tački 21.A.163(b) ili, u slučaju vazduhoplova uvezenog u skladu sa članom 9. (4) ove Uredbe, izjavu potpisanu od strane izvoznog organa da je vazduhoplov usaglašen sa dizajnom koji je odobrila Agencija; i

(ii) informacije o buci utvrđene u skladu sa primenljivim zahtevima za buku;

(4) u vezi sa korišćenim vazduhoplovom:

(i) informacije o buci utvrđene u skladu sa primenjivim zahtevima za buku; i

(ii) istorijsku evidenciju za utvrđivanje standarda proizvodnje, modifikacije i održavanja aviona.";

(4) u Odeljku A, Poddeo J se menja kako sledi:

(d) tačka 21.A.233 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.233 Prihvatljivost**

Svako fizičko ili pravno lice („organizacija") će biti kvalifikovano kao podnosilac zahteva za odobrenje prema ovom Poddelu:

(a) da bi se dokazala usklađenost sa tačkama 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B ili 21.A.602B ovog Aneksa; ili

(b) da bi se dokazala usklađenost sa tačkama 21L.A.23, 21L.A.83 ili 21L.A.204 Prilogaa Ib (Deo 21 Svetlo); ili

(c) u svrhu sticanja privilegija prema tački 21.A.263 u vezi sa odobravanjem manjih izmena ili dizajnom manjih popravki, ili izdavanja izjava o usklađenosti u vezi sa manjim izmenama ili dizajnom manjih popravki vazduhoplova za koji usklađenost dizajna je deklarisanau skladu sa Poddelom C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo)."";

(e) u tački 21.A.239, tačka (d) se zamenjuje sledećim]:

"(d) kao deo elementa osiguranja dizajna sistema upravljanja projektovanjem, organizacija za projektovanje će:

(6) uspostaviti, implementirati i održavati sistem za kontrolu i nadzor dizajna, i promena u dizajnu i popravki proizvoda, delova i uređaji obuhvaćeni uslovima odobrenja; ovaj sistem će:

(i) uključiti funkciju plovidbenosti odgovornu za upravljanje da dizajn proizvoda, delova i uređaja, ili promene u dizajnu i popravke, budu u skladu sa primenjivom osnovom sertifikovanja tipa, tehničke specifikacije u vezi sa davanjem izjava, primenjivom osnovom za sertifikovanje podataka o operativnoj podobnosti i zahtevima za zaštitu životne sredine;

(ii) obezbediti da pravilno izvršava svoje odgovornosti u skladu sa ovim Prilogom i uslovima odobrenja izdatim prema tački 21.A.251;

(7) uspostaviti, implementirati i održavati nezavisnu funkciju verifikacije dokazivanja usklađenosti na osnovu koje organizacija izjavljuje usklađenost sa važećom plovidbenošću, podacima o operativnoj podobnosti i zahtevima zaštite životne sredine; i

(8) navesti način na koji sistem obezbeđenja dizajna uzima u obzir prihvatljivost delova ili uređaja koji su projektovani ili zadataka koje obavljaju njeni partneri ili podizvođači prema metodama koje su predmet pisanih postupaka.";

(f) tačka 21.A.263 zamenjuje se sledećim:

"**21.A.263 Privilegije**

(a) (Rezervisano)

(b) (Rezervisano)

(c) Nosilac odobrenja organizacije za projektovanje imaće pravo, u okviru opsega svojih uslova odobrenja izdatih u skladu sa tačkom 21.A.251 i prema relevantnim procedurama sistema upravljanja projektovanjem:

1. da klasifikuje promene sertifikata tipa ili dodatnog sertifikata tipa i nacrte popravke kao 'veći' ili 'manji';

2. da odobri manje izmene sertifikata o tipu ili dodatnog sertifikata o tipu i nacrte manjih popravki prema ovom Prilogu (Deo 21) ili prema Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo);

3. da izjavi usklađenost manje promene ili manju popravku dizajna vazduhoplova za koji je deklarant izjavio da je usaglašenost dizajna prema tački 21L.A.43 Poddela C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo);

4. da izjavi usklađenost promenjenog dizajna vazduhoplova, u skladu sa tačkom 21L.A.43 Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), u slučaju da je fizičko ili pravno lice koje je prvobitno dalo izjavu o usklađenosti dizajna u pogledu tog vazduhoplova prema tački 21L.A.43 Priloga Ib (Deo 21 Svetlo) više nije aktivan ili ne reaguje na zahteve za izjavu o usklađenosti izmena dizajna;

5. da odobri određene projekte velikih popravki prema Poddelu M. ovog Priloga na proizvode iili pomoćne jedinice za napajanje (PJP);

6. da za određene vazduhoplove odobri uslove leta pod koja se dozvola za letenje može izdati u skladu sa tačkom 21.A.710(a)(2), osim za dozvole za letenje koje se izdaju u svrhu tačke 21.A.701(a)(15);

7. da izda dozvolu za let u skladu sa tačka 21.A.711(b) za vazduhoplov koji je projektovao ili modifikovao, ili za koji je odobrio, u skladu sa tačkom 21.A.263(c)(6), uslove leta pod kojima dozvola za let može se izdati, a kada nosilac odobrenja projektne organizacije sam:

   (i) kontroliše konfiguraciju vazduhoplova, i

   (ii) potvrđuje usklađenost sa uslovima projektovanja odobrenim za let;

8. da odobri određene velike promene sertifikata tipa prema Poddelu D ovog Priloga ili prema Poddelu D Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo); i

9. da izda određene dodatne sertifikate tipa prema Poddelu E ovog Priloga ili prema Poddelu E Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo) i odobri određene velike izmene tih sertifikata.";

(d) u tački 21.A.265, tačka (c) se zamenjuje sledećim:

"(c) utvrdi da je dizajn proizvoda, ili izmene ili popravke na njima, u skladu sa primenjivom osnovom za sertifikovanje tipa, tehničkim specifikacijama u vezi sa davanjem izjava, osnovom sertifikovanja podataka o operativnoj podobnosti i zahtevima zaštite životne sredine i da nemaju nebezbedne karakteristike;";

(5) u Odeljku A, u Poddelu K, u tački 21.A.307, umeće se sledeća tačka (b)(7):

"7. deo ili uređaj proizveden od strane lica ili organizacije iz člana 9(4) ove Uredbe;";

(8) U Dodatku I, tekst u naslovu „Uputstva za korišćenje obrasca 1 EASA" zamenjuje se sledećim:

“Ova uputstva se odnose samo na upotrebu obrasca 1 EASA u proizvodne svrhe. Skreće se pažnja na Dodatak II Prilogu I (Deo-M) Uredbe (CAA) br. 08/2018 koji pokriva upotrebu obrasca 1 EASA u svrhe održavanja.

6. SVRHA I KORIŠĆENJE

6.1. Osnovna svrha sertifikata je da proglasi plovidbenost novih vazduhoplovnih proizvoda, delova i uređaja („artikla(la)“).

6.2. Mora se uspostaviti korelacija između sertifikata i artikla(ala). Začetnik mora da zadrži sertifikat u formi koja omogućava proveru originalnih podataka.

6.3. Sertifikat je prihvatljiv za mnoge organe za plovidbenost, ali to može zavisiti od bilateralnih sporazuma i/ili politike organa za plovidbenost.

6.4. Sertifikat nije dostavnica ili otpremnica.

6.5. Vazduhoplov se ne sme puštati koristeći sertifikat.

6.6. Sertifikat ne predstavlja odobrenje za ugradnju artikla na određeni vazduhoplov, motor ili propeler, ali pomaže krajnjem korisniku da odredi status odobrenja za njenu plovidbenost.

6.7. Na istom sertifikatu nije dozvoljena mešavina puštenih u proizvodnju i artikala puštenih u održavanju.

6.8. Na istom sertifikatu nije dozvoljena mešavina artikala koje su sertifikovane u skladu sa „odobrenim podacima“ i „neodobrenim podacima.

7. OPŠTI FORMAT

7.1. Sertifikat mora biti u skladu sa priloženim formatom uključujući brojeve blokova i lokaciju svakog bloka. Veličina svakog bloka može se, međutim, menjati kako bi odgovarala pojedinačnoj aplikaciji, ali ne u meri u kojoj bi sertifikat bio neprepoznatljiv.

7.2. Sertifikat mora biti u 'pejzažnom' formatu, ali ukupna veličina može biti značajno povećana ili smanjena sve dok sertifikat ostane prepoznatljiv i čitljiv. Ako ste u nedoumici, konsultujte se sa nadležnim organom.

7.3. Izjava o odgovornosti korisnika/instalatera može se staviti na bilo kojoj strani obrasca.

7.4. Sve štampe moraju biti jasne i čitljive da bi se omogućilo lako čitanje.

7.5. Sertifikat može biti unapred odštampan ili kompjuterski generisan, ali u oba slučaja štampanje linija i znakova mora biti jasno i čitljivo iu skladu sa definisanim formatom.

7.6. Sertifikat treba da bude na engleskom, i ako je potrebno, na jednom ili više drugih jezika.

7.7. Detalji koji se unose u sertifikat mogu biti ili mašinski/računarski odštampani ili ručno pisani štampanim slovima i moraju da omogućavaju lako čitanje.

7.8. Ograničite upotrebu skraćenica na najmanju moguću meru, kako bi se olakšala jasnoća.

7.9. Preostali prostor na poleđini sertifikata autor može da koristi za sve dodatne informacije, ali ne sme da obuhvati nikakvu izjavu o sertifikovanju. Svaka upotreba poleđine sertifikata mora biti navedena u odgovarajućem bloku na prednjoj strani sertifikata.

8. KOPIJE

8.1. Nema ograničenja u broju kopija sertifikata koji se šalju kupcu ili koji zadržavaju autori (začetnici).

9. GREŠKA(E) NA SERTIFIKATU

9.1. Ako krajnji korisnik pronađe grešku(e) na sertifikatu, mora da je (ih) u pisanoj formi identifikuje autoru. Autor može izdati novi sertifikat ako može da proveri i ispravi grešku(e).

9.2. Novi sertifikat mora imati novi broj za praćenje, potpis i datum.

9.3. Zahtev za novi sertifikat može biti uvažen bez ponovne provere stanja artikla(ala). Novi sertifikat nije izjava o trenutnom stanju i trebalo bi da upućuje na prethodni sertifikat u bloku 12 sledećom izjavom: „Ovaj sertifikat ispravlja grešku(e) u blok(ovima) [unesite blok(ove) ispravljen(e)] sertifikata [unesite originalni broj za praćenje] sa datumom [unesite originalni datum izdavanja] i ne pokriva usaglašenost/stanje/puštanje u upotrebu'. Oba sertifikata treba da se čuvaju u skladu sa periodom zadržavanja koji je povezan sa prvim.

10. POPUNJAVANJE SERTIFIKATA OD STRANE AUTORA

Blok 1 Nadležni organ za odobravanje/Država

Navedite naziv i državu nadležnog organa pod čijom je jurisdikcijom izdata ova potvrda. Kada je nadležni organ Agencija, mora se navesti samo „EASA“.

Blok 2 EASA Form 1 header

‘CERTIFIKAT O OVLAŠĆENOM PUŠTANJU OBRAZACA 1 EASA’

Blok 3 Broj za praćenje obrasca

Unesite jedinstveni broj koji je uspostavljen sistemom numeracije/postupkom organizacije identifikovane u bloku 4; ovo može uključivati alfa/numeričke znakove.

Blok 4 Naziv i adresa organizacije

Unesite puno ime i adresu proizvodne organizacije (pogledajte List A Obrazca 55, EASA) ili fizičkih ili pravnih lica koja puštaju artikl(e) obuhvaćen(e) ovim sertifikatom. Logotipi, itd. organizacije su dozvoljeni ako mogu biti sadržani u bloku.

Blok 5 Radni nalog/Ugovor/Faktura

Da biste korisnicima olakšali sledljivost artikla, unesite broj radnog naloga, broj ugovora, broj fakture ili sličan referentni broj.

Blok 6 Artikal

Unesite brojeve artikala linije kada postoji više od jedne artikala linije. Ovaj blok omogućava lako unakrsno upućivanje na napomene u bloku 12.

Blok 7 Opis

Unesite naziv ili opis artikla. Prednost treba dati pojmu koji se koristi u uputstvima za kontinuiranu plovidbenost ili podatke o održavanju (npr. ilustrovani katalog delova, priručnik za održavanje aviona, servisni bilten, priručnik za održavanje komponenti).

Blok 8 Broj dela

Unesite broj dela kako je prikazan na artiklu ili oznaci/pakovanju. U slučaju motora ili propelera, može se koristiti oznaka tipa.

Blok 9 Količina

Navedite količinu artikala.

Blok 10 Serijski broj

Ako se artikal propisom zahteva da bude identifikovan serijskim brojem, unesite ga ovde. Dodatno, može se uneti i bilo koji drugi serijski broj koji nije zahtevan propisom. Ako na artiklu nije identifikovan serijski broj, unesite „N/A'.

Blok 11 Status/Rad

Unesite ili „PROTOTIP“ ili 'NOV'.

Unesite 'PROTOTIP' za:

(iv) proizvodnju novog artikla u skladu sa odobrenim projektnim podacima;

(v) proizvodnju novog artikla u skladu sa projektnim podacima koje deklarant još nije prijavio u skladu sa Poddelom C, F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo);

(vi) ponovno sertifikovanje od strane organizacije identifikovane u bloku 4 prethodnog sertifikata nakon izmene ili rada na ispravljanju artikla, pre puštanja u upotrebu, (npr. nakon inkorporacije promene dizajna, ispravke kvara, inspekcije ili testiranja, ili obnavljanje roka trajanja). Detalji o originalnom izdanju i radovima na izmenama ili ispravljanju treba da se unesu u bloku 12;

Unesite „NOVO“ za:

(vi) proizvodnju novog artikla u skladu sa odobrenim podacima o dizajnu;

(vii) proizvodnju novog artikla u skladu sa podacima o dizajnu koje je deklarant naveo u skladu sa Poddelom C, F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo);

(viii) ponovno sertifikovanje od strane organizacije identifikovane u bloku 4 prethodnog sertifikata nakon izmene ili rada na ispravljanju artikla, pre puštanja u upotrebu, (npr. nakon inkorporacije promene dizajna, ispravke kvara, inspekcije ili testiranja, ili obnavljanja roka trajanja). Detalji o originalnom izdanju i radovima na izmenama ili ispravljanju treba da se unesu u bloku 12;

(ix) ponovno sertifikovanje od strane proizvođača proizvoda ili organizacije identifikovane u bloku 4 prethodnog sertifikata artikla sa „prototipa“ (usaglašenost samo sa neodobrenim podacima) u „novi“ (usaglašenost sa odobrenim podacima i u stanju za bezbedan rad), nakon odobrenja važećih podataka o dizajnu, pod uslovom da nisu promenjeni podaci o dizajnu.

Za sertifikovane proizvode u bloku 12 mora se uneti sledeća izjava:

‘PONOVNO SERTIFIKOANJE ARTIKALA SA 'PROTOTIP' NA 'NOV': OVAJ DOKUMENT POTVRĐUJE ODOBRENJE PODATAKA O DIZAJNU [UBACI TC/STC BROJ, NIVO REVIZIJE], DATUMA [UBACI DATUM AKO JE POTREBNO ZA IDENTIFIKOVANJEU STATUSA REVIZIJE], NA KOJI OVAJ ARTIKAL (OVI ARTIKLI) JE (SU) PROIZVEDEN(A).’

Kutija „odobreni podaci o dizajnu i u stanju su za bezbedan rad“ treba da se označi u bloku 13a;

Za vazduhoplove koji podleže deklaraciji o usklađenosti dizajna u skladu sa Poddelom C Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), sledeća izjava se mora uneti u bloku 12:

‘PONOVNO SERTIFIKOVANJE ARTIKALA SA 'PROTOTIP' NA 'NOV': OVAJ DOKUMENT POTVRĐUJE DEKLARACIJU PODATAKA O DIZAJNU [UNESITE REFERENCU DEKLARACIJE, NIVO REVIZIJE], DATUMA [UNESITE DATUM AKO JE POTREBNO ZA IDENTIFIKOVANJE STATUSA REVIZIJE], NA KOJI JE OVAJ ARTIKAL (OVI ARTIKLI) JE (SU) PROIZVEDEN(I).’

(x) ispitivanje prethodno puštenog novog artikla pre stupanja u upotrebu u skladu sa standardom ili specifikacijom koju je odredio kupac (detalji o kojima i originalnom izdanju treba da se unesu u bloku 12) ili za utvrđivanje plovidbenosti (objašnjenje osnove izdanja i detalji o originalnom izdanju treba upisati u bloku 12).

Blok 12 Primedbe

Opišite rad identifikovan u bloku 11, bilo direktno ili upućivanjem na prateću dokumentaciju, neophodnu korisniku ili instalateru da utvrdi plovidbenost artikla(ala) u vezi sa radom koji se sertifikuje. Ako je potrebno, može se koristiti poseban list i upućivanja sa Obrasca 1 EASA. Svaka izjava mora jasno da identifikuje na koji(e) artikal(e) u bloku 6 se odnosi. Ako nema izjave, navedite „Nijedan’.

Unesite obrazloženje za puštanje na neodobrene podatke o dizajnu u blok 12 (npr. sertifikat tipa na čekanju, samo za ispitivanje, odobreni podaci na čekanju).

Ako je artikal proizveden u skladu sa podacima o dizajnu koji deklarant još nije deklarisao u skladu sa Poddelom C, F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), onda se sledeća izjava uključuje u blok 12:

‘ČEKA IZJAVU O USKLAĐENOSTI DIZAJNA U SKLADU SA PODDELOM C, F ILI N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo)’

Ako je artikal proizveden u skladu sa podacima o dizajnu koji je deklarant naveo u skladu sa Poddelom C, F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo), onda se sledeća izjava biće uključena u bloku 12:

‘PROIZVODEN U SKLADU SA PODACIMA O DIZAJNU IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROIZVODA U SKLADU SA PODDELOM C, F ILI N

Odeljka A Priloga Ib (Deo 21. Svetlo)'

Ako štampate podatke iz elektronskog Obrasca 1 EASA, sve podatke koji nisu odgovarajući u drugim blokovima treba uneti u ovaj blok.

Blok 13a Označite samo jednu od dve kutije:

3. Označite kutiju(polje) „odobreni podaci o dizajnu i u stanju su za bezbedan rad“ ako je(su) artikal(i) proizveden(e) korišćenjem odobrenih podataka o dizajnu i utvrđeno je da je u stanju za bezbedan rad.

4. Označite kutiju(polje) „neodobreni podaci o dizajnu navedeni u bloku 12“ ako je(su) artikal(i) proizveden(e) korišćenjem primenljivih neodobrenih podataka o dizajnu.

   Ova kutija (polje) će takođe biti označeno kada je artikal proizveden u skladu sa podacima o dizajnu koji su deklarisani u skladu sa Poddelom C, F i N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo).

   Identifikujte podatke u bloku 12 (npr. sertifikat tipa na čekanju, samo za ispitivanje, odobreni podaci na čekanju, usaglašenost sa podacima o dizajnu iz deklaracije o usklađenosti dizajna u skladu sa Poddelom C, F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo).

   Mešavine artikala puštenih u odnosu na odobrene i neodobrene podatke o dizajnu nisu dozvoljene na istom sertifikatu.

Blok 13b Ovlašćeni potpis

Ovaj prostor biće upotpunjen sa potpisom ovlašćenog lica. Samo osobe koje su posebno ovlašćene prema pravilima i politici nadležnog organa dozvoljeno im je da potpišu ovaj blok. Da bi se olakšalo prepoznavanje, može se dodati jedinstveni broj koji identifikuje ovlašćeno lice.

Blok 13c Broj odobrenja/ovlašćenja

Unesite broj odobrenja/ovlašćenja/referencu. Ovaj broj ili referencu izdaje nadležni organ za odobrene ili deklarisane proizvodne organizacije (za delove proizvedene prema Prilogu Ib (Deo 21 Svetlo). Ako je organizacija proizvela deo koji je u skladu sa podacima o dizajnu koje je deklarant izjavio u skladu sa Poddelom C , F ili N Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo) i organizacija nije odobrena ili deklarisana proizvodna organizacija, onda treba da unesu sledeću izjavu:

'PROIZVEDEN PREMA PODDELU R Odeljka A Priloga Ib (Deo 21 Svetlo)'

Blok 13d Ime

Unesite ime osobe koja potpisuje blok 13b u čitljivom obliku.

Blok 13e Datum

Unesite datum na koji je potpisan blok 13b, datum mora biti u formatu dd = 2-cifreni dan, mmm = prva 3 slova meseca, gggg = 4 cifrena godina.

Blok 14a-14e Opšti zahtevi za blokove 14a-14e:

Ne koristi se za izdavanje u proizvodnji. Zasenčite, zatamnite ili na drugi način obeležite da biste sprečili nenamernu ili neovlašćenu upotrebu.

Odgovornosti korisnika/instalatera

Stavite sledeću izjavu na sertifikat da biste obavestili krajnje korisnike da nisu

oslobođeni svojih odgovornosti u vezi sa instaliranjem i korišćenjem bilo kog artikla praćenog formularom:

„OVAJ SERTIFIKAT NE PREDSTAVLJA AUTOMATSKI OVLAŠĆENJE ZA INSTALIRANJE.

KADA KORISNIK/INSTALATER OBAVLJA POSAO U SKLADU SA PROPISIMA ORGANA ZA PLOVIDBENOST RAZLIČITOG OD ORGANA ZA PLOVIDBENOST NAVEDENOG U BLOKU 1, NEOPHODNO JE DA KORISNIK/INSTALATER OBEZBEDI DA NJEGOV/NJEN ORGAN ZA PLOVIDBENOST PRIHVATA ARTIKLE OD ORGANA ZA PLOVIDBENOST NAVEDENOG U BLOKU 1.

IZJAVE U BLOKOVIMA 13A I 14A NE PREDSTAVLJAJU SERTIFIKAT O INSTALACIJI. U SVIM SLUČAJEVIMA EVIDENCIJA O ODRŽAVANJU VAZDUHOPLOVA MORA SADRŽATI SERTIFIKAT O INSTALACIJI IZDAT U SKLADU SA NACIONALNIM PROPISIMA OD STRANE KORISNIKA/INSTALATERA PRE NEGO ŠTO AVION MOŽE DA LETI.' "

PRILOG II

Umeće se sledeći Prilog Ib (Deo 21 Svetlo:

“ Sadržaji

21L.1

Opseg

21L.2 Nadležni organ

ODELJAK A – TEHNIČKI ZAHTEVI

PODDEO A – OPŠTE ODREDBE

21L.A.1 Opseg

21L.A.2 Obaveze i radnje koje je izvršilo lice koje nije podnosilac prijave ili nosilac sertifikata ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna

21L.A.3 Sistem izveštavanja 21L.A.4

Direktive o plovidbenosti

21L.A.5 Saradnja između dizajna i proizvodnje 21L.A.6

Označavanje

21L.A.7 Vođenje evidencije

21L.A.8 Priručnici

21L.A.9 Uputstvo za nastavak plovidbenosti 21L.A.10

Pristup i istraga

21L.A.11 Nalazi i zapažanja 21L.A.12

Sredstva usaglašenosti PODDEO B –

CERTIFIKATI TIPA

21L.A.21 Opseg

21L.A.22 Prihvatljivost

21L.A.23 Dokaivanje sposobnosti dizajna

21L.A.24 Zahtev za sertifikat tipa 21L.A.25

Dokazivanje usklađenosti 21L.A.26 Dizajn

tipa

21L.A.27 Uslovi za izdavanje sertifikata o tipu 21L.A.28

Obaveze nosioca sertifikata o tipu

21L.A.29 Prenosivost sertifikata o tipu 21L.A.30

Nastavak važenja sertifikata o tipu

PODDEO C – IZJAVE O USAGLAŠENOSTI DIAZJNA VAZDUHOPLOVA

21L.A.41 Opseg

21L.A.42 Prihvatljivost

21L.A.43 Izjava o usaglašenosti dizajna

21L.A.44 Aktivnosti usaglašenosti za izjavu o usaglašenosti dizajna

21L.A.45 Detaljne tehničke specifikacije i zahtevi za zaštitu životne sredine koji se primenjuju na vazduhoplove koji podležu izjavama o usklađenosti dizajna

21L.A.46 Podaci o dizajnu aviona

21L.A.47 Obaveze deklaranta izjave o usaglašenosti dizajna

21L.A.48 Neprenosivost deklaracije o usaglašenosti dizajna vazduhoplova

PODDEO D – PROMENE CERTIFIKATA TIPA

21L.A.61 Opseg

21L.A.62 Standardne promene

21L.A.63 Klasifikacija izmena sertifikata o tipu 21L.A.64

Prihvatljivost

21L.A.65 Prijava za promenu sertifikata tipa 21L.A.66

Dokazivanje usaglašenosti

21L.A.67 Uslovi za odobrenje manje promene sertifikata o tipu

21L.A.68 Uslovi za odobrenje veće promene sertifikata o tipu

21L.A.69 Odobrenje promene sertifikata tipa pod privilegijom

21L.A.70 Obaveze za manje promene sertifikata o tipu PODDEO E

– DOPUNSKI CERTIFIKATI TIPA

21L.A.81 Opseg

21L.A.82 Prihvatljivost

21L.A.83 Dokazivanje sposobnosti dizajna

21L.A.84 Prijava za dopunski sertifikat tipa 21L.A.85

Dokazivanje usaglašenosti

21L.A.86 Uslovi za odobrenje dopunskog sertifikata o tipu

21L.A.87 Odobrenje dopunskog sertifikata o tipu pod privilegijom 21L.A.88

Obaveze nosioca dopunskog sertifikata o tipu

21L.A.89 Prenosivost dopunskog sertifikata o tipu

21L.A.90 Nastavak važenja dopunskog sertifikata o tipu

21L.A.91 Promene dela proizvoda obuhvaćenog dopunskim sertifikatom o tipu

SUBPART F – CHANGES TO AIRCRAFT FOR WHICH DESIGN COMPLIANCE HAS BEEN DECLARED

21L.A.101 Opseg

21L.A.102 Standardne promene

21L.A.103 Klasifikacija izmena dizajna vazduhoplova za koji je deklarisana usaglašenost sa dizajnom

21L.A.104 Prihvatljivost

21L.A.105 Izjava o usklađenosti dizajna za manje izmene

21L.A.106 Obaveze lica koje daje izjavu o usklađenosti dizajna manje promene

21L.A.107 Deklaracija o usaglašenosti dizajna za veliku promenu

21L.A.108 Aktivnosti usklađenosti za deklarisanje usklađenosti velike promene

PODDEO G – DEKLARISANE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21L.A.121 Opseg

21L.A.122 Prihvatljivost

21L.A.123 Deklaracija o sposobnosti proizvodnje

21L.A.124 Sistem upravljanja proizvodnjom

21L.A.125 Resursi deklarisane proizvodne organizacije 21L.A.126

Opseg rada

21L.A.127 Obaveze deklarisane proizvodne organizacije 21L.A.128

Obaveštenje o promenama i prestanku aktivnosti

PODDEO H – SERTIFIKATI O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENI SERTIFIKATI O PLOVIDBENOSTI

21L.A.141 Opseg

21L.A.142 Prihvatljivost

21L.A.143 Prijava za sertifikat o plovidbenosti ili ograničeni sertifikat o plovidbenosti

21L.A.144 Obaveze podnosioca zahteva za sertifikat o plovidbenosti ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti

21L.A.145 Prenosivost i ponovno izdavanje sertifikata o plovidbenosti i ograničenog sertifikata o plovidbenosti unutar država članica

21L.A.146 Nastavak važenja sertifikata o plovidbenosti i ograničenog sertifikata o plovidbenosti

PODDEO I – SERTIFIKATI O BUCI I OGRANIČENI SERTIFIKATI O BUCI

21L.A.161 Opseg

21L.A.162 Prihvatljivost

21L.A.163 Prijava

21L.A.164 Prenosivost i ponovno izdavanje sertifikata o buci i ograničenih sertifikata o buci unutar država članica

21L.A.165 Nastavak važenja sertifikata o buci i ograničenog sertifikata o buci

PODDEO J – DEKLARISANE PROJEKTANTSKE ORGANIZACIJE

21L.A.171 Opseg

21L.A.172 Prihvatljivost

21L.A.173 Deklaracija o sposobnosti projektovanja

21L.A.174 Sistem upravljanja za projektovanje (dizajnom)

21L.A.175 Resursi deklarisane projektantske organizacije

21L.A.176 Opseg rada

21L.A.177 Obaveze deklarisane projektantske organizacije

21L.A.178 Obaveštenje o promenama i prestanku aktivnosti

PODDEO K – DELOVI

21L.A.191 Opseg

21L.A.192 Pokazivanje usaglašenosti

21L.A.193 Puštanje delova za ugradnju

PODDEO M – PROJEKTOVANJE POPRAVKI PROIZVODA SERTIFIKOVANIM O TIPU

21L.A.201 Opseg

21L.A.202 Standardne popravke

21L.A.203 Klasifikacija dizajna popravki na proizvod sertifikovanom o tipu

21L.A.204 Prihvatljivost

21L.A.205 Prijava za odobrenje dizajna popravki na proizvod sertifikovanom o tipu

21L.A.206 Dokazivanje usaglašenosti

21L.A.207 Uslovi za odobrenje dizajna manjih popravki

21L.A.208 Uslovi za odobrenje dizajna velikih popravki

21L.A.209 Odobrenje dizajna popravki pod privilegijom

21L.A.210 Obaveze nosioca odobrenja za dizajn popravke

21L.A.211 Nepopravljena šteta

PODDEO N – DIZAJN POPRAVKI AVIONA ZA KOJE JE PROGLAŠENA USAGLAŠENOST DIZAJNA

21L.A.221 Opseg

21L.A.222 Standardne popravke

21L.A.223 Klasifikacija dizajna popravke na vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

21L.A.224 Prihvatljivost

21L.A.225 Deklaracija o usaglašenosti dizajna za dizajne manjih popravki

21L.A.226 Deklaracija o usaglašenosti dizajna za dizajne velikih popravki

21L.A.227 Aktivnosti usaglašenosti za deklarisanje usaglašenosti dizajna velike popravke

21L.A.228 Obaveze deklaranta izjave o usaglašenosti dizajna projekta popravke

21L.A.229 Nepopravljena šteta

PODDEO O – OVLAŠĆENJA NALOGA EVROPSKOG TEHNIČKOG STANDARDA

PODDEO P – DOZVOLA ZA LETENJE

21L.A.241 Dozvola za letenje i uslovi letenja

PODDEO Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DELOVA

21L.A.251 Opseg

21L.A.252 Dizajn obeležavanja

21L.A.253 Identifikacija proizvoda

21L.A.254 Rukovanje identifikacionim podacima

21L.A.255 Identifikacija delova

PODDEO R – IZJAVA O USAGLAŠENOSTI ZA VAZDUHOPLOV I SERTIFIKAT O OVLAŠĆENOM PUŠTANJU (OBRAZAC 1 EASA) ZA MOTORE I PROPELERE, ILI NJIHOVE DELOVE, KOJI SU U SKLADU SA DEKLARACIJOM O

USKLAĐENOSTI DIZAJNA

21L.A.271 Opseg

21L.A.272 Prihvatljivost

21L.A.273 Kontrolni sistem proizvodnje

21L.A.274 Izdavanje izjave o usaglašenosti (Obrazac 52B EASA) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (Obrazac 1 EASA)

21L.A.275 Obaveze fizičkog ili pravnog lica koje izdaje izjavu o usaglašenosti (Obrazac 52B EASA) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (Obrazac 1 EASA)

ODELJAK B – POSTUPCI ZA NADLEŽNE ORGANI

PODDEO A – OPŠTE ODREDBE

21L.B.11 Dokumentacija za nadzor

21L.B.12 Razmena informacija

21L.B.13 Informacije za Agenciju

21L.B.14 Direktive o plovidbenosti primljene od država koje nisu članice

21L.B.15 Neposredno reagovanje na bezbednosni problem

21L.B.16 Sistem upravljanja

21L.B.17 Dodela zadataka kvalifikovanim subjektima

21L.B.18 Promene u sistemu upravljanja

21L.B.19 Rešavanje sporova

21L.B.20 Vođenje evidencije

21L.B.21 Nalazi i zapažanja

21L.B.22 Mere izvršenja

21L.B.23 Direktive o plovidbenosti

21L.B.24 Sredstva za usaglašenost

PODDEO B – CERTIFIKATI TIPA

21L.B.41 Specifikacije sertifikata

21L.B.42 Početna istraga

21L.B.43 Osnova za sertifikovanje tipa za sertifikat tipa

21L.B.44 Posebni uslovi

21L.B.45 Označavanje primenljivih zahteva zaštite životne sredine za sertifikat tipa

21L.B.46 Istraga

21L.B.47 Izdavanje sertifikata o tipu

21L.B.48 Kontinuirani nadzor plovidbenosti proizvoda za koje je izdat sertifikat tipa

21L.B.49 Prenošenje sertifikata o tipu

PODDEO C – IZJAVE O USAGLAŠENOSTI DIZAJNA

21L.B.61 Detaljne tehničke specifikacije i primenljivi zahtevi za zaštitu životne sredine za deklaracije o usklađenosti dizajna proizvoda

21L.B.62 Početna istraga o nadzoru

21L.B.63 Registracija deklaracije o usklađenosti dizajna

21L.B.64 Kontinuirani nadzor plovidbenosti vazduhoplova za koje je deklarisana usaglašenost dizajna

PODDEO D – PROMENE NA CERTIFIKATU TIPA

21L.B.81 Osnova za sertifikovanje tipa i primenjivi zahtevi za zaštitu životne sredine za veliku promenu na sertifikatu tipa

21L.B.82 Istraga i izdavanje odobrenja za malu promenu sertifikata o tipu

21L.B.83 Istraga velike promene sertifikata o tipu

21L.B.84 Izdavanje odobrenja velike izmene sertifikata o tipu

21L.B.85 Kontinuirani nadzor plovidbenosti izmenjenih proizvoda za koje je izdat sertifikat o tipu

PODDEO E – DOPUNSKI CERTIFIKATI O TIPU

21L.B.101 Osnova sertifikovanja o tipu i primenjivi zahtevi zaštite životne sredine za dopunski sertifikat o tipu

21L.B.102 Istraga

21L.B.103 Izdavanje dopunskog sertifikata o tipu

21L.B.104 Kontinuirani nadzor plovidbenosti proizvoda za koje je izdat dopunski sertifikat o tipu

PODDEO F – PROMENE ZA AVION ZA KOJI JE PROGLAŠEN USKLAĐENOST SA

DIZAJNOM

21L.B.121 Inicijalna nadzorna istraga deklaracije o usklađenosti dizajna velike promene u dizajnu vazduhoplova za koji je proglašena usklađenost dizajna

21L.B.122 Registracija deklaracije o usklađenosti dizajna za veliku promenu dizajna aviona

21L.B.123 Kontinuirani nadzor plovidbenosti izmenjenog vazduhoplova za koji je deklarisan

usaglašenost dizajna

PODDEO G – DEKLARISANE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21L.B.141 Početna istraga o nadzoru

21L.B.142 Registracija deklaracije o proizvodnoj sposobnosti 21L.B.143

Nadzor

21L.B.144 Program nadzora

21L.B.145 Nadzorne aktivnosti

21L.B.146 Promene u deklaracijama

PODDEO H – SERTIFIKATI O PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENI SERTIFIKATI O PLOVIDBENOSTI

21L.B.161 Istraga

21L.B.162 Izdavanje ili izmena uverenja o plovidbenosti ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti

21L.B.163 Nadzor

PODDEO I – SERTIFIKATI O BUCI

21L.B.171 Istraga

21L.B.172 Izdavanje ili izmena sertifikata o buci

21L.B.173 Nadzor

PODDEO J – DEKLARISANE PROJEKTANTSKE ORGANIZACIJE

21L.B.181 Početna istraga o nadzoru

21L.B.182 Registracija deklaracije o sposobnosti dizajna

21L.B.183 Nadzor

21L.B.184 Program nadzora

21L.B.185 Nadzorne aktivnosti

21L.B.186 Promene u deklaracijama

PODDEO K – DELOVI

PODDEO M – PROJEKTOVANJE POPRAVKE ZA PROIZVODE SERTIFIKOVANE O TIPU

21L.B.201 Osnova za sertifikovanje o tipu i primenjivi zahtevi zaštite životne sredine za odobrenje

dizajna popravke

21L.B.202 Istraga i izdavanje saglasnosti za dizajn male popravke

21L.B.203 Istraga prijave za odobrenje dizajna velike popravke

21L.B.204 Izdavanje odobrenja projekta(dizajna) velike popravke

21L.B.205 Kontinuirani nadzor plovidbenosti proizvoda za koje je odobren projekat (dizajn)

popravke

21L.B.206 Nepopravljena šteta

PODDEO N – PROJEKTOVANJE POPRAVKI NA AVIONU ZA KOJI JE PROGLAŠENA USKLAĐENOST SA PROJEKTOM

21L.B.221 Inicijalna istraga nadzora nad deklaracijom o usklađenosti dizajna projekta velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

21L.B.222 Registracija deklaracije o projektu velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

21L.B.223 Kontinuirani nadzor plovidbenosti projekta popravke za koji je deklarisana

usaglašenost sa projektom

PODDEO O – OVLAŠĆENJA NALOGA EVROPSKIH TEHNIČKIH STANDARDA

PODDEO P – DOZVOLA ZA LETENJE

21L.B.241 Istraga pre izdavanja dozvole za letenje

21L.B.242 Istraga pre izdavanja uslova leta

PODDEO Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DELOVA

PODDEO R – IZJAVA O USAGLAŠENOSTI ZA VAZDUHOPLOVE I SERTIFIKATE O OVLAŠĆENJU PUŠTANJA (OBRAZAC 1 EASA) ZA MOTORE I PROPELERE I NJIHOVE DELOVE, KOJI SU U SKLADU SA IZJAVOM O USKLAĐENOSTI DIZAJNA

21L.B.251 Nadzor

21L.B.252 Program nadzora

21L.B.253 Nadzorne aktivnosti

Dodaci Prilogu Ib

21L.1 Opseg (rezervisano)

21L.2 Nadležni organ (rezervisano)

ODELJAK A

TEHNIČKI ZAHTEVI

PODDEO A – OPŠTE ODREDBE

21L.A.1 Opseg

Ovaj odeljak utvrđuje opšta prava i obaveze koje se primenjuju na:

(g) podnosioca zahteva i nosioca za bilo koji sertifikat koji je izdat ili će biti izdat u skladu sa ovim Prilogom;

(h) svakog deklaranta o dizajnu ili proizvodnim sposobnostima ili o usklađenosti dizajna; i

(i) svako fizičko ili pravno lice koje izdaje izjavu o usaglašenosti za vazduhoplov, ili sertifikat o ovlašćenju puštanja (Obrazac 1 EASA) za proizvedeni motor, propeler ili deo.

21L.A.2 Obaveze i radnje koje je izvršilo lice koje nije podnosilac prijave ili nosilac sertifikata ili deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna

Radnje i obaveze koje treba da preduzme podnosilac zahteva za ili nosilac sertifikata za proizvod ili deo ili deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna prema ovom Odeljku može da preduzme u njegovo ime bilo koje drugo fizičko ili pravno lice, pod uslovom da su obaveze podnosioca zahteva, nosioca ili deklaranta i biće propisno ispunjene.

21L.A.3 Sistem izveštavanja

(g) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (ACV) br. 09/2017, svako fizičko ili pravno lice koje poseduje ili je podnelo zahtev za sertifikat o tipu, dopunski sertifikat o tipu, odobrenje projekta velike popravke ili bilo koji drugi relevantan sertifikat za koji se smatra da je izdat prema ovom Prilogu, ili ko je izjavio usklađenost dizajna vazduhoplova, ili promenu dizajna ili dizajna popravke sa njim, prema ovom Prilogu će:

1. uspostaviti i održavati sistem za prikupljanje, istraživanje i analiziranje izveštaja o dešavanjima u cilju identifikovanja negativnih trendova ili rešavanja nedostataka i izdvajanja dešavanja čije je prijavljivanje obavezno u skladu sa tačkom (3) i onih koje se prijavljuju dobrovoljno. Sistem izveštavanja će uključivati:

   (i) izveštaje i informacije koje se odnose na neuspehe, neispravnosti, kvarrove ili druge događaje koji izazivaju ili mogu izazvati štetne efekte na kontinuiranu plovidbenost proizvoda ili dela obuhvaćenog sertifikatom o tipu, dopunskim sertifikatom o tipu, glavnim odobrenju za projekat popravke, ili bilo koji drugim relevantnim sertifikatom za koji se smatra da je izdat prema ovom Prilogu, ili deklaracijom o usklađenosti dizajna izdatom prema ovom Prilogu;

   (ii) izveštaje o greškama, bliskim promašajima i opasnostima koje ne potpadaju pod tačku (i);

2. učiniti dostupnim poznatim operaterima proizvoda ili dela, i, na zahtev, bilo kojoj osobi ovlašćenoj prema drugim povezanim aktima o sprovođenju ili delegiranim aktima, informacije o sistemu uspostavljenom u skladu sa tačkom (a)(1) i o tome kako da obezbedi takve izveštaje i informacije u vezi sa neuspesi, neispravnostima, kvarovima ili drugim događajima iz tačke (a)(1)(i);

3. prijaviti Agenciji svaki propast, neispravnost, kvar ili drugi događaj za koji su svesni u vezi sa proizvodom ili delom, pokrivenim sertifikatom o tipu, dopunskim sertifikatom o tipu, odobrenjem projekta velike popravke ili bilo kojim drugim relevantnim sertifikatom za koji se smatra da je izdat prema ovom Priklogu, ili izjavom o usklađenosti dizajna izdatom u skladu sa ovim Priklogom, a koja je rezultirala ili može dovesti do nesigurnog stanja.

(h) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (CAA) br. 09/2017 i njene delegirane i implementacione akte, svako fizičko ili pravno lice koje je izjavilo svoju proizvodnu sposobnost prema Poddelu G ovog Priloga, ili koje proizvodi produkat ili deo prema Poddelu R od ovog priloga, će:

1. uspostaviti i održavati sistem za prikupljanje i procenu izveštaja o internim pojavama, uključujući izveštaje o internim greškama, bliskim promašajima i opasnostima, u cilju identifikovanja negativnih trendova ili rešavanja nedostataka, i izdvajanja događaja, čije je izveštavanje obavezno u skladu sa tačkama (2) i (3) i onima koji se dobrovoljno prijavljuju;

2. prijaviti odgovornom nosiocu odobrenja za dizajn ili deklarantu o deklaraciji o usklađenosti dizajna, sve slučajeve u kojima su proizvodi ili delovi pušteni od njih i naknadno identifikovani da imaju moguća odstupanja od primenljivih podataka o dizajnu, i istražiti sa nosiocem odobrenja za dizajn ili deklarantom deklaracije o usklađenosti dizajna, da identifikuju ona odstupanja koja bi mogla da dovedu do nebezbednog stanja;

3. prijaviti Agenciji i nadležnom organu države članice odgovorne u skladu sa tačkom 21L.2, ako ih ima, odstupanja koja bi mogla dovesti do nesigurnog stanja koja su identifikovana u skladu sa tačkom (2) tačke 21L. A.3(b);

4. ako deluje kao snabdevač drugoj proizvodnoj organizaciji, prijaviti toj drugoj organizaciji sve slučajeve u kojima je pustila proizvode ili delove toj organizaciji i naknadno identifikovala da oni imaju moguća odstupanja od primenljivih projektnih podataka.

Obaveze izveštavanja iz tačke 21.A.3A(b) Priloga I fizičkih i pravnih lica koja imaju ili su podnela zahtev za odobrenje proizvodne organizacije uključiće pojave u vezi sa proizvodima i delovima proizvedenim u skladu sa podacima o dizajnu odobrenim ili deklarisanim u skladu sa ovim Priklogom, i kada je deklarisana usklađenost dizajna, izveštaji će se podnositi deklarantu o usklađenosti dizajna.

(i) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (CAA) br. 09/2017 i njene delegirane i provedbene akte, svako fizičko ili pravno lice iz tačaka (a) i (b) kada izvještavaju u skladu sa tačkama (a)(3), (b)(2), (b)(3) i (b)(4), na odgovarajući način će zaštititi poverljivost izveštača i osoba navedenih u izveštaju.

(j) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (CAA) br. 09/2017 i njene delegirane i provedbene akte, svako fizičko ili pravno lice iz tačaka (a) i (b) sačiniće izveštaje definisane u tačkama (a)(3) i (b)(3) u obliku i na način koji utvrdi nadležni organ čim je to izvodljivo, iu svakom slučaju, dostaviće izveštaje najkasnije 72 sata nakon što je fizičko ili pravno lice iz tačaka (a) i (b) identifikovalo moguće nebezbedno stanje, osim ako to sprečavaju izuzetne okolnosti.

(k) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (CAA) br. 09/2017 i njene delegirane i provedbene akte, ako je događaj prijavljen prema tački (a)(3) ili pod tačkom (b)(3) rezultat nedostatka u dizajnu, ili nedostatak u proizvodnji, nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja projekta velike popravke ili bilo kog drugog relevantnog sertifikata za koji se smatra da je izdat u skladu sa ovim Priklogom, deklaranta o deklaraciji o usklađenosti dizajna ili proizvodne organizacije iz tačke (b) po potrebi će istražiti razlog za nedostatak i prijaviti Agenciji i nadležnom organu države članice koja je odgovorna u skladu sa tačkom 21L.2, ako postoji,

rezultate svoje istrage i svaku radnju koju preduzme ili predlaže da se preduzme da se taj nedostatak ispravi.

(l) Ako nadležni organ utvrdi da je potrebna radnja da bi se ispravio nedostatak, nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja projekta velike popravke ili bilo kog drugog relevantnog sertifikata za koji se smatra da je izdat prema ovom Prilogu, deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna, ili proizvodna organizacija iz tačke (b), prema potrebi, dostaviće relevantne podatke nadležnom organu na njegov zahtev.

21L.A.4 Direktive o plovidbenosti

Kada Agencija mora da izda direktivu o plovidbenosti u skladu sa tačkom 21L.B.23 da ispravi nebezbedno stanje ili da zahteva obavljanje inspekcije, nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja projekta velike popravke, ili bilo koji drugog relevantnog sertifikata za koji se smatra da je izdat u skladu sa ovim Priklogom, kao i deklaranta o deklaraciji o usklađenosti dizajna, kako je primenljivo, će:

(c) predložiti odgovarajuću korektivnu radnju ili potrebne inspekcije, ili oboje, i dostaviće Agenciji detalje ovih predloga na odobrenje;

(d) nakon što Agencija odobri predloge iz tačke (a), učiniti dostupnim svim poznatim operaterima ili vlasnicima proizvoda ili dela, i, na zahtev, svakom licu od kojeg se zahteva da se pridržava direktive o plovidbenosti, odgovarajuće opisne podatke i uputstva za ostvarenje.

21L.A.5 Saradnja između dizajna i proizvodnje

Nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja promene sertifikata o tipu ili odobrenja projekta popravke, deklaranta izjave o usklađenosti dizajna i organizacije ili fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvode ili delove tog specifičnog dizajna će sarađivati kako bi se osiguralo da je proizvod ili deo u skladu sa tim dizajnom i da bi se obezbedila kontinuirana plovidbenost proizvoda ili dela.

21L.A.6 Obeležavanje(Označavanje)

(c) Imalac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja promene sertifikata o tipu ili odobrenja projekta popravke, ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna će navesti oznaku za proizvode ili delove u skladu sa Poddelom Q ovog Priloga.

(d) Organizacija ili fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvode ili delove će obeležiti ove proizvode i delove u skladu sa Poddelom Q ovog Priloga.

21L.A.7 Vođenje evidencije

Sva fizička ili pravna lica koja poseduju ili koja su podnela zahtev za sertifikat o tipu, dopunski sertifikat o tipu, odobrenje za projekat popravke ili dozvolu za let, koja su izjavila usklađenosti dizajna, koja su izdala deklaraciju o dizajnu ili proizvodnim sposobnostima ili koja proizvode produkte ili delove prema ovoj Uredbi, će:

(e) prilikom projektovanja proizvoda ili dela ili izmene ili popravke istog, uspostaviti sistem čuvanja (vođenja) evidencije koji uključuje zahteve nametnute scojim partnerima i podizvođačima i održavafti relevantne informacije/podatke o dizajnu i držati ih na raspolaganju Agencija u cilju pružanja informacija neophodnih za obezbeđivanje njihove kontinuirane plovidbenosti i usaglašenosti sa važećim zahtevima zaštite životne sredine;

(f) kada proizvodi produkt ili deo, uspostaviti sistem vođenja evidencije i evidentirati detalje o radu koji su relevantni za usaglašenost proizvoda ili delova, kao i zahteve nametnute svojim partnerima i dobavljačima, i držati ih na raspolaganju nadležnom organu radi pružanja informacija neophodnih za obezbeđivanje kontinuirane plovidbenosti proizvoda i dela;

(g) u vezi sa dozvolama za let, pored zahteva za vođenje evidencije utvrđenih u tački 21.A.5(c) Priloga I, evidentirati sve dokumente napravljene da dokaže usklađenost sa dodatnim utvrđenim zahtevima u tački 21L. A.241(b), i držati ih na raspolaganju Agenciji i nadležnom organu;

(h) zadržiti evidenciju o kompetenciji i kvalifikacijama osoblja koje je uključeno u dizajnu ili proizvodnju i u nezavisnoj funkciji za praćenje usklađenosti, ako se zahteva tačkama 21L.A.125(c), 21L.A .175(b) ili 21L.A.175(e).

21L.A.8 Priručnici

Nosilac sertifikata o tipu ili dopunskog sertifikata o tipu ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna će proizvoditi, održavati i ažurirati glavne kopije svih priručnika ili varijacija u priručnicima koje zahteva primenjiva osnova za sertifikovanje o tipu, primenljive detaljne tehničke specifikacije i primenljivi zahtevim zaštite životne sredine za proizvod ili deo, i obezbediti kopije, na zahtev, Agenciji.

21L.A.9 Uputstva za nastavak plovidbenosti

(f) Imalac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja za promenu dizajna ili popravke ili deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna uspostaviće informacije koje su neophodne za obezbeđivanje plovidbenosti tipa vazduhoplova i bilo kog pripadajućeg dela, u skladu sa tim dizajnom, održava se tokom celog radnog veka.

(g) Imalac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja za promenu dizajna ili popravke ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna će obezbediti informacije usposftavkljene pod (a) pre nego što se taj dizajn pusti u upotrebu.

(h) Uputstva za kontinuiranu plovidbenost daće:

1. imalac sertifikata o tipu ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna svakom poznatom vlasniku jednog ili više proizvoda po njegovoj isporuci ili po izdavanju prvog sertifikata o plovidbenost ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti, kako je primenljivo, za pogođeni vazduhoplov, šta god se desi kasnije;

2. nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu ili odobrenja za manje promene ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna za promenu dizajna svim poznatim operaterima proizvoda na koje utiče promena nakon puštanja u upotrebu modifikovanog proizvoda;

3. nosilac odobrenja za projekat popravke ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna za projekat popravke svim poznatim operaterima proizvoda pogođenih popravkom nakon puštanju u službu proizvoda u kome je otelotvoren dizajn popravke. Popravljeni proizvod ili deo mogu biti pušteni u službu pre nego što se završe odgovarajuća uputstva za kontinuiranu plovidbenost, ali to će biti ograničeni servisni period iu dogovoru sa Agencijom.

Nakon toga, ovi nosioci sertifikata ili deklaranti će ove informacije učiniti dostupnim na zahtev bilo kojoj drugoj osobi koja je potrebna da se pridržava tih uputstava za kontinuiranu plovidbenost.

(i) Izuzetno od tačke (b), nosilac sertifikata o tipu ili deklarant izjave o usaglašenosti dizajna može odložiti dostupnost dela uputstva za kontinuiranu plovidbenost, koji se bavi sa dugim vodećim uputstvima za ostvarivanje zakazanog karaktera, sve dok proizvod ili modifikovani proizvod ne stupe u službu, ali će ta uputstva učiniti dostupnim pre nego što je upotreba ovih podataka

potrebna za proizvod ili modifikovani proizvod.

(j) Nosilac odobrenja za dizajn ili deklarant izjave o usklađenosti dizajna od kojeg se traži da pruži uputstva za kontinuiranu plovidbenost u skladu sa tačkom (b) takođe će staviti na raspolaganje sve izmene tih uputstava svim poznatim operaterima proizvoda koji su pogođeni izmenom, i, na zahtev, bilo kojoj drugoj osobi koja je dužna da se pridržava tih promena.

21L.A.10 Pristup i istraga

Sva fizička ili pravna lica koja poseduju ili su podnela zahtev za sertifikat o tipu, dopunski sertifikat o tipu, odobrenje dizajna velike popravke, dozvolu za letenje, sertifikat o plovidbenosti, ograničeni sertifikat o plovidbenosti, sertifikat o buci ili ograničeni sertifikat o buci, koji su se deklarisali usklađenosti dizajna, koji su deklarisali svoju sposobnost dizajna ili proizvodnje ili koji proizvode avione, motore, propelere ili delove prema Poddelu R ovog Priloga, će:

(c) odobriti nadležnom organu pristup bilo kom postrojenju, proizvodu, delu, dokumentu, zapisu, podacima, procesima, procedurama ili bilo kom drugom materijalu i dozvoliti pregled svakog izveštaja i izvršiti bilo kakvu inspekciju i izvršiti ili prisustvovati bilo kom testu koji je neophodan da verifikuje usklađenost i kontinuiranu usklađenost sa primenjivim zahtevima ovog odeljka;

(d) ako fizičko ili pravno lice koristi partnere, dobavljače ili podizvođače, sklopiti aranžmane sa njima kako bi obezbedio da nadležni organ ima pristup i može da istražuje kako je opisano u tački (a).

21L.A.11 Nalazi i zapažanja

(c) Nakon prijema obaveštenja o nalazima, fizičko ili pravno lice koje poseduje ili koje je podnelo zahtev za sertifikat o tipu, dopunski sertifikat o tipu, odobrenje projekta velike popravke, dozvolu za let, sertifikat o plovidbenosti, ograničeni sertifikat o plovidbenosti, sertifikat o buci ili ograničen sertifikat o buci, koji je deklarisao usaglašenost dizajna, koji je deklarisao njihov dizajn ili proizvodnu sposobnost ili koji proizvodi vazduhoplove, motore, propelere ili delove prema Poddelu R ovog Priloga, će preduzeti sledeće korake u roku koji odredi nadležni organ u skladu sa tačkom (d) ili (e) tačke 21L.B.21:

1. identifikovati osnovni(e) uzrok(e) i faktor(e) koji doprinosi na neusaglašenosti;

2. definisati plan korektivnih akcija i predložiti ga nadležnom organu;

3. pokazati sprovođenje korektivne(ih) radnje(i) na zadovoljstvo nadležnog organa.

(d) Zapažanju koje je obavestio nadležni organ u skladu sa tačkom (f) tačke 21L.B.21 će se posvetiti dužna pažnja. Fizičko ili pravno lice će zabeležiti odluku donetu u vezi sa tim zapažanjima.

21L.A.12 Sredstva usaglašenosti

(d) Pravno ili fizičko lice može koristiti bilo koje alternativno sredstvo usaglašenosti sa prihvatljivim sredstvima usaglašenosti (AMC) da bi utvrdilo usaglašenost sa ovom Uredbom.

(e) Ako fizičko ili pravno lice želi da koristi alternativno sredstvo usaglašavanja, ono će, pre upotrebe, dostaviti nadležnom organu potpun opis. Opis će uključivati sve revizije priručnika ili procedura koje mogu biti relevantne, kao i objašnjenje koje pokazuje kako se postiže usaglašavanje sa ovom Uredbom.

(f) Fizičko ili pravno lice može koristiti te alternativne načine usaglašavanja koje podležu prethodnom odobrenju nadležnog organa.

PODDEO B – CERTIFIKATI O TIPU

21L.A.21 Opseg

Ovaj odeljak utvrđuje postupak za podnošenje zahteva za sertifikate tipa i utvrđuje prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosilaca tih sertifikata za proizvode, kada je proizvod jedan od sledećih:

(i) avion sa maksimalnom poletnom masom (MMPP) od 2 000 kg ili manje sa konfiguracijom sedenja od najviše četiri osobe;

(j) jedrilica ili motorna jedrilica sa MPM-om od 2 000 kg ili manje;

(k) balon;

(l) vazdušni brod sa vrućim vazduhom;

(m) putnički gasni vazdušni brod projektovan za najviše četiri lica;

(n) rotorkraft sa MPM-om od 1 200 kg ili manje sa konfiguracijom sedenja od najviše četiri osobe;

(o) klipni motor i propeler fiksnog koraka koji su namenjeni za ugradnju na vazduhoplov naveden u tačkama (a) do (f). U takvim slučajevima, list sa podacima o sertifikatu o tipu biće na odgovarajući način označen kako bi se dozvolila samo ugradnja motora ili propelera na takav vazduhoplov;

(p) žiroplane.

21L.A.22 Prihvatljivost (Kvalifikovanost)

Svako fizičko ili pravno lice koje je pokazalo, ili je u procesu pokazivanju, svoju sposobnost projektovanja u skladu sa tačkom 21L.A.23, može podneti zahtev za sertifikat o tipu pod uslovima navedenim u ovom Poddelu.

21L.A.23 Pokazivanje dizajnerskih sposobnosti

An applicant for a type certificate shall demonstrate their design capability by:

(c) držanjem odobrenja projektantske organizacije sa uslovima odobrenja koji pokrivaju odgovarajuću kategoriju proizvoda, koje je izdala Agencija u skladu sa Poddelom J Odeljka A Priloga I (Deo 21); ili

(d) deklarisanjem svoje projektantske sposobnosti za vrstu projektantskog posla i kategoriju proizvoda u skladu sa Poddelom J ovog Priloga.

21L.A.24 Prijava za sertifikat o tipu

(d) Prijava za sertifikat o tipu podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(e) Prijava za sertifikat tipa uključiće kao minimum:

1. obrazloženje da je prijava u okviru delokruga utvrđenog u tački 21L.A.21;

2. preliminarne opisne podatke o proizvodu, nameravanu upotrebu i vrstu rada proizvoda za koji se zahteva sertifikovanje;

3. predlog osnove za sertifikovanje o tipu i primenljive zahteve zaštite životne sredine,

pripremljene u skladu sa zahtevima i opcijama navedenim u tačkama 21L.B.43 i 21L.B .45;

4. plan pokazivanja usaglašenosti sa detaljima o sredstvima i metodama usaglašenosti koji će biti ažurirane od strane podnosilac zahteva kada dođe do promena u projektu sertifikovanja koje utiču na tačke (1) do (3) ili bilo kakvih promena u sredstvima i metodama usaglašavanja.

(f) Prijava za sertifikat o tipu ostaće važeća 3 godine. U slučaju da sertifikat o tipu nije izdat u ovom roku, podnosi se nova prijava u skladu sa tačkama (a) i (b).

21L.A.25 Dokazivanje usaglašenosti

(g) Podnosilac zahteva za sertifikat o tipu, nakon što Agencija prihvati plan o dokazivanju usaglašenosti iu skladu sa njegovim sadržajem, zatim:

1. dokazuje usaglašenost sa primenjivom osnovom za sertifikovanje o tipu kako je ustanovljena i o kojoj je Agencija obavestila podnosioca zahteva u skladu sa tačkom 21L.B.43;

2. dokazuje usaglašenost sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine kako je Agencija utvrdila i obavestila podnosioca zahteva u skladu sa tačkom 21L.B.45; i

3. daje Agenciji sredstva kojima je takva usaglašenost dokazana.

(h) Podnosilac zahteva za sertifikat o tipu će dostaviti Agenciji evidentirano obrazloženje sredstava za usaglašavanje u dokumentima o usklađenosti prema planu dokazivanja usaglašenosti.

(i) Prilikom obavljanja ispitivanja i inspekcija kako bi se dokazala usklađenost u skladu sa tačkom (a), podnosilac prijave mora da je overio i dokumentovao ovu verifikaciju pre sprovođenja bilo kakvog ispitivanja:

1. za svaki ispitni uzorak, da:

   (i) materijali i procesi adekvatno odgovaraju specifikacijama za predloženi dizajn tipa;

   (ii) sastavni delovi proizvoda odgovaraju nacrtima u predloženom dizajnu tipa;

   (iii) proizvodni procesi, konstrukcija i montaža da adekvatno odgovaraju onima navedenim u predloženom dizajnu tipa; i

2. da su ispitivanje i oprema za merenje korišćena za ispitivanje bili adekvatni za ispitivanje i na odgovarajući način kalibrisane.

(j) Ispitivanje leta radi dobijanja sertifikata o tipu sprovodiće se u skladu sa metodama za takva ispitivanja leta koje odredi Agencija. Podnosilac zahteva za sertifikat tipa će izvršiti sva letačka ispitivanja neophodna da bi se odredila usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikovanje o tipu. Testovi letenja će uključiti period rada u konačnoj konfiguraciji dovoljnog trajanja da se osigura da neće biti bezbednosnih problema kada vazduhoplov prvi put stupi u službu.

(k) Podnosilac zahteva za sertifikat o tipu će dozvoliti Agenciji da:

1. pregleda sve podatke i informacije u vezi sa dokazivanjem usaglašenosti;

2. svedoči ili izvrši bilo koje ispitivanje ili inspekciju sprovedenu u svrhu dokazivanja usaglašenosti;

3. izvrši fizičku inspekciju prvog artikla tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji kako bi proverio usklađenost dizajna sa osnovom sertifikovanja o tipu i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine i svake ostale istrage utvrđene u skladu sa tačkom 21L.B.46.

(l) Po završetku ddokazivanja usklađenosti, podnosilac prijave će izjaviti Agenciji da:

1. su pokazali usklađenost sa osnovom za sertifikovanje tipa i primenjivim zahtevima zaštite

životne sredine koje je Agencija ustanovila i obavestila podnosioca zahteva u skladu sa tačkama 21L.B.43 i 21L.B.45, prema planu dokazivanja usklađenosti; i

2. nije identifikovana nijedna osobina ili karakteristika koja može učiniti proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebe za koje se zahteva sertifikovanje.

21L.A.26 Dizajn tipa

Podnosilac zahteva za sertifikat tipa će definisati dizajn tipa proizvoda kako bi omogućio njegovu jedinstvenu i nedvosmislenu identifikaciju, koji se sastoji od:

(g) od: crteža i specifikacija i spisak onih crteža i specifikacija koji su neophodni za definisanje konfiguracije i dizajnerskih osobina proizvoda;

(h) informacija o korišćenim materijalima i procesima;

(i) informacija o metodama proizvodnje i montaže;

(j) bilo kakvih ograničenja plovidbenosti;

(k) zahteva ekološke kompatibilnosti; i

(l) svih drugih podataka koji omogućavaju upoređivanjem određivanje plovidbenosti i, ako je relevantno, ekološku kompatibilnost kasnijih proizvoda istog tipa.

21L.A.27 Uslovi za izdavanje sertifikata o tipu

Da bi mu se izdao sertifikat tipa, podnosilac zahteva će:

(e) pokazati svoju sposobnost projektovanja u skladu sa tačkom 21L.A.23;

(f) pokazati usklađenost projekta u skladu sa tačkom 21L.A.25;

(g) pokazati, za sertifikate tipa vazduhoplova, da motor ili propeler, ili oba, ako su ugrađeni u vazduhoplov, imaju ili:

1. dokazati za sertifikate o tipu vazduhoplova, da motor ili elisa, ili oba, ako su ugrađeni u vazduhoplov, imaju ili: sertifikat tipa izdat ili utvrđen u skladu sa Prilogom I (Deo 21) ili izdat u skladu sa ovim Prilogom; ili

2. je uključen u prijavu za sertifikat tipa vazduhoplova i podnosilac zahteva je obezbedio usklađenost motora i propelera tokom dokazivanja usklađenosti u tački 21L.A.25;

(h) da dokaže da nema nerešenih pitanja iz fizičkog pregleda prvog artikla tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji ili bilo kog drugog istraživanj koje je sprovela Agencija u skladu sa tačkama (c) i (d) tačke 21L.B.46.

21L.A.28 Obaveze nosioca sertifikata o tipu

Nosilac sertifikata o tipu pće preuzeti obaveze nosioca sertifikata o tipu navedene u Poddelu A ovog Priloga i nastaviće da ispunjava uslove kvalifikovanosti iz tačke 21L.A.22.

21L.A.29 Prenosljivost sertifikata o tipu

Sertifikat tipa može se preneti na novog imaoca(nosioca), pod uslovom da je Agencija verifikovala, u skladu sa tačkom 21L. B.49, da fizičko ili pravno lice na koje se namerava da se prenese sertifikat o tipu ispunjava uslove u skladu sa tačkom 21L.A.22 da poseduje sertifikat tipa i da je u stanju da preuzme obaveze nosioca sertifikata o tipu prema tački 21L.A.28. Nosilac sertifikata o tipu, odnosno fizičko ili pravno lice koje želi da usvoji sertifikat će se prijaviti Agenciji da proveri da li su ovi uslovi ispunjeni, u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

21L.A.30 Kontinuirano važenje sertifikata o tipu

(c) Sertifikat o tipu će ostati važeći sve dok:

1. imalac ne preda sertifikat o tipu;

2. imalac sertifikata o tipu ostaje u skladu sa relevantnim zahtevima Uredbe (ACV) br. 05/2020 i delegiranih i izvršnih akata donetih na osnovu nje, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje sa nalazima kako je navedeno u tački 21L.B.21;

3. Agencija ne opozove sertifikat tipa u skladu sa tačkom 21L.B.22.

(d) Nakon predaje ili opozivanja, sertifikat tipa biće vraćen Agenciji.

PODDEO C – IZJAVE O USKLAĐENOSTI DIZAJNA VAZDUHOPLOVA

21L.A.41 Opseg

(d) Ovaj Poddeo utvrđuje postupak za deklarisanje usaglašenosti dizajna vazduhoplova i utvrđuje prava i obaveze lica koja daju takve izjave.

(e) Ovaj Poddeo se primenjuje na sledeće kategorije vazduhoplova, pod uslovom da dizajn vazduhoplova ne uključuje nove ili neobične karakteristike dizajna:

1. avion sa maksimalnom masom pri poletanju (MMPP) od 1 200 kg ili manje koja nije na mlazni pogon i ima konfiguraciju sedenja za najviše dve osobe;

2. jedrilica ili motorna jedrilica sa MMPP-om od 1 200 kg ili manje;

3. balon projektovan za najviše četiri osobe;

4. vazdušni brod sa vrućim vazduhom projektovan za najviše četiri osobe.

(f) Za potrebe ovog Poddela, karakteristika dizajna će se smatrati novim ili neuobičajenim ako u vreme kada je data izjava o usklađenosti dizajna, ta karakteristika dizajna nije pokrivena detaljnim tehničkim specifikacijama koje je utvrdila i stavila na raspolaganje Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.61.

21L.A.42 Prihvatljivost (Kvalifikovanost)

Svako fizičko ili pravno lice može izjaviti usaglašenost dizajna vazduhoplova pod uslovima navedenim u ovom Poddelu.

21L.A.43 Izjava o usaglašenosti dizajna

(d) Pre nego što proizvede vazduhoplov ili dogovori sa proizvodnom organizacijom da proizvede vazduhoplov, fizičko ili pravno lice koje projektuje taj vazduhoplov će izjaviti da je njegov dizajn u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine iz tačke 21L.A.45.

(e) Izjava sačiniće se u obliku i na način utvrđen od strane Agencije i sadržaće najmanje sledeće informacije:

1. ime lica koje podnosi izjavu i njegovu adresu/mesto poslovanja;

2. jedinstvenu referencu za identifikovanje vazduhoplova;

3. navođenje primenljivih detaljnih tehničkih specifikacija i primenljivih zahteva za zaštitu životne sredine prema tački 21L.A.45 sa kojima deklarant izjavljuje usaglašenost;

4. potpisanu izjavu datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje izjavu da je dizajn vazduhoplova, i ako je primenljivo motor ili propeler je u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine iz tačke 3, prema planu dokazivanja usklađenosti iz tačke (c)(3);

5. potpisanu izjavu datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje izjavu da nisu identifikovane nikakve osobine ili karakteristike od strane tog lica koje može učiniti vazduhoplov nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za predviđenu upotrebu;

6. potpisanu obavezu da će lice koje daje izjavu preuzeti obaveze iz tačke 21L.A.47;

7. ako dizajn vazduhoplova obuhvaćen deklaracijom uključuje motor ili propeler:

upućivanje na sertifikat tipa motora ili propelera izdat ili određen u skladu sa Prilogom I (Deo 21) ili izdat u skladu sa ovim prilogom; ili

(i) u slučaju klipnih motora i propelera sa fiksnim korakom, izjavu da deklaracija o usklađenosti dizajna vazduhoplova pokriva usklađenost motora ili propelera sa važećim tehničkim specifikacijama motora ili propelera;

8. uputstva za kontinuiranu plovidbenost;

9. operativna ograničenja;

10. list sa podacima o plovidbenosti i, ako je primenljivo, emisijama;

11. list sa podacima o buci, ako je primenjivo;

12. bilo koje druge uslove ili ograničenja propisana za vazduhoplov, i ako je primenljivo za motor ili propeler, u primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine sa kojima deklarant izjavljuje usklađenost.

(f) Deklarant će podneti Agenciji izjavu o usklađenosti dizajna iz tačke (b). Uz ovu izjavu, deklarant će podneti Agenciji:

1. crtež vazduhoplova;

2. detaljan opis dizajna vazduhoplova, uključujući sve konfiguracije obuhvaćene deklaracijom, operativne karakteristike, osobine dizajna i sva ograničenja;

3. plan dokazivanja usklađenosti sa detaljima o načinima na koje je usaglašenost sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine dokazana tokom dokazivanja usklađenosti;

4. evidentirana opravdanja usaglašenosti dobijena iz aktivnosti usaglašenosti koje su sprovedene prema planu dokazivanja usaglašenosti;

5. gde se usaglašenost dokazuje sprovođenjem ispitivanja, evidentirano opravdanje usaglašenosti ispitnih artikala i opreme, dokazujući:

(i) za uzorak za ispitivanje da su:

(A) materijali i procesi adekvatno usklađeni sa specifikacijama za dizajn;

(B) sastavni delovi proizvoda na odgovarajući način u skladu sa crtežima u dizajnu; i

(C) procesi proizvodnje, konstrukcija i montaža adekvatno usklađeni sa onima navedenim u dizajnu (projektu);

(ii) da su ispitivanje i merna oprema korišćena za ispitivanje bile adekvatne za ispitivanje i na odgovarajući način kalibrisane;

6. izveštaje, rezultate inspekcija ili ispitivanja za koje je deklarant smatrao da su potrebne da odredi da je vazduhoplov, i ako je primenljivo motor ili propeler, u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine.

21L.A.44 Aktivnosti usaglašenosti za izjavu o usaglašenosti dizajna

Pre davanja izjave o usaglašenosti dizajna u skladu sa tačkom 21L.A.43, deklarant odgovoran za projektovanje tog vazduhoplova će, za taj specifični dizajn vazduhoplova:

(h) uspostaviti plan pokazivanja usaglašenosti sa detaljima o sredstvima za pokazivanje usaglašenosti koja će se pratiti tokom pokazivanja usaglašenosti. Ovaj dokument će se ažurirati po potrebi;

(i) evidentirati opravdanost usaglašenosti u dokumentima o usaglašenosti prema planu pokazivanja usaglašenosti;

(j) izvršiti ispitivanje i inspekcije prema potrebi u skladu sa planom pokazivanja usaglašenosti;

(k) obezbediti i evidentirati usaglašenost ispitnih artikala i opreme i obezbediti da uzorak za ispitivanje je u skladu sa specifikacijama, crtežima, proizvodnim procesima, konstrukcijskim i montažnim sredstvima u projektu;

(l) obezbediti da su ispitna i merna oprema koja će se koristiti za ispitivanje adekvatna za ispitivanje i odgovarajuće kalibrisane;

(m) dozvoliti Agenciji da sprovodi ili učestvuje u svim inspekcijama ili ispitivanjima vazduhoplova u konačni ili odgovarajuće zreli dizajn i konfiguraciji proizvodnje koja je neophodna da bi se odredilo da proizvod nema osobine ili karakteristike koje čine vazduhoplov nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za predviđenu upotrebu;

(n) izvršiti testiranje (ispitivanja) leta, u skladu sa metodama za takva ispitivanja leta koje su navedene od strane Agencije, da utvrdi da li je vazduhoplov u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine. Testiranje leta će uključiti period rada u konačnoj konfiguraciji dovoljnog trajanja da se osigura da neće biti bezbednosnih problema kada vazduhoplov prvi put stupi u službu.

21L.A.45 Detaljne tehničke specifikacije i zahtevi zaštite životne sredine koji se primenjuju na vazduhoplove koji podležu deklaracijama o usklađenosti dizajna

Deklarant će pokazati usaglašenost dizajna vazduhoplova sa detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine iz tačke 21L.B.61, koji se primenjuju na taj vazduhoplov i koji stupaju na snagu na dan kada se Agenciji daje izjava o usaglašenosti dizajna.

21L.A.46 Podaci o projektovanju aviona

(c) Deklarant mora jasno definisati dizajn vazduhoplova kako bi omogućio njegovu jedinstvenu i

nedvosmislenu identifikaciju.

(d) Podaci o projektovanju (dizajnu) vazduhoplova koje koristi deklarant za jedinstveno definisanje dizajna (projektovanja) vazduhoplova će obuhvatiti:

1. crteže i specifikacije i spisak onih crteža i specifikacija koji su neophodni da bi se definisala konfiguracija i karakteristike dizajna proizvoda;

2. informacije o korišćenim materijalima i procesima;

3. informacije o metodama proizvodnje i montaže;

4. sva ograničenja plovidbenosti;

5. sve zahteve ekološke kompatibilnosti; i

6. sve druge podatke koji omogućavaju upoređivanjem određivanje plovidbenosti i, ako je relevantno, ekološke kompatibilnosti potonjih proizvoda istog tipa.

21L.A.47 Obaveze deklaranta izjave o usaglašenosti dizajna

Deklarant koji je Agenciji dao izjavu o usaglašenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa tačkom 21L.A.43 će:

(d) po podnošenju izjave organizovati da Agencija izvrši fizički pregled i letna ispitivanja prvog artikla tog vazduhoplova u konačnu ili odgovarajuće zrelu konfiguraciju kako bi se osiguralo da vazduhoplov može postići prihvatljiv nivo bezbednosti i da je ekološki kompatibilan;

(e) zadržati svu prateću dokumentaciju za izjavu o usaglašenosti dizajna i staviti ih na raspolaganje Agenciji na njen zahtev;

(f) poštovati sve druge obaveze koje se primenjuju na deklaranta izjave o usaglašenosti dizajna navedene u Poddelu A ovog Priloga.

21L.A.48 Neprenosivost izjave o usaglašenosti dizajna vazduhoplova

(c) Izjava o usklađenosti dizajna vazduhoplova ne može se preneti.

(d) Fizičko ili pravno lice koje preuzima dizajn vazduhoplova za koji je prethodno proglašena usaglašenost dizajna, će:

1. podneti novu izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa ovim Poddelom;

2. pokazati da deklarant koji je prethodno dao izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova više nije aktivan ili da je pristao na prenos podataka o projektovanju vazduhoplova;

3. se obavezati da će poštovati sve obaveze koje se primenjuju na lica koja daju izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova iz ovog Poddela prema tački 21L.A.47.

PODDEO D – PROMENE U TIPSKIM SERTIFIKATIMA

21L.A.61 Opseg

Ovaj Poddeo utvrđuje:

(d) postupak za podnošenje zahteva za odobrenje izmena sertifikata o tipu za proizvode sertifikovane u skladu sa ovim Prilogom, pod uslovom da je izmenjeni proizvod i dalje u opsegu tačke 21L.A.21;

(e) prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosilaca odobrenja navedenih u tački (a);

(f) odredbe u vezi sa standardnim promenama koje ne zahtevaju odobrenje.

21L.A.62 Standardne promene

(c) Standardne promene su one promene u sertifikatu tipa proizvoda odobrenog u skladu sa Poddelom B Odeljka B ovog Priloga:

1. koje prate podatke o dizajnu uključene u specifikacije sertifikovanja koje izdaje Agencija, a koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za sprovođenje i identifikovanje standardnih promena, uključujući povezana uputstva za kontinuiranu plovidbenost; i

2. koje nisu u sukobu (suprotnosti) sa podacima imaoca tog sertifikata o tipu.

(d) Tačke 21L.A.63 do 21L.A.70 nisu primenljive na standardne promene.

21L.A.63 Klasifikacija promena u tipskom sertifikatu

(f) Promene sertifikata o tipu biće klasifikovane kao male ili velike.

(g) „Mala promena“ je promena koja nema značajan (primetan) uticaj na masu, ravnotežu, strukturnu čvrstoću, pouzdanost, sertifikovanu buku ili nivoe emisija, operativne karakteristike ili druge karakteristike koje utiču na plovidbenost ili ekološku kompatibilnost proizvoda.

(h) Sve ostale promene su 'velike promene', osim ako je promena u dizajnu, snazi, potisku ili masi toliko obimna da je u suštini potrebna potpuna istraga usklađenosti sa primenjivom osnovom sertifikovanja tipa ili sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine ili sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama, u kom slučaju dizajn će biti sertifikovan u skladu sa Poddelom B ovog Priloga.

(i) Zahtevi za odobrenje malih promena su oni utvrđeni u tački 21L.A.67.

(j) Zahtevi za odobrenje velikih promena su oni utvrđeni u tački 21L.A.68.

21L.A.64 Prihvatljivost (Kvalifikovanost)

(c) Samo imalac sertifikata o tipu može podneti zahtev za odobrenje velike promene sertifikata o tipu prema ovom Poddelu; svi ostali podnosioci zahteva za veliku promenu u sertifikatu tipa prijaviće se u skladu sa Poddelom E ovog Priloga.

(d) Svako fizičko ili pravno lice može podneti zahtev za odobrenje male promene sertifikata o tipu prema ovom Poddelu.

21L.A.65 Prijava za promenu u tipskom sertifikatu

(c) Zahtev za odobrenje promene u tipskom sertifikatu biće podneta u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

(d) Za veliku promenu u tipskom sertifikatu, podnosilac zahteva će uključiti u prijavu plan pokazivanja usaglašenosti za pokazivanje usaglašenosti u skladu sa tačkom 21L.A.66, zajedno sa predlogom za osnovu sertifikovanja tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, pripremljeni u skladu sa zahtevima i opcijama navedenim u tački 21L.B.81.

21L.A.66 Dokazivanje usaglašenosti

(g) Podnosilac zahteva za veliku promenu u tipskom sertifikatu će pokazati usklađenost sa primenljivom osnovom za sertifikovanje tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine kako je Agencija utvrdila i obavestila podnosioca zahteva u skladu sa tačkom 21L.B.81, i će dati Agenciji sredstva kojima je takva usklađenost dokazana.

(h) Podnosilac zahteva za veliku promenu u tipskom sertifikatu će dati Agenciji evidentirano opravdanje načina usaglašenosti prema planu dokazivanja usaglašenosti.

(i) Prilikom obavljanja testiranja i inspekcija kako bi se dokazala usaglašenost u skladu sa tačkom (a), podnosilac zahteva mora da je proverio i dokumentovao ovu verifikaciju pre obavljanja bilo kakvog ispitivanja:

1. za uzorak za ispitivanje, da:

   (i) su materijali i procesi adekvatno usaglašeni sa specifikacijama za predloženi izmenjeni dizajn tipa;

   (ii) sastavni delovi proizvoda su na odgovarajući način u skladu sa crtežima u predloženom izmenjenom dizajnu tipa;

   (iii) su proizvodni procesi, konstrukcija i montaža na odgovarajući način u skladu sa onima navedenim u predloženom izmenjenom tipskom dizajnu; i

2. da su oprema za ispitivanje i merenje korišćena za ispitivanje bili adekvatni za ispitivanje i na odgovarajući način kalibrisane.

(j) Ispitivanje leta u cilju dobijanja odobrenja za veliku promenu u tipskom sertifikatu ssprovodiće se u skladu sa metodama za takva ispitivanja leta koje je odredila Agencija. Podnosilac zahteva za veliku promenu u tipskom sertifikatu će izvršiti sva letačka ispitivanja neophodna da bi se utvrdila usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikovanje tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

(k) Podnosilac zahteva za veliku promenu u tipskom sertifikatu će dozvoliti Agenciji da:

1. pregleda sve podatke i informacije u vezi sa dokazivanjem usaglašenosti;

2. svedoči ili izvrši bilo koje ispitivanje ili pregled(inspekciju) koja se sprovodi u svrhu dokazivanja usaglašenosti; i

3. ako se smatra neophodnim, izvrši fizičku inspekciju prvog artikla tog proizvoda u konačnoj izmenjenoj konfiguraciji kako bi proverila usklađenost dizajna sa osnovom za sertifikovanje tipa i važećim zahtevima za zaštitu životne sredine.

(l) Po završetku pokazivanja usaglašenosti, podnosilac prijave će izjaviti Agenciji da:

1. je pokazao usklađenost sa osnovom za sertifikovanje tipa i važećim zahtevima zaštite životne sredine koje je Agencij ustanovila i obavestila podnosioca zahteva u skladu sa tačkom 21L.

.B.81, prema planu pokazivanja usklađenosti; i

2. nije identifikovana nijedna osobina ili karakteristika koja bi mogla učiniti promenjeni proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebe za koje se zahteva sertifikovanje.

21L.A.67 Zahtevi za odobrenje male izmene u tipskom sertifikatu

Da bi mu se izdalo odobrenje za manju izmenu sertifikata o tipu, podnosilac zahteva će:

(d) pokazati da su promena i oblasti na koje promena utiče u skladu sa:

1. osnovom za sertifikovanje tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine uključenim referencom u sertifikat o tipu; ili

2. ako podnosilac zahteva to odabere, sa sertifikacionim specifikacijama koje su primenljive na proizvod na dan podnošenja zahteva (prijave) za promenu;

(e) izjaviti usklađenost sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine koji se primenjuju u skladu sa tačkom (a)(1), ili sa sertifikacionim specifikacijama izabranim u skladu sa tačkom (a)(2), evidentirati opravdanja usaglašenosti u dokumentima o usklađenosti i evidentirati da nije identifikovana nijedna osobina ili karakteristika koja može učiniti promenjeni proizvod nebezbednim za upotrebe za koje se zahteva sertifikovanje;

(f) Agenciji podneti obrazloženje usaglašenosti za promenu i izjavu o usklađenosti.

21L.A.68 Zahtevi za odobrenje velike promene u tipskom sertifikatu

Da bi mu se izdalo odobrenje za veliku promenu u tipskom sertifikatu, podnosilac zahteva će:

(d) dokazati da su promena i oblasti na koje promena utiče u skladu sa osnovom za sertifikovanje tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, kako je Agencija utvrdila i obavestila podnosioca prijave u skladu sa tačkom 21L.B.81;

(e) pokazati usklađenost u skladu sa tačkom 21L.A.66;

(f) dokazati da nema nerešenih pitanja iz fizičkog pregleda prvog artikla tog proizvoda u konačnoj izmenjenoj konfiguraciji koju je sprovela Agencija u skladu sa tačkom 21L.A.66(e)(3).

21L.A. Odobrenje promene sertifikata tipa pod privilegijom

(c) Odobrenje promene sertifikata o tipu koji je dizajniran može izdati odobrena organizacija za projektovanje, bez podnošenja prijave u skladu sa tačkom 21L.A.65 u skladu sa obimom njenih privilegija predviđenih u tačkama (2) i (8), tačke 21.A.263(c) Aneksa I (Deo 21) umesto Agencije, kako je navedeno u uslovima odobrenja.

(d) Prilikom izdavanja odobrenja za promenu tipa sertifikata u skladu sa tačkom (a), projektna organizacija će:

1. osigurati da su svi dokazni podaci i opravdanja dostupni;

2. obezbediti da je dokazana usklađenost promene sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine prema tački (a)(1) tačke 21L.A.67 ili tački (a) tačke 21L.A.68 i demonstrirana i deklarisana u skladu sa tačkom 21L.A.66;

3. potvrditi da nije pronašla:

(i) bilo koje neusaglašenosti sa osnovom tipa sertifikacije ili, gde je primenljivo, sa primenljivim zahtevima zaštite životne sredine, ili sa izabranim specifikacijama sertifikacije;

(ii) bilo koje promene svojstva ili karakteristike koje mogu učiniti izmenjeni proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu a za koju se zahteva sertifikacija;

4. ograničavanje odobrenja promene tipa sertifikata za specifične konfiguracije u sertifikatu o tipu na koje se promena odnosi.

21L.A.70 Obaveze za manje izmene sertifikata o tipu

Nosilac odobrenja za manje izmene sertifikata o tipu mora obezbediti da su preuzete obaveze nosioca odobrenja za manje izmene iz Odeljka A ovog Aneksa.

ODELjAK E – DOPUNSKI SERTIFIKATI O TIPU

21L.A.81 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje postupak za fizička ili pravna lica koja nisu nosioci tog sertifikata o tipu za podnošenje zahteva za odobrenje velikih promena tipa sertifikata, izdatog u skladu sa Aneksom I (Deo 21) ili ovim Aneksom, za proizvode u okviru tačke 21L. .A.21, pod uslovom da je izmenjeni proizvod i dalje u okviru te tačke, i utvrđuje prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosilaca tih sertifikata.

21L.A.82 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice koje je pokazalo, ili je u procesu demonstracije, ili je izjavilo, svoju sposobnost projektovanja u skladu sa tačkom 21L.A.83, može podneti zahtev za dodatni sertifikat o tipu, pod uslovima navedenim u ovom odeljku.

21L.A.83 Demonstracija sposobnosti projektovanja

Podnosilac zahteva za dodatni sertifikat o tipu mora da demonstrira svoju sposobnost projektovanja na sledeći način:

(c) ima odobrenje projektantske organizacije sa uslovima odobrenja koji pokrivaju odgovarajuću kategoriju proizvoda, koje je izdala Agencija u skladu sa Odeljkom J Odeljka A Aneksa I (Deo 21); ili

(d) deklariše svoju sposobnost projektovanja za delokrug proizvoda u skladu sa Odeljkom J ovog Aneksa.

21L.A.84 Zahtev za dopunu sertifikata o tipu

(c) Zahtev za dopunu sertifikata o tipu podnosi se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(d) Prilikom podnošenja zahteva za dopunski sertifikat o tipu, podnosilac će:

1. uključiti u aplikaciju informacije koje se zahtevaju tačkom 21L.A.65(b);

2. navesti da li je podatke o sertifikaciji pripremio ili će u potpunosti pripremiti podnosilac zahteva ili na osnovu dogovora sa vlasnikom podataka o sertifikaciji tipa.

21L.A.85 Demonstracija o usklađenosti

(g) Podnosilac zahteva za dopunski sertifikat o tipu mora da pokaže usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikaciju o tipu i primenjivim zahtevima o zaštiti životne sredine, koje je utvrdilaAgencija i koja je obavestila podnosioca zahteva, u skladu sa tačkom 21L.B.101 i Agenciji će obezbediti sredstva kojim je takva usklađenost demonstrirana.

(h) Podnosilac zahteva za dopunski sertifikat o tipu dostavlja Agenciji evidentirano opravdanje načina usaglašenosti u okviru dokumenata o usklađenosti, prema planu demonstracije o usklađenosti.

(i) Prilikom obavljanja testiranja i inspekcija kako bi se dokazala usklađenost u skladu sa tačkom (a), podnosilac zahteva mora da verifikuje i dokumentuje ovu verifikaciju pre sprovođenja bilo kakvog ispitivanja:

1. za ispitni uzorak, da:

   (i) materijali i procesiadekvatno su usklađeni sa specifikacijama za predloženi izmenjeni dizajn tipa;

   (ii) sastavni delovi proizvoda adekvatno odgovaraju crtežima u predloženom izmenjenom dizajnu tipa;

   (iii) proizvodni procesi, konstrukcija i montaža adekvatno odgovaraju onima navedenim u predloženom izmenjenom projektu tipa; i

2. da su ispitna i merna oprema, korišćena za ispitivanje, bila adekvatna za ispitivanje i da su pravilno kalibrisana.

(j) Ispitivanje leta radi dobijanja dopunskog sertifikata o tipu sprovodi se u skladu metoda za takva ispitivanja leta, koje odredi Agencija. Podnosilac zahteva za dodatni sertifikat o tipu mora da izvrši sva ispitivanja leta koja su neophodna da bi se utvrdila usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikaciju tipa.

(k) Podnosilac zahteva za dopunski sertifikat o tipu dozvoljava Agenciji da:

1. izvrši pregled svih podataka i informacija u vezi sa demonstracijom usklađenosti;

2. posvedoči ili izvrši bilo koji test ili inspekciju, sprovedenih u svrhu demonstracije usklađenosti; i

3. izvrši fizičku inspekciju prvog artikla tog proizvoda u konačnoj izmenjenoj konfiguraciji kako bi se proverila usklađenost dizajna sa osnovom sertifikacije o tipu i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

(l) Po završetku demonstracije usaglašenosti, podnosilac zahteva za dopunski sertifikat o tipu izjavljuje Agenciji da:

1. je pokazao usklađenost sa osnovom za sertifikaciju o tipu i primenjivim zahtevima o zaštiti životne sredine, kako je utvrdila Agencija i o tome obavestila podnosioca zahteva, u skladu sa tačkama 21L.B.101, prema planu demonstracije usklađenosti; i

2. nije identifikovano nijedno svojstvo ili karakteristika koja bi promenjeni proizvod mogla učiniti nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu a za koji se zahteva sertifikacija.

21L.A.86 Zahtevi za odobrenje dopunskog sertifikata o tipu

(c) Da bi se izdao dopunski sertifikat o tipu, podnosilac zahteva:

1. demonstrira svoju dizajnersku sposobnost u skladu sa tačkom 21L.A.83;

2. demonstrira da su promene sertifikata o tipu i oblasti na koje promena utiče u skladu sa osnovom za sertifikaciju o tipu i primenjivim zahtevima o zaštiti životne sredine, kako je utvrdila Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.101;

3. demonstrira usklađenost u skladu sa tačkom 21L.A.85;

4. ukoliko je podnosilac zahteva naveo da je dostavio podatke o sertifikaciji, na osnovu dogovora sa vlasnikom podataka o sertifikaciji tipa u skladu sa tačkom 21L.A.84(b), demonstrira da nosilac sertifikata o tipu:

   (i) nema tehničkih primedbi na dostavljene informacije prema tački 21L.A.65; i

   (ii) pristao je da sarađuje sa podnosiocem zahteva kako bi se obezbedilo ispunjenje svih obaveza za kontinuiranu plovidbenost izmenjenog proizvoda kroz usklađenost sa tačkama 21L.A.28 i 21L.A.88;

5. demonstrira da nema nerešenih pitanja iz fizičke inspekcije prvog artikla tog proizvoda, u konačnoj izmenjenoj konfiguraciji koju je sprovela Agencija u skladu sa tačkom 21L.A.85(e)(3).

(d) Dodatni sertifikat o tipu biće ograničen na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u sertifikatu o tipu na koju se značajna promena odnosi.

21L.A.87 Odobrenje dopunskog sertifikata o tipu pod privilegijom

(c) Odobrenje dopunskog sertifikata o tipu, za veću promenu koje je dizajnirano, može izdati odobrena organizacija za projektovanje bez prijave u skladu sa tačkom 21L.A.84 u skladu sa delokrugom njenih privilegija,predviđenih u tački (9) tač. 21.A.263(c) Aneksa I (Deo 21) umesto Agencije, kako je navedeno u uslovima odobrenja.

(d) Prilikom izdavanja dopunskog sertifikata o tipu, u skladu sa tačkom (a), projektna organizacija će:

1. osigurati da su svi dokazni podaci i opravdanja dostupni;

2. obezbediti da je usklađenost izmene sa osnovom za sertifikaciju o tipu i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine dokazana i deklarisana;

3. potvrditi da nije pronašla:

   (i) bilo koju neusaglašenosti sa osnovom tipa sertifikacije ili, gde je primenljivo, sa primenljivim zahtevima o zaštiti životne sredine, ili sa izabranim specifikacijama sertifikacije;

   (ii) bilo koje promene izmene ili karakteristike koje mogu učiniti promenjeni proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu za koju se zahteva sertifikacija;

4. ograničiti odobrenje dopunskog sertifikata o tipu na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u sertifikatu o tipu na koji se promena odnosi.

21L.A.88 Obaveze nosioca dopunskog sertifikata o tipu

Svaki nosilac dopunskog sertifikata o tipu preuzima obaveze nosioca dopunskog sertifikata o tipu, navedenih u Odeljku A ovog Aneksa i nastaviće da ispunjava uslove podobnosti iz tačke 21L.A.82.

21L.A.89 Prenosivost dopunskog sertifikata o tipu

Dodatni sertifikat o tipu može se preneti na novog nosioca, pod uslovom da je Agencija potvrdila da fizičko ili pravno lice na koje se sertifikat namerava preneti ispunjava uslove u skladu sa tačkom 21L.A.83 o posedovanju dopunskog sertifikata o tipu, i sposobno je da preuzme obaveze nosioca dopunskog sertifikata o tipu iz tačke 21L.A.88.

21L.A.90 Nastavak važenja dopunskog sertifikata o tipu

(c) Dodatni sertifikat o tipu ostaje važeći sve dok:

1. nosilac ne preda dodatni sertifikat o tipu;
2. nosilac dopunskog sertifikata o tipu ostaje u skladu sa relevantnim zahtevima Uredbe (ACV) br. 05/2020 i delegiranih i izvršnih akata donetih na osnovu iste, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje sa nalazima kako je navedeno u tač. 21L.B.21;
3. dopunski sertifikat o tipu Agencija se ne opoziva u skladu sa tačkom 21L.B.22.

(d) Po predaji ili opozivu sertifikata o tipu, vraća se Agenciji.

21L.A.91 Promene dela proizvoda obuhvaćenog dopunskim sertifikatom o tipu

(d) Manja izmena dela proizvoda obuhvaćenog dopunskim sertifikatom o tipu biće odobrena u skladu sa Odeljkom D ovog Aneksa.

(e) Velika promena, u delu proizvoda koji je obuhvaćen dopunskim sertifikatom o tipu, biće odobrena kao poseban dodatni sertifikat o tipu u skladu sa ovim odeljkom.

(f) Odstupajući od tačke (b), veća promena u onom delu proizvoda koji je obuhvaćen dopunskim sertifikatom o tipu, koji je podneo nosilac dodatnog sertifikata o tipu, može se odobriti kao promena postojećeg dodatnog sertifikata o tipu u skladu sa tačkama 21L. .A.63 do 21L.A.69.

ODELjAK F – PROMENE VAZDUHOPLOVA ZA KOJE JE USAGLAŠENOST SA DIZAJNOM DEKLARISANA

21L.A.101 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje:

(d) postupak za proglašenje usklađenosti promene dizajna vazduhoplova koji je bio predmet deklaracije date u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa;

(e) prava i obaveze deklaranta koji daje izjavu o usklađenosti o izmenama iz tačke (a); i

(f) odredbe u vezi sa izmenama standarda koje ne zahtevaju deklaraciju o usklađenosti dizajna.

21L.A.102 Standardne promene

(c) Standardne promene su promene u dizajnu vazduhoplova koje su bile predmet deklaracije

date u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa i koje:

1. prate projektne podatke uključene u sertifikacione specifikacije izdate od strane Agencije, koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identifikaciju standardnih promena, uključujući pridružena uputstva za kontinuiranu plovidbenost; i

2. nisu u suprotnosti sa projektnim podacima, obuhvaćenim deklaracijom o usklađenosti dizajna vazduhoplova, u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa.

(d) Tačke 21L.A.103 do 21L.A.108 se ne primenjuju na standardne promene.

21L.A.103 Klasifikacija izmena u dizajnu vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna

(d) Promene u dizajnu vazduhoplova koje su bile predmet deklaracije date u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa biće klasifikovane kao manje ili veće, koristeći kriterijume utvrđene u tačkama 21L.A.63 (b) i (c).

(e) Usklađenost dizajna manjih promena deklarišese u skladu sa tačkom 21L.A.105.

(f) Usklađenost projekta većih promena deklarišese u skladu sa tačkom 21L.A.107.

21L.A.104 Podobnost

(d) Deklarant koji je dao izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova, u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, može izjaviti usaglašenost za manju promenu u dizajnu tog vazduhoplova pod uslovima navedenim u ovom Odeljku. Pored toga, takvu izjavu o usklađenosti može dati, pod uslovima navedenim u ovom odeljku, organizacija za projektovanje koja je odobrena u skladu sa tačkom (c)(3) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21).

(e) Samo deklarant koji je dao izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa može izjaviti usaglašenost za veće promene u dizajnu vazduhoplova za koji je usaglašenost dizajna proglašena u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, pod uslovima utvrđenih u ovom pododeljku.

(f) Izuzetno od tačke (b) tačke 21.L.A.104, ako deklarant koji je dao izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Odeljkom C ovog aneksa više nije aktivan ili ne reaguje na zahteve za izmene dizajna, usklađenost o izmenjenom dizajnu vazduhoplova može takođe biti deklarisana u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa od strane projektantske organizacije, odobrene u skladu sa tačkom (c)(4) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21) u okviru svojih uslova odobrenja ili bilo kog drugog fizičkog ili pravnog lica koje je u stanju da preuzme obaveze iz tačke 21L.A.47 u vezi sa takvim izmenjenim vazduhoplovom.

21L.A.105 Deklaracija o usklađenosti dizajna za manje izmene

(d) Pre instaliranja ili ugradnje ili dogovora sa proizvodnom organizacijom da ugradi ili obavi manju izmenu u dizajn vazduhoplova, za koji je deklarisana usklađenost dizajna u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, organizacija koja je projektovala tu manju izmenu mora da izjavi da je dizajn te manje promene u skladu sa:

1. detaljnim tehničkim specifikacijama, uključenih referencom u deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova, osim ako te detaljne tehničke specifikacije ili njihovi delovi više

nisu primenjivi u skladu sa tačkom 21L.B.61 jer je Agencija utvrdila da je to iskustvo, iz drugih sličnih proizvoda u upotrebi ili proizvoda koji imaju slične karakteristike dizajna, pokazalo da se mogu razviti nesigurni uslovi, a detaljne tehničke specifikacije koje su navedene u deklaraciji o usklađenosti dizajna vazduhoplova ne bave se ovim nesigurnim stanjem, ili

2. detaljnim tehničkim specifikacijama koje su primenljive, na dan kada je deklaracija data u skladu sa tačkom 21L.B.61, ukoliko to odabere deklarant; i

3. primenjivim zahtevima za zaštitu životnesredine iz tačke 21L.B.61 koji su primenljivi na dan kada je deklaracija data.

(e) Deklaracija o usklađenosti projekta sastavlja se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(f) Deklarant ili organizacija koja je projektovala manju izmenu vodi registar manjih promena u dizajnu vazduhoplova, za koji je deklarisana usklađenost dizajna, i stavlja na raspolaganje Agenciji svaku izjavu datu u skladu sa tačkom (a).

21L.A.106 Obaveze lica koje daje deklaraciju o usklađenosti dizajna o manjoj promeni

Svako lice koje je dalo izjavu o usklađenosti za male promene u dizajnu vazduhoplova u skladu sa tačkom 21L.A.105 mora:

(d) voditi registar tih izjava i te izjave staviće na raspolaganje Agenciji na zahtev;

(e) čuva svu prateću dokumentaciju za izjavu o usklađenosti dizajna i stavlja je na raspolaganje Agenciji na zahtev;

(f) preuzima sve druge obaveze deklaranta deklaracije o usklađenosti dizajna utvrđene u Odeljku A ovog Aneksa.

21L.A.107 Izjava o usklađenosti dizajna za veću promenu

(f) Pre instaliranja ili ugradnje ili dogovora sa proizvodnom organizacijom da ugradi ili instalira veću promenu u dizajn vazduhoplova, za koji je deklarisana usklađenost dizajna u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, organizacija koja je projektovala tu veću promenu mora da izjavi da je dizajn te veće promene i oblasti na koje ta promena utiče u skladu sa:

1. detaljnim tehničkim specifikacijama uključenih referencom u deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova, osim ako te detaljne tehničke specifikacije ili njihovi delovi više nisu primenjivi u skladu sa tačkom 21L.B.61 jer je Agencija utvrdila da iskustvo iz drugih sličnih proizvoda, u upotrebi ili proizvoda koji imaju slične karakteristike dizajna, pokazalo da se mogu razviti nesigurni uslovi i da se detaljne tehničke specifikacije, koje su navedene u deklaraciji o usklađenosti dizajna vazduhoplova, ne bave ovim nesigurnim stanjem, ili

2. detaljnim tehničkim specifikacijama koje se primenjuju na dan kada je deklaracija data u skladu sa tačkom 21L.B.61, ukoliko ih odabere deklarant; i

3. primenjivi zahtevi za zaštitu životne sredine iz tačke 21L.B.61 koji su primenljivi na dan kada je deklaracija data.

(g) Deklaracija o usklađenosti projekta sačinjava se u obliku i na način koji utvrđuje Agencija.

(h) Izjava mora sadržati najmanje sledeće podatke:

1. ime lica koje podnosi deklaraciju i adresu/mesto poslovanja;

2. referentni broj deklaracije vazduhoplova na koji se veća promena odnosi;

3. jedinstvena referenca za identifikaciju glavne promene;

4. navođenje detaljnih tehničkih specifikacija i primenljivih zahteva zaštite životne sredine sa kojima deklarant izjavljuje usklađenost;

5. potpisanu izjavu datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje izjavu da je dizajn veće promene u skladu sa detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine iz tačke (4), u skladu sa navedenim planom demonstracije usklađenosti do tačke (d)(3);

6. potpisanu izjavu datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje izjavu da to lice nije identifikovalo nikakva svojstva ili karakteristike koje bi mogle učiniti vazduhoplov nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za predviđenu upotrebu;

7. potpisanu obavezu da će lice koje daje izjavu preuzeti obaveze iz tačke 21L.A.47 u vezi sa izmenjenim dizajnom vazduhoplova;

8. uputstva za kontinuiranu plovidbenost;

9. radna ograničenja, ukoliko su promenjena;

10. list sa podacima o plovidbenosti i, ako je primenljivo, evidenciju o usklađenosti emisija;

11. list sa podacima o buci, ako je primenljivo;

12. bilo koje druge uslove ili ograničenja propisana za vazduhoplov u primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine sa kojima deklarant izjavljuje usklađenost.

(i) Deklarant koji osmišljava veću izmenu podnosi izjavu iz tačke (c) Agenciji. Uz ovu izjavu, deklarant dostavlja Agenciji:

1. opis glavne promene;

2. osnovne podatke o velikoj promeni, uključujući radne karakteristike, karakteristike dizajna i sva ograničenja;

3. plan demonstracije usklađenosti sa detaljima o sredstvima za demonstraciju usaglašenosti, koja je praćena tokom demonstracije usklađenosti;

4. evidentirana opravdanja usklađenosti u okviru podataka o usklađenosti dobijenih iz aktivnosti usklađenosti a koje su sprovedene prema planu demonstracije usklađenosti;

5. način na koji je dokazana usaglašenost sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine u tački 21L.B.61;

6. gde se usaglašenost dokazuje sprovođenjem ispitivanja, evidentiranim opravdanjem usaglašenosti ispitnih proizvoda i opreme, pokazujući:

(i) za ispitni uzorak, da:

(A) materijali i procesi adekvatno su usklađeni sa specifikacijama za dizajn;

(B) sastavni delovi proizvoda adekvatno su usklađeni sa nacrtima u projektu; i

(C) procesi proizvodnje, konstrukcija i montaža adekvatno su usklađeni sa onima navedenim u projektu;

(ii) da je oprema za ispitivanje i merenje korišćena bila adekvatna za ispitivanje i na odgovarajući način kalibrisana;

7. izveštaje, rezultate inspekcija ili ispitivanja za koje je deklarant smatrao da su neophodne da utvrde da je vazduhoplov u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

(j) Deklaracija o većoj promeni do deklaracije o usklađenosti dizajna biće ograničena na specifičnu(e) konfiguraciju(e) deklaracije o usklađenosti dizajna na koju se promena odnosi.

21L.A.108 Aktivnosti usklađenosti za deklarisanje usklađenosti veće promene

Pre davanja izjave o usklađenosti u skladu sa tačkom 21L.A.107, deklarant će, za taj specifični dizajn:

(h) uspostaviti plan demonstracije usklađenosti sa detaljima o sredstvima za demonstraciju usklađenosti, koji će se pratiti tokom demonstracije usklađenosti. Ovaj dokument će se ažurirati po potrebi;

(i) evidentirati opravdanost usklađenosti u dokumentima o usklađenosti prema planu demonstracije usklađenosti;

(j) vršiti ispitivanja i inspekcije po potrebi u skladu sa planom demonstracije usklađenosti;

(k) obezbediti i evidentirati usaglašenost ispitnih predmeta i opreme i obezbediti da je uzorak za ispitivanje usklađen sa specifikacijama, nactima, proizvodnim procesima, konstrukcijskim i montažnim sredstvima u projektu;

(l) obezbediti da su ispitna i merna oprema, koja će se koristiti za testiranje, adekvatna za testiranje i da je na odgovarajući način kalibrisana;

(m) dozvoliti Agenciji da sprovodi ili učestvuje u svim inspekcijama ili testovima vazduhoplova u konačnoj ili odgovarajuće zreloj konfiguraciji dizajna i proizvodnje, neophodnih da bi se utvrdilo da promenjeni proizvod nema svojstva ili karakteristike koje čine vazduhoplov nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za predviđenu upotrebu ;

(n) vršiti testiranje leta, u skladu sa metodama za takva ispitivanja leta koje je odredila Agencija, kako bi se utvrdilo da je vazduhoplov u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine.

ODELjAK G – DEKLARISANE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

21L.A.121 Delokrug

(c) Ovaj odeljak utvrđuje:

1. procedure za deklarisanje proizvodne sposobnosti fizičkih i pravnih lica koja pokazuju usaglašenost proizvoda i delova sa važećim projektnim podacima;

2. prava i obaveze fizičkih i pravnih lica koja daju izjavu o produktivnoj sposobnosti iz

tačke (1).

(d) Sledeće kategorije proizvoda i delova mogu da proizvode organizacije koje su dale deklaraciju o proizvodnim sposobnostima u skladu sa ovim odeljkom:

1. proizvodi i delovi čiji je dizajn sertifikovan u skladu sa ovim Aneksom;
2. vazduhoplovi čiji je dizajn obuhvaćen deklaracijom u skladu sa ovim Aneksom i njihovi motori, propeleri i delovi.

21L.A.122 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice („organizacija“) može izjaviti svoju proizvodnu sposobnost u skladu sa ovim odeljkom, ukoliko je to lice:

(d) podnelo zahtev ili namerava da podnese zahtev za odobrenje dizajna proizvoda ili dela u skladu sa ovim Aneksom; ili

(e) izjavilo ili namerava da izjavi usklađenost projekta vazduhoplova u skladu sa ovim Aneksom; ili

(f) sarađuje sa podnosiocem zahteva ili nosiocem odobrenja za dizajn proizvoda koji će biti izdat u skladu sa ovim aneksom, ili sa organizacijom koja je izjavila ili namerava da izjavi usklađenost tog dizajna aviona u skladu sa ovim Aneksom, kako bi se obezbedilo da je proizvedeni proizvod ili deo u skladu sa tim dizajnom i da bi se obezbedila stalna plovidbenost proizvoda ili dela.

21L.A.123 Deklaracija o proizvodnoj sposobnosti

(e) Pre proizvodnje bilo kojih proizvoda ili delova, organizacija koja namerava da pokaže usaglašenost tih proizvoda ili delova sa važećim projektnim podacima mora da izjavi svoju proizvodnu sposobnost.

(f) Deklaracija, kao i sve njene naknadne izmene, daju se u obliku i na način koji utvrdi nadležni organ.

(g) Deklaracija će sadržati neophodne informacije da bi se nadležni organ upoznao sa organizacijom i predviđenim obimom posla, a sadrži najmanje sledeće:

1. registrovani naziv organizacije;
2. kontakt podatke organizacije i registrovane adrese njihovog glavnog mesta poslovanja i, gde je primenljivo, kontakt i lokacije poslovanja organizacije;
3. imena i kontakt podatke odgovornog menadžera organizacije, imenovanog u skladu sa tačkom (c)(1) tačke 21L.A.125;
4. predviđeni delokrug posla;
5. datum planiranog početka proizvodnje;
6. izjava kojom se potvrđuje da organizacija:
   (i) ima sistem upravljanja proizvodnjom u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.A.124; i
   (ii) održava sistem upravljanja proizvodnjom u skladu sa ovim odeljkom;
7. izjavu kojom se potvrđuje da će se organizacija pridržavati procesa i procedura utvrđenih u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.124;
8. izjavu da je organizacija saglasna da preuzme obaveze deklarisane proizvodne organizacije u skladu sa tačkom 21L.A.127.

(h) Deklaracija o proizvodnoj sposobnosti podnosi se nadležnom organu.

21L.A.124 Sistem upravljanja proizvodnjom

(g) Deklarisana proizvodna organizacija će uspostaviti, implementirati i održavati sistem upravljanja proizvodnjom sa jasnom odgovornošću i linijama odgovornosti u celoj organizaciji koja:

1. odgovara prirodi i složenosti svojih aktivnosti i veličini organizacije, uzima u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene ovim aktivnostima;

2. osniva se pod odgovornošću odgovornog rukovodioca imenovanog u skladu sa tačkom (c)(1) tačke 21L. A.125.

(h) Sistem upravljanja proizvodnjom uključuje sredstva za upravljanje kvalitetom održavanjem sistema kvaliteta koji će:

1. obezbediti da svaki proizvod ili deo koji proizvodi deklarisana proizvodna organizacija ili njeni partneri, ili je dobavljen od spoljnih strana ili podizvođača, u skladu sa važećim projektnim podacima i da je u stanju za bezbedan rad;

2. uspostavljati, implementirati i održavati, prema potrebi, u okviru svojih aktivnosti, kontrolne procedure za:

   (i) izdavanje, odobrenje ili izmenu dokumenta;

   (ii) procenu, reviziju i kontrolu dobavljača i podizvođača;

   (iii) verifikaciju da su ulazni proizvodi, delovi, materijali i oprema, uključujući stavke koje su isporučene kao nove ili korišćene od strane kupaca proizvoda, navedeni u važećim projektnim podacima;

   (iv) identifikaciju i sledljivost;

   (v) proizvodne procese;

   (vi) inspekciju i testiranje, uključujući testove proizvodnog leta;

   (vii) kalibraciju alata, šablona i opreme za ispitivanje;

   (viii) kontrolu neusaglašenih artikala;

   (ix) saradnju sa podnosiocem zahteva ili nosiocem odobrenja za dizajn ili deklarantom deklaracije o usklađenosti dizajna;

   (x) kompletiranje i čuvanje evidencije;

   (xi) obezbeđivanje kompetentnosti i kvalifikacija osoblja;

   (xii) izdavanje dokumenata za plovidbenost;

   (xiii) rukovanje, skladištenje i pakovanje;

   (xiv) interne revizije kvaliteta i proistekle korektivne mere;

   (xv) rad koji se obavlja na bilo kojoj lokaciji osim operativnih lokacija navedenih u deklaraciji;

   (xvi) radovi koji se obavljaju nakon završetka proizvodnje, ali pre isporuke, radi održavanja vazduhoplova u stanju za bezbedan rad;

   (xvii) zahtev za izdavanje dozvole za letenje i odobrenje odgovarajućih uslova letenja;

3. uključiti posebne odredbe u procedure kontrole za sve kritične delove.

(i) Deklarisana proizvodna organizacija uspostaviće, kao deo svog sistema upravljanja

proizvodnjom, nezavisnu funkciju za praćenje usklađenosti organizacije sa relevantnim zahtevima, kao i usklađenost i adekvatnost sistema upravljanja proizvodnjom. Ovo praćenje će uključivati sistem za pružanje povratnih informacija licu ili grupi lica navedenih u tačkama (c)(1) i (2) tačke 21L.A.125 kako bi se po potrebi obezbedile korektivne mere.

(j) Deklarisana proizvodna organizacija će uspostaviti, održavati i ažurirati, kao deo svog sistema upravljanja proizvodnjom, procese i procedure koje obezbeđuju usklađenost proizvoda koji se proizvode sa važećim projektnim podacima. Deklarisana proizvodna organizacija dužna je da na zahtev nadležnom organu stavi na raspolaganje dokumentovane dokaze o ovim procesima i procedurama.

(k) Deklarisana proizvodna organizacija mora da ima procedure koje obezbeđuju da se novo-proizvedeni vazduhoplovi održavaju u skladu sa primenljivim uputstvima za održavanje i da se održavaju u plovidbenom stanju i, ako je primenljivo, da izda sertifikat o upotrebi za svako održavanje koje je završeno.

(l) Ukoliko deklarisana proizvodna organizacija poseduje sertifikat(e) druge organizacije izdate na osnovu Uredbe (ACV) br. 05/2020 i delegiranih i izvršnih akata donetih na osnovu iste, proizvodna organizacija može da integriše sistem upravljanja proizvodnjom za sistem upravljanja koji je potreban za izdavanje drugog sertifikata(a).

21L.A.125 Resursi deklarisane proizvodne organizacije

Deklarisana proizvodna organizacija treba obezbediti da:

(e) objekti, uslovi rada, oprema i alati, procesi i prateći materijali, broj i kompetentnost osoblja i opšta organizacija su adekvatni za ispunjavanje svojih obaveza prema tački 21L.A.127;

(f) u pogledu svih potrebnih podataka o plovidbenosti i zaštiti životne sredine:

1. prima takve podatke od Agencije i od deklaranta o usklađenosti dizajna ili nosioca, ili podnosioca zahteva za sertifikat o tipu, ili odobrenje za dizajn, da se utvrdi njegova usklađenost sa važećim podacima o projektu;

2. ima uspostavljenu proceduru kako bi osigurala da su podaci o plovidbenosti i ekološkoj kompatibilnosti ispravno uključeni u podatke o proizvodnji;

3. takvi podaci se ažuriraju i stavljaju na raspolaganje svom osoblju kome je potreban pristup takvim podacima radi obavljanja svojih dužnosti;

(g) u pogledu menadžmenta i osoblja:

1. deklarisana proizvodna organizacija je imenovala odgovornog rukovodioca koji ima ovlašćenje da obezbedi da se u okviru organizacije sva proizvodnja odvija u skladu sa zahtevanim standardima i da je deklarisana proizvodna organizacija u kontinuitetu u skladu sa zahtevima sistema upravljanja proizvodnjom navedenih u tački (a) tačke 21L.A.124, i procesima i procedurama identifikovanih u tački (d) tačke 21L.A.124;

2. lice ili grupa lica je imenovana od strane odgovornog menadžera kako bi se osiguralo da je organizacija u skladu sa zahtevima ovog pododeljka i da je (su) identifikovana, zajedno sa obimom njihovih ovlašćenja. Takvo lice ili grupa lica odgovorna je odgovornom rukovodiocu i ima direktan pristup njima. Oni će imati odgovarajuće znanje, iskustvo i iskustvo za obavljanje svojih odgovornosti;

3. osoblje na svim nivoima ima odgovarajuća ovlašćenja da može da obavlja svoje dodeljene odgovornosti i da postoji puna i efikasna koordinacija unutar deklarisane

proizvodne organizacije u pogledu pitanja plovidbenosti i ekološke kompatibilnosti;

4. dokumentovana je i ažurirana organizaciona struktura organizacije zajedno sa ključnim osobljem koje je odgovorno da obezbedi da je organizacija u skladu sa ovim pododeljkom;

(h) u pogledu osoblja za sertifikaciju, ovlašćenog od strane deklarisane proizvodne organizacije, da potpiše dokumenta izdata prema tački 21L.A.126 u okviru deklarisanih proizvodnih aktivnosti:

1. znanje, pozadina (uključujući druge funkcije u organizaciji) i iskustvo osoblja za sertifikaciju su odgovarajući za obavljanje dodeljenih odgovornosti;

2. sertifikacionom osoblju se dostavljaju dokazi o delokrugu njihovog ovlašćenja. Deklarisana proizvodna organizacija vodi spisak osoblja za sertifikaciju.

21L.A.126 Delokrug

(f) Deklarisana proizvodna organizacija ima pravo da pokaže usaglašenost proizvoda i delova koji su u okviru ove tačke i koje je proizvela u okviru deklarisanog delokruga rada, sa važećim projektnim podacima.

(g) Deklarisana proizvodna organizacija ima pravo da za kompletan vazduhoplov, nakon podnošenja izjave o usaglašenosti (EASA Form 52B), primeni:

1. za vazduhoplov koji je u skladu sa projektom tipa odobrenom u skladu sa Odeljkom B Odeljka B ovog Aneksa, sertifikat o plovidbenosti i sertifikat o buci;

2. za vazduhoplov koji je u skladu sa dizajnom za koji je usklađenost deklarisana u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, ograničeni sertifikat o plovidbenosti i ograničen sertifikat o buci.

(h) Deklarisana proizvodna organizacija ima pravo da izdaje sertifikate o ovlašćenom oslobađanju (EASA Form 1) za motore, propelere i delove koji su u skladu sa:

1. odobrenim projektnim podacima, izdatih u skladu sa Odeljcima B, D, E ili M Odeljkom B ovog Aneksa;

2. deklarisanim projektnim podacima za koje je deklarisana usklađenost projekta u skladu sa Odeljcima C, F ili N ovog Aneksa;

3. proizvodnim podacima zasnovanim na svim potrebnim odobrenim projektnim podacima koje daje posednik odobrenja za projekat popravke.

(i) Deklarisana proizvodna organizacija ima pravo da preporuči uslove za vazduhoplov, koji je proizvela i za koji je potvrdila usaglašenost sa važećim projektnim podacima, prema kojima nadležni organ može izdati dozvolu za let prema Odeljku P Aneksa I (Deo 21).

(j) Deklarisana proizvodna organizacija ima pravo da održava novi vazduhoplov koji je proizvela, po potrebi da ga održava u plovidbenom stanju, osim ako Uredba (ACV) br. 08/2018 ne zahteva da se održavanje obavlja po takvim pravilima, i da izda sertifikat o upotrebi (EASA obrazac 53B) u vezi sa takvim održavanjem.

21L.A.127 Obaveze deklarisane organizacije proizvodnje

(m) Deklarisana proizvodna organizacija radi u skladu sa jasno definisanim procedurama, praksama i procesima.

(n) Ako deklarisana proizvodna organizacija namerava da sprovede testove leta, onda će pripremiti, održavati i ažurirati operativni priručnik koji uključuje opis politike i proces organizacije za testiranje leta. Deklarisana proizvodna organizacija stavlja ovaj priručnik na raspolaganje nadležnom organu na zahtev.

(o) Za završeni vazduhoplov, pre podnošenja izjave o usaglašenosti vazduhoplova (EASA Form 52B) nadležnom organu, deklarisana proizvodna organizacija osiguraće da je vazduhoplov u stanju za bezbedan rad i da je u skladu sa:

1. odobrenim dizajnom tipa proizvoda sa sertifikatom o tipu, izdatim u skladu sa Odeljkom B Odeljkom B ovog Aneksa, ili

2. podacima o dizajnu vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost sa projektom u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa.

(p) Za proizvode (osim kompletnog vazduhoplova) i delove, deklarisana proizvodna organizacija će pre izdavanja sertifikata o puštanju u promet (EASA obrazac 1) obezbediti da je proizvod ili deo u stanju za bezbedan rad i da je u skladu sa odobrenim dizajnom o tipu sertifikovanog proizvoda, koji je izdat u skladu sa Odeljkom B, D, E ili M Odeljkom B ovog Aneksa, ili je u skladu sa podacima o dizajnu vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna u skladu sa Odeljkom C, F ili M ovog Aneksa .

(q) Za motore, deklarisana proizvodna organizacija mora da obezbedi da je završeni motor u skladu sa primenljivim zahtevima za emisiju izduvnih gasova motora koji se primenjuju na datum proizvodnje motora.

(r) Deklarisana proizvodna organizacija uključiće, u svim sertifikatimakoje izdaje o odobrenju puštanja u promet (EASA obrazac 1), referentni broj koji je izdao nadležni organ u skladu sa tačkom 21L.B.142 za ovu deklarisanu proizvodnu organizaciju.

(s) Deklarisana proizvodna organizacija obezbediće da organizacija evidentira detalje o svakom završenom poslu.

(t) Deklarisana proizvodna organizacija obezbediće, nosiocu projekta ili deklarantu deklaraciju o usklađenosti sa projektom, podršku kontinuirane plovidbenosti za sve proizvode ili delove koje je proizvela.

(u) Deklarisana proizvodna organizacija mora imati sistem arhiviranja koji evidentira zahteve koji su postavljeni drugim organizacijama, kao što su dobavljači i podizvođači. Deklarisana proizvodna organizacija dužna je da arhivirane podatke stavi na raspolaganje nadležnom organu za potrebe kontinuirane plovidbenosti.

(v) Za proizvodnju novih vazduhoplova, deklarisana proizvodna organizacija obezbediće da se vazduhoplov održava u plovidbenom stanju i da se sprovodi održavanje, uključujući sve neophodne popravke u skladu sa važećim projektnim podacima, pre izdavanja izjave o usaklađenosti vazduhoplova. (EASA obrazac 52B).

(w) Kada deklarisana proizvodna organizacija izda potvrdu o puštanju u upotrebi nakon takvog održavanja, ista će utvrditi da je svaki završeni vazduhoplov podvrgnut neophodnom održavanju i da je u stanju za bezbedan rad, pre izdavanja takvog sertifikata.

(x) Deklarisana proizvodna organizacija mora da ispunjava zahteve u Odeljku A ovog Aneksa koji se primenjuju na deklarisanu proizvodnu organizaciju.

21L.A.128 Obaveštenje o promenama i prestanku aktivnosti

Deklarisana proizvodna organizacija,bez nepotrebnog odlaganja, obaveštava nadležni organ o sledećem:

(d) svim izmenama informacija koje su deklarisane u skladu sa tačkom (c) tačke 21L.A.123;

(e) svim promenama u sistemu upravljanja proizvodnjom koje su značajne za pokazivanje usaglašenosti ili karakteristike plovidbenosti i ekološke kompatibilnosti proizvoda ili dela;

(f) prestanak nekih ili svih aktivnosti obuhvaćenih deklaracijom.

ODELjAK H – SERTIFIKATI O PLOVIDBENOJ SPOSOBNOSTI I OGRANIČENI SERTIFIKATI O PLOVIDBENOSTI

21L.A.141 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje postupak za podnošenje zahteva za sertifikat o plovidbenosti ili ograničeni sertifikat o plovidbenosti za vazduhoplov, čiji je dizajn sertifikovan deklarisan u skladu sa ovim aneksom, i utvrđuje prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosilaca takvih sertifikata.

21L.A.142 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice na čije ime je vazduhoplov registrovan ili će biti registrovan u državi članici („država članica registracije“), može podneti zahtev za sertifikat o plovidbenosti ili ograničenu potvrdu o plovidbenosti za taj vazduhoplov pod uslovima utvrđenim u ovom odeljku.

21L.A.143 Zahtev za sertifikat o plovidbenosti ili ograničeni sertifikat o plovidbenosti

(h) Fizičko ili pravno lice podnosi zahtev za izdavanje sertifikata o plovidbenosti ili ograničenog uverenja o plovidbenosti u obliku i na način koji utvrdi nadležni organ države članice registracije.

(i) Fizičko ili pravno lice može se prijaviti za:

1. sertifikat o plovidbenosti za vazduhoplove koji su u skladu sa sertifikatom o tipu koji je izdala Agencija u skladu sa Odeljkom B Odeljka B ovog Aneksa; ili

2. ograničeni sertifikat o plovidbenosti za vazduhoplove koji su u skladu sa deklaracijom o usklađenosti dizajna, u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa, koji je registrovan od strane Agencije u skladu sa tačkom 21L.B.63 u vreme podnošenja zahteva.

(j) Za novi vazduhoplov koji je u skladu sa sertifikatom o tipu koji izdaje Agencija, podnosilac zahteva u zahtevu uključuje:

1. izjavu o usaglašenosti vazduhoplova (EASA obrazac 52 ili EASA obrazac 52B) koju izdaje ili potpisuje:

   (i) proizvodna organizaciju koja je deklarisala svoju proizvodnu sposobnost prema Odeljku G ovog Aneksa i registrovana od strane nadležnog organa u skladu sa tačkom 21L.B.142; ili

   (ii) posednik odobrenja proizvodne organizacije prema privilegijama tačke (b) tačke 21.A.163 Aneksa I (Deo 21);

2. izveštaj o težini i ravnoteži sa rasporedom utovara;

3. priručnik za let ako to zahteva primenjiva osnova za sertifikaciju tipa.

(k) Za novi vazduhoplov koji je u skladu sa deklaracijom o usklađenosti dizajna koju registruje Agencija, podnosilac prijave u prijavi uključuje:

1. izjavu o usaglašenosti vazduhoplova (EASA Form 52B) koju izdaje ili potpisuje:

(i) fizičko ili pravno lice u skladu sa Odeljkom R ovog Aneksa;

(ii) proizvodna organizaciju koja je deklarisala svoju proizvodnu sposobnost prema Odeljku G ovog Aneksa i registrovana od strane nadležnog organa u skladu sa tačkom 21L.B.142; ili

(iii) nosilac odobrenja proizvodne organizacije prema privilegijama tačke (d) tačke 21.A.163 Aneksa I (Deo 21);

2. izveštaj o težini i ravnoteži sa rasporedom utovara;

3. priručnik za let ukoliko to zahtevaju primenljive detaljne tehničke specifikacije za deklaraciju o usklađenosti dizajna.

(l) Za korišćeni vazduhoplov koji potiče iz države članice, podnosilac zahteva mora da uključi u zahtev sertifikat o pregledu plovidbenosti, izdatim u skladu sa Aneksom I (Deo-M) ili Aneksom Vb (Deo-ML) Uredbe (ACV) br. 08/2018.

(m) Za korišćeni vazduhoplov koji potiče iz države koja nije članica, podnosilac zahteva u zahtevu uključuje:

1. izjavu nadležnog organa države u kojoj je vazduhoplov registrovan ili je bio registrovan, koja odražava status plovidbenosti vazduhoplova u vreme transfera;

2. istorijski zapisi za utvrđivanje standarda proizvodnje, modifikacije i održavanja aviona;

3. izveštaj o težini i ravnoteži sa rasporedom utovara;

4. priručnik za letenje;

5. preporuku za izdavanje sertifikata o plovidbenosti ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti i sertifikata o proveri plovidbenosti u skladu sa pregledom plovidbenosti u skladu sa Aneksom I (Deo-M) Uredbe (ACV) br. 08/2018 ili sertifikat o proveri plovidbenosti u skladu sa Aneksom Vb (Deo-ML) Uredbe (ACV) br. 08/2018.

(n) Osim ako nije drugačije dogovoreno, izjave iz tačaka (c)(1), (d)(1) i (f)(1) biće izdate najkasnije 60 dana pre predstavljanja vazduhoplova nadležnom organu Država članica registracije.

21L.A.144 Obaveze podnosioca zahteva za sertifikat o plovidbenosti ili ograničenisertifikat o plovidbenosti

Podnosilac zahteva za sertifikat o plovidbenosti ili za ograničenisertifikat o plovidbenosti mora:

(d) predstaviti priručnike, plakate, liste i oznake instrumenata i druge neophodne informacije koje se zahtevaju u skladu sa važećom osnovom sertifikacije tipa ili primenjivim detaljnim tehničkim specifikacijama za deklaracije o usklađenosti dizajna, na jednom ili više zvaničnih jezika Evropske unije, prihvatljivim za nadležni organ države članice registracije;

(e) demonstrirati da je njihov vazduhoplov identifikovan u skladu sa Odeljkom K ovog Aneksa;

(f) organizovati inspekciju nadležnom organu za registraciju države članice da proceni da li vazduhoplov ima bilo kakve neusaglašenosti, koje bi mogle da utiču na bezbednost vazduhoplova.

21L.A.145 Prenosivost i ponovno izdavanje sertifikata o plovidbenosti i ograničenog sertifikata o plovidbenosti unutar država članica

Kada se promenilo vlasništvo nad avionom:

(c) ako ostane u istom registru, sertifikat o plovidbenosti ili ograničenisertifikat o plovidbenosti izdatim u skladu sa Odeljkom H Odeljka B ovog Aneksa, prenosi se zajedno sa vazduhoplovom;

(d) ako je predviđeno da se vazduhoplov registruje u drugoj državi članici, fizičko ili pravno lice pod čijem imenom će se registrovati vazduhoplov, podneće zahtev nadležnom organu nove države članice za registraciju novu sertifikat o plovidbenosti ili ograničenisertifikat o plovidbenosti i uključiće u ovu prijavu prethodni sertifikat o plovidbenosti ili ograničeni sertifikat o plovidbenosti, izdatim u skladu sa Odeljkom H Odeljka B ovog Aneksa i važeći sertifikat o pregledu plovidbenosti izdatim u skladu sa Aneksom I (Deo-M) ili Aneksom Vb (Deo-ML) Uredbe (ACV) br. 08/2018.

21L.A.146 Nastavak važenja sertifikata o plovidbenosti i ograničenog sertifikata o plovidbenosti

(c) Sertifikat o plovidbenosti ili ograničenisertifikat o plovidbenosti ostaje važeći sve dok:

1. vazduhoplov ostaje u istom registru;

2. sertifikat nije predao nosilac;

3. vazduhoplov ostaje u skladu sa relevantnim zahtevima Uredbe (ACV) 05/2020 i delegiranim i izvršnim aktima donetih na osnovu iste i sa primenjivim projektom o tipu ili sa važećim projektnim podacima vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna, i sa zahtevima kontinuirane plovidbenosti, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje sa nalazima kao što je navedeno u tački 21L. B.21;

4. sertifikat nije opozvao nadležni organ države članice registracije prema tački 21L. B.22.

(d) Nakon predaje ili opoziva, sertifikat se vraća nadležnom organu države članice u kojoj je registrovan.

ODELjAK I – SERTIFIKATI O BUCI I SERTIFIKATI O OGRANIČENjU BUKE

21L.A.161 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje proceduru za podnošenje zahteva za sertifikat o buci ili sertifikat o ograničenju buke za vazduhoplov čiji je dizajn sertifikovan ili deklarisan u skladu sa ovim aneksom i utvrđuje prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosioca tih sertifikata.

21L.A.162 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice pod čijim imenom je vazduhoplov registrovan biće registrovano u državi članici i može podneti zahtev za sertifikat o buci ili sertifikat o ograničenjubuke za taj vazduhoplov pod uslovima navedenim u ovom odeljku.

21L.A.163 Podnošenje prijave

(e) Fizičko ili pravno lice podnosi prijavu za izdavanje sertifikata o buci ili sertifikata o ograničenju buke u obliku i na način koji utvrdi nadležni organ države članice registracije.

(f) Fizičko ili pravno lice može se prijaviti za:

1. sertifikat o buci za vazduhoplove koji su u skladu sa sertifikatom o tipu koji je izdala Agencija u skladu sa Odeljkom B Odeljka B ovog Aneksa; ili

2. sertifikat o ograničenoj buci za vazduhoplove koji su u skladu sa deklaracijom o usaglašenosti dizajna dostavljenom u skladu sa Odeljkom C ovog Aneksa koji je registrovan od strane Agencije u skladu sa tačkom 21L.B.63 u vreme podnošenja zahteva.

(g) Podnosilac prijave treba da navede u prijavi:

1. u pogledu novih aviona:

(i) izjavu o usklađenosti vazduhoplova (EASA obrazac 52 ili EASA obrazac 52B) koju izdaje ili potpisuje:

(A) fizičko ili pravno lice u skladu sa Odeljkom R ovog Aneksa;

(B) proizvodna organizaciju koja je deklarisala svoju proizvodnu sposobnost prema Odeljku G ovog Aneksa i registrovana od strane nadležnog organa u skladu sa tačkom 21L.B.142; ili

(C) nosilac odobrenja proizvodne organizacije prema privilegijama tačke (b) tačke 21.A.163 Aneksa I (Deo 21);

(ii) upućivanje na evidenciju buke, u bazi podataka o nivoima buke Agencije, koja odražava informacije o buci, utvrđene u skladu sa važećim zahtevima za buku;

2. u pogledu polovnih aviona:

(i) upućivanje na evidenciju buke, u bazi podataka o nivoima buke Agencije, koja odražava informacije o buci, utvrđene u skladu sa važećim zahtevima za buku; i

(ii) istorijske registre za utvrđivanje standarda proizvodnje, modifikacije i održavanja aviona.

(h) Osim ako nije drugačije dogovoreno, izjave iz tačke (c)(1)(i) se izdaju najkasnije 60 dana pre predstavljanja vazduhoplova nadležnom organu države članice registracije.

21L.A.164 Prenosivost i ponovno izdavanje sertifikata o buci i sertifikata o ograničenoj buci unutar država članica

Kada se promeni vlasništvo nad avionom:

(c) ako vazduhoplov ostane u istom registru, sertifikat o buci ili sertifikat o ograničenju buke izdaje se u skladu sa Odeljkom I Odeljka B ovog Aneksa, i biće preneti zajedno sa vazduhoplovom;

(d) ako je predviđeno da se vazduhoplov registruje u drugoj državi članici, fizičko ili pravno lice pod čijim imenom će vazduhoplov biti registrovan, podneće zahtev nadležnom organu nove države članice registracije za novi sertifikat o buci ili sertifikat o ograničenju buke, i uključiti u ovu prijavu prethodni sertifikat o buci ili sertifikat o ograničenju buke, izdatim u skladu sa Odeljkom I Odeljka B ovog Aneksa.

21L.A.165 Nastavak važenja sertifikata o buci i sertifikata o ograničenju buke

(d) Sertifikat o buci ili sertifikata o ograničenju buke ostaje važeći sve dok:

1. vazduhoplov ostaje u istom registru;

2. sertifikat nije predao nosilac;

3. vazduhoplov ostaje u skladu sa primenjivim zahtevima za zaštitu životne sredine Uredbe (ACV) 05/2020 i delegiranim aktima i aktima za sprovođenje, donetim na osnovu istih i sa primenjivim projektom o tipu ili sa važećim projektnim podacima za vazduhoplov za koji postoji deklaracija o usklađenost dizajna, uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na postupanje sa nalazima, kao što je navedeno u tački 21L.B.21;

4. sertifikat nije opozvao nadležni organ države članice registracije prema tački 21L. B.22.

(e) Nakon predaje ili opoziva, sertifikat se vraća nadležnom organu države članice u kojoj je registrovan.

ODELjAK J – DEKLARISANE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

21L.A.171 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje:

(c) postupak deklaracije o sposobnosti za projektovanje od strane fizičkih i pravnih lica koja projektuju proizvode iz ovog člana; i

(d) prava i obaveze lica koja daju izjave o sposobnosti projektovanja iz tačke (a).

21L.A.172 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice („organizacija“ u ovom odeljku) od koje se prema tački 21L.A.22, tački 21L.A.82 ili tački 21L.A.204 zahteva da pokaže svoju sposobnost projektovanja, mogu deklaristati svoju sposobnost pod uslovima navedenim u ovom pododeljku.

21L.A.173 Deklaracija o sposobnosti projektovanja

(e) Pre ili istovremeno sa podnošenjem zahteva za odobrenje dizajna prema ovom odeljku, ili pre podnošenja zahteva za odobrenje uslova leta u skladu sa tačkom 21.A.710 Aneksa I (Deo 21) proizvoda koji je dizajnirala organizacija, dužna je da Agenciji dostavi deklaraciju o sposobnosti za projektovanje, šta god prvo da je moguće.

(f) Izjava, kao i sve njene naknadne izmene, daju se u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

(g) Deklaracija će sadržati neophodne podatke da bi se Agencija upoznala sa organizacijom i predviđenim obimom rada, a sadrži najmanje sledeće:

1. registrovani naziv organizacije;
2. kontakt podatke o registrovanoj adresi organizacije glavnog mesta poslovanja i, gde je primenljivo, lokaciju poslovanja organizacije;
3. imena i kontakt podatke šefa projektantske organizacije;
4. predviđeni delokrug posla;
5. izjava kojom se potvrđuje da organizacija:
   (i) ima sistem upravljanja za projektovanje u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.A.174; i
   (ii) će održavati sistem upravljanja za projektovanje u skladu sa ovim pododeljkom;
6. izjavu kojom se potvrđuje da će se organizacija pridržavati procesa i procedura, utvrđenih u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.174;
7. izjavu da je organizacija saglasna da preuzme obaveze deklarisane organizacije za projektovanje u skladu sa tačkom 21L.A.177.

(h) Deklaraciju o sposobnosti za projektovanje dostavlja se Agenciji.

21L.A.174 Sistem upravljanja za projektovanje

(g) Deklarisana organizacija za projektovanje će uspostaviti, implementirati i održavati sistem upravljanja za projektovanje sa jasnom odgovornošću i linijama odgovornosti u celoj organizaciji koja:

1. odgovara prirodi i složenosti svojih aktivnosti i veličini organizacije, i uzima u obzir opasnosti i povezane rizike svojstvene ovim aktivnostima;
2. se osniva pod odgovornošću jednog rukovodioca, imenovanog za rukovodioca organizacije za projektovanje prema tački (a) tačke 21L.A.175.

(h) Deklarisana organizacija za projektovanje mora da ima, kao deo svog sistema upravljanja projektovanjem, sredstva za obezbeđivanje dizajna, uspostavljanjem, implementacijom i održavanjem sistema za kontrolu i nadzor dizajna, kao i promene dizajna i popravke proizvoda. Ovaj sistem će:

1. uključiti funkciju plovidbenosti, odgovornu za obezbeđivanje da su dizajni proizvoda i dizajni njihovih promena i popravki u skladu sa primenjivom osnovom sertifikacije o tipu i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine;

2. uspostaviti, implementirati i održavati nezavisnu funkciju za verifikaciju demonstracije usaglašenosti, na osnovu koje organizacija izjavljuje usklađenost sa primenljivom osnovom sertifikacije o tipu i sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine;

3. navesti način na koji sistem obezbeđenja projektovanja vodi računa o prihvatljivosti delova koji su projektovani ili zadacima koje izvode partneri ili podizvođači, prema metodama koje su predmet pisanih postupaka.

(i) Deklarisana organizacija za projektovanje će uspostaviti, kao deo svog sistema upravljanja projektovanjem, nezavisnu funkciju za praćenje usklađenosti organizacije sa relevantnim zahtevima, kao i usklađenost i adekvatnost sistema upravljanja za projektovanje. Ovo praćenje će uključiti sistem za pružanje povratnih informacija licu ili grupi lica iz tačke (b) tačke 21L.A.175 i odgovornom rukovodiocu iz tačke (a) tačke 21L.A. 175 kako bi se po potrebi obezbedile korektivne mere.

(j) Deklarisana organizacija za projektovanje će uspostaviti, održavati i ažurirati procese i postupke koji obezbeđuju usklađenost dizajna proizvoda sa primenjivom osnovom sertifikacije o tipu, primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine. Deklarisana organizacija za projektovanje dužna je da Agenciji na zahtev stavi na raspolaganje dokumentovane dokaze o ovim procesima i postupcima.

(k) Kada bilo koje delove ili bilo kakve promene u proizvodima dizajniraju partnerske organizacije ili podizvođači, procesi i procedure u tački (d) će uključivati opis načina na koji je projektantska organizacija u stanju da pruži, za sve delove, garanciju usaglašenosti koju zahteva tačka (b)(2), i sadržaće, direktno ili unakrsnim upućivanjem, opise i informacije o projektantskim aktivnostima i organizaciji tih partnera ili podizvođača.

(l) Ako deklarisana organizacija za projektovanje poseduje sertifikat(e) druge organizacije izdate na osnovu Uredbe (ACV) 05/2020 i delegiranih i izvršnih akata donetih na osnovu iste, deklarisana organizacija za projektovanje može da integriše sistem upravljanja projektovanjem sa sistemom upravljanja, koji je potreban za izdavanje drugog sertifikata(a).

21L.A.175 Resursi deklarisane organizacije za projektovanje

(f) Deklarisana organizacija za projektovanje imenuje rukovodioca organizacije za projektovanje sa ovlašćenjem kako bi obezbedio da se u okviru organizacije sve projektantske aktivnosti obavljaju u skladu sa zahtevanim standardima i da je deklarisana projektantska organizacija kontinuirano u skladu sa zahtevima za sistem upravljanja za dizajn naveden u tačkama (a) do (c) tačke 21L.A.174 i procesima i postupcima iz tačke (d) tačke 21L.A.174.

(g) Rukovodilac projektantske organizacije imenuje i identifikuje ključno osoblje unutar organizacije koje je odgovorno za:

1. obezbeđivanje da su dizajni proizvoda i dizajni izmena i popravki u skladu sa primenljivom osnovom sertifikacije tipa, primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine;

2. nezavisno praćenje funkcije usklađenosti i adekvatnosti; i

3. u zavisnosti od veličine organizacije, bilo koje drugo lice ili grupu lica koja su potrebna

ili su neophodna da bi se osiguralo da je organizacija u skladu sa zahtevima ovog Odeljka.

(h) Lice ili grupa lica identifikovanih u tački (b):

1. biće odgovorno/a rukovodiocu projektantske organizacije i imaće direktan pristup njima;

2. poseduju odgovarajuće znanje i iskustvo za obavljanje dodeljenih obaveza.

(i) Deklarisana organizacija za projektovanje obezbeđuje da:

1. sva tehnička odeljenja imaju dovoljan broj osoblja i iskustvo, data su im odgovarajuća ovlašćenja kako bi obavljali svoje dodeljene odgovornosti i da su odeljenja, zajedno sa smeštajem, objektima i opremom, adekvatni da omoguće osoblju da obezbedi da su dizajnirani proizvodi plovidbeni i ekološki kompatibilni;

2. postoji puna i efikasna koordinacija unutar deklarisane organizacije za projektovanje u pogledu pitanja plovidbenosti i ekološke kompatibilnosti.

(j) Deklarisana organizacija za projektovanje dokumentuje organizacionu strukturu svoje organizacije, zajedno sa ključnim osobljem koje je odgovorno da obezbedi da je organizacija u skladu sa ovim pododeljkom, da ih ažurira i stavlja na raspolaganje Agenciji na zahtev.

21L.A.176 Delokrug

Deklarisana projektantska organizacija mora da identifikuje vrste projektantskih radova, kategorije proizvoda za koje se sprovode projektne aktivnosti i funkcije i dužnosti koje organizacija obavlja u pogledu plovidbenosti i ekološke kompatibilnosti proizvoda.

21L.A.177 Obaveze deklarisane organizacije za projektovanje

Deklarisana organizacija za projektovanje mora:

(f) raditi u skladu sa jasno definisanim procedurama, praksama i procesima;

(g) ukoliko deklarisana organizacija za projektovanje namerava da sprovede testiranje leta, održava i ažurira operativni priručnik koji daje opis politike i procesa organizacije za testiranje leta i čini ovaj priručnik raspoloživim Agenciji na zahtev;

(h) utvrdi da li dizajn proizvoda, uključujući izmene i popravke, nema nebezbedne karakteristike i da je u skladu sa važećom osnovom za sertifikaciju tipa, i sa važećim zahtevima zaštite životne sredine, i dostavlja Agenciji izjave/dokumentaciju koja to potvrđuje;

(i) daje Agenciji informacije ili uputstva u vezi sa kontinuiranim aktivnostima plovidbenosti;

(j) biti u skladu sa zahtevima iz Odeljka A ovog Aneksa koji se primenjuju na deklarisane organizacije za projektovanje.

21L.A.178 Obaveštenje o promenama i prestanku aktivnosti

Deklarisana organizacija za projektovanje obaveštava Agenciju bez nepotrebnog odlaganja o

sledećem:

(d) svim izmenama informacija koje su deklarisane u skladu sa tačkom (c) tačke 21L.A.173;

(e) promene u sistemu upravljanja dizajnom koje su značajne za demonstraciju usklađenosti proizvoda koji su oni dizajnirali;

(f) prestanak nekih ili svih aktivnosti koje izjava obuhvata.

ODELjAK K – DELOVI

21L.A.191 Delokrug

Ovaj odeljak utvrđuje kako će se pokazati usklađenost delova sa zahtevima plovidbenosti.

21L.A.192 Dokazivanje usklađenosti

(c) Dokazivanje usklađenosti delova sa zahtevima plovidbenosti, koji se ugrađuju u proizvod sa sertifikatom o tipu ili u vazduhoplov za koji je deklarisana usaglašenost dizajna, vrši se:

1. u vezi sa procedurama sertifikacije tipa iz Odeljka B, D ili E ovog Aneksa za proizvod u kojem treba da se ugradi; ili

2. u vezi sa izjavom o procedurama usaglašenosti dizajna iz Odeljka C ili F ovog Aneksa za proizvod u koji će biti ugrađen; ili

3. prema proceduri ETSO ovlašćenja iz Odeljka O Odeljka A Aneksa I (Deo 21); ili

4. u slučaju standardnih delova, u skladu sa zvanično priznatim standardima.

(d) U svim slučajevima kada je odobrenje ugradnog dela izričito zahtevano zakonom Unije ili merama Agencije, deo će biti u skladu sa primenljivim ETSO ili sa specifikacijama koje Agencija priznaje kao ekvivalentne u konkretnom slučaju.

21L.A.193 Dozvola za ugradne delove

(d) Deo ili proizvod se ugrađuje u proizvod samo kada ga identifikuje nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, promenu dizajna, odobrenja projekta za popravku ili sa deklaracijom o usklađenosti dizajna kao pogodnog za ugradnju, i kada je :

1. u stanju za bezbedan rad;

2. označen u skladu sa Odeljkom K ovog Aneksa; i

3. praćen sertifikatom o ovlašćenom oslobađanju (EASA Form 1) kojim se potvrđuje da je predmet proizveden u skladu sa važećim projektnim podacima.

(e) Odstupajući od tačke (a)(3) i pod uslovom da su ispunjeni uslovi iz tačke (c), sledeći delovi ne zahtevaju sertifikat o ovlašćenom odobrenju (EASA Form 1) da bi bili ugrađeni u sertifikovani tip proizvod ili u vazduhoplovza koji jeusklađenost dizajna deklarisana:

1. standardni deo;

2. deo koji:

(i) nije ograničen na životni vek, niti je deo primarne strukture, niti deo kontrola leta;

(ii) identifikovan za ugradnju u određeni vazduhoplov od strane nosioca sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, promene projekta, odobrenja projekta popravke ili deklaracije o usklađenosti projekta;

(iii) će biti instaliran u vazduhoplov čiji je vlasnik potvrdio usklađenost sa primenljivim uslovima pod (i) i (ii), i prihvatio je odgovornost za ovu usklađenost;

3. deo za koji posledice neusaglašenosti sa njegovim odobrenim projektnim podacima ili deklarisanim projektnim podacima imaju zanemarljiv bezbednosni efekat na proizvod i koji je kao takav identifikovan od strane nosioca odobrenja za dizajn ili deklaranta o usklađenosti projekta, u uputstvima za kontinuiranu plovidbenost. Da bi se utvrdili bezbednosni efekti neusaglašenog dela, nosilac odobrenja za dizajn ili deklarant, izjave o usklađenosti dizajna može utvrditi u uputstvima za kontinuiranu plovidbenost specifične verifikacione aktivnosti, koje treba da sprovede instalater dela na proizvodu;

4. u slučaju realizacije standardne izmene prema tački 21L.A.102 ili standardne popravke prema tački 21L. A.202, deo za koji posledice neusaglašenosti sa njegovim projektnim podacima imaju zanemarljiv bezbednosni uticaj na proizvod, a deo je kao takav identifikovan u sertifikacionim specifikacijama za standardne izmene i standardne popravke, izdatim u skladu sa tač. 21.B.70 Aneksa I (Deo 21). Da bi se utvrdili bezbednosni efekti neusaglašenog dela, u ovim sertifikacionim specifikacijama mogu se utvrditi specifične aktivnosti verifikacije koje treba da sprovede lice koje ugrađuje deo u proizvod;

5. deo koji je izuzet od odobrenja plovidbenosti u skladu sa Uredbom (ACV) br. 01/2019; i

6. deo koji je deo višeg sklopa identifikovanog u tačkama (b)(1) do (b)(5).

Delovi navedeni u tački (b) su podobni za ugradnju u proizvod sa sertifikatom o tipu ili u vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna bez priloženog EASA obrasca 1, pod uslovom da instalater poseduje dokument, koji je izdala osoba ili organizacija koja je proizvela deo, u kome se izjavljuje naziv dela, broj dela i usaglašenost dela sa njegovim projektnim podacima i koji sadrži datum izdavanja.

ODELJAK J – DEKLARANE PROJEKTNE ORGANIZACIJE

21L.A.201 Delokrug

(c) Ovaj odeljak utvrđuje:
(d) (a) postupak za podnošenje zahteva za odobrenje dizajna popravke proizvoda sa sertifikatom tipa;
(e) (b) prava i obaveze podnosilaca zahteva i nosilaca odobrenja navedenih u tački (a);
(f) (c) odredbe za standardne popravke koje ne zahtevaju odobrenje.

21L.A.202 Standardne popravke

(g) (a) Standardne popravke su projekti popravke proizvoda sa sertifikatom tipa odobrenog u skladu sa Odeljkom B Odeljka B ovog Aneksa i koji:
(h) 1. prati projektne podatke uključene u sertifikacione specifikacije izdate od strane Agencije, koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identifikaciju standardnih popravki, uključujući odgovarajuća uputstva za kontinuiranu plovidbenost; i

2. nisu u suprotnosti sa podacima imaoca te vrste sertifikata.

(i) (b) Tačke 21L.A.203 do 21L.A.211 nisu primenljive na standardne popravkes.

21L.A.203 Klasifikacija dizajna popravki na proizvod sa sertifikatom tipa

(f) Projekti popravke proizvoda sa sertifikatom tipa klasifikuju se kao manje ili veće.

(g) 'Manja popravka' je projekat popravke koji nema značajan uticaj na masu, ravnotežu, čvrstoću konstrukcije, pouzdanost, sertifikovani nivo buke ili emisije, operativne karakteristike ili druge karakteristike koje utiču na plovidbenost ili ekološku kompatibilnost proizvoda .

(h) Svi ostali projekti popravke su „velike popravke".

(i) Zahtevi za odobrenje projekata manjih popravki su oni utvrđeni u tački 21L.A.207.

(j) Zahtevi za odobrenje projekata velikih popravki su oni utvrđeni u tački 21L.A.208.

21L.A.204 Podobnost

(c) Svako fizičko ili pravno lice koje je pokazalo, ili je u procesu demonstracije, svoju sposobnost projektovanja u skladu sa tačkom 21L.A.23, može podneti zahtev za odobrenje projekta velike popravke proizvoda sa sertifikatom tipa prema uslove utvrđene u ovom pododeljku.

(d) Svako fizičko ili pravno lice može podneti zahtev za odobrenje projekta male popravke na proizvodu sa sertifikatom tipa pod uslovima navedenim u ovom pododeljku.

21L.A.205 Zahtev za odobrenje projekta popravke na proizvod sa sertifikatom tipa

6. Zahtev za odobrenje projekta popravke proizvoda sa sertifikatom tipa podnosi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

7. (b) Za odobrenje projekta velike popravke, podnosilac prijave će uključiti u prijavu, ili dostaviti nakon početne prijave, plan demonstracije usklađenosti:

1. koji sadrži opis oštećenja i projekta popravke, koji identifikuje konfiguraciju tipa projekta na osnovu kojeg se izrađuje projekat popravke;

2. identifikaciju svih oblasti dizajna tipa i odobrenih priručnika koji su izmenjeni ili na koje utiče projekat popravke;

3. identifikaciju svih ponovnih istraživanja neophodnih da bi se demonstrirala usklađenost projekta popravke i oblasti na koje projekat popravke utiče sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, uključenih referencom u, prema potrebi, sertifikat o tipu ili dodatni sertifikat tipa;

4. identifikaciju svih predloženih amandmana na osnovu za sertifikaciju tipa uključenih referencom u, prema potrebi, sertifikat tipa ili dopunski sertifikat tipa;

5. navodeći da li je podatke o sertifikaciji pripremio ili će u potpunosti pripremiti podnosilac zahteva ili na osnovu dogovora sa vlasnikom podataka o sertifikaciji tipa.

21L.A.206 Demonstracija usaglašenosti

(g) Podnosilac zahteva za odobrenje projekta velike popravke mora da pokaže usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikaciju tipa i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine kako je utvrdila i obavestila podnosioca zahteva od strane Agencije u skladu sa tačkom 21L.B.201 i obezbediće Agenciji sredstvima kojima je takva usklađenost dokazana.

Podnosilac zahteva za odobrenje projekta velike popravke dostavlja Agenciji evidentirano

opravdanje načina usaglašenosti u dokumentima o usklađenosti prema planu demonstracije usklađenosti.

(c) Prilikom obavljanja testiranja i inspekcija kako bi se dokazala usklađenost u skladu sa tačkom (a), podnosilac zahteva mora da verifikuje i dokumentuje ovu verifikaciju pre sprovođenja bilo kog testa:

1. za ispitni uzorak, da:

(i) materijali i procesi su adekvatno usklađeni sa specifikacijama za predloženi dizajn tipa;

(ii) sastavni delovi proizvoda su adekvatno usklađeni sa crtežima u predloženom dizajnu tipa;

(iii) da su proizvodni procesi, konstrukcija i montaža adekvatno u skladu sa onima navedenim u predloženom projektu tipa; i

2. da su ispitna i merna oprema korišćena za ispitivanje bile adekvatne za ispitivanje i odgovarajuće kalibrisane.

(d) Ispitivanje leta u cilju dobijanja odobrenja za projekat velike popravke sprovodi se u skladu sa metodama za takva ispitivanja leta koje je odredila Agencija. Podnosilac zahteva će izvršiti sva ispitivanja leta koja su neophodna da bi se utvrdila usklađenost sa primenjivom osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

(e) Podnosilac zahteva za odobrenje projekta velike popravke dozvoljava Agenciji da:

1. pregleda sve podatke i informacije u vezi sa demonstracijom usklađenosti;

2. prisustvuje ili vrši bilo koje testiranje ili inspekciju sprovedenu u svrhu demonstracije usklađenosti; i

3. ako se smatra neophodnim, izvrši fizičku inspekciju popravljenog proizvoda da bi se proverila usklađenost projekta sa osnovom sertifikacije tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

(f) Po završetku demonstracije usklađenosti, podnosilac prijave će izjaviti Agenciji da:

1. su dokazali usklađenost sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine koje je utvrdila i obavestila podnosioca zahteva od strane Agencije u skladu sa tačkama 21L.B.201, prema planu demonstracije usaglašenosti; i

2. nije identifikovana nijedna karakteristika ili karakteristika koja može učiniti proizvod sa dizajnom popravke nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu za koju se zahteva sertifikacija

21L.A.207 Uslovi za odobrenje projekta male popravke

Da bi mu se izdalo odobrenje projekta male popravke za proizvod sa sertifikatom tipa, podnosilac zahteva:

(a) demonstrira da su projekat popravke i oblasti na koje utiče projekat popravke u skladu sa:

1. sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine koji su uključeni referencom u sertifikat tipa; ili

2. ako podnosilac zahteva odluči da, sa sertifikacionim specifikacijama koje su primenljive na proizvod na dan podnošenja zahteva za odobrenje projekta popravke;

(b) proglasi usklađenost sa osnovom za sertifikaciju tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine koji se primenjuju u skladu sa tačkom (a)(1), ili sa sertifikacionim specifikacijama izabranim u skladu sa tačkom (a)(2), evidentiraju opravdanja usaglašenosti u dokumentima o usklađenosti, i zabeležiti da nije identifikovana nijedna karakteristika ili karakteristika koja bi mogla da učini promenjeni proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebe za koje se zahteva sertifikacija;

(c) dostavi Agenciji opravdanje usaglašenosti za popravku i izjavu o usklađenosti.

21L.A.208 Uslovi za odobrenje projekta velike popravke

Da bi mu se izdalo odobrenje za projekat velike popravke za proizvod sa sertifikatom tipa, podnosilac zahteva:

(a) dokažu da su projekat popravke i oblasti na koje utiče projekat popravke u skladu sa osnovom sertifikacije tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine kako je utvrdila i obavestila podnosioca zahteva Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.201;

(b) pokaže usklađenost u skladu sa tačkom 21L.A.206;

(c) ako je podnosilac zahteva naveo da je dostavio podatke o sertifikaciji na osnovu dogovora sa vlasnikom podataka o sertifikaciji tipa u skladu sa tačkom 21L.A.205(b)(5), dokaže da je sertifikat tipa nosilac:

1. nema tehničkih primedbi na informacije dostavljene prema tački 21L.A.205; i

2. je pristao da sarađuje sa podnosiocem zahteva kako bi se obezbedilo ispunjenje svih obaveza za kontinuiranu plovidbenost popravljenog proizvoda kroz usklađenost sa tačkama 21L.A.28 i 21L.A.88;

(d) pokaže da nema nerešenih pitanja iz fizičke inspekcije prvog artikla tog proizvoda sa dizajnom popravke u konačnoj izmenjenoj konfiguraciji koju je sprovela Agencija u skladu sa tačkom 21L.A.206(e)(3).

21L.A.209 Odobrenje projekta popravke pod privilegijom

(a) Odobrenje projekta popravke koji je ona dizajnirala može izdati odobrena projektantska organizacija bez prijave u skladu sa tačkom 21L.A.205 u skladu sa obimom njenih privilegija predviđenih u tačkama (2) i (5) tačke 21.A.263(c) Aneksa I (Deo 21) umesto Agencije, kako je navedeno u uslovima odobrenja.

(b) Prilikom izdavanja odobrenja za popravku u skladu sa tačkom (a), projektna organizacija će:

1. obezbedi da su svi dokazni podaci i opravdanja dostupni;

2. obezbedi da je usklađenost promene sa osnovom sertifikacije tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine prema tački (a) tačke 21L.A.207 ili tački (a) tačke 21L.A.208 dokazana i deklarisano u skladu sa tačkom 21L.A.206;

3. potvrdi da nije pronašao:

(i) bilo kakve neusaglašenosti sa osnovom za sertifikaciju tipa ili, gde je primenljivo, sa primenljivim zahtevima zaštite životne sredine, ili sa izabranim specifikacijama za sertifikaciju;

(ii) bilo koje karakteristike ili karakteristike popravke koje mogu učiniti promenjeni proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebe za koje se zahteva sertifikacija;

4. ograničiti odobrenje popravke na sertifikat tipa na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u sertifikatu o tipu na koji se popravka odnosi.

21L.A.210 Obaveze imaoca odobrenja za projekat remonta

Imalac odobrenja za projekat popravke treba da:

(a) ako nisu nosioci sertifikata tipa ili dodatnog sertifikata tipa, a podaci o sertifikaciji su dostavljeni u skladu sa 21L.A.205 (b)(5), uspostaviti aranžman sa relevantnim imaocem;

(b) obezbediti organizaciji koja obavlja popravku sva neophodna uputstva za instaliranje ili implementaciju projekta popravke;

(c) podržavati bilo koju proizvodnu organizaciju koja proizvodi delove za projekat popravke i obezbediti da se ti delovi proizvode korišćenjem proizvodnih podataka koji su zasnovani na podacima o dizajnu koje je obezbedio nosilac odobrenja za projekat popravke;

(d) obezbediti da projekat popravke uključuje sva neophodna uputstva i ograničenja, ako je projekat popravke odobren uz ograničenja. Ova uputstva i ograničenja nosilac odobrenja za projekat popravke dostavlja operateru u skladu sa postupkom dogovorenim sa Agencijom;

(e) preuzima obaveze nosioca odobrenja za projekat popravke iz Odeljka A ovog Aneksa.

21L.A.211 Oštećenje proizvoda

Oštećenje proizvoda, čiji je dizajn odobren u skladu sa Odeljkom B, možda neće zahtevati projekat popravke ako to opravdava procena posledica plovidbenosti. Takvu procenu treba da izvrši ili Agencija ili organizacija za projektovanje koja je na odgovarajući način odobrena u skladu sa Odeljkom J Odeljka A Aneksa I (Deo 21), po postupku koji je prihvatila Agencija. Ako se procenom zaključi da nepopravljena šteta zahteva ograničenja, ona će se obraditi u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.210.

POD-DE – PROJEKTOVANJE POPRAVKE VAZDUHOPLOVA ZA KOJI JE DEKLARISAN USKLAĐENOST DIZAJNA

21L.A.221 Delokrug

Ovaj pod-deo utvrđuje:

(d) postupak za deklarisanje usklađenosti dizajna popravke za vazduhoplov koji je bio predmet deklaracije date u skladu sa Pod-delom C ovog Aneksa;

(e) prava i obaveze deklaranta koji daje deklaraciju o usklađenosti promene iz tačke (a);

(f) odredbe u vezi sa standardnim popravkama koje ne zahtevaju deklaraciju o usklađenosti dizajna.

21L.A.222 Standardne popravke

(c) Standardne popravke su dizajni popravke na vazduhoplovu koji je bio predmet deklaracije date u skladu sa Delom C ovog Aneksa i koji:

1. prati podatke dizajna uključene u specifikacije sertifikata izdate od strane Agencije, koje sadrže prihvatljive metode, tehnike i prakse za izvođenje i identifikaciju standardnih popravki, uključujući povezana uputstva za kontinuiranu plovidbenost;

2. nisu u suprotnosti sa podacima dizajna obuhvačenim deklaracijom o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Delom C ovog Aneksa.

(d) Tačke 21L.A.223 to 21L.A.229 nisu primenljive na standardne popravke.

21L.A.223 Klasifikacija dizajna popravke na vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

(d) Dizajni popravke vazduhoplova koji su bili predmet deklaracije date u skladu sa Delom C ovog Aneksa biče klasifikovani kao veliki ili mali, koristeći kriterijume navedene u tačkama (b) i (c) 21L. A.203.

(e) Usklađenost dizajna male popravke treba da bude deklarisana u skladu sa tačkom 21L.A.225.

(f) Usklađenost dizajna velikog dizajna popravke treba da se deklariše u skladu sa tačkom 21L.A.226.

21L.A.224 Podobnost

(d) Deklarant koji je dao izjavu o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Delom C ovog Aneksa može deklarisati usklađenost dizajna male popravke tog vazduhoplova pod uslovima navedenim u ovom Pod-delu. Pored toga, takvu izjavu o usklađenosti može dati, pod uslovima navedenim u ovom pod-delu, organizacija za dizajniranje odobrena u skladu sa tačkom (c)(3) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21).

(e) Deklarant koji je dao deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Delom C ovog Aneksa može izjaviti usklađenost dizajna male popravke tog vazduhoplova pod uslovima navedenim u ovom Pod-delu.

Pored toga, takvu deklaraciju o usklađenosti može dati, pod uslovima navedenim u ovom delu, organizacija za dizajniranje odobrena u skladu sa tačkom (c)(3) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21).).

(f) Samo deklarant koji je dao deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Pod-delom C ovog Aneksa može deklarisati usklađenost dizajna velike popravke sa vazduhoplovom za koji je usklađenost dizajna deklarisan u skladu sa Pod-delom C ovog Aneksa, pod uslovima navedenim u ovom pod-delu.

(g) Odstupajući od tačke (b), ako deklarant koji je dao deklaraciju o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Pod-delom C ovog aneksa više nije aktivan ili ne odgovara na zahteve

za dizajn popravke, usklađenost izmenjenog dizajna vazduhoplova mogu takođe biti deklarisani u skladu sa Pod-delom C ovog Aneksa od strane organizacije dizajniranja odobrene u skladu sa tačkom (c)(2) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21) u okviru svojih uslova odobrenja, ili od bilo kog drugog fizičkog ili pravnog lica koje je u mogućnosti da preuzme obaveze propisane tačkom 21L.A.47 u vezi sa tim promenjenim vazduhoplovom.

21L.A.225 Deklaracija o usklađenosti dizajna za male popravke

(d) Pre inkorporisanja ili uključivanja ili dogovora sa proizvodnom organizacijom da inkorporira ili uključuje dizajn male popravke u vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna u skladu sa Pod-delom C ovog Aneksa, deklarant ili organizacija koja je dizajnirala male popravke mora da deklariše da je dizajn male popravke u skladu sa detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine sa kojima je usklađenost deklarisana prema tački 21L.A.43.

(e) Izjava o usklađenosti dizajna izradi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

(f) Deklarant ili organizacija koja je dizajnirala malu izmenu vodiče registar dizajna malih popravka vazduhoplova za koje je deklarisana usklađenost dizajna i stavlja na raspolaganje Agenciji svaku deklaraciju datu u skladu sa tačkom (a) na zahtev.

21L.A.226 Deklaracija o usklađenosti dizajna velikih popravki

(f) Pre nego što inkorporira ili uključuje ili se dogovori sa proizvodnom organizacijom da inkorporira ili uključuje dizajn velike popravke na vazduhoplovu za koji je usklađenost dizajna deklarisana u skladu sa pod-delom C ovog Aneksa, deklarant će deklarisati da je dizajn velike popravke u skladu sa detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine sa kojima je usklađenost deklarisana u skladu sa tačkom 21L.A.43.

(g) Deklaracija o usklađenosti dizajna izradi se u obliku i na način koji utvrdi Agencija.

(h) Izjava će sadržati najmanje sledeće informacije:

1. ime lica koje podnosi deklaraciju i njegovu adresu/mesto poslovanja;

2. referentni broj deklaracije vazduhoplova na koji se odnosi dizajn velike popravke;

3. jedinstvenu referencu za identifikaciju dizajna velike popravke;

4. navođenje detaljnih tehničkih specifikacija i primenljivih zahteva zaštite životne sredine sa kojima je deklarant izjavio da je vazduhoplov usklađen prema tački 21L.A.43;

5. potpisanu deklaraciju datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje deklaraciju da je projekat velike popravke u skladu sa detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine iz tačke (4), prema planu demonstracije usklađenosti iz tačke (d)(3);

6. potpisanu deklaraciju datu pod isključivom odgovornošću lica koje daje deklaraciju da to lice nije identifikovalo nikakve posebnodti ili karakteristike koje bi mogle učiniti vazduhoplov nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za predviđenu upotrebu;

7. opis oštećenja i dizajn popravke koji identifikuje konfiguraciju vrste dizajna na osnovu kojeg se vrši popravka;

8. identifikaciju svih oblasti vrste dizajna i odobrenih priručnika koji su promenjeni ili na koje utiče dizajn popravke.

(i) Deklarant koji dizajnira veliku popravku podnosi deklaraciju iz tačke (c) Agenciji. Uz ovu deklaraciju, deklarant dostavlja Agenciji:

1. opis velike popravke;

2. osnovne podatke o velikoj popravci, uključujući radne karakteristike, karakteristike dizajna i sva ograničenja;

3. plan demonstriranja usklađenosti sa detaljima o sredstvima za demonstriranje usklađenosti koja je praćena tokom demonstracije usklađenosti;

4. evidentirana opravdanja usklađenosti u okviru podataka o usklađenosti dobijenih iz aktivnosti usklađenosti koje su sprovedene prema planu demonstracije usklađenosti;

5. način na koji je usklađenost sa detaljnim tehničkim specifikacijama i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine sa kojima je deklarant deklarisao da je vazduhoplov usklađen prema tački 21LA.43 je demonstrirana;

6. kada se usklađenost dokazuje sprovođenjem testiranja, evidentirano opravdanje usklađenosti predmeta i opreme testiranja, koje demonstriraju:

(i) za uzorak testiranja, da:

(A) materijali i procesi su adekvatno usklađeni sa specifikacijama za dizajn;

(B) sastavni delovi proizvoda su adekvatno usklađeni sa crtežima u dizajnu; i

(C) proizvodni procesi, konstrukcija i montaža su adekvatno usklađeni sa onima navedenim u dizajnu;

(ii) da je oprema za testiranje i merenje korišćena za ispitivanja bila adekvatna za testove i adekvatno kalibrisana;

7. izveštaje, rezultate inspekcija ili testiranja za koje je deklarant smatrao da su neophodne da utvrdi da je vazduhoplov usklađen sa detaljnim tehničkim specifikacijama i važećim zahtevima zaštite životne sredine.

(j) Deklaracija o velikoj popravci na deklaraciji o usklađenosti dizajna biće ograničena na specifičnu konfiguraciju(e) u izjavi o usklađenosti dizajna na koju se promena odnosi.

21L.A.227 Aktivnosti usklađenosti za deklarisanje usklađenosti dizajna velike popravke

Pre davanja deklaracije o usklađenosti u skladu sa tačkom 21L.A.226, deklarant treba, da za taj specifični dizajn:

(h) uspostaviti plan demonstriranja usklađenosti sa detaljima o sredstvima za demonstriranje

usklađenosti koja će se pratiti tokom demonstracije usklađenosti. Ovaj dokument će se ažurirati po potrebi;

(i) evidentirati opravdanje usklađenosti u dokumentima o usklađenosti prema planu demonstracije usklađenosti;

(j) vrši testiranje i inspekcije po potrebi u skladu sa planom demonstracije usklađenosti;

(k) obezbedi i evidentira usklađenost predmeta i opreme testiranja i obezbedi da je uzorak za testiranje u skladu sa specifikacijama, crtežima, proizvodnim procesima, konstrukcijskim i montažnim sredstvima u dizajnu;

(l) obezbediti da je oprema testiranja i merenja koja će se koristiti za testiranje adekvatna za testiranje i adekvatno kalibrisana;

(m) dozvoli Agenciji da sprovodi ili učestvuje u svim inspekcijama ili testovima vazduhoplova u konačnom ili odgovarajuće zrelom dizajnu i konfiguraciji proizvodnje koji su neophodni da bi se utvrdilo da proizvod sa dizajnom za popravku nema karakteristike ili osobine koje vazduhoplov čine nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za namenjenu upotrebu;

(n) vrši testiranje leta, u skladu sa uslovima leta za takva testiranja leta koje je odredila Agencija, po potrebi kako bi se utvrdilo da je vazduhoplov u skladu sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine.

21L.A.228 Obaveze deklaranta deklaracije o usklađenosti dizajna popravke

Deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna treba:

(f) za dizajne malih popravki održavati registar tih deklaracija i stavljati te deklaracije na raspolaganje Agenciji na zahtev;

(g) obezbediti organizaciji koja obavlja popravku sva neophodna uputstva za instaliranje ili implementaciju dizajna popravke;

(h) podržati bilo koju proizvodnu organizaciju koja proizvodi delove za dizajn popravke i obezbediti da se ti delovi proizvode korišćenjem proizvodnih podataka koji su zasnovani na podacima o dizajnu koje je obezbedio deklarant;

(i) ako je dizajn popravke deklarisan da je podložan ograničenjima, proslediti ova ograničenja operateru koristeći dokumentovanu proceduru koja se stavlja na raspolaganje Agenciji na zahtev;

(j) preuzeti obaveze deklaranta o usklađenosti dizajna dizajna popravke iz pod-dela A ovog Aneksa.

21L.A.229 Nepopravljena šteta

Deklarant o usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa pod-delom C ovog Aneksa ili odobrena organizacija za dizajniranje sa privilegijama datim u skladu sa tačkom (c)(3) tačke 21.A.263 Aneksa I (Deo 21) i sa odgovarajućim delokrugom odobrenja sprovodi procenu plovidbenosti i posledica ekološke kompatibilnosti bilo kakvog oštećenja takvog vazduhoplova koje nije popravljeno i koje nije obuhvaćeno u prethodno deklarisanim podacima. Sva neophodna ograničenja će se obraditi u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.228.

POD-DEO O – OVLAŠĆENJA EVROPSKOG STANDARDA TEHNIČKOG REDA

(Rezervisano)

POD-DEO P – DOZVOLA ZA LET

21L.A.241 Dozvola za let i uslovi letenja

(c) Procedure za podnošenje zahteva za izdavanje dozvola za let i srodni uslovi letenja za vazduhoplove u okviru ovog Aneksa biće oni utvrđeni u Pod-delu P Dela A Aneksa I (Deo 21) i oni utvrđeni u tačkama (b) i (c) 21L.A.241.

(d) Prilikom podnošenja zahteva za izdavanje dozvole za let u skladu sa tačkom 21.A.707 Aneksa I (Deo 21), aplikant će organizovati da nadležni organ sprovede inspekciju usklađenosti vazduhoplova kada aplikacija za izdavanje dozvole za let se odnosi na:

1. demonstriranje aktivnosti usklađenosti u tački 21L.A.25 za vazduhoplov koji je, ili treba da bude, sertifikovan o tipu;

2. demonstriranje aktivnosti usklađenosti iz tačke 21L.A.44 za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost ili je predviđena da bude deklarisana.

(e) Prilikom podnošenja zahteva za uslove leta u skladu sa tačkom 21.A.709 Aneksa I (Deo 21), podnosilac zahteva će organizovati za Agenciju:

1. da fizički pregleda i proceni vazduhoplov ako su uslovi leta povezani sa demonstriranjem usklađenosti kako bi se podržala deklaracija o usklađenosti dizajna iz tačke 21L.A.44 i ako to zahteva Agencija tokom demonstriranja aktivnosti usklađenosti kako je navedeno u tački 21L.A.44. tački (b) tački 21L.B.121 i tački (c) tački 21L. B.203; ili

2. da fizički inspektira i proceni vazduhoplov i da izvrši kritičku reviziju dizajna ako su uslovi leta povezani sa demonstriranjem usklađenosti u vezi sa sertifikacijom dizajna iz tačke 21L.A.25 i ako to zahteva Agencija u tački 21L .B.83, tački 21L.B.102 i tački 21L.B.203.

POD-DEO Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DELOVA

21L.A.251 Delokrug

Ovaj pod-deo utvrđuje zahteve za identifikaciju proizvoda i delova dizajniranih i proizvedenih u skladu sa ovim Aneksom.

21L.A.252 Dizajn oznaka

(d) Nosilac sertifikata o tipu, dopunskog sertifikata o tipu, odobrenja promene sertifikata o tipu ili odobrenja dizajna popravke, ili deklarant deklaracije o usklađenosti dizajna treba da navede u podacima o dizajnu oznaku proizvoda i delova koji su dizajnirani u skladu sa ovim aneksom.

(e) Specifikacije oznake uključuju sledeće informacije:

1. za proizvode:

   (i) naziv proizvodne organizacije;

   (ii) oznaku proizvoda;

   (iii) serijski broj proizvoda;

(iv) sve druge informacije odgovarajuće za identifikaciju proizvoda.

2. za delove:

(i) naziv, zaštitni znak ili simbol koji identifikuje proizvodnu organizaciju;

(ii) broj dela;

(iii) serijski broj, u slučajevima kada je deo koji treba da se ugradi na proizvod identifikovan kao kritičan deo.

(f) Specifikacija delova u skladu sa tačkom (ii) tačke (b)(2) uključuje slovo '(R)' na kraju broja dela kada:

1. deo je iz dizajna koji se podleže deklaraciji o usklađenosti dizajna u skladu sa pod-delom C ovog Aneksa;

2. deo se izdaje na EASA obrascu 1 u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.A.193; i

3. deo je proizveden u skladu sa Pod-delom R ovog Aneksa.

21L.A.253 Identifikacija proizvoda

(d) Svako fizičko ili pravno lice koje proizvodi proizvode prema Pod-delu G Dela A Aneksa I (Deo 21) ili prema Pod-delu G ili R ovog Aneksa za koje je dizajn odobren ili deklarisan u skladu sa ovim Aneksom mora da identifikuje taj proizvod kako je navedeno u skladu sa 21L.A.252 pomoću vatrootporne oznake na vatrootpornoj pločici.

(e) Identifikaciona pločica mora biti pričvršćena na takav način da je dostupna i čitljiva i da neće verovatno biti oštećena ili uklonjena tokom normalnog rada, ili izgubljena ili uništena u nesreći, au slučaju propelera, lopatice propelera, ili glavčine propelera, postavljenu na nekritičnu površinu predmeta.

(f) Za balone sa posadom, identifikaciona pločica mora biti pričvršćena za omotač balona i da se nalazi, ako je to izvodljivo, tamo gde je čitljiva za operatera kada je balon naduvan. Pored toga, korpa, sklop okvira za teret i bilo koji sklop grejača moraju biti trajno i čitljivo označeni imenom proizvodne organizacije, brojem dela ili ekvivalentom, i serijskim brojem ili njegovim ekvivalentom.

21L.A.254 Rukovanje identifikacionim podacima

(e) Svako fizičko ili pravno lice koje obavlja poslove održavanja u skladu sa Uredbom (CAA) br. 08/2018 može, u skladu sa metodama, tehnikama i praksama koje je utvrdila Agencija:

1. ukloniti, promeniti ili postaviti identifikacione informacije iz tačke 21L.A.253; ili

2. ukloniti ili instalirati identifikacionu pločicu navedenu u tački 21L.A.253, kada je to potrebno tokom operacija održavanja

(f) Osim za svrhe navedene u tački (a) tačke 21L.A.254, niko necče ukloniti, promeniti ili postaviti identifikacione informacije iz tačke (a) tačke 21L.A.253.

(g) Osim za svrhe navedene u tački (a) tačke 21L.A.254, niko necče ukloniti ili instalirati bilo koju identifikacionu pločicu navedenu u tački (a) tačke 21L.A.253.

(h) Nijedna osoba ne sme da instalira identifikacionu pločicu uklonjenu u skladu sa tačkom (a)(2) na bilo koji vazduhoplov, motor, propeler, lopaticu ili glavčinu propelera osim na onaj sa kojeg je uklonjena.

21L.A.255 Identifikacija delova

Svako fizičko ili pravno lice koje proizvodi delove prema pod-delu G Dela A Aneksa I (Deo 21) ili prema pod-delu G ili R ovog Aneksa za proizvod za koji je dizajn odobren ili deklarisan u skladu sa ovim Aneksom će trajno i čitljivo označiti taj deo kako je navedeno u skladu sa tačkom 21L.A.252.

POD-DEO R – DEKLARACIJA O USKLAĐENOSTI ZA VAZDUHOPLOV I SERTIFIKATA OVLAŠĆENOG PUŠTANJA (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE, ILI NJIHOVE DELOVE, KOJI SU U SKLADU SA DEKLARACIJOM O USKLAĐENOSTI DIZAJNA

21L.A.271 Dekokrug

Ovaj pod-deo utvrđuje postupke za izdavanje deklaracija o usklađenosti za vazduhoplov (EASA obrazac 52B) i sertifikata o ovlašćenju puštanja (EASA Form 1) za motore i propelere, ili njihove delove, koji su proizvedeni u skladu sa podacima dizajna iz deklaracije usklađenosti dizajna i prava i obaveza deklaranta.

21L.A.272 Podobnost

Svako fizičko ili pravno lice kome je odobren pristup važećim podacima o dizajnu i koje je u mogućnosti da preuzme obaveze navedene u tački 21L.A.275 može izdati deklaraciju o usklađenosti (EASA obrazac 52B) za vazduhoplov ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA Obrazac 1) za motor ili propeler, ili njihov deo, pod uslovima navedenim u ovom pod-delu.

21L.A.273 Sistem kontrole proizvodnje

Fizičko ili pravno lice koje izdaje deklaraciju o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1) sa primenljivim deklarisanim podacima o dizajnu vazduhoplova, motora ili propelera, ili njihovog dela, koje je proizvela, dužno je uspostaviti, implementirati i održavati sistem kontrole proizvodnje koji:

(j) uključuje procese i postupke koji obezbeđuju da vazduhoplov, motor ili proprler, i bilo koji njihov deo, budu u skladu sa primenljivim deklarisanim podacima o dizajnu;

(k) osigurava da svaku deklaraciju o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA Form 1) potpisuju samo ovlašćena lica;

(l) ako su testovi leta neophodni u okviru proizvodnje, ima uspostavljene procese koji obezbeđuju da se svi testovi leta izvode na bezbedan način;

(m) osigurava da fizičko ili pravno lice primi sve potrebne podatke o plovidbenosti i ekološkoj kompatibilnosti radi utvrđivanja usklađenosti;

(n) ima uspostavljene procedure koje osiguravaju da su podaci o plovidbenosti i ekološkoj kompatibilnosti ispravno uključeni u njegove proizvodne podatke, da se ažuriraju i da budu dostupni svom osoblju kome je potreban pristup takvim podacima za obavljanje svojih dužnosti;

(o) uključuje sistem inspekcije koji osigurava da bilo koji vazduhoplov, motor ili propeler, i bilo koji njihov deo, koje proizvodi fizičko ili pravno lice, uključujući njihove partnere, ili se isporučuje ili daju od pod-ugovorenih spoljnih strana podizvođačima, u skladu sa primenljivim podacima deklarisanog dizajna i u stanju su za bezbedan rad;

(p) uključuje sistem arhiviranja koji beleži zahteve koji su postavljeni drugim organizacijama kao što su dobavljači i podizvođači. Arhivirani podaci se stavljaju na raspolaganje nadležnom organu za potrebe kontinuirane plovidbenosti;

(q) osigurava da se održavanje novoproizvedenog vazduhoplova odvija u skladu sa važećim uputstvima za održavanje i da se vazduhoplov održava u plovidbenom stanju, a ako je primenljivo, izdaje se sertifikat o puštanju u rad za svako održavanje koje je bilo završeno;

(r) uključuje interni sistem izveštavanja o događajima u interesu bezbednosti, kako bi omogućio prikupljanje i procenu izveštaja o događajima prikupljenim u skladu sa tačkom 21L.A.3 kako bi se identifikovali negativni trendovi ili otklonili nedostaci, i da bi se izdvojili podaci o izveštavajučim događajima. Ovaj sistem će uključiti procenu relevantnih informacija u vezi sa događajima i objavljivanje srodnih informacija.

21L.A.274 Izdavanje deklaracije o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikata o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1)

(c) Prilikom izdavanja deklaracije o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikata o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1), fizičko ili pravno lice će uključiti sve sledeće:

1. deklaraciju da je vazduhoplov, motor ili propeler, ili bilo koji njihov deo, u skladu sa važećim deklarisanim podacima dizajna i da je u stanju za bezbedan rad;
2. za svaki vazduhoplov deklaraciju da je vazduhoplov pregledan na zemlji i letu;
3. za svaki motor ili propeler promenljivog koraka deklaraciju da je motor ili propeler promenljivog koraka podvrgnut konačnom funkcionalnom testu;
4. ako je primenjivo, deklaraciju da je završen motor u skladu sa primenljivim zahtevima za emisiju izduvnih gasova motora koji su na snazi na dan proizvodnje motora.

(d) Fizičko ili pravno lice će izdati deklaraciju o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1) nakon:

1. prvobitnog prenosa vlasništva na vazduhoplov, motor ili propeler, ili njihove delove; ili
2. za vazduhoplov, nakon zahteva za izdavanje ograničenog sertifikata o plovidbenosti za vazduhoplov.

21L.A.275 Obaveze fizičkog ili pravnog lica koje izdaje deklaraciju o usklašenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1)

Fizičko ili pravno lice koje izdaje deklaraciju o usklađenosti (EASA Obrazac 52B) ili sertifikat o ovlašćenom puštanju (EASA obrazac 1) će:

(i) obavestiti nadležni organ da nameravaju da proizvedu vazduhoplov, motor ili propeler, ili njihov deo, u skladu sa podacima dizajna deklaracije o usklađenosti dizajna i da će izdati deklaracije o usklađenosti (EASA obrazac 52B) ili sertifikati o ovlašćenom puštanju (EASA

obrazac 1) u skladu sa ovim pod-delom;

(j) osiguravati da se evidentiraju detalji svakog završenog posla;

(k) održavati, na mestu proizvodnje, tehničke podatke i crteže neophodne da se utvrdi da li je vazduhoplov, motor ili propeler, ili njihov deo, u skladu sa primenljivim deklarisanim podacima dizajna;

(l) pružiti podršku za kontinuiranu plovidbenost deklarantu o deklaraciji o usklađenosti dizajna za bilo koji vazduhoplov, motor ili propeler, ili njihov deo, kojeg su proizveli;

(m) za nove vazduhoplove koje su proizveli, osiguravati da se vazduhoplov održava u plovidbenom stanju i da se obavlja održavanje, osim ako Uredba (CAA) br. 08/2018 ne zahteva da se održavanje obavlja prema takvim pravilima, uključujući sve neophodne popravke u skladu sa važećim podacima dizajna pre izdavanja izjave o usklađenosti vazduhoplova (EASA obrazac 52B);

(n) prilikom izdavanja sertifikata o puštanju u rad nakon takvog održavanja, utvrditi da je svaki završeni vazduhoplov podvrgnut neophodnom održavanju i da je u stanju za bezbedan rad, pre izdavanja sertifikata;

(o) preuzeti obaveze fizičkog ili pravnog lica koje izdaje deklaracije o usklađenosti (EASA Obrazac 52B) ili sertifikate o ovlašćenom puštanju (EASA Obrazac 1) iz Pod-dela A ovog Aneksa;

(p) obavestiti nadležni organ o prestanku svojih aktivnosti prema ovom pod-delu.

DEO B

PROCEDURE ZA NADLEŽNE ORGANE

POD-DEO A – OPŠTE ODREDBE

(reservisano)

POD-DEO B – SERTIFIKATI TIPA

21L.B.41 Specifikacije sertifikata

Agencija, u skladu sa članom 76(3) Uredbe (CAA) 05/2020, izdaje specifikacije sertifikata i druge detaljne specifikacije, uključujući specifikacije sertifikata za plovidbenost i ekološku kompatibilnost koje nadležni organi, organizacije i osoblje mogu koristiti da pokažu usklađenost proizvoda i delova sa relevantnim osnovnim zahtevima navedenim u Aneksima II, IV i V te Uredbe, kao i sa onima za zaštitu životne sredine iz člana 9(2) i Aneksa III te Uredbe. Takve specifikacije moraju biti dovoljno detaljne i specifične da ukažu aplikantima pod kojim uslovima se sertifikati izdaju, menjaju ili

dopunjuju.

21L.B.42 Početna istraga

(c) Po prijemu zahteva za sertifikat tipa prema ovom Aneksu, Agencija će proveriti da li je proizvod u okviru delokruga utvrđenog u tački 21L.A.21 i da li aplikant ispunjava uslove u skladu sa tačkom 21L.A.22 za podnošenje aplikacije za sertifikat tipa za proizvod.

(d) Kada uslovi iz tačke (a) nisu ispunjeni, Agencija će odbiti aplikaciju.

21L.B.43 Osnova sertifikacije tipa za sertifikat tipa

(c) Agencija utvrđuje osnovu za sertifikaciju tipa i o tome obaveštava aplikanta. Osnova sertifikacije tipa sastoji se od:

1. sertifikacione specifikacije za plovidbenost koje je odredila Agencija od onih koje se primenjuju na proizvod na dan podnošenja aplikacije za taj sertifikat, osim ako:

   (i) aplikant odluči da se pridržava sertifikacionih specifikacija koje su postale primenljive nakon datuma apliciranja; ako aplikant odluči da se pridržava sertifikacione specifikacije koja je postala primenjiva nakon datuma podnošenja aplikacije, Agencija će uključiti u osnovu za sertifikaciju tipa bilo koju drugu specifikaciju sertifikacije koja je direktno povezana; ili

   (ii) Agencija prihvata bilo koju alternativu o određenoj sertifikacionoj specifikaciji koja se ne može usklađivati, za koju su pronađeni kompenzacioni faktori koji obezbeđuju ekvivalentan nivo bezbednosti; ili

   (iii) Agencija prihvata ili propisuje druga sredstva koja pokazuju usklađenost sa osnovnim zahtevima iz Aneksa II Uredbe (CAA) br. 05/2020;

2. svaki poseban uslov koji je propisala Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.44(a).

(d) Agencija može izmeniti osnovu sertifikacije tipa u bilo kom trenutku pre izdavanja sertifikata o tipu ako utvrdi da je iskustvo sa drugim sličnim proizvodima u upotrebi, ili proizvodima koji imaju slične karakteristike dizajna, pokazalo da se mogu razviti nesigurni uslovi, a osnova za sertifikaciju tipa koja je uspostavljena i o kojoj je obavešten podnosilac zahteva ne bavi se ovim nesigurnim uslovom.

21L.B.44 Posebni uslovi

(c) Agencija će propisati posebne detaljne tehničke specifikacije, nazvane ‘posebni uslovi“, za proizvod ako srodne sertifikacione specifikacije ne sadrže adekvatne ili odgovarajuće bezbednosne standarde za proizvod:

1. proizvod ima nove ili neobične karakteristike dizajna u odnosu na dizajnerske prakse na kojima se zasnivaju primenljive sertifikacione specifikacije;

2. nameravana upotreba proizvoda je nekonvencionalna; ili

3. iskustvo sa drugim sličnim proizvodima u službi ili proizvodima koji imaju slične karakteristike dizajna ili novoidentifikovane opasnosti su pokazali da se mogu razviti nesigurni uslovi.

(d) Posebni uslovi sadrže takve bezbednosne standarde koje Agencija smatra neophodnim da bi se uspostavio nivo bezbednosti koji je ekvivalentan onom u važećim sertifikacionim specifikacijama.

21L.B.45 Određivanje primenljivih zahteva zaštite životne sredine za sertifikat tipa

Agencija će odrediti i obavestiti podnosioca zahteva ili aplikanta za sertifikat o tipu za vazduhoplov ili motor o primenljivim ekološkim zahtevima u skladu sa tačkom 21.B.85 Aneksa I (Deo 21).

21L.B.46 Istraživanje

Po prijemu zahteva za sertifikat tipa iz ovog aneksa, Agencija će:

(e) izvršiti pregled početnog plana demonstriranja usklađenosti i svako naknadno ažuriranje koje dostavi aplikant kako bi se utvrdila kompletnost plana i prikladnost predloženih sredstava i metoda dokazivanja usklađenosti sa osnovom sertifikacije tipa uspostavljenom u skladu sa tačkom 21L.B.43 i sa važećim zahtevima zaštite životne sredine utvrđenim u skladu sa tačkom 21L.B.45; ako je plan demonstriranja usklađenosti nekompletan ili sredstva i metode nisu odgovarajuće za postizanje dokaza usklađenosti, Agencija će obavestiti aplikanta i zatražiti njegovu izmenu;

(f) kada se uveri da je obezbeđeni plan demonstriranja usklađenosti odgovarajući tako da podnosilac zahteva može da pokaže usklađenost, da odobri plan demonstriranja usklađenosti i sva naknadna ažuriranja plana demonstriranja usklađenosti;

(g) nakon prijema deklaracije o usklađenosti u skladu sa tačkom (f) tačke 21L.A.25, izvrši fizičku inspekciju i procenu prvog artikla tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji, uzimajući u obzir izvršeni kritični pregled dizajna u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.B.242, kako bi se proverila usklađenost proizvoda sa važećom osnovom sertifikacije tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine; Agencija će proveriti usklađenost proizvoda, uzimajući u obzir verovatnoću neidentifikovane neusklađenosti sa osnovom sertifikacije tipa ili važećim zahtevima zaštite životne sredine, kao i potencijalni uticaj te neusklađenosti na bezbednost ili ekološku kompatibilnost proizvoda;

(h) ako tokom uspostavljanja osnove za sertifikaciju tipa, određivanja primenljivih zahteva za zaštitu životne sredine ili tokom pregleda plana demonstriranja usklađenosti Agencija utvrdi da dizajn proizvoda sadrži bilo koji element za koji je utvrđena neidentifikovana neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili primenjivim zahtevima za zaštitu životne sredine, mogu imati negativan uticaj na bezbednost ili ekološku kompatibilnost proizvoda, Agencija će utvrditi koja istraživanja su neophodna pored onih opisanih u tački (c) da bi se verifikovalo demonstriranje usaklađenosti; Agencija će obavestiti aplikanta o svim dodatnim istraživanjima io tome koji elementi dizajna bi bili predmet tih istraživanja.

21L.B.47 Izdavanje sertifikata o tipu

(c) Agencija će bez nepotrebnog odlaganja izdati sertifikat o tipu vazduhoplova, motora ili propelera, pod uslovom da:

1. Aplikant je u skladu sa tačkom 21L.A.27;

2. Agencija, istragom sprovedenom u skladu sa tačkom 21L.B.46, nije utvrdila neusklađenosti sa osnovom sertifikacije tipa ili sa važećim zahtevima zaštite životne sredine;

3. nema nerešenih pitanja iz istrage sprovedene u skladu sa tačkom (c) tačke 21L.B.46 tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji;

4. nije identifikovana nijedna karakteristika ili osobina koja bi mogla da učini proizvod nebezbednim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebe za koje se zahteva sertifikacija.

(d) Sertifikat tipa treba da sadrži:

1. dizajn tipa;

2. operativna ograničenja;

3. uputstva za kontinuiranu plovidbenost;

4. list sa podacima o sertifikatu tipa za plovidbenost i, ako je primenljivo, evidenciju o usklađenosti emisija izduvnih gasova motora;

5. važeću osnovu za sertifikaciju tipa i važeće zahteve zaštite životne sredine sa kojima Agencija evidentira usklađenost;

6. ako je primenljivo, list sa podacima o sertifikatu tipa za buku; i

7. sve druge uslove ili ograničenja propisana za proizvod u primenljivoj bazi sertifikacije tipa i primenljivim zahtevima zaštite životne sredine.

21L.B.48 Kontinuirani nadzor plovidbenosti proizvoda za koje je izdat sertifikat tipa

Ako Agencija svojim stalnim nadzorom plovidbenosti, uključujući i putem izveštaja primljenih u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, otkrije neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, Agencija donosi zaključak u skladu sa tačkom 21L.B.21, ili izdaje direktivu o plovidbenosti pod uslovima iz tačke 21L.B.23.

21L.B.49 Prenos sertifikata tipa

(c) Kada Agencija primi zahtev za verifikaciju da li njen nosilac može da prenese sertifikat o tipu u skladu sa tačkom 21L.A.29 ili kada Agencija razmotri zahtev za usvajanje sertifikata o tipu u skladu sa tačkom 21L.A.29, Agencija će proveriti u skladu sa tačkama 21L.B.42 i 21L.B.46 da li primalac ispunjava uslove da bude nosilac sertifikata o tipu u skladu sa tačkom 21L.A.22 i da li je u stanju da preuzme obaveze iz nosioca sertifikata o tipu prema tački 21L.A.28.

(d) Kada Agencija zaključi da su uslovi iz tačke (a) ispunjeni od strane primaoca, obaveštava nosioca sertifikata o tipu ili fizičko ili pravno lice koje zahteva usvajanje sertifikata o tipu da je prenos sertifikata tipa tom fizičkom ili pravnom licu prihvačen od Agencije.

POD-DEO – DEKLARACIJE USKLAĐENOSTI DIZAJNA

21L.B.61 Detaljne tehničke specifikacije i primenljivi zahtevi za zaštitu životne sredine za deklaracije o usklađenosti dizajna proizvoda

(d) Agencija, u skladu sa članom 76(3) Uredbe (CAA) br. 05/2020, utvrđuje i stavlja na raspolaganje detaljne tehničke specifikacije koje fizička i pravna lica mogu koristiti da pokažu usklađenost sa relevantnim postavljenim osnovnim zahtevima u Aneksu II te Uredbe kada se izjašnjava o

usklađenosti dizajna vazduhoplova u skladu sa Pod-delom C Dela A ovog Aneksa.

(e) Detaljne tehničke specifikacije navedene u tački (a) treba da obezbede standarde dizajna koji odražavaju stanje i najbolju dizajnersku praksu i koji se zasnivaju na najboljem dostupnom iskustvu i naučnom i tehničkom napretku, kao i na najboljim dostupnim dokazima i analizu dizajna vazduhoplova, za vazduhoplove koji su u delokrugu utvrđenom u tački 21L.A.41. Ove detaljne tehničke specifikacije mogu uključivati ili se odnositi na:

1. sertifikacione specifikacije koje je utvrdila Agencija u skladu sa tačkom 21.B.70 Aneksa I (Deo 21) za plovidbenost dizajna vazduhoplova;

2. posebne uslove koje je propisala Agencija u skladu sa tačkom 21.B.75 Aneksa I (Deo 21) ili tačkom 21L.B.44 za druge vazduhoplove i koji su opšte prirode;

3. detaljne tehničke standarde koje su razvili standardizacioni i drugi industrijski organi.

(f) U cilju obezbeđivanja ekološke kompatibilnosti dizajna, Agencija utvrđuje i stavlja na raspolaganje zahteve zaštite životne sredine koji će se koristiti kao osnova za deklaraciju o usklađenosti dizajna, što uključuje:

1. Zahteve za zaštitu životne sredine za relevantne kategorije proizvoda kao što je sadržano u Aneksu 16 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, Volumi I do III, na nivou izmene i dopune iz člana 9(2) Uredbe (CAA) br. 05/2020; u tu svrhu, reference na:

   (i) datum podnošenja zahteva za sertifikat o tipu koji se nalazi u tim volumima podrazumeva se kao upučivanje na datum kada je deklarant dao deklaraciju o usklađenosti dizajna; i

   (ii) sertifikacioni zahtevi sadržani u tim volumima će se razumeti kao zahtevi za deklaraciju o usklađenosti dizajna.

2. [rezervisano]

21L.B.62 Početno nadzorno istraživanje

(c) Po prijemu deklaracije o usklađenosti dizajna, Agencija će potvrditi da je vazduhoplov u okviru Pod-dela C Dela A ovog Aneksa i da deklaracija sadrži sve informacije navedene u tački 21L.A.43. Agencija će potvrditi prijem deklaracije, uključujući dodelu referentnog broja individualne deklaracije o usklađenosti dizajna deklarantu za konfiguraciju tog vazduhoplova.

(d) Agencija će izvršiti fizičku inspekciju i procenu prvog artikla tog vazduhoplova u konačnoj konfiguraciji, uzimajući u obzir bezbednosni pregled izvršen u skladu sa tačkom (a)(2) tačke 21L.
B.242. Ukoliko Agencija u deklaraciji ili fizičkim pregledom i procenom izvršenim u skladu sa prvom rečenicom pronađe dokaze koji ukazuju na to da bi vazduhoplov mogao biti nesposoban za bezbedan let ili bi mogao biti ekološki nekompatibilan tokom operacija u službi, Agencija donosi nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21.

21L.B.63 Registracija deklaracije o usklađenosti dizajna

Agencija registruje deklaraciju o usklađenosti dizajna za vazduhoplov pod uslovom da:

(e) deklarant je deklarisao usklađenost u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.A.43;

(f) deklarant je dostavio Agenciji dokumentaciju koja se zahteva u skladu sa tačkom (c) tačke 21L.A.43;

(g) deklarant se obavezao da će obaveze u skladu sa tačkom 21L.A.47 biti preuzete;

(h) nema nerešenih nalaza iz fizičkog pregleda i procene prvog artikla vazduhoplova u konačnoj konfiguraciji izvršenih u skladu sa tačkom (b) tačke 21L.B.62.

21L.B.64 Kontinuirani nadzor plovidbenosti vazduhoplova za kojeg je deklarisana usklađenost dizajna

Ako Agencija, svojim stalnim nadzorom plovidbenosti, uključujući i putem izveštaja primljenih u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, otkrije neusklađenost sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, Agencija donosi zaključak u skladu sa tačkom 21L.B.21, ili izdaje direktivu o plovidbenosti pod uslovima iz tačke 21L.B.23.

POD-DEO D – PROMENE U SERTIFIKAT TIPA

21L.B.81 Osnove sertifikacije tipa i primenljivi zahtevi za zaštitu životne sredine za veliku promenu u sertifikatu tipa

(d) Agencija će uspostaviti osnove sertifikacije tipa za veliku promenu u certifikatu tipa i obavestiyi aplikanta.

(e) za veliku promenu u sertifikatu tipa i oblasti koja su pogođena promenama, osnova sertifikacije tipa sastoji se od specifikacija sertifikacije koje su ugrađene referencom u sertifikatu tipa, osim ako:

1. Agencija nalazi da se specifikacije sertifikacije navedene u certifikatu tipa ne pružaju adekvatne standarde u pogledu predložene promene, pa promena i oblasti koja su pogođena promenom trebaju biti u skladu sa posebnim uslovima, i promenama onih posebnih uslova, koje je propisala Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.44, kako bi se pružio nivo sigurnosti ekvivalentne onoj utvrđenoj od strane specifikacija sertifikacije koji se primenjuju na datum apliciranja za promenu;

2. Aplikant bira da se pridržava specifikacije sertifikacije utvrđenim u promeni koja je primenljiva na datum apliciranja za promenu.

(f) Agencija će odrediti važeće zahteve za zaštitu životne sredine za veliku promenu u certifikatu tipa u skladu sa tačkom 21.b.85 Aneksa I (Deo 21) i obavestiti o tome aplikanta.

21L.B.82 Istraživanje i izdavanje odobrenja male promene u certifikatu tipa

(c) Po prijemu aplikacije za odobrenje male promene u certifikatu tipa prema ovom Aneksu, Agencija će odobriti malu promenu kada:

1. Aplikant je pružio značajne podatke i opravdanja i demonstrirao i deklarisao usklađenost promene sa važećom osnovom tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine ili sa specifikacijama sertifikacije izabrane u skladu sa tačkama 21L.A. 67;

2. Agencija je kroz verifikaciju demonstriranja u skladu sa rezultatima, uzimajući u obzir karakteristike dizajna, složenost i ukupnu kritičnost dizajna ili tehnologije, kao i prethodno iskustvo dizajnerskih aktivnosti sa aplikantom, nije pronašla:

(i) bilo kakve neusklađenosti sa osnovom tipa ili, gde je primenljivo, sa važećim zahtevima zaštite životne sredine ili sa odabranim specifikacijama sertifikacije;

(ii) bilo koju karakteristiku ili osobinu promene koja može učiniti izmenjenog proizvoda nesigurnim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu za koje se traži sertifikacija.

(d) Odobrenje malih promena u certifikatu tipa mora biti ograničena na određene konfiguracije (a) u certifikatu tipa na koju se promena odnosi.

21L.B.83 Istraživanje velike promene u sertifikatu tipa

Po prijemu aplikacije za velike promene u certifikatu tipa prema ovom Aneksu, Agencija će:

(e) sprovoditi preispitivanja početne usklađenosti demonstriranja i bilo kakvog naknadnog ažuriranja koje je aplikant dao da bi se utvrdila potpunost plana i prikladnost predloženih sredstava i metoda demonstriranja usklađenosti sa osnovom tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine uspostavljenim i označenim u skladu sa tačkama 21L.b.81; Ako je plan demonstriranja usklađenosti nepotpun ili sredstva i metode ne odgovaraju za postizanje demonstriranja usklađenosti, agencija će obavestiti aplikanta i zatražiti izmenu istog;

(f) kada se uveri da je podnošen plan demonstriranja usklađenosti odgovarajuči tako da aplikant može demonstrirati usklađenost, odobrava plan demonstriranja usklađenosti, i takođe odobrava bilo koja naredna ažuriranja plana demonstriranja usklađenosti;

(g) kada utvrđuje verovatnoću neidentifikovane neusklađenosti velike promene osnova tipa ili sa važećim zahtevima zaštite životne sredine i potencijalni uticaj te neusklađenosti proizvoda na bezbednost ili kompatibilnost zaštite životne sredine i utvrdi na toj osnovi da li je fizička inspekcija i procena prvog artikla tog proizvoda u finalnoj promenjenoj konfiguraciji neophodna kako bi se potvrdilo usklađenost proizvoda sa važećom osnovom tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine, uzimajući u obzir kritični pregled dizajna ako se sprovede u skladu sa tačkom (A) (3) tačke 21L.B.242; Agencija će obavestiti aplikanta pre sprovođenja ove inspekcije i procene;

(h) ako tokom uspostavljanja osnove sertifikacije tipa, oznaka važećih zahteva za zaštitu životne sredine ili tokom pregleda plana za demonstriranje usklađenosti, Agencija utvrđuje da dizajn velike promene sadrži bilo koji element za koji je neidentifikovana neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili važećim zahtevima zaštite životne sredine mogu imati negativan uticaj na bezbednost ili kompatibilnost na životnu sredinu izmenjenog proizvoda, agencija utvrđuje koje su istrage potrebne pored onih koje su potrebne u skladu sa tačkom (c) da bi se proverilo demonstriranje usklađenosti; Agencija će obavestiti aplikanta o tim dodatnim istragama i koji bi elementi dizajna bili podložni istrazi.

21L.B.84 Izdavanje odobrenja velike promene u certifikatu tipa

(c) Agencija će odobriti veliku promenu kada:

1. Aplikant je demonstrirao da promena i oblasti koja su pogođena promenama u skladu sa osnovom tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine, kako ih je Agencija

uspostavila i odredila u skladu sa tačkom 21L.B.81;

2. Aplikant je demonstrirao i deklarisao usklađenost prema tački (F) tačke 21L.A.66;

3. Agencija kroz verifikaciju demonstriranja usklađenosti nije pronašla:

   (i) bilo kakve neusklađenosti sa osnovom tipa ili, gde je primenljivo, sa važećim zahtevima zaštite životne sredine;

   (ii) bilo koju karakteristika ili osobinu promene koja može učiniti izmenjenog proizvoda nesigurnim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu za koje se traži sertifikacija.

(d) Odobravanje velike promene u certifikatu tipa mora biti ograničena na specifične konfiguracije u certifikatu tipa na koje se promena odnosi.

21L.B.85 Kontinuirani nadzor plovidbenosti izmenjenih proizvoda za koji je izdat certifikat tipa

Ako je agencija, kroz neprestanog nadzora plovidbenosti, uključujući izveštaje primljene u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, otkriva neusklađenost sa osnovom certifikacije tipa ili primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine proizvoda za koje je odobrena promena u certifikatu tipa, Agencija će navesti nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21 ili izdati direktivu o plovidbilnosti pod uslovima tačke 21L.B.23.

POD-DEO E – DODATNI SERTIFIKATI TIPOVA

21L.B.101 Osnove certifikacije tipa i primenljivi zahtevi za zaštitu životne sredine za dodatni sertifikat tipa

(d) Agencija će uspostaviti osnove za certifikaciju tipa za dodatni sertifikat tipa i obavestiti aplikanta.

(e) za velike promene u certifikatu tipa u obliku dodatnog sertifikata tipa, osnova tipa za oblasti pogođenih promenama je ona koja je ugrađena referencom u certifikatu tipa, osim ako:

1. Agencija nalazi da specifikacije sertifikacije navedene u certifikatu tipa ne pružaju adekvatne standarde u pogledu predložene promene, onda promena i oblasti koja su pogođene promenom treba takođe biti u skladu sa posebnim uslovima i promenama onih posebnih uslova koje je propisala Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.44, kako bi se pružio nivo sigurnosti ekvivalentne onoj utvrđenoj od strane specifikacija sertifikacije koja se primenjuju na datum apliciranja za promenu;

2. Aplikant bira da se pridržava specifikacije sertifikacije utvrđenim u promeni koja je primenljiva na datum apliciranja za promenu.

(f) Agencija će odrediti važeće zahteve za zaštitu životne sredine za veliku promenu u certifikatu tipa u skladu sa tačkom 21.A.85 Aneksa I (Deo 21) i obavesti o tome aplikanta.

21L.B.102 Istraživanje

Po prijemu aplikacije za dodatni certifikat tipa prema ovom Aneksu, Agencija će:

(e) sprovoditi pregled početnog plana demonstriranja usklađenosti i bilo kakvog naknadnog ažuriranja koje je aplikant dao da bi se utvrdila potpunost plana i prikladnost predloženih sredstava i metoda demonstriranja usklađenosti sa osnovom certifikacije tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine uspostavljenim i označenim u skladu sa tačkama 21L.B.101; Ako je plan demonstriranja usklađenosti nepotpun ili sredstva i metode ne odgovaraju za postizanje demonstriranja usklađenosti, agencija će obavestiti aplikanta i zatražiti izmenu istog;

(f) kada je uverena da je podnošen plan demonstriranja usklađenosti odgovarajuči tako da aplikant može demonstrirati usklađenost, odobravače plan za demonstriranje usklađenosti i bilo koje naredne ispravke plana demonstriranja usklađenosti;

(g) utvrđuje verovatnoću neidentifikovane neusklađenosti velike promene sa osnovom certifikacije tipa ili važećim zahtevima za zaštitu životne sredine i potencijalni uticaj te neusklađenosti proizvoda na bezbednost ili kompatibilnost zaštite životne sredine i odrediti na osnovu toga da li je fizička inspekcija i procena prvog artikla tog proizvoda u finalnoj promenjenoj konfiguraciji potrebna da bi se potvrdila usklađenost proizvoda sa važećim osnovom certifikacije tipa i važećim zahtevima zaštite životne sredine, uzimajući u obzir kritički pregled dizajna ako se sprovede u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.B.242; Agencija će obavestiti aplikanta pre nego što sprovede ovu inspekciju i procenu;

(h) ako tokom uspostavljanja osnove sertifikacije tipa, označenje važećih zahteva za zaštitu životne sredine ili tokom pregleda plana za demonstriranje usklađenosti, agencija utvrđuje da velika promena dizajna sadrži bilo koji element za koji je neka neidentifikovana neusklađenost sa osnovom certifikacije tipa ili sa važećim zahtevima zaštite životne sredine može imati negativan uticaj na bezbednost ili kompatibilnost na životnu sredinu izmenjenog proizvoda, agencija utvrđuje koje su istrage potrebne pored onih koje su potrebne u skladu sa tačkom (c) da bi proverila demonstriranje usklađenosti; Agencija će obavestiti aplikanta o tim dodatnim istragama i koji elementi dizajna će biti podložni ovoj istrazi.

21L.B.103 Izdavanje dodatnog sertifikata tipa

(c) Po prijemu aplikacije za dodatnu sertifikaciju tipa u skladu sa ovim Aneksom, Agencija izdaje dodatni certifikat tipa kada:

1. Aplikant je demonstrirao da je promena i oblast pogođena promenama u skladu sa osnovom tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine, kao što je Agencija uspostavila i odredila u skladu sa tačkom 21L.B.101;

2. Aplikant je demonstrirao i deklarisao usklađenost sa tačkom (f) tačke 21L.A.85;

3. Vlasnik podataka o certifikatu tipa, ako je aplikant specifikovao da u skladu sa tačkom (b) (2) od 21L.A.84 da su podaci o sertifikaciji obezbeđeni na osnovu aranžmana sa vlasnikom podataka o certifikatu tipa:

   (i) nema tehničkih primedbi na informacije podnete pod tačkom (a) (2) tačke 21L.B.103; i

   (ii) pristao da sarađuje sa nosiocem odobrenja za popravku dizajna da bi ispustio sve obaveze za kontinuiranu plovidbenost proizvoda sa dizajnom popravke kroz usklađenost sa tačkom 21L.A.88;

4. Agencija, kroz verifikaciju demonstriranja usklađenosti, nije pronašla:

(i) bilo kakve neusklađenosti sa osnovom tipa ili, gde je primenljivo, sa važećim zahtevima za zaštitu životne sredine;

(ii) bilo koje karakteristike ili osobine promene koja može učiniti izmenjenog proizvoda nesigurnim ili ekološki nekompatibilnim za upotrebu za koje se traži sertifikacija.

(d) Dodatni sertifikat tipa je ograničen na specifične konfiguracije u certifikatu tipa na koju se odnosi povezana velika promena.

21L.B.104 Kontinuirani nadzor plovidbenosti o proizvodima za koje je izdat dodatni certifikat tipa

Ako agencija, kroz neprestanog nadzora plovidbenosti, uključujući izveštaje primljene u skladu sa tačkom 21LA.3, ili na bilo koji drugi način, otkriva neusklađenost sa osnovom certifikacije tipa ili sa primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine proizvoda za koji je izdat dodatni certifikat tipa, Agencija će navesti nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21 ili će izdati direktivu o plovidbilnosti pod uslovima tačke 21L.B.23.

POD-DEOF – PROMENE U VAZDUHOPLOVU ZA KOJEG JE DEKLARISANA USKLAĐENOST DIZAJNA

21L.B.121 Početna nadzorna istraga deklarisanja usklađenosti dizajna velike promene dizajna vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna

(d) Nakon prijema deklaracije o usklađenosti dizajna za veliku promenu dizajna vazduhoplova za kojeg je deklarisan usklađenost dizajna, Agencija treba proveriti da je promena u delokrugu tačke 21L.A.101 i da deklaracija sadrži sve informacije navedene u tački 21L.A.107. Agencija treba potvrditi primanje deklaracije, uključujući dodeljivanje individualne deklaracije referentnog broja usklađenosti dizajna deklarantu.

(e) Agencija će proceniti, zasnovano na rizik neusklađenosti koji vodi do dizajna koji nije u stanju da bude siguran za let ili je ekološki nekompatibilan, da li je potrebna fizička inspekcija i procena izmenjenog proizvoda i naknadno obaveštava deklaranta, ako je to tako. Ova procena rizika treba uzimati u obzir:

1. složenost velike promene i ukupni efekat na strukture vazduhoplova, karakteristike i sisteme leta;
2. prethodno iskustvo fizičkih inspekcija vazduhoplova i velikih promena koje je dizajnirao deklarant;
3. odgovor deklaranta na bilo koje prethodne nalaze koje su postavljene za neusklađenosti za specifične vazduhoplove ili slične vazduhoplove dizajnirane od deklaranta koji je takođe podvrgnut deklaraciji usklađenosti dizajna.

(f) Ako Agencija pronađe dokaze u deklaraciji, ili kroz fizičku inspekciju i procenu ako se to sprovodi u skladu sa tačkom (b) tačke 21L.B.121, što ukazuje da bi izmenjeni vazduhoplov mogao da bude nesposoban da vodi siguran let ili bi mogao biti ekološki nekompatibilan tokom rada, Agencija će podneti nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21.

21L.B.122 Registracija deklaracije usklađenosti dizajna za veliku promenu dizajna vazduhoplova

(c) Agencija će registrovati deklaraciju usklađenosti dizajna za veliku promenu dizajna vazduhoplova za koje je deklarisana usklađenost dizajna, ako:

1. Deklarant je deklarisao usklađenost prema tački (a) tačke 21L.A.107;

2. Deklarant je dostavio Agenciji dokumentaciju potrebnu u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.107;

3. Deklarant se obavezao da će se obaveze u skladu sa tačkama 21L.A.47 takođe preduzeti u odnosu na izmenjeni dizajn vazduhoplova;

4. Nema nerešenih pitanja fizičke inspekcije, ako se to sprovodi u skladu sa tačkom (b) tačke 21L. B.121.

(d) Agencija će registrovati samo deklarisane velike promene u dizajn vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna ako je ograničena na specifične konfiguracije u registrovanoj deklaraciji o usklađenosti dizajna na koju se promena odnosi.

21L.B.123 Kontinuirani nadzor plovidbenosti izmenjenog vazduhoplova za koji je deklarisana usklađenost dizajna

Ako Agencija, svojim kontinuiranim nadzorom plovidbenosti, uključujući i putem izveštaja primljenih u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, otkrije neusklađenost sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili primenjivim zahtevima zaštite životne sredine promene za koje je deklarisana usklađenost dizajna, Agencija će postupiti u skladu sa tačkom 21L.B.64.

POD-DEO G – DEKLARISANE PROIZVODNE ORGANIZACIJE

(rezervisano)

POD-DEO H – SERTIFIKATI PLOVIDBENOSTI I OGRANIČENI SERTIFIKATI PLOVIDBENOSTI

(rezervisano)

POD-DEO I – SERTIFIKATI ZA BUKU
(rezervisano)

POD-DEO J – DEKLARISANE ORGANIZACIJE DIZAJNA

21L.B.181 Početna nadzorna istraga

(c) Po prijemu deklaracije od organizacije koja deklariše svoju sposobnost dizajniranja, Agencija će proveriti da:

1. deklarant ima pravo da deklariše svoju sposobnost dizajniranja u skladu sa tačkom 21L.A.172;

2. deklaracija sadrži sve informacije navedene u tački (c) tačke 21L.A.173; i

3. deklaracija ne sadrži informacije koje ukazuju na neusklađenost sa zahtevima Pod-dela J Dela A ovog Aneksa.

21L.B.182 Registracija deklaracije o sposobnosti dizajniranja

Agencija registruje deklaraciju o sposobnosti dizajniranja u odgovarajuću bazu podataka, uključujući i deklarisani delokrug rada, pod uslovom da:

(d) deklarant je deklarisao svoju sposobnost u skladu sa tačkom 21L.A.173;

(e) deklarant se obavezao da će obaveze u skladu sa tačkom 21L.A.177 biti preuzete;

(f) nema nerešenih pitanja u skladu sa tačkom 21L.B.181.

21L.B.183 Nadzor

(c) Agencija će nadzirati deklarisanu organizaciju dizajniranja kako bi verifikovala stalnu usklađenost organizacije sa primenjivim zahtevima Dela A.

(d) Nadzor će uključiti kritični pregled dizajna proizvoda ili fizičku inspekciju i inspekciju prvog artikla svakog novog dizajna deklarisane organizacije za dizajniranje.

21L.B.184 Program nadzora

(h) Agencija će uspostaviti i održavati program nadzora kako bi osigurala usklađenost sa tačkom 21L.B.183. Program nadzora će uzeti u obzir specifičnu prirodu organizacije, složenost njenih aktivnosti i rezultate prethodnih aktivnosti sertifikacije i/ili nadzora, a zasniva se na proceni povezanih rizika. U okviru svakog ciklusa planiranja nadzora uključuje:

1. procene, revizije i inspekcije, uključujući po potrebi:

   (i) procene sistema upravljanja i revizije procesa;

   (ii) revizije proizvoda relevantnog uzorka dizajna i sertifikacije proizvoda i delova koji su u delokrugu organizacije;

   (iii) (uzorkovanje obavljenog posla;

   (iv) nenajavljene inspekcije;

2. sastanke sazvane između rukovodioca organizacije dizajniranja i Agencije kako bi se osiguralo da obe strane budu informisane o svim značajnim pitanjima.

(i) Program nadzora će uključiti evidenciju o datumima kada su procene, revizije, inspekcije i sastanci dospeli i kada su procene, revizije, inspekcije i sastanci efektivno sprovedeni.

(j) Primjenjuje se ciklus planiranja nadzora koji ne prelazi 24 meseca.

(k) Bez obzira na tačku (c), ciklus planiranja nadzora može se produžiti na 36 meseci ako je Agencija utvrdila da tokom prethodna 24 meseca

1. organizacija je demonstrirala da može efikasno da identifikuje opasnosti po bezbednost u vazduhoplovstvu i upravlja povezanim rizicima;

2. organizacija kontinuirano demonstrirala usklađenost sa tačkom 21L.A.178 i da ima punu kontrolu nad svim promenama u sistemu upravljanja dizajnom;

3. nije izdat nalaz nivoa 1;

4. sve korektivne radnje su sprovedene u roku koji je Agencija prihvatila ili produžila kako je definisano u tački 21L.B.21.

(l) Bez obzira na tačku (c), ciklus planiranja nadzora može se dalje produžiti na najviše 48 meseci ako je, pored uslova predviđenih u tački (d), organizacija uspostavila, a Agencija je odobrila, efektivno kontinuirani sistem izveštavanja Agencije o performansama bezbednosti i usklađenosti sa propisima same organizacije.

(m) Ciklus planiranja nadzora može se smanjiti ako postoje dokazi da se bezbednosni učinak organizacije smanjio.

(n) Po završetku svakog ciklusa planiranja nadzora, Agencija izdaje izveštaj sa preporukama o nastavku aktivnosti koje deklarisana organizacija dizajniranja sprovodi na osnovu njene deklaracije o sposobnosti dizajniranja, odražavajuči rezultate nadzora.

21L.B.185 Nadzorne aktivnosti

(d) Kada Agencija potvrdi usklađenost deklarisane organizacije za dizajniranje u skladu sa tačkom 21L.B.183 i programom nadzora uspostavljenog u skladu sa tačkom 21L.B.184, ona će:

1. osoblju odgovornom za nadzor davati uputstva za obavljanje svojih funkcija;

2. vršiti procene, revizije, inspekcije, a po potrebi i nenajavljene inspekcije;

3. prikupiti potrebne dokaze u slučaju da su potrebne dalje radnje, uključujući mere predviđene u tačkama 21L.B.21 i 21L.B.22;

4. obavestiti deklarisanu organizaciju dizajniranja o rezultatima nadzora.

(e) Agencija prikuplja i obrađuje sve informacije koje smatra neophodnim za obavljanje nadzornih aktivnosti.

(f) Ako Agencija otkrije neusklađenost deklarisane organizacije za dizajniranje sa primenjivim zahtevima Dela A, sa procedurom ili priručnikom koji se zahteva u Delu A, ili sa dostavljenom deklaracijom, Agencija će postupiti u skladu sa tačkama 21L. B.21 i 21L.B.22.

21L.B.186 Izmene deklaracija

(f) Po prijemu obaveštenja o promenama u skladu sa tačkom 21L.A.178, Agencija će proveriti kompletnost obaveštenja u skladu sa tačkom 21L.B.181.

(g) Agencija će ažurirati svoj program nadzora uspostavljen u skladu sa tačkom 21L.B.184 i istražiti da li je potrebno uspostaviti uslove pod kojima organizacija može da radi tokom promene.

(h) Kada promena utiče na bilo koji aspekt deklaracije koja je registrovana u skladu sa tačkom 21L.B.182, Agencija će ažurirati registar.

(i) Po završetku aktivnosti zahtevanih u tačkama (a) do (c), Agencija će potvrditi prijem obaveštenja deklarisanoj organizaciji dizajniranja.

(Rezervisano)

POD-DEO M – DIZAJN POPRAVKA PROIZVODA SA SERTIFIKATOM TIPA

21L.B.201 Osnova za sertifikaciju tipa i primenjivi zahtevi zaštite životne sredine za odobrenje dizajna popravke

Agencija će odrediti sve izmene i osnove za sertifikaciju tipa i primenljivih ekoloških zahteva uključenih referencom u, prema potrebi, bilo sertifikat tipa ili dopunski sertifikat tipa, za koje Agencija smatra da su neophodne za održavanje nivoa bezbednosti i ekološke kompatibilnosti na istom nivou na one prethodno utvrđene i obavestiti aplikanta za odobrenje projekta dizajna popravke.

21L.B.202 Istraživanje i izdavanje saglasnosti za dizajn male popravke

(e) Po prijemu zahteva za odobrenje dizajna male popravke na proizvodu sa sertifikatom tipa prema ovom aneksu, Agencija će odobriti dizajn male popravke kada:

1. aplikant je pružio dokazne podatke i obrazloženja i demonstrirao i deklarisao usklađenost dizajna popravke sa primenjivom osnovom sertifikacije tipa i primenjivim zahtevima zaštite životne sredine utvrđenim u skladu sa tačkom 21L.B.201;

2. Agencija svojom proverom dokaza usklađenosti, uzimajući u obzir karakteristike dizajna popravke, složenost i ukupnu kritičnost dizajna popravke, kao i prethodno iskustvo aktivnosti dizajniranja sa aplikantom, nije pronašla:

   (i) bilo koju neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili, gde je primenljivo, sa primenljivim zahtevima zaštite životne sredine;

   (ii) bilo koje karakteristike ili osobine dizajna popravke koje mogu učiniti proizvod sa dizajnom popravke nebezbednim za upotrebe za koje se zahteva sertifikacija.

(f) Odobrenje dizajna male popravke biće ograničeno na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u sertifikatu o tipu na koji se dizajn popravke odnosi.

21L.B.203 Istraživanje aplikacije za odobrenje dizajna velike popravke

Agencija po prijemu zahteva za odobrenje dizajna velike popravke iz ovog aneksa će:

(i) izvršiti reviziju početnog plana demonstriranja usklađenosti i svako naknadno ažuriranje koje dostavi aplikant kako bi se utvrdila kompletnost plana i prikladnost predloženih sredstava i metoda za dokazivanje usklađenosti sa osnovom sertifikacije tipa i primenljivim zahtevima za zaštitu životne sredine utvrđenih i određenih u skladu sa tačkom 21L.B.201; ako je plan demonstriranja usklađenosti nekompletan ili sredstva i metode nisu odgovarajući za postizanje dokaza usklađenosti, Agencija će obavestiti aplikanta i zatražiti izmenu istog;

(j) kada se uveri da je obezbeđeni plan demonstriranja usklađenosti odgovarajući tako da aplikant može da dokaže usklađenost, odobri plan demonstriranja usklađenosti i sva naknadna ažuriranja plana demonstriranja usklađenosti;

(k) utvrditi verovatnoću neidentifikovane neusklađenosti dizajna velike popravke sa osnovom

sertifikacije tipa ili sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, kao i potencijalni uticaj te neusaklađenosti na bezbednost ili ekološku kompatibilnost proizvoda, i na osnovu toga utvrdi da li je neophodna fizička inspekcija i procena prvog artikla tog proizvoda u konačnoj konfiguraciji sa dizajnom popravke kako bi se proverila usklađenost proizvoda sa primenjivom osnovom za sertifikaciju tipa; Agencija obaveštava aplikanta pre sprovođenja ove inspekcije i procene;

(l) ako, tokom pregleda plana za demonstriranje usklađenosti, Agencija utvrdi da projekat velike popravke sadrži bilo koji element za koji neidentifikovana neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine može imati negativan uticaj u bezbednosti ili ekološkoj kompatibilnosti promenjenog proizvoda, Agencija će utvrditi koja su istraživanja neophodna pored onih iz tačke (c) da bi se verifikovalo demonstriranje usklađenosti; Agencija će obavestiti aplikanta o tim dodatnim istraživanjima i o tome koji će elementi dizajna biti predmet istraživanja.

21L.B.204 Izdavanje odobrenja dizajna velike popravke

(e) Po prijemu aplikacije za odobrenje dizajna velike popravke za proizvod sa sertifikatom tipa prema ovom aneksu, Agencija odobrava dizajn velike popravke kada:

1. Aplikant je demonstrirao da dizajn popravke i oblasti na koje dizajn popravke utiče u skladu su sa osnovom sertifikacije tipa i sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, koje je utvrdila Agencija u skladu sa tačkom 21L.B.201; i

2. Aplikant je demonstrirao i deklarisao usklađenost u skladu sa tačkom 21L.A.208;

3. Vlasnik podataka iz sertifikata o tipu, ako je aplikant naveo to u skladu sa tačkom 21L.A.205(b)(5) da je dostavio podatke o sertifikaciji na osnovu dogovora sa vlasnikom podataka o sertifikatu tipa,

   (i) nema tehničkih primedbi na informacije dostavljene prema tački (a)(2) tačke 21L.B.204; i

   (ii) pristao je da sarađuje sa nosiocem odobrenja za dizajn popravke kako bi ispunio sve obaveze za kontinuiranu plovidbenost proizvoda sa dizajnom popravke kroz usklađenost sa tačkom 21L.A.210;

4. Agencija svojom verifikacijom demonstriranja usklađenosti nije utvrdila:

   (i) bilo koju neusklađenost sa osnovom sertifikacije tipa ili, gde je primenljivo, sa primenljivim zahtevima zaštite životne sredine;

   (ii) bilo koju karakteristiku ili osobinu promene koja može učiniti proizvod sa dizajnom popravke nebezbednim za upotrebe za koje se zahteva sertifikacija.

(f) Odobrenje dizajna velike popravke biće ograničeno na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u sertifikatu o tipu na koji se dizajn popravke odnosi.

21L.B.205 Kontinuirani nadzor plovidbenosti proizvoda za koje je odobren dizajn popravke

Ako Agencija svojim kontinuiranim nadzorom plovidbenosti, uključujući i putem izveštaja primljenih u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način otkrije neusklađenost proizvoda, za koji je odobren dizajn popravke, sa osnovom sertifikacije tipa ili sa važećim zahtevima zaštite životne sredine, Agencija donosi nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21, ili izdaje direktivu o plovidbenosti pod uslovima iz tačke 21L.B.23.

21L.B.206 Nepopravljena šteta

Procenu posledica plovidbenosti vrši Agencija, kada se to od nje zahteva iz tačke 21L. A.211, u slučaju da oštećeni proizvod ostane nepopravljen i nije pokriven prethodno odobrenim podacima. Agencija će utvrditi sva ograničenja neophodna da bi se obezbedio bezbedan let sa oštećenim proizvodom.

POD-DEO N – DIZAJN POPRAVKI VAZDUHOPLOVA ZA KOJI JE DEKLIRANA USKLAĐENOST DIZAJNA

21L.B.221 Početno nadzorno istraživanje nad deklaracijom o usklađenosti dizajna velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

(g) Po prijemu deklaracije o usklađenosti dizajna velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna, Agencija će proveriti da li je dizajn popravke u okviru tačke 21L.A.221 i da deklaracija sadrži sve informacije navedene u tački 21L.A.226. Agencija potvrđuje prijem deklaracije, uključujući i dodeljivanje referentnog broja pojedinačne deklaracije o usklađenosti dizajna deklarantu.

(h) Agencija će proceniti, na osnovu rizika od neusklađenosti koja dovodi do dizajna koji nije sposoban za bezbedan let ili je ekološki nekompatibilan, da li je potrebna fizička inspekcija i procena vazduhoplova sa dizajnom velike popravke, i naknadno obavestiti deklaranta ako je to slučaj. Ova procena rizika će uzeti u obzir:

1. složenost dizajna velike popravke i ukupan uticaj na konstrukcije, karakteristike leta i sisteme vazduhoplova;
2. prethodno iskustvo fizičkih inspekcija vazduhoplova i dizajna velike popravke i izmena koje je dizajnirao deklarant;
3. odgovor deklaranta na sve prethodne nalaze koji su otkriveni u vezi sa neusklađenostima određenog vazduhoplova ili sličnih vazduhoplova koje je deklarant dizajnirao, a koji su takođe bili predmet deklaracije o usklađenosti dizajna;

(i) Ako Agencija pronađe dokaze u deklaraciji, ili putem fizičke inspekcije i procene ako su izvršene u skladu sa tačkom (b) tačke 21L.B.221, koji ukazuje na to da bi vazduhoplov sa dizajnom velike popravke mogao biti nesposoban za obavlja bezbedan let ili može biti ekološki nekompatibilan tokom operacija rada, Agencija donosi nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21.

21L.B.222 Registracija deklaracije o dizajnu velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna

(e) Agencija će registrovati izjavu o dizajnu velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna pod uslovom da:

1. deklarant je deklarisao usklađenost u skladu sa tačkom (a) tačke 21L.A.226;
2. deklarant je Agenciji dostavio traženu dokumentaciju u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.226;

3. deklarant se obavezao da će preuzeti obaveze u skladu sa tačkom 21L.A.228;

4. nema nerešenih pitanja iz fizičke inspekcije, ako je obavljena u skladu sa tačkom (b) tačke 21L. B.221.

(f) Agencija će registrovati samo deklaraciju dizajna velike popravke za vazduhoplov za koji je deklarisana usklađenost dizajna samo ako je ograničena na specifičnu(e) konfiguraciju(e) u registrovanoj deklaraciji o usklađenosti dizajna na koju se dizajn velike popravke odnosi.

21L.B.223 Kontinuirani nadzor plovidbenosti dizajna popravke za koji je deklarisana usklađenost dizajna

Ako Agencija svojim kontinuiranim nadzorom plovidbenosti, uključujući i putem izveštaja primljenih u skladu sa tačkom 21L.A.3, ili na bilo koji drugi način, otkrije neusklađenost dizajna popravke, za koji je deklarisana usklađenost dizajna, sa primenljivim detaljnim tehničkim specifikacijama ili sa primenjivim zahtevima zaštite životne sredine, Agencija će doneti nalaz u skladu sa tačkom 21L.B.21, ili izdati direktivu o plovidbenosti pod uslovima iz tačke 21L.B.23.

POD-DEO O – OVLAŠĆENJA EVROPSKIH STANDARDNIH TEHNIČKIH NALOGA

(Rezervisano)

POD-DEO P – DOZVOLA ZA LETENJE

(Rezervisano)

POD-DEO Q – IDENTIFIKACIJA PROIZVODA I DELOVA

POD-DEO R – DEKLARACIJA O USKLAĐENOSTI ZA VAZDUHOPLOVE I SERTIFIKATE ZA OVLAŠĆENO PUŠTANJE (EASA OBRAZAC 1) ZA MOTORE I PROPELERE I NJIHOVE DELOVE KOJI SU U SKLADU SA DEKLARACIJOM O USKLAĐENOSTI

Dodaci ANEKSU Ib (Deo 21 Light)

EASA OBRAZCI

Kada obrasci ovog Aneksa su izdati na jeziku koji nije engleski, oni će uključivati prevod na engleski jezik.

EASA ("Agencija za bezbednost vazduhoplovstva Evropske Unije“) obrasci koji se pominju u dodacima ovom delu imače sledeče obavezne karakteristike. Države članice će osigurati da EASA obrasci koje one izdaje budu prepoznatljivi i biče odgovorne za štampanje tih obrazaca.

Dodatak I EASA obrazac 24B Ograničeni sertifikat o plovidbenosti

Dodatak II EASA obrazac 45B Sertifikat o ograničenoj buci

Dodatak III EASA obrazac 52B Deklaracija o usklađenosti vazduhoplova

Dodatak IV EASA obrazac 53B Sertifikat o puštanju u radu

Dodatak I

Ograničeni sertifikat o plovidbenosti – EASA Obrazac 24B

Logo nadležnog organa

OGRANIČENI SERTIFIKAT O PLOVIDBENOSTI
(DEKLARISANO)

	[Država članica registracije] [NADLEŽNI ORGAN DRŽAVE ČLANICE]	
1. Državljanstvo i registarske oznake	2. Proizvođač i oznaka proizvođača za vazduhoplov	3. Serijski broj vazduhoplova
4. Kategorije		
5. Ovaj ograničen sertifikat o plovidbenosti izdaje se u skladu sa članom 18(2)(a) Uredbe (CAA) 05/2020 u vezi sa gore navedenim vazduhoplovom koji se smatra plovidbenim kada se održava i koristi u skladu sa prethodnim i relevantnim ograničenjima za rad Pored gore navedenog, primenjuje se sledeće ograničenje: Ovaj ograničeni sertifikat o plovidbenosti se izdaje na osnovu deklaracije o usklađenosti dizajna izdate u skladu sa Uredbom (CAA) br. 06/2015 i važi i priznaje se u svim državama članicama EU-a bez daljih zahteva ili procena. Ovaj sertifikat nije u skladu sa svim primenjivim standardima iz Aneksa 8 Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu i stoga možda neće važiti za međunarodnu vazdušnu plovidbu nad državama koje nisu članice EU-a, osim ako ih odobri država(e) nad kojom se leti.		
Datum izdavanja:	Potpis:	
6. Ovaj ograničeni sertifikat o plovidbenosti važi sve dok nije opozvan od nadležnog organa države članice registracije. Uz ovaj sertifikat se prilaže važeći sertifikat o pregledu plovidbenosti		

EASA Obrazac 24B – Izdanje 1

Ovaj sertifikat će se nositi u vazduhoplovu tokom svih letova.

Dodatak II

Sertifikat o ograničenoj buci – EASA obrazac 45B

Za upotrebu od države članice registracije	1. Država članica registracije	3. Dokument br:
2. **SERTIFIKAT O OGRANIČENOJ BUCI (DEKLARISANO)**		
4. Registracione oznake:	5. Proizvođač i oznaka vazduhoplova:	6. Serijski broj vazduhoplova: .....
7. Oznaka motora:	8. O znaka propelera:	
9. Maksimalna masa pri poletanju (kg).....		
10. Dodatne modifikacije uključene u svrhu usklađenosti sa važećim standardima za sertifikaciju buke:		
11. Standard sertifikacije buke:	12. Nivo buke pri poletanju:	
Primedbe		
13. Ovaj ograničeni sertifikat o buci izdaje se u skladu sa članom 9 Uredbe (CAA) br. 05/2020, u vezi sa gore navedenim vazduhoplovom, koji je deklarant deklarisao na deklaraciji o usklađenosti dizajna u skladu sa Aneksom Ib (Deo 21 Light) prema Uredbi (CAA) br. 06/2015 da bude u skladu sa naznačenim standardom buke kada se održava i koristi u skladu sa relevantnim zahtevima i radnim ograničenjima. 14. Datum izdavanja ..... 15. Potpis		

EASA obrazac 45B – Izdanje 1

Dodatak III

Deklaracija usklađenosti vazduhoplova – EASA obrazac 52B

DEKLARACIJA USKLAĐENOSTI VAZDUHOPLOVA		
Država proizvodnje	2. [DRŽAVA ČLANICA]Članica Evropske unije	3. Br. Ref. Deklaracije:
4. Organizacija		
5. Tip vazduhoplova	6. Sertifikat tipa/Izjava o usklađenosti dizajna ref:	
7. Registracija ili oznaka vazduhoplova	8. Pidentifikacioni broj proizvodne organizacije	
9. Detalji motora/propelera		
10. Izmene i/ili servisni bilteni[1]		
11. Direktive plovidbenosti		
12. Koncesije		
13. Izuzeci, odricanja ili derogacije[1]		
14. Primedbe		
15. Ograničen/sertifikat o plovidbenosti		
16. Dodatni zahtevi		
19. Deklaracija usklađenosti Ovim se potvrđuje da je ovaj vazduhoplov u potpunosti usklađen sa: □ Dizajnom sertifikovanja tipa; ili □ Deklarisanim podacima dizajna i sa stavkama iznad u blokovima 9, 10, 11, 12 i 13. Vazduhoplov je u stanju za bezbedan rad. Vazduhoplov je na zadovoljavajući način testiran u letu.		
18. Potpisano	19. Ime	20. Datum (d/m/g)
21. Deklarisana ili odobrena referenca proizvodne organizacije (ako je primenljivo)		

EASA Obrazac 52B – Izdanje 1

Uputstva za upotrebu 'Deklaracije o usklađenosti vazduhoplova – EASA obrazac 52B'

7. SVRHA I DELOKRUG

7.1. Svrha deklaracije o usklađenosti vazduhoplova (EASA obrazac 52B) izdata prema Pod-delu G ili Pod-delu R Dela A Aneksa Ib (Deo 21 Light) ili prema Pod-delu G Dela A Aneksa I (Deo 21) je da omogući proizvodnoj organizaciji da podnese aplikaciju za dobijanje sertifikata o plovidbenosti pojedinačnog vazduhoplova ili ograničenog sertifikata o plovidbenosti od nadležnog organa države članice registracije.

8. OPŠTE INFORMACIJE

8.1. Deklaracija o usklađenosti mora biti u skladu sa formatom modela, uključujući brojeve blokova i lokaciju svakog bloka. Veličina svakog bloka može, međutim, da se menja kako bi odgovarala pojedinačnoj primeni, ali ne u meri u kojoj bi deklaracija o usklađenosti bila neprepoznatljiva. Ako ste u nedoumici, konsultujte se sa nadležnim organom.

8.2. Deklaracija o usklađenosti mora biti ili unapred odštampana ili kompjuterski generisana, ali u oba slučaja štampanje linija i slova mora biti jasno i čitljivo. Unapred odštampani tekst je dozvoljen u skladu sa priloženim modelom, ali nisu dozvoljene druge deklaracije o sertifikaciji.

8.3. Popunjavanje deklaracije može biti mašinski/kompjuterski odštampano ili napisano rukom, koristeći štampana slova kako bi se omogućilo lako čitanje. Engleski jezik, a gde je relevantno, jedan ili više službenih jezika države članice koja je izdala, su prihvatljivi.

8.4. Odobrena proizvodna organizacija treba da zadrži kopiju deklaracije i sve navedene priloge.

9. POPUNJAVANJE DEKLARACIJE O USKLAĐENOSTI OD STRANE ORIGINATORA

9.1. Treba da postoji unos u svim blokovima da bi dokument bio validna deklaracija.

9.2. Deklaracija o usklađenosti može da se ne izda nadležnom organu države članice registracije dok se ne odobrava dizajn vazduhoplova i njegovi ugrađeni proizvodi ili dok deklaracija o usklađenosti dizajna nije registrovana u Agenciji.

9.3. Informacije koje se zahtevaju u blokovima 9, 10, 11, 12, 13 i 14 mogu se odnositi na zasebne identifikovane dokumente koje proizvodna organizacija drži u dosijeu, osim ako se nadležni organ ne dogovori drugačije.

9.4. Ova deklaracija o usklađenosti nema nameru da obuhvati one delove opreme koji mogu biti potrebni da se ugrade kako bi se zadovoljila primenljiva operativna pravila. Međutim, neki od ovih pojedinačnih stavki mogu biti uključeni u blok 10 ili u odobreni dizajn tipa ili u deklarisani dizajn vazduhoplova. Stoga se operateri podsecčaju na njihovu odgovornost da obezbede poštovanje važećih operativnih pravila za svoje posebne operacije.

Blok 1 Unesite naziv države proizvodnje.

Blok 2 Nadležni organ koji izdaje deklaraciju o usklađenosti iz svoje nadležnosti.

Blok 3 U ovom bloku treba unapred odštampati jedinstveni serijski broj radi kontrole deklaracije i sledljivosti. Izuzetak je u slučaju kompjuterski generisanog dokumenta: broj ne mora biti

unapred odštampan kada je računar programiran da proizvede i odštampa jedinstveni broj.

Blok 4 Puni naziv i adresa lokacije organizacije koja izdaje izjavu. Ovaj blok može biti unapred odštampan. Logo, itd. su dozvoljeni ako logo, itd., može biti sadržan u Bloku.

Blok 5 Tip vazduhoplova u potpunosti kako je definisano u sertifikatu o tipu i pratećem listu sa podacima ili deklarisanom dizajnu vazduhoplova kako je registrovan od strane Agencije.

Blok 6 Referentni brojevi i izdavanje sertifikata tipa za predmetni vazduhoplov ili registarski broj deklaracije o usklađenosti dizajna.

Blok 7 Ako je vazduhoplov registrovan, onda će ova oznaka biti registraciona oznaka. Ako vazduhoplov nije registrovan, to će biti oznaka koju prihvataju nadležni organ države članice i, ako je primenjivo, nadležni organ treće zemlje.

Blok 8 Identifikacioni broj koji je dodelila proizvodna organizacija za potrebe kontrole i sledljivosti i podrške za proizvode. Ovo se ponekad naziva 'serijski broj proizvodne organizacije' ili „broj 'konstruktora'.

Blok 9 Tip motora i tip(ovi) propelera u potpunosti kako je definisano u relevantnom sertifikatu o tipu i njegovom povezanom listu podataka ili registrovanoj deklaraciji o usklađenosti dizajna. Takođe treba navesti identifikacioni/referentni broj njihove proizvodne organizacije i povezanu lokaciju.

Blok 10 Odobrene ili deklarisane promene dizajna definicije vazduhoplova

Blok 11 Spisak svih primenljivih direktiva o plovidbenosti (ili ekvivalentnih) i izjava o usklađenosti sa direktivama o plovidbenosti, zajedno sa opisom metode usklađenosti predmetnog pojedinačnog vazduhoplova, uključujući proizvode i ugrađene delove, uređaje i opremu. Treba navesti svako vreme budućih zahteva usklađenosti.

Blok 12 Odobrena ili deklarisana nenamerna odstupanja od odobrenog dizajna tipa ili deklarisanog dizajna, koja se ponekad nazivaju 'divergencije' ili 'neusklađenosti'.

Blok 13 Ovde se mogu uključiti samo dogovorena ili deklarisana izuzeća, odricanja ili derogacije.

Blok 14 Primedbe. Svaka izjava, informacija, određeni podatak ili ograničenje koje može uticati na plovidbenost predmetnog vazduhoplova. Ako nema takvih informacija ili podataka, navedite 'NEMA'.

Blok 15 Unesite 'sertifikat o plovidbenosti' ili 'ograničeni sertifikat o plovidbenosti', kako se zahteva u sertifikatu o plovidbenosti.

Blok 16 U ovom bloku treba navesti dodatne zahteve kao što su oni koje je obavestila zemlja uvoznica.

Blok 17 Validnost deklaracije o usklađenosti zavisi od potpunog popunjavanja svih blokova na obrascu. Organizacija proizvodnje treba da čuva kopiju izveštaja o testiranju leta, zajedno sa svim evidentiranim defektima i

detaljima o ispravljanju. Izveštaj treba da bude potpisan kao zadovoljavajući od strane odgovarajućeg osoblja za sertifikaciju i člana letačke posade, npr. pilot testiranja ili inženjer za testiranje leta.

Izvršena testiranja leta su ona koja su definisana pod kontrolom elementa upravljanja kvalitetom proizvodnog sistema, kako je utvrđeno od strane jednog od njih:

5. tačka (b) tačke 21L.A.124; ili

6. tačka (f) tačke 21L.A.273,

da se osigurava da je vazduhoplov u skladu sa važećim podacima dizajna i da je u stanju za bezbedan rad.

Organizacija proizvodnje treba da čuva spisak stavki (ili dostupnih) da bi se zadovoljili aspekti ove deklaracije koja se odnose na bezbedan rad vazduhoplova.

Blok 18 Deklaraciju o usklađenosti može da potpiše lice koje je za to ovlašćeno od proizvodne organizacije u skladu sa tačkom (d) tačke 21L.A.125 ili tačkom (b) tačke 21L.A.273. Ne treba koristiti potpis gumenog pečata.

Blok 19 Ime osobe koja potpisuje deklaraciju treba da bude otkucano ili odštampano u čitljivom obliku.

Blok 20 Treba navesti datum potpisivanja deklaracije o usklađenosti.

Blok 21 Treba navesti referencu za odobrenje nadležnog organa.

Dodatak IV

Certifikat za puštanje u radu – EASA Obrazac 53B

CERTIFIKAT ZA PUŠTANJE U RADU

[IME ORGANIZACIJE PROIZVODNJE]

Referenca Organizacije proizvodnje:

Certifikat za puštanje u radu u skladu sa 21L.A.126(e) ili 21L.A.273(8) Aneksa Ib (Deo 21 Laki) Uredbe (CAA) Br. 06/2015 (brisati po potrebi).

Vazduhoplov: . . . . . .Tip: . . . . . Broj konstruktora/Registracije: . . . . . .

je održavan kako je navedeno u radnom nalogu: . . . . . .

. . . . . Kratak opis obavljenog posla:

Potvrđuje da je navedeni posao obavljen u skladu sa 21L.A.126(e) ili 21L.A.273(8) Aneksa Ib (Deo 21 Laki) Uredbe (CAA) br. 06/2015 (brisati po potrebi) iu pogledu tog posla vazduhoplov se smatra spremnim za puštanje u radu i stoga je u stanju za bezbedan rad.

Osoblje za sertifikaciju

(ime):

(potpis):

EASA Obrazac 53B – Izdanje 1

UPUTSZVA ZA POPUNJAVANJE

Blok KRATAK OPIS IZVRŠENOG RADA koji se pojavljuje u EASA OBRASCU 53B treba da sadrži referencu na odobrene podatke koji se koriste za obavljanje posla.

Blok LOKACIJA koja se pojavljuje u EASA OBRASCU 53B odnosi se na lokaciju na kojoj je izvršeno održavanje, a ne na lokaciju objekata organizacije (ako je drugačija).”.